

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ మతేనారాయణాయనమః.

శ్రీ మతేరామానుజాయనమః.

శ్రీమదఖిలభువన జనన సన్తానిసంహరణ కేళికసంకస్య
యాదివాచల విహరిణో భగవతోనారాయణస్య
దివ్యవైభవప్రకాశకః.

శ్రీమన్నారదీయమాతస్య కాశీమాహాత్మ్య పార్వ
పురాణ సాత్త్వికసంహితాస్తర్గతః

శ్రీమద్భాద్రపదిపరిమాహాత్మ్యగ్రంథః

శ్రీ పదపురనివాసినా

తెక్కుళూరు శ్రీనివాసరజ్జుచార్యేణ

కాశ్చీనగరనివాసినా

ఈ చ్చుంబాడిః శ్రీనివాసాచార్యేణ చ
నానాదేశానితానేకకోశావలోకన పూర్వకమ్

యథామతిపరిష్కృత్య

తెన్మతమ్ * వేంకట నరసింహ చార్యస్య

చన్నపురీస్థిత

వసురత్నాకర ముద్రాయన్తే

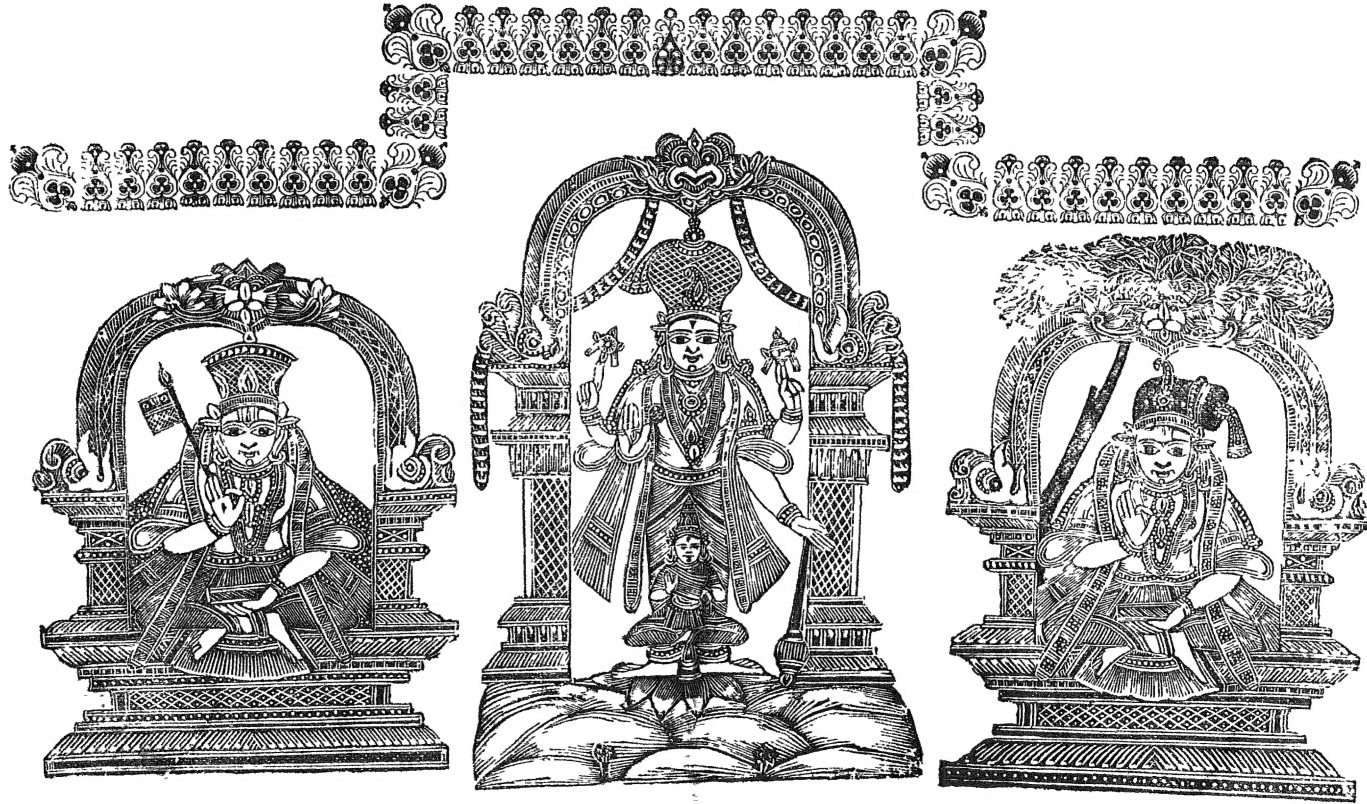
సర్వజిద్వద్యైశ్రుతాధిపత్యమ్

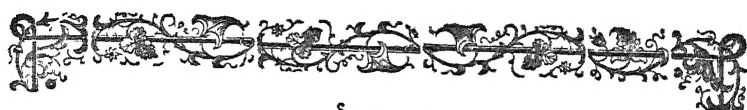
మృతితోవిద్యోతజేతరామ్.

రిజిస్టర్డ్ కాపైరైట్.

వీరభద్రస్థమూల్యం రు. ౧—౪—౦

శ్రీ రస్తు.

—o—o—o—

శ్రీమతేనారాయణాయనమః.

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

శ్రీనారదపురాణాంతర్గత-

శ్రీమద్భాద్రవగిరిమాహాత్మ్యమ్.

* హరిః ఓమ్ *

—* వ్యాసాదీనాం బహిరంగసప్తనారాయణసమీపగమనమ్ *—

ఏకదా మనయస్సర్వేవైకాద్యైన వ్యవస్థితాః । ప్రాత్రు
ర్నారాయణం దేవం నరసారాయణాశ్రమే ॥ ౧ ॥ వ్యాసో వసిష్ఠః
కపిలో మార్కండేయ శ్చ కాశ్యపః । అత్రిర్దక్షో భరద్వాజో విశ్వమిత్ర
శ్రశ్శశౌనకః ॥ ౨ ॥ గౌతమో జమదగ్నిశ్చ పులస్త్యః కుష్మానభవః ।
వాల్మీకిర్వామదేవశ్చ వైశమ్పాయనభార్గవౌ ॥ ౩ ॥ ఏతేచాన్యేచ ము
నయస్సర్వే విష్ణుపరాయణాః । సర్వేవేదార్థతత్త్వానాం నిర్ణేతారో యు
గేయుగే ॥ ౪ ॥ తేతత్ర మునిరూపేణ తిష్ఠంతం మునిసత్తమాః । నారా
యణం సమశ్చక్ర్రుర్నరం చైవ తతః పరమ్ ॥ ౫ ॥ తుష్టుశ్చ శ్చ హృషీకేశత
తస్సవ్యం ప్రవక్షియమ్ । శ్రుతిసిద్ధాంతసిద్ధాభిన్నుతిభిస్సోత్తరకోవిదాః ॥
౬ ॥ ఋషయః ॥ భగవద్దేవదేవేశనమోనారాయణాయతే । రు
కస్త్యంహి విశ్వస్య శేషీచానిశ్రియః పతే ॥ ౭ ॥ మాతాపితృసమన్విత
భ్యో వత్సలోనిచ దేహినామ్ । అవలమ్బనమస్తాకం కరుణాతపకేవలమ్ ॥

౮ || భవంతశరణం ప్రాప్తాభవసంతాపహారిణమ్ । పశ్యన్విసూరిభి
స్సార్థంతద్విష్ణోఃపరమంపడమ్ ॥ ౯ ॥ అగ్నిప్రోతమీషీకాణాంతూ
లంయద్వత్ప్రదూయతే । త్వమాశ్రిత్యప్రదూయనేపాప్తానస్తద్వదే
వళః ॥ ౧౦ ॥ ఆలోకయకటాక్షైస్త్యమసుకంపాబ్ధిపీచిభిః । అప్తానపి
పరాంభక్తింవహతస్త్యత్పదామ్బుజే ॥ ౧౧ ॥ ఇత్థం నానావిధైఃస్తో
తైఃస్మృతస్మపురుషోత్తమః । ఉవాచమునిశఙ్ఖాలాన్పురుభిర్వాక్యవిస్త
రైః ॥ ౧౨ ॥ స్వాగతంభవతామన్యసఖమస్త్యధికంహివః । యష్మా
కందర్పనేనాహంపరితుష్యామిభూయసా ॥ ౧౩ ॥ మద్భక్తాహిమమ
ప్రాణామమాత్మాజ్ఞానినాంవరాః । తల్లాభాదపరంలాభంనచమన్యేక
దాచన ॥ ౧౪ ॥ భవదాగమనేకార్యంబ్రూతయూయంమమాఖిలమ్ ।
సంశ్రితత్రాణహేతుర్ద్యేస్వరూపపరిగ్రహః ॥ ౧౫ ॥ మునిభిశ్చోది
తస్తత్రపారాశర్యోమునిస్తతః । సర్వంవిజ్ఞాపయామాసనమాగమన
కారణమ్ ॥ ౧౬ ॥ వ్యాసఃప్రణాంపరమోమన్తోయోయమ
ష్టాక్షరాత్మకః । ఉపదేష్టాసితస్యత్వంతవశిష్యాస్తతోవయమ్ ॥ ౧౭ ॥
దైవతంత్యంగురుశ్చత్వంమాతాచత్వంపితాచనః । నహినారాయణా
దన్యోకశ్చిద్భుద్భుత్సంపీకామ్ ॥ ౧౮ ॥ అజ్ఞాతజ్ఞాపనంయత్యైదప్ర
వృత్తప్రపర్తనమ్ । సర్వంచభవదాయత్తమస్తాకంపురుషోత్తమ్ ॥ ౧౯ ॥
కలిరద్యమహీంసర్వామాక్రమ్యఖిలవర్తతే । అతస్తద్దోషనిర్ముక్తంస్థా
నంత్యంవస్తుమర్హసి ॥ ౨౦ ॥ యతైతేపరయాభక్త్యాసేవిష్యన్తే
భవత్పదమ్ । మునయఃకమలాకాంతకమలాకరలాళితమ్ ॥ ౨౧ ॥ ఇతి

—* శ్రీ యాదవగిరిప్రశంసా *

తద్వచనంశ్రుత్వాభగవాన్భక్తవత్సలః । స్థానంసగుణమాఖ్యాతుంస
న్తోహమపచక్రమే ॥ ౨౨ ॥ శ్రీనారాయణః । అస్తిదక్షిణదేశీయఃక
శ్చిదాస్తికసంశ్రయః । నారాయణగిరిర్నామసంసారార్థవతారకః ॥
౨౩ ॥ సహ్యాదేస్సగిరిఃపూర్వస్సహ్యాజాయాస్తథోత్తరః । దూ
రాదాలక్యతేశ్వరైర్దుఃఖసాగరసేతుభిః ॥ ౨౪ ॥ తత్రార్చనవిధానే
సతపసాచాధిదైవతమ్ । అభ్యర్చ్యవివిధానామాకాలభతేకమలాససః ॥
౨౫ ॥ అత్రోపదేష్టృరూపేణవర్తేబదికాశ్రమే । ఉపదేష్టవ్యరూపే

యవైతత్త్రమహీధరే || ౨౬ || హృదయం మమ తత్సానం శ్రుతీనాం నయ
 నం శుభమ్ | మునీనామపి సర్వస్వం ముక్తేశ్వరభమాబ్జరమ్ || ౨౭ ||
 దక్షిణోత్తరభేదేన ద్వావేతాహిమమాశ్రమా | సత్త్వోత్తరాణాం భూ
 యస్తాత్సత్తునరోత్తరోగిరిః || ౨౮ || గుణత్రితయభేదేన ప్రకృతిర్భి
 ద్యతే నృణామ్ | నారాయణాద్విస్తానాం నరజోస్తికుతస్తమః || ౨౯ ||
 శ్రీరక్షేష్వపభాద్రాచక్షేత్రే సత్యవ్రతే మమ | విష్ణుణోకేచ యాప్రీతిసాస్పీ
 తిస్తత్రజాయతే || ౩౦ || తత్రశేషశ్చ తమతే శేషవృత్తిం యగేయుగే |
 అశేషశేషిణోమహ్యం శేషాశనముఖైస్సుహ || ౩౧ || అనన్తః ప్రథమం
 రూపం లక్ష్మణశ్చ తతః పరమ్ | బలభద్రస్తృతీయశ్చ కలౌకచ్ఛిచ్ఛవివ్యతి ||
 ౩౨ || అర్చితః కృష్ణరామాభ్యాం తత్రాహం ద్వాపరేయతః | తేన యా
 దవశైలోయమితి లోకేషు కథ్యతే || ౩౩ || సహస్రశిఖరసోమీయం
 సాక్షాచ్ఛేషాత్కరోగిరిః | వైకుంఠాదపి యత్రాహం రమయాసహితో
 రమే || ౩౪ || వైకుంఠాద్యఖిలస్థానసారస్యయదుభూభృతః | సేవ
 యాకృత్సమత్థానశేవాప్యస్తర్భవివ్యతి || ౩౫ || వైకుంఠావాసిన
 సుర్వేశేషశేషాశనాదయః | తిర్యక్సావరజన్మానిత్రయవైయదుభూధ
 రే || ౩౬ || అహం చ బదరీభూత్వా తస్య శైలస్య మూర్ధని | వసామి
 మునిశాక్షాలైర్వద్దితస్సనకాదభిః || ౩౭ || పశవః పక్షిణస్తత్రప్రాకృ
 తాశ్చాపి మానవాః | దూరతోహి నమస్యవై కూరైశ్చ మనకిజరైః ||
 ౩౮ || యాదవాద్రేర్జిగమిషాయేషాం కేషాం చ విద్యతే | తేషాం దేశే
 యమభటానగచ్ఛన్తి కదాచన || ౩౯ || భవన్తస్తత్రగత్వైవ భవన
 న్తాపశాన్తయే | కాలేకాలేచ సేవన్తాం కల్యాణంతీర్థమద్భుతమ్ || ౪౦ ||
 యత్ర తీర్థేని వజ్రవ్రోయతస్సంశితవ్రతాః | ఉత్పజ్జన్తి భవామృగైక
 ఙ్లోలకలహన్తరాత్ || ౪౧ || పుష్కరేన తథాప్రీతిర్నగజ్ఞాయాం న
 యామునే | యథా కల్యాణకీర్తస్య తీర్థే కల్యాణచేతసామ్ || ౪౨ || తీ
 ర్థేతత్రామలేస్మాత్వా ముచ్యన్తే సర్వకీర్తిమైః | నాస్తి కశ్చ కృతఘ్నశ్చ
 పరీవాదరతోపిచ || ౪౩ || పరప్రశంసానిష్ఠశ్చ స్వప్రశంసాపరాయ
 ణః | యజ్ఞవిఘ్నకరశ్చాపి వేదాధ్యయనదూషకః || ౪౪ || పరదా
 రానురక్తశ్చ పాతభేదకరోపిచ | పరద్రవ్యాపహరీచపాషణ్డాగమతత్ప

రః ॥ ౪౫ ॥ శూద్రాన్నభక్షకశ్చపిశ్చాదీనాముపలాశకః । ధర్మవి
 క్రయశీలశ్చశ్రాద్ధభుక్తామయాజకః ॥ ౪౬ ॥ దేవతాద్రవ్యహరిచద
 త్పడమ్బాదిసంయుతః । నిత్యంసగరవాసీచన్యపసేవోపజీవకః ॥ ౪౭ ॥ క
 న్యావిక్రయకారీచకాకవత్సర్వభక్షకః । గవాంక్షేశకరశ్చపిబ్రాహ్మణా
 నాంచనిద్రకః ॥ ౪౮ ॥ విష్ణుభక్తివిఘాతచవృషలీపతిరేవచ । శౌచా
 చారవినిర్ముక్తశ్శరణాగతఘాతకః ॥ ౪౯ ॥ ఏతైరన్యైశ్చముచ్యంతే
 పాపైఃపాపరతాజనాః । నరసింహగిరింతత్రదూరేనమతభక్తితః ॥ ౫౦ ॥
 యస్యదర్శనమాత్రేణదూరంగచ్ఛతిదుష్కృతమ్ । ప్రహ్లాదోహిమహా
 భాగఃప్రణయంమయిధారయత్ ॥ ౫౧ ॥ ప్రతిష్ఠాంకారయామానత
 త్రమాంసింహరూపిణమ్ । ఆరోహన్తిగిరియేతుతేచసేవార్థినామమ ॥
 ౫౨ ॥ నావరోహన్తిసంసారసాగరావర్తగహ్వరే । ధర్మమర్థంచకా
 మంచలభన్తేమోక్షమన్తతః ॥ ౫౩ ॥ అజ్ఞానవారకోనామకశ్చిదశ్చ
 త్థపాదపః । తీర్థస్యపశ్చిమేభాగే కల్యాణస్యావలోక్యతే ॥ ౫౪ ॥
 అమృరీపోవికుక్షీశ్చపురారుక్మజ్జదస్తథా । శుకశ్చపుణ్డరీకశ్చయదస్తే
 మాముపాసత ॥ ౫౫ ॥ పశ్చిభాగవతస్థానమతస్తత్త్వానముచ్యతే ।
 ముచ్యంతేసీచతత్స్థానదర్శనాదపిపాతకైః ॥ ౫౬ ॥ అహంహిమమభ
 త్తానాందదామినిఖిలంఫలమ్ । కల్యాణసరస్వపూర్వగనరసింహగిరేరధః ॥
 ౫౭ ॥ త్రైత్రంసిద్ధికరంపుంసాంవారాహంస్థానముచ్యతే । వరాహ
 రూపీభగవాన్ససుధామవలోక్యత్ ॥ ౫౮ ॥ యత్రీశుశ్రీనాముత్తం
 సంక్షోకద్వయముపాదిశత్ । వైకుణ్ఠవర్ధనంనామత్రైత్రంతత్సత్యముచ్యతే ॥
 ౫౯ ॥ ప్రమాణంతస్యవిజ్ఞేయంపరితోయోజనద్వయమ్ । యావద్దృ
 ష్టిపథంయాతిపర్వతోయంమునీశ్వరాః ॥ ౬౦ ॥ తావత్ప్రమాణకం
 సర్వంముక్తిత్రైత్రంతదుచ్యతే । శుద్ధసత్త్వమయంతత్రవిమానంమమద్భ
 శ్యతే ॥ ౬౧ ॥ ఆనందమయమిత్యేవయస్యనామాపికథ్యతే । నమ
 సాగరేఽపికింతస్యకీర్తనాద్దర్శనాదపి ॥ ౬౨ ॥ అజన్తమరణంయత్స్యా
 దఘంతదపినశ్యతి । అవతీర్ణంహివైకుణ్ఠాదాద్యేకృతయగేచతత్ ॥ ౬౩ ॥
 జగతాముపకారాయస్వయంసంకల్పతోమమ । పశ్చాదపివిమానస్యప్రా
 కారాంతరమధ్యతః ॥ ౬౪ ॥ సుదర్శనంచలక్షిశ్చవర్తేతేసర్వకామ

దే । యేతత్రమార్జనంచక్రుర్యేవతత్రోపలేపనమ్ ॥ ౬౫ ॥ దీపప్ర
దానంయేచాపియేవాస్థణ్ణిలమణ్ణనమ్ । చామరస్త్రేరపార్శ్వస్నేఘత్రచ్చ
యాశ్రితాఃపునః ॥ ౬౬ ॥ చక్రవర్తిపదంప్రాప్యమోదస్తేపుత్రపాత్రకైః ।
అధికారావసానేతుదదామ్యహమనుత్తమమ్ ॥ ౬౭ ॥ అవిశేషంఫలం
తేషాంశేషశేషాశనాదిభిః । అశేషచిదచిద్వస్తుశేషిణోమమకాక్షి త
మ్ ॥ ౬౮ ॥ భక్తిఃకేవలమన్వైస్తుపరీక్షేభావబంధనమ్ । విశు
ద్ధాంమృత్తికాంతత్రలలాటేధారయన్తియే ॥ ౬౯ ॥ అన్యేష్యపియ
థాస్థానమక్లేషుయతచేతసః । సద్యస్సంశుద్ధహాపేభ్యస్తేభ్యోవిభ్యతి
దానవాః ॥ ౭౦ ॥ భూతప్రేతపిశాచాశ్చతథావేతాశజాతయః । శ్వే
తద్వీపాఞ్భగేశేనశుద్ధమృద్ధృవ్యమాహృతమ్ ॥ ౭౧ ॥ యాదవాక్రావి
నిక్షిప్తమతుయంతన్తమాజ్ఞయా । సత్త్వస్యవ్రకృతిశ్శుద్ధాశుద్ధాతత్రాపిన్య
త్తికా ॥ ౭౨ ॥ అతస్సత్త్వమయంస్థానమాదరాదధిగచ్ఛథ ॥ ౭౩

—*అష్ట తీర్థమహిమానువర్ణనమ్*—

రత్రాస్యశైలస్యధారానిర్మలకూపిణీ ॥ ౭౩ ॥ కాచిత్పతతికల్యాణీ
కాక్షి తార్థప్రదాయినీ । యస్యావై కణ్ఠగణ్ఠేతినామధేయంవిదుర్బుధాః ॥
౭౪ ॥ సాహివిష్ణుపదాదేవసాక్షాన్నిపతితాభవి । యేపిబంతిజలంభ
క్త్యాయేవాతతీరవాసినః ॥ ౭౫ ॥ విజ్ఞానంప్రాప్యమోదస్తేతేవై
వై కణ్ఠవాసభిః । త్రివిక్రమస్యపాదాబ్జేబ్రహ్మణాక్షౌచితేనతి ॥ ౭౬ ॥
ఆసీద్ధరజటాజూటమాలావిష్ణుపదీనదీ । విరజాతోయమాదాయతతోవై
కణ్ఠవాసినః ॥ ౭౭ ॥ పునఃప్రత్యౌశయామాసుఃపుణ్యతీర్థాభిలాషిణః ।
తతీర్థంపతితంకిచ్చితాపిర్వేయాదవభూభృతః ॥ ౭౮ ॥ సాహివై
కణ్ఠగణ్ఠేతిధారాతత్ర నిగద్యతే । భక్తిసారోమహాయోగీమత్పదైక
స్తుతివ్రతః ॥ ౭౯ ॥ తత్రత్యోమత్పదంధ్యాయకచిరంవై కణ్ఠమాప
సః । తస్యాంవై కణ్ఠగణ్ఠాయాఽప్రోక్షణైర్మమరోధకాః ॥ ౮౦ ॥ కా
మాదిదోషానశ్యంతిశమాద్యాభాన్తిసద్గుణాః । నయనాదపవర్గస్యన
యనంస్థానముచ్యతే ॥ ౮౧ ॥ తత్రకేశవసాన్నిధ్యంకృతినామన్యతే
సదా । నారాయణప్రదంప్రాహుర్మయనేతీర్థమద్భుతమ్ ॥ ౮౨ ॥ అ
యత్నాదేవజాయస్తేయదస్తేమన్తస్సిద్ధయః । క్లేశాపహరిణంపుంసాం

శేవలంగననాదపి || ౮౩ || కేశవంసయనన్తంతంధ్యాత్వైవవిబుధోత్త
మః | విరక్తోవిష్ణుచిత్తస్తునారాయణపదద్వయమ్ || ౮౪ || శరణంపా
ప్యనత్రైవజగమపరమంపదమ్ | నారాయణప్రదస్నానంసరకాక్షార
నాశనమ్ || ౮౫ || నారాయణాష్టిస్త్రిస్సరణంజనయేత్సరణేన్మణామ్ |
దక్షిణేవాస్యసరసఃకల్యాణస్యోత్తరేశుభే || ౮౬ || తీర్థంపారాశరం
పుణ్యంభాసతేమధురోదకమ్ | మన్నియోగేనమద్భుక్తఃపురాతత్రపరా
శరః || ౮౭ || పురాణంవైష్ణవంచక్రేతపీతీర్థస్యతస్యహి | మైత్రే
యకుణ్డిమత్యస్యతీర్థస్యకతిచిద్బుధాః || ౮౮ || దక్షిణాపథదేశీయావ
దన్యాఖ్యాంపురావిదః | ఉత్తరాపరభాగేనశైలస్యాస్యప్రసర్పతి || ౮౯ ||
పరితాయజ్ఞవృక్షైశ్చ యాదవీతిమహానదీ | ఖాదిరైశ్చవలాశైశ్చతత్ర
త్రైకేవపావనైః || ౯౦ || యేయజన్తిపరంధామలభన్తేతేహిమా
మకమ్ | యాదవేన్ద్రోమహీపాలస్తస్యాస్తీరేతవశ్చరః || ౯౧ || వి
శ్రాంతపదమవాప్యాథక్రమాన్తుక్తింపరామగాత్ | తస్యయాదవశైల
స్యపార్శ్వేదక్షిణతస్థితామ్ || ౯౨ || పరిధానశిలాంబుష్టాప్రణమ
విద్విజోత్తమాః | యస్యాఃప్రణామంకుర్వాణాఃప్రణమ్యన్తేసురాసు
రైః || ౯౩ || సాహినస్త్యమయీపుంసాంసద్యస్త్యప్రయచ్ఛతి |
పురాహిశాక్యపాషణ్డకాణాదాద్యామహీతలే || ౯౪ || త్రైయాం
వైయాకులీంచక్రుర్వక్త్రైర్వచనవిస్తరైః | అన్తేవాసిభిరామాయైస్సా
కంమానుషరూపధృత్ || ౯౫ || త్రిదణ్డధారిభూత్వాహంనిరాస్థమహా
మీద్యశామ్ | దత్తాత్రేయస్యమేతత్రతదాకాషాయస్త్రిహః || ౯౬ ||
అతోమత్పరిధానేనశిలాయానామకథ్యతే | యేతత్రపరిగృహ్ణాన్తినరాః
కాషాయశాటికామ్ || ౯౭ || మద్భావేననమస్యాస్తేమద్భుక్తేమాత్త
మోత్తమాః | వేదానుపాదిశంతత్రశిష్యాణామహమర్థతః || ౯౮ || త
స్మాత్పుష్కరిణీంతత్రవేదపుష్కరిణీంజగః | ఉపత్యకాయాంశైలస్యత
స్యాఃపశ్చిమభాగతః || ౯౯ || దగ్ధతీర్థమితిఖ్యాతంతీర్థమస్తిమహాత్త
రమ్ | మమనస్మాదసిరూపస్యయత్రాసీద్దగ్ధస్త్రిహః || ౧౦౦ || శా
ణ్డిశ్యోపిమునిశ్రేష్ఠస్తత్రమామార్చయన్పురా | పశ్చరాత్రస్యకృత్సన్స్య
యవసాసీత్ప్రవర్తకః || ౧౦౧ || పాశ్చికాలికధర్మోపియేనాభూద్విశ
దీకృతః | ప్రయాణకాలేతత్రత్రైర్దర్శైర్దేవతృప్తిమాశ్రితాః || ౧౦౨ ||

తేహిసంసారదుఃఖేభ్యోముక్తాయాస్య నిమత్పదమ్ । గిరేఃపశ్చిమతస్త్రి
 ధంధివ్యమన్యచ్చదృశ్యతే ॥ ౧౦౩ ॥ పలాశతీర్థమిత్యాహుర్యస్యనా
 మపురావిదః । విశ్వామిత్రేణశప్తానాంవసిష్ఠకులజన్మనామ్ ॥ ౧౦౪ ॥
 యత్రాసీన్నత్ప్రసాదేనపురాశాపవిమోక్షణమ్ । తస్యవోత్తరతఃకిళ్ళి
 త్తీర్థస్యాస్తిమహాస్తరమ్ ॥ ౧౦౫ ॥ పద్మతీర్థమతిఖ్యాతంతీర్థంపద్మో
 పలాలితమ్ । సనతుః మారోమునిభిస్సనకాద్యైస్సమన్వితః ॥ ౧౦౬ ॥
 యత్రపద్మముపాదాయపురామామభ్యపూజయత్ । పద్మతీర్థసమదూభ
 తపద్మాక్షమణిమాలికామ్ ॥ ౧౦౭ ॥ కణ్ఠేబిభ్రణియేనిత్యంతేహివైకు
 ణ్ఠగ్లామినః । ఇతికల్యాణతీర్థస్యపరితఃపావనోదకామ్ ॥ ౧౦౮ ॥ అ
 ప్తతీర్థమిమాంప్రాచురప్తాక్షరమయీంబుధాః । స్తృత్యాపియస్యాశ్శు
 ధ్యంతికింపునర్తుజ్ఞనాదిభిః ॥ ౧౦౯ ॥ సాహిసర్వేషుతీర్థేషుప్రశస్తాక
 థ్యతేబుధైః । తత్తీరతులసీకాన్యమణిభిర్యేచిభూషితాః ॥ ౧౧౦ ॥ శు
 ధ్యంతి తేహందృష్ట్యైవమహాపాతకీమోసరాః । యతయోమాంసిషేవ
 నేయదుశైలస్యమూర్ధని ॥ ౧౧౧ ॥ స్థానాంతరేకృతంపుణ్యంపుణ్య
 స్థానేదశోస్తరమ్ । పుణ్యస్థానేచయత్పుణ్యంపుషకరేతచ్ఛతోస్తరమ్ ॥
 ౧౧౨ ॥ సహస్రగుణితంతచ్ఛప్రయాగేతుకృతంభవేత్ । సాశక్రామే
 కృతంతచ్ఛేద్యవేతోఽటిగుణంపునః ॥ ౧౧౩ ॥ శతకోటిగుణంతస్తాత్కృ
 తంయాదవభూధరే । తత్రాపిమమభక్తానాంసన్నిధౌక్రియతేయది ॥ ౧౧౪ ॥
 తద్దృష్టిపరిపూతంతతోఽటికోటిగుణంభవేత్ । దుర్గర్చనమరాతీనాం
 మామకానాంసుదర్శనమ్ ॥ ౧౧౫ ॥ పాలనాయగిరేస్తస్యపరిభ్రమ
 తితేజసా । యస్తుయాదవశైలస్థాన్యగృతాస్పీడయిష్యతి ॥ ౧౧౬ ॥ సు
 దర్శనమహాజ్వాలామాలాశలభవసః । ద్వాపరాస్తేకలిస్తత్రప్రవేష్టుం
 ద్రుతమాగతః ॥ ౧౧౭ ॥ వేత్రదండధరైస్సన్నద్యస్తాడితోమమకిజ్జరైః
 వత్సరంవాఽథమాసంవాపక్షంసప్తదినానివా ॥ ౧౧౮ ॥ త్రిరాత్రమే
 కరాత్రంవాయోవసేద్యదుభూధరే । సపవమమభక్తస్సాన్యాన్యాన్యఃప్రి
 యతరోమమ ॥ ౧౧౯ ॥ యస్తుఫాల్గునమాసస్యపార్ణమాస్యాంసిషే
 వతే । యామంవాపితదర్ధంవామాంత్రత్రయదుభూధరే ॥ ౧౨౦ ॥
 అనుగచ్ఛామితనిత్యంజననీవస్తనంధయమ్ । గత్వాయాంయంమునిశ్రే
 షోస్తత్రకృత్వామమార్చనమ్ ॥ ౧౨౧ ॥ ఉపలభ్యపరాంభక్తింసం

సృతినస్తరిష్యథ | గత్వాగత్వానివర్తన్తేనర్వేధర్కపరాయణాః || ౧౨౨ ||
 మాంప్రాప్యసనివర్తన్తేయాదవాద్రినివాసినమ్ | ఇత్యుక్త్వావిరతేదేవే
 ముదితామునయశ్చతే || ౧౨౩ || ప్రణమ్యపునరప్యాహుః ప్రణతోత్తా
 రకంహరిమ్ | నారాయణనమస్తేస్తునరాణామయసంభవాన్ || ౧౨౪ ||
 సక్షేపాద్యదుశైలస్య మాహాత్మ్యంకథితంత్వయా | తదిదంవిస్తరా
 చ్ఛ్రీతుంవాఞ్ఞామోవయమచ్యుత || ౧౨౫ || త్వంహిసఃపరమోబ
 ధుస్త్యంహిసఃపరమాగతిః | ఇత్యుక్తస్తర్కునిశ్రేష్ఠఃప్రత్యువాచతతో
 హరిః || ౧౨౬ || సనత్కుమారోభగవాన్సర్వంశ్రుత్వాపితామహాత్ |
 తస్యశైలస్యమాహాత్మ్యంనారదాయతతోబ్రవీత్ || ౧౨౭ || సపవభవ
 తామేతద్వక్తుమర్హతినారదః | ఇత్యుక్త్వాన్తర్గతత్రమునీనాంభావి
 తాత్మనామ్ || ౧౨౮ || పురతఃపుణ్డరీకాక్షఃపూర్ణషడ్భ్యులటణః || ౧౨౯ ||
 ఇతికిలమునిముఖ్యాసీరయిత్యావచోభిఃపరిణతమివలత్యైఃప్రాగ్ధితానాం
 ఫలానామ్ | యదుగిరిగతమస్తర్గ్ధినాంచక్రవర్తీ యదుకులబహుమా
 న్యంచీన్తయామాసదేవమ్ || ౧౩౦ ||

ఇతిశ్రీనారదీయే పురాణే జ్ఞానకాండే శ్రీమద్యాదవగిరి
 మాహాత్మ్యే విష్ణుబిరుషిసంవాదే సక్షేపతో
 యాదవాద్రిప్రశంసాదికథనంనామ
 ప్రథమోధ్యాయః ||

—* వ్యాసాదిమహర్షిసన్నిధిం ప్రతి నారదాగమనమ్. *—

తతఃకరతలోల్లాసివీణావాదనలాలసః | ఆవిర్బభూవభగవాన
 గతస్తత్రనారదః || ౧ || సమునిస్తవసాంరాశిస్సత్సవైకసముచ్చ
 యః | భగవత్ప్రజ్ఞాననైరాగ్యభక్తీనామేకభాజనమ్ || ౨ || వైకు
 ణ్ఠవరణామ్భోజసేవాహేవాకశాలినామ్ | నాసీరేవర్తతేనత్యంనా
 రదోహిమహామునిః || ౩ || సతత్రశ్రుతిసీమస్తసీమాలజాగ్రహమాక్తి
 కమ్ | ఉపవీణయతుండేపంచారాయణముపాగమత్ || ౪ || నయ
 జ్ఞైర్షాపివిజ్ఞానైర్నుప్రణామైర్నుచార్చనైః | సచయోగైస్తథాతుష్యే
 ద్యథాసంకీర్తనాధరిః || ౫ || రసాయనంమనుష్యాణాంరసనాయాః

పరోరసః । రత్నాసకలలోకానామ షణ్మానారాయణాక్షరమ్ ॥ ౬ ॥
 భక్తిగర్భదయావాచాగాయంతంగరుడధ్వజమ్ । దదృశుర్మునిశాక్షులం
 మునయస్తత్రసంయతాః ॥ ౭ ॥ అథతానరవిద్వాత్పరభక్తిపరివర్త
 తాః । పవచ్చసమునిశ్రేష్ఠఃప్రణయోత్ఫుల్లయాగిరా ॥ ౮ ॥ నార
 దః ॥ కింకారణమితిబ్రూతకృతినామత్రసన్నిధౌ । చరితార్థోభవామ్య
 ద్యభవతామవలోకనాత్ ॥౯॥ పృష్టాస్తేనాపిమునయస్సర్వంవృత్తముదై
 రయత్ । వయంకలియుగేప్రాప్తేవాసంపుణ్యంబిచిన్తహే ॥ ౧౦ ॥ అ
 స్తాకంసర్వవాసానామధికం గుణవైభవైః । నారాయణాద్రింభగవా
 న్నాహనారాయణస్వయమ్ ॥ ౧౧ ॥ ఉక్త్వాసక్షేపతస్తస్యప్రభా
 వంభగవాన్మనః । భవాన్వత్కృతితత్సర్వంవిస్తరాదితిచాబ్రవీత్ ॥ ౧౨॥
 భవాన్మమమభాగో భగవద్జ్ఞానయోగినామ్ । మునీనామగ్రగణ్యో
 భూన్ముద్రిస్తస్త్వస్యనిర్మలా ॥ ౧౩ ॥ అతోయాదవశైలస్యమాహ
 త్వంత్రోతుమిచ్ఛతామ్ । అస్తాకమభిలాషస్యపూరకస్త్యంభవిష్య
 సి ॥ ౧౪ ॥ నారాయణఃకథంతత్రస్వయంసన్నిదధేపురా । కథంవా
 తస్యశైలస్యకలిదోషనిహస్తృతా ॥ ౧౫ ॥ అద్భితస్తత్రజేవేశఃకేన
 కేనాధికారిణా । తీర్థంవాతత్రకల్యాణనామ్నాకథముదీర్యతే ॥ ౧౬॥
 తత్రత్రాయాశ్చమృత్సాయాఃప్రాశస్త్యంకేనహేతునా । కథమా
 సీత్పురాతనరసింహస్యసన్నిధిః ॥ ౧౭ ॥ వైకుణ్ఠవర్ధనాభిఖ్యాతేత్ర
 స్యాస్యకుతోభవత్ । కోవాసయనవాసేనప్రాపవిష్టోఃపరమ్మదమ్ ॥
 ౧౮ ॥ తత్రాపరాధినాంపుంసాంకిన్ముదుఃఖంభవిష్యతి । తత్రనారా
 యణశ్రీమానూభంచవరితుష్యతి ॥ ౧౯ ॥ సర్వమేతన్మునిశ్రేష్ఠభవా
 న్మోషక్తుమర్హతి । ఇతితద్యచనంశ్రుత్వానారదోమునిసత్తమః॥౨౦॥అ

—* నారదోక్తజగత్సృష్ట్యాదిః *

మయుక్తమశేషంతదారేభేవక్తుముత్సుకః॥నారదః॥ శ్రుణుధ్వమృషయస్స
 ర్వేశ్రుతంయత్తన్నయాపురా ॥ ౨౧ ॥ సనతుకూమరాతస్రేషాంవిజ్ఞా
 నాన్నాంచసాగరాత్ । అహంహిపరిడష్టానామనాత్మగుణపన్నగైః ॥ ౨౨॥
 ఔషధంసపరంమన్యే గురోరజ్ఞానవారణాత్ । పురాచరాచరంవిశ్వం
 పురుషోత్తమలీలయా ॥ ౨౩ ॥ తమోమాత్రావశేషేణరూపేణైవవ్య

వస్థితమ్ । తమోపిచపరేబ్రహ్మణ్యవిభాగేనచస్థితమ్ ॥ ౨౪ ॥ ప్రథా
నంపురుషశ్చేతిశరీరద్వితయంహరేః । ఆధేయత్వవిధేయత్వశేవతైస్స
రఖిలంజగత్ ॥ ౨౫ ॥ ధారకస్యనియన్తుశ్చశేషిణోహిహరేస్తనుః ।
అతస్తదాత్మకత్వేనప్రథానపురుషావపి ॥ ౨౬ ॥ విశ్వకారణభావేన
విశ్రుతానిగమేషుచ । స్వాతంత్ర్యేణతయోరస్తికారణత్వంసకుత్రచిత్ ॥
౨౭ ॥ పురుషాఖిలతత్కాలేపురుషార్థవివర్జితాః । అవిశేషాదచిద్వ
ర్గైరవసాదంప్రపేదిరే ॥ ౨౮ ॥ అవలోక్యవినిర్ముక్తభోగాన్ప్రకృతిసం
శ్రయాత్ ॥ పురుషాన్సుష్ణ్ధరీకాయైకరుణాకావ్యజాయత ॥ ౨౯ ॥ రక్ష
ణార్థంతతస్తేషాంసిన్ధుతైంప్రాపమాధవఃపురాణపురుషస్యాస్యసంజు
ల్పత్ప్రకృతిఃపునః ॥ ౩౦ ॥ మహదాదిప్రభేదేనవిచకారగుణైస్తతః ।
మహానమాజ్ఞుతించక్రేసాత్వికాదివిభాగతః ॥ ౩౧ ॥ గుణభేదాదహ
జ్జగ్రస్తైవిధ్యమగమస్తతః । ఇన్ద్రియాణాంసముత్పత్తిరహజ్జగ్రా
చ్చసాత్వికాత్ ॥ ౩౨ ॥ తన్వత్రాంతరితత్వేనతామసాద్భూతసమ్మ
వః । ద్వయోరుపకృతించక్రేరాజసాహజ్ఞుతిస్తయోః ॥ ౩౩ ॥ ప
శ్చానామపిభూతానాంశబ్దాద్యాఉత్తరోత్తరమ్ । అధికత్వేనజాయంతే
తస్మాత్పశ్చగుణామహీ ॥ ౩౪ ॥ తన్వత్రాద్భూతభేదోయంసూక్ష్మస్థూ
లవిభాగతః । యథాహికలిలంపశ్చద్దధిరూపేణజాయతే ॥ ౩౫ ॥ త
థాతన్వత్రరూపంతద్భూతత్వమధిగచ్ఛతి । అసంహితత్వాదేతానినానా
వీర్యాన్వితానిహీ ॥ ౩౬ ॥ పృథక్భూతానిభూతానినాణ్ణసృష్టావశక్ను
వత్ ॥ తతఃపశ్చసుభూతేషుపశ్చీకరణమాతనోత్ ॥ ౩౭ ॥ భగవా
న్సత్యసంజుల్పఃకర్తుంకార్యపరమ్మరామ్ । చతుర్భుజపరభావైస్సాన్యదర్శ
వర్ధంస్వభాగతః ॥ ౩౮ ॥ ఇతిపశ్చసుభూతేషుపశ్చీకరణమివ్యతే ।
తేషుతేషుచభూతేషుతత్త్వద్వ్యవహృతఃపునః ॥ ౩౯ ॥ భూయస్త్యైత్స్వి
త్తభాగస్యమతిరప్యేవమివ్యతే । దశోత్తరైరావరణైఃపరితంపరమఃపు
మాన్ ॥ ౪౦ ॥ అణ్డముత్పాదయామాసతతఃకనకఃకణ్డవత్ । భూతై
ర్భూతాదినాచైవమహతావతతఃపరమ్ ॥ ౪౧ ॥ అణ్డంహ్యేతదఖణ్డ
స్యకారణంపరివార్యతే । సమష్టిసృష్టిసర్వేషాంవ్యప్తిఃపశ్చార్థవివ్యతి ॥
౪౨ ॥ అణ్డమధ్యేతతఃపశ్చనేషకారణపూరుషః । స్తూయమానస్త్రు

—* నారాయణశబ్దనిర్వచనమ్. *—

యాభాగై రధిశి శ్యేజలాశయమ్ ॥ ౪౩ ॥ తదాహిస్తాయమానస్య
 శతశస్త్రస్యనామభిః । నాన్యత్ప్రియంతథాచక్రేనారాయణపదంయథా॥
 ౪౪ ॥ ఇనంహిశుద్ధిర్వచసాంశ్రుతీనావవలన్బనమ్ । సూరీణామపి
 సర్వేషాంకర్ణేష్వమృతసేచనమ్ ॥ ౪౫ ॥ నారాయణపదంయస్యజిహ్వ
 గ్రేవర్తతేనదా । నారాయణశ్శ్రియాపార్థంనైవముఞ్చతితంక్షణమ్॥
 ౪౬ ॥ అర్థంవిनाపిశబ్దోయంత్రాయతేమహతోభయాత్ । కింపున
 జ్ఞానయమానార్థఃకృతినాంపాదసేవయా ॥ ౪౭ ॥ ఆహిహినారశ
 బ్దార్థానారావిష్టోస్సముద్భవాః । అయనంతాయదస్యాసంస్తేననారాయ
 ణఃస్మృతః॥ ౪౮॥ నారంసరోరుహంప్రోక్తంజ్వలద్యోనిమయంపురా । య
 స్యనాభోసముత్పన్నంసవైనారాయణఃస్మృతః॥ ౪౯॥ అక్షరత్వాన్నరాజీ
 వానారాస్తేషాంసముచ్చయః । తేషామయనతాంయాతితేననారాయణః
 స్మృతః॥ ౫౦॥ నరశ్చభగవాన్విష్ణుస్తజ్జాప్రద్యోగి మోపివా । నారాస్తస్యా
 యనంవ్యాప్యంతేననారాయణస్మృతః॥ ౫౧॥ అథవానేతృభూతోయం
 నరోనారంచరాచరమ్ । వాసస్థానమిదంతస్యతేననారాయణఃస్మృతః॥
 ౫౨॥ జ్ఞానశక్త్యాదయోయద్వాగుణానారాగ్రితిస్మృతాః । షాడ్గుణ్యపరి
 పూర్ణోయంతేననారాయణఃస్మృతః॥ ౫౩ ॥ షాడ్గుణ్యంవాసుదేవస్య
 యథావ్యాహేపితత్పమమ్ । సజగర్షణాదిభేదస్తుగుణాభివ్యక్తిమాత్ర
 తః॥ ౫౪ ॥ జ్ఞానశక్త్యాదిభిష్టద్భిస్తద్భేదైకరుణాదిభిః । ఆతోనారా
 యణశ్శ్రీమాన్సర్వత్రపరిపూర్యతే॥ ౫౫॥ విశ్వాన్తర్యామిబాలస్యయథా
 హిజతరేజగత్ । షాడ్గుణ్యోదరమాశ్రిత్యవర్తనేగుణకోటయః॥ ౫౬॥ స
 ముద్రశాయినస్తస్యనాభేరాభరణాత్మకమ్ । ఆవిర్భూతావదివ్యంతత్పజగ
 జంయదపజగజమ్ ॥ ౫౭ ॥ ఉద్భూతవతతస్తస్మాదుద్గతాజ్జలిఖననః ।
 భక్త్యానమశిరాఃకశ్చిద్భృశముల్లసితాననః॥ ౫౮ ॥ సచతుర్వదమో
 జాతోయుక్తంతస్మాచ్ఛతుర్భుజాత్ । ఇతిశ్రుతిభిరహ్మసుదిశాస్వాభాషి
 భాషితమ్ ॥ ౫౯ ॥ తమేనంవర్ధయామాసకారుణ్యస్తస్యదాయినీ । క
 రుణైవాపరావిష్టోకమహాకమలాలయా ॥ ౬౦ ॥ పారలౌకికమైశ్వ
 ర్యమైహలౌకికమేవవా । సర్వంసమృద్యతేలత్యైకరుణాపరిణామ

తః ॥ ౬౦ ॥ తతోవిజ్ఞానయామాసవిష్టోరేషాసపాయినీ । వేదోపదేశంబాలస్యభగవన్సర్వమర్హసి ॥ ౬౧ ॥ సహధర్మచరీవాక్యాత్సచసంతోషదాయినః । ఏవంవిజ్ఞాపితఃపశ్యాదోమిత్యాహశ్రియఃపతిః ॥ ౬౨ ॥ శ్రుత్వాతద్వచనంబాల్యాదోమోమోమిత్యుదీరయన్ । హసితందివ్యదమ్పత్యోఃపితోశ్చక్రేపితామహః ॥ ౬౩ ॥ ఆశ్చర్యేణహసన్పశ్యాదృత్యాహచమాధవః । పితామహూపితచ్చత్వాతదేవావర్తయత్సునః ॥ ౬౪ ॥ ప్రణవంప్రణవాద్యంచద్యయమతీరమాలపక్ । కమలాకమలేశాభ్యాంలాలితఃకమలాసనః ॥ ౬౫ ॥ వేదాదిఃప్రణవశ్చాసీదకారస్తస్యకారణమ్ । తస్యార్థశ్చపరంబ్రహ్మనారాయణభిశ్చుతిః ॥ ౬౬ ॥ బహుశఃప్రణవాలాపబన్ధురాననమాత్మజమ్ । దృష్ట్వాతుతోమభగవాన్దయానిర్భరయాదృశా ॥ ౬౭ ॥ ఉపాదిత్యతతశ్చక్రీమాన్స్వయమష్టాక్షరంవిధేః । తద్ధిసర్వస్యవేదస్యకారణంభవతారణమ్ ॥ ౬౮ ॥ చతురోపితతోవేదానక్షైప్యచతురాననః । సాత్మాన్నారాయణాదేవసర్వరత్నాపరాయణాత్ ॥ ౬౯ ॥ అగ్ధానపిచవేదానామనర్థవినివారకాన్ । తస్మైప్రథమపుత్రాయప్రోవాచపరమఃపుమాన్ ॥ ౭౦ ॥ జ్యేష్ఠాయఖలుపుత్రాయవక్తవ్యంమనసిస్థితమ్ । శిష్యాయవాప్రణయినేతస్త్విజ్ఞానచేతసే ॥ ౭౧ ॥ శరీరంస్యన్దనంవిధివిధియుగ్యాంశ్చపూరుషాన్ । మద్గుణాంశ్చగుణాన్విధిమాంచత్వంవిధిసారథిమ్ ॥ ౭౨ ॥ సర్వేష్యపిచధర్మేషుపారతన్త్ర్యమితిస్తరన్ । మామేవసాధనంవిధివిధిమామేవతత్ఫలమ్ ॥ ౭౩ ॥ ఏవంప్రబోధితస్తేనబ్రహ్మసర్వజ్ఞతాంయయా । నఖల్వస్మాత్పరంకింశ్చిత్ జ్ఞాతవ్యమవశిష్యతే ॥ ౭౪ ॥ తతఃప్రసాదసమ్ఫుల్లలోచనఃపద్మలోచనః । అష్టాక్షరస్యమన్తస్యప్రభావమ

—* అష్టాక్షరమహిమానువర్తనమ్. *

పిచాబ్రవీత్ ॥ ౭౫ ॥ బ్రహ్మన్నష్టాక్షరోమన్తస్త్రిశ్శుతీనాందృష్టిశిష్యతే । ధర్మార్థకామమోక్షాణాంచతుష్టామపిసాధనమ్ ॥ ౭౬ ॥ కృతంబహువిధైర్కృతైర్కృతంయన్తైర్నియన్తిగ్రతః । కృతంచకర్మణాంతనైర్గ్ర్యత్రాష్టాక్షరసన్నిధిః ॥ ౭౭ ॥ సాధారణోహ్యాయంమన్తస్త్రిస్సర్వాస్వపిచమూర్తిషు । అస్యానుకూలతాంయూన్తిమూర్తిమన్తాస్త్రిస్స

హాసశః ॥ ౭౮ ॥ వ్యాపకేమచమస్త్రేమత్రిప్యప్యేపరోమతః ।
 వ్యాప్యవ్యాపకయోరత్రవిశేషేణావబోధనాత్ ॥ ౭౯ ॥ తతోహివిష్ణు
 గాయత్ర్యామాద్యోయంమస్త్రీఉచ్యతే । మస్త్రీయంసద్గురోరేవ
 శ్రోతవ్యోనాన్యతోపిచ ॥ ౮౦ ॥ సఖిల్వస్థస్యజాత్యస్థఃప్రదాతుంయష్టి
 మర్హతి । యథామేత్రీనివాసత్వమసాధారిణమిష్యతే ॥ ౮౧ ॥ తథా
 నారాయణపదంత్రయ్యస్త్రేమనిగద్యతే । నారాయణపదంలోకేనామ
 యస్యప్రకీర్త్యతే ॥ ౮౨ ॥ అపవర్గోహితవ్యాతురయత్నాదేవసిద్ధ్యతి
 ఆసనేశయనేయానేభోజనాదాచకర్తణి ॥ ౮౩ ॥ మస్త్రీమష్టాతురం
 బ్రహ్మమధ్యేచిత్తంనివేశయ । మస్త్రీస్యాస్యప్రభావేనవిశ్వంస్య
 త్యసిపర్వజ ॥ ౮౪ ॥ అధికారావసానేచమామేవప్రాప్యసిద్ధువమ్ ।
 అథప్రణమ్యసహితంపర్త్యయావర్త్యలోచనమ్ ॥ ౮౫ ॥ సస్త్రోహత్పుల్లవ
 దనస్సర్వలోకపితామహః । మనసావర్తయన్నేవమస్త్రీమష్టాతురంప
 రమ్ ॥ ౮౬ ॥ ససర్జసకలంవిశ్వంజగ్గమాజగ్గమాత్మకమ్ । తస్యజ్యేష్ఠోభవ
 త్పుత్రోవిరూపాక్షోమహామతిః ॥ ౮౭ ॥ విష్ణుభక్తిపరాణాయఃప్రథమః
 పరికీర్తితః । పురస్తరముఖైస్సర్వైస్సదాసేవావిధాయభిః ॥ ౮౮ ॥
 సహిదేవైఃస్తుతోనిత్యందేవదేవభీర్యతే । ఉపదిశ్యతతస్తారముత్తారక
 మనుత్తమమ్ ॥ ౮౯ ॥ వేదానధ్యాపయామానశమ్భుమమ్భాజనమ్భు
 వః । వేదానధీత్యవిధివతోస్సవిష్ణుపరాయణః ॥ ౯౦ ॥ అవాప్యసమ్మ
 దందివ్యామఖిలైరసిపూజ్యతే । అదిశత్సర్వభూతానామైహికంవాప్య
 నైహికమ్ ॥ ౯౧ ॥ పురుషార్థంతతస్సర్వమర్థితఃపురశాసనః । సర్వే
 దేవాస్సమస్తాశ్చ ఋషయఃపర్త్యసమ్భవాత్ ॥ ౯౨ ॥ బభూవుర్బహు
 ధాతస్తాద్యద్విస్తారోఽఖలంజగత్ । సృష్టింపితామహశ్చక్రేచక్రేరత్నాం
 హరిస్సప్తయమ్ ॥ ౯౩ ॥ సంహారమపిసర్వేషాంశబ్దరశ్చకరిష్యతి ।
 ప్రసాదక్రొధజౌవిష్ణోఃప్రథమాతాదివాకసామ్ ॥ ౯౪ ॥ అభూతాంత
 నియోగేనసృష్టిసంహారకారకా । తతోఽత్రాదిభిఃపుత్రైఃసేవితశ్చతు
 రాననః ॥ ౯౫ ॥ విష్ణోరభ్యగ్ననంకర్తుంచింతయామాసచేతసా । ఇ
 యేవచతతఃపశ్చాదర్చారూపమవేక్షితుమ్ ॥ ౯౬ ॥ యస్త్రింశ్చపర
 యాభక్త్యాపరిచర్యాంవిధాస్యతి । ఫలప్రదస్సప్తయంవిష్ణుఃఫలంచన్వ
 యమేవహి ॥ ౯౭ ॥ లక్ష్మీతస్త్రాత్తమేవాహమితిమేనేపితామహః ।

౯౭౪॥పులకితేనిఖిలాజ్ఞఃపూర్వద్భవప్రమాంసం ఫణిపతిశయనంతంపర్శు
నాభంపయోధౌ॥ నియమితమతిరన్తర్నిర్నిమేషంనిదధ్యావుపనిషదవతం
సంమన్త్రీయుచ్చారయన్సః॥౯౮౪॥ శమితనిఖిలతావంశశ్శ్చవక్ర్రాదిచిహ్నం
శరణముపగతానాం శాశ్వతంభాగధేయమ్ । అపిచహసితలేతైరాద
రంవ్యాహరన్తంపురుషమభజదన్తఃపుణ్డరీకాయతాక్షమ్॥ ౯౯౪॥

ఇతిశ్రీనారదీయేపురాణేజ్ఞానకాండే శ్రీమద్యాదవగిరిమాహాత్మ్యే
నారదాగమనాదికథనంనామద్వితీయోధ్యాయః.

—* బ్రహ్మణఃపురోభగవదావిర్భావః*

తతఃకళకలైస్సార్ధంకాహలీనాదమేదురః । అశ్రూయతసభోమ
ధ్యేదివ్యదుష్టభినిస్సవః ॥ ౧ ॥ ధ్వనిశ్చపాశ్చజన్యస్యనిగమాన్తైరనుద్రు
తః । శుశ్రువేశుభకోఢీనాంకారణంవైరిదారణమ్ ॥ ౨ ॥ శరణ్యస్స
ర్వలోకానాంనారాయణఉపాగతః । శబ్దచక్రగదాపాణిర్నారాయణ
ఉపాగతః ॥ ౩ ॥ ఇతికాహలీనాదేనకర్ణేవ్యమృతసేచనమ్ । కుర్వ
తాసహసాయోగాద్విరరామపితామహః ॥ ౪ ॥ అష్టభిర్దృష్టిభిఃప
శ్చానష్టాక్షరమహాతపః । దదర్శదివ్యమాలోకందిశాస్వప్తాసువిస్తృత
మ్ ॥ ౫ ॥ గచ్ఛగచ్ఛేతిరభసాద్వదన్తస్తేచకాశిరే । వేత్రదణ్డధరాః
కేచిత్తతోవైకృణ్వాసినః ॥ ౬ ॥ విణాదణ్డధరైర్విష్టోర్గాధాగానవ
రాయణైః । నభోమణ్డలమావప్రవేదివైశ్చిరపిచగాయ
తైః ॥ ౭ ॥ తతఃకరతలోల్లాసహేమవేత్రవిభూషితమ్ । దదర్శన
స్సృమోపేతందేవంసూత్రవతీసఖమ్ ॥ ౮ ॥ తస్యపార్శ్వస్థితాశ్చణ్డ
ప్రచణ్డాద్యాఃప్రపేదిరే । పుణ్డరీకాససన్యాత్తా మష్టానామష్టపాత్రతా
మ్ ॥ ౯ ॥ గజాననాదికానన్యాన్తజసింహగతిక్రమాః । శేషాశనస్య
సచివాన్సవిశేషంవ్యలోకయత్ ॥ ౧౦ ॥ రుద్రాసుకీర్త్యర్హమాభిర
జ్జితంభుజదణ్డయోః । తమప్యణ్డజషణ్డేశందదర్శాగ్రేసచాణ్డజః॥ ౧౧॥
ఫణామణిసహస్రేణనీరాజితరమావతిమ్ । భక్తిసమ్భృన్తయూగ్ధాన
మపశ్యద్భుజగోత్రమమ్ ॥ ౧౨ ॥ రమాయావిభ్రమామ్భోజంరాకా
చన్ద్రీస్యమాత్మకమ్ । అదృశ్యతసభోమధ్యేవిష్టోరాతపవారణమ్॥౧౩॥

విరజాపవ సౌధూత పట్టి కామణిత స్తతః । అలక్షిగరు డారూఢోవైకు
 ణ్ణవిజయధ్వజః ॥ ౧౦ ॥ అథమాంలాపరిభ్రాన్తైర్విపులైర్భృజపణ్డలైః ।
 తటిత్పటలసంకీర్ణ కాశ మేమైరివావృతమ్ ॥ ౧౧ ॥ దివాకరసహస్రా
 ణాందైస్యదానవి నౌదిభిః । సువర్ణకల శైర్హారాత్సూచితైశ్వర్యవైభ
 వమ్ ॥ ౧౨ ॥ ముహుశ్శిశ్జితనాదేనముక్తిమార్గప్రదర్శకాః । ఆ
 మ్నాయానుద్గిరస్తీభిః కిరీణిభిరలఙ్కృతమ్ ॥ ౧౩ ॥ ఆయుధైఃప
 జ్జిభిర్దివైస్యర్పణాఙ్గలిపుతైరపి । ఉదారధ్వనిభిర్భవైర్మరదీరజయస్వ
 నమ్ ॥ ౧౪ ॥ ఇతివిభ్రాజితంవోమ్నివిష్ఫూరితవిలోచనః । విష్ణోర్వి
 మానమద్రాక్షీద్దుష్టుఃకమలాసనః ॥ ౧౫ ॥ సమ్భ్రాంతాస్సత్యలోక
 స్థాస్సర్వేపిసనకాదయః । గరుడధ్వజినంద్యష్టావిత్తయంపరమంగతాః ॥
 ౧౬ ॥ జగామపరమాశ్చర్యమాసనాదజ్జగామచ । తుతోషచతతో
 బ్రహ్మోబభ్రామచననర్తచ ॥ ౧౭ ॥ భూషణంభువనానాంతద్విమానం
 వైష్ణవంవిధేః । అగ్రతస్సాపయామాసతతస్సైన్యధురంధరః ॥ ౧౮ ॥ ఉ
 వాచచశుభంవాక్యముద్వమన్నన్మృతామ్బుధిమ్ । సప్తోషోత్ఫుల్లవదనంస
 రసీరుహసవ్భవమ్ ॥ ౧౯ ॥ తవభక్త్యాప్రసన్నోయంకమలారమణః
 పుమాన్ ॥ ఆజగామపదాద్దివ్యాదాశ్చర్యకరుణానిధిః ॥ ౨౦ ॥ తుల
 సీసూలికామోదవాసనావాసితోరసమ్ । ఆరాధయజగన్నాథమానన్దై
 కార్ణవస్సయమ్ ॥ ౨౧ ॥ అయంహితవసర్యస్వం తారకోభవవారి
 ధేః । ఆద్యయావత్యతానాంతేతవసాంచరమంథలమ్ ॥ ౨౨ ॥ ప్ర
 ణవ్యపృతనానాథంప్రథమస్త్రిదివౌకసామ్ । అద్రాక్షీదరవిన్దాతుషణ్డౌమ
 సుపమంథలమ్ ॥ ౨౩ ॥ అన్యోన్యాలాపశాలిభ్యాంమణిభూషణశిశ్జితైః ।
 లక్ష్మీకరసరోజాభ్యాంలాలితాఙ్గీసరోరుహమ్ ॥ ౨౪ ॥ స్ఫురతిగీర్
 టమకుటహానకేయూరసూపురైః । అన్వైరపీయథారూపమనురూపైర్వి
 భూషణైః ॥ ౨౫ ॥ ఆయుధైరపివక్త్రాదైర్వరలఙ్కారప్రయోజనైః ।
 భూషితంభువనోద్భాసితైజయన్త్యాచమాలయా ॥ ౨౬ ॥ శ్రీవత్సే
 నచపద్మాయామణిపీఠేనమణ్డితమ్ । పుణ్డరీకదళామ్నాయపణ్డితేక్షణప
 ధ్ధతిమ్ ॥ ౨౭ ॥ రాకాశశాఙ్గసౌభాగ్యపరిభావిముఖామ్బుజమ్ । క
 మ్బుగ్రీవంసువిస్తీర్ణకవాటఘటితోరసమ్ ॥ ౨౮ ॥ చతుర్భుజముదారా

జంపీతకాశేయవాససమ్ | సదాసమస్తజగతాంశరణ్యపదపఙ్కజమ్
 ౩౧ || అనుభూమైవమాపాదమతిసాంద్ర్యవిగ్రహమ్ | తుష్టావపుణ్డరీకా
 తుంపశ్చేరుహసముద్భవః || ౩౨ || ప్రణమస్తంస్తువస్తంచనృత్యస్తంచ
 పితామహమ్ | వల్లస్తంచాపితిష్ఠస్తం వహస్తంశిరసాపదమ్ || ౩౩ ||
 ధావస్తంచూరతోదూరా దాధావస్తం పునఃపునః | వలంబంచోత్తిప
 స్తంతంగాయస్తంగద్దదస్వనైః || ౩౪ || శిశువన్యైశ్చసంతోషనస్తానకలి
 కాయితైః | సురభీకృతసర్వాజంసమ్భ్రమైర్భగవాన్వారిః || ౩౫ || దృ
 ష్టాతుతోష కారుణ్యదీర్ఘికాదీర్ఘలోచనః | అథాజన్మస్సురాస్సర్వే
 సహగన్ధర్వకిన్నరైః || ౩౬ || నన్యతుఃప్రీతియోగేన వివ్వగపురసాంగణాః
 తాలైరుజ్జాళనాదైశ్చమర్దలైర్దళితామ్బురైః || ౩౭ || వికసద్రణితై
 శ్చాచపిసర్తకీకరకజుణైః | గీతైరపిచసజ్జీతవేదినాంశ్రుతిసజ్జతైః || ౩౮ ||
 హాహాకారైశ్చగన్ధర్వసార్వభౌమముఖోద్గతైః | ప్రతిశబ్దైర్ధ్వనీనాంచ
 విమానోదరసమ్భుతైః || ౩౯ || జయోక్త్యాచజగత్సర్వంశబ్దాత్మక
 మివాభవత్ | ప్రశాస్తసమ్భ్రమోబ్రహ్మతతః పరమపూరుషమ్ ||

—* బ్రహ్మకృతభగవత్పుతిః*—

౪౦ || తుష్టావపరయాభక్త్యాసాకంజయజయోక్తిభిః | వాక్యైరపా
 రుషేయైశ్చసమ్భ్రహ్మతతనూరుహః || ౪౧ || నారాయణసమస్తభ్యం
 వాసుదేవనమోస్తుతే | నమస్సమస్తలోకానాంవిష్ణుచేప్రభవిష్ణవే ||
 ౪౨ || అచ్యుతాయనమస్తభ్యమనంతాయనమోనమః | గోప్తే సమ
 స్తలోకానాంసౌవిద్యాయనమోనమః || ౪౩ || పరాయవ్యూహా
 పాయవిభవాయచతేనమః | అస్త్యస్తే సమస్తానామగ్నాపాయ
 తేనమః || ౪౪ || కారణాయనమస్తభ్యంరతుకాయచతేనమః | నమ
 స్సంహరతేతుభ్యంనమోవైకుణ్ఠదాయినే || ౪౫ || నమస్తేశ్రీనివాసా
 యశరణాగతవత్సల | నమస్తభ్యంసమస్తభ్యంపునస్తభ్యంనమోనమః ||
 ౪౬ || ధారకోసిసమస్తానాంజగతాంచజగత్పతే | అజాయమానోబ
 హుధాజాయమామోవిరాజసే || ౪౭ || సహికర్మనిమిత్తంతత్ప్ర
 కృతంవానచేతరత్ | దేవోసిత్వంమనుష్యోసితిశ్చాంబధురప్యసి || ౪౮ ||
 తద్వత్తిమూర్తిష్యేకోసిత్వమేవత్వంచయంచయమ్ | ఈక్షణధ్యాన

సంస్పర్శైః ప్రజానాం పాలనాయహి ॥ ౪౯ ॥ మత్స్యకూర్మవరాహః
 దిహ్యైర్విహరతేభవాః । కారుణ్యదూపయాలత్కైస్సహితస్తస్త్వం
 యుగేయగే ॥ ౫౦ ॥ విశ్వంపాలయసేనాన్యఃకశ్చిత్పాలయితాసతామ్ ।
 దాసోహంతవలక్ష్మీశమమవశ్యాశ్చదేవతాః ॥ ౫౧ ॥ తస్మాత్సర్వ
 స్యలోకస్యనాథోసిమధునూదన । వైదికేషుచసర్వేషు కర్మస్వారా
 ధ్యతేభవాః ॥ ౫౨ ॥ అపరేకశ్చుకప్రాయాఃపితృదేవాదయస్తవ
 త్వత్పదేపర్వవస్యచినమోవాకాశ్చవైదికాః ॥ ౫౩ ॥ క్రియస్తేవా
 రవాణాయనహిరాజ్ఞాంనమస్కీయాః । నత్వదన్యనిషేవస్తేనాథ
 మోక్షాభిలాషిణః ॥ ౫౪ ॥ వ్యత్యస్తేవ్యధికారేమతతఃకర్మఫలాన్య
 పి । ప్రతిభూరివలక్ష్మీశస్వయమేవప్రయచ్ఛసి ॥ ౫౫ ॥ అతోహం
 శబరశ్చాపియేచాన్యేమద్వశంతాః । సర్వేదేవాస్త్యదాయత్రా
 భవామోమధునూదన ॥ ౫౬ ॥ శరణంత్యాంప్రపన్నోస్త్తిశరణ్యంశ
 రణార్థినామ్ । ఆత్మసాతురుసర్వంచమాంమదీయంచమాధవ ॥ ౫౭ ॥
 త్వామర్చయితుమిచ్ఛామివాఙ్ఘ్రంమేపూరయస్వయమ్ । ఇతివిజ్ఞాప
 యామాసవిజ్ఞానజలధిర్విధిః ॥ ౫౮ ॥ ప్రసన్నవదనశ్శ్రీమాన్సత్పు
 వాచపితామహమ్ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ అభ్యర్చ్యమామిహబ్రహ్మన్యగా
 నామయతంభవాన్ ॥ ౫౯ ॥ కారయివ్యతిపుత్రాద్యైర్వసుధాయాం
 మమార్చనమ్ । తతస్సనతుకూమారాద్యైస్సస్పృశ్యతైఃపరివారితః ॥
 ౬౦ ॥ అర్చయామాసగోవిందమరవిందాయతేతుణమ్ ॥ ౬౧ ॥ ఇతిస
 హసనకాద్యైరిద్దిరాలోచనేందోఃపరిచరణవిధానేపణ్డితఃపద్మయోనిః ।
 పదకమలనతానాంపారిజాతస్యవిష్ణో రకృతచరణసేవామర్చనానాంస
 హస్యైః ॥ ౬౨ ॥

ఇతి శ్రీనారదీయపురాణేజ్ఞానకాణ్డేశ్రీమద్వాదవగిరిమాహాత్మ్యే
 భగవదావిర్భవాదికథనంనామతృతీయోధ్యాయః.

—* భూలోకంప్రతిభగవదాగమనమ్. *

మనయః ॥ ఆవిర్భావంమునిశ్రేష్ఠత్రుత్వాభగవతోవయమ్ । ధ
 న్యాభవామస్త్యద్వాక్యాచ్ఛ్చుత్రిసంతోషకారణాత్ ॥ ౧ ॥ కథయైత

న్మహాభాగకథంప్రాప్యవసున్ధరామ్ । జగదానన్దయామాసభగవాన్స
 క్తవత్సలః ॥ ౨ ॥ నారదః ॥ కదాచిత్కలశామ్నోధేరాగతోముని
 సత్తమః । సనత్కుమారోభగవాన్సకాద్యైస్సమ్యుతః ॥ ౩ ॥ నా
 రాయణపరోభక్త్యాప్రణిపత్యకృతాంజ్ఞులిః । వినయావసతోభూత్వాబ్ర
 హ్మణమిదమబ్రవీత్ ॥ ౪ ॥ అహంపుత్రశ్చశిష్యశ్చతవాస్మికమలాస
 న । కషాయామృదితాస్సర్వేహృదయేమేదయాశునా ॥ ౫ ॥ భవతా
 భగవద్జ్ఞానభక్తివైరాగ్యదాయినా । వేదానధ్యాపయత్సుర్వంభ
 వాన్వేదాన్తనంయుతాన్ ॥ ౬ ॥ కర్మబ్రహ్మవిచారాభ్యాంసంశ
 యాంశ్చన్యవారయత్ । రహస్యంచప్రకాశంచసర్వంసర్వవిదాంవరా
 త్ ॥ ౭ ॥ అవగచ్ఛామిభవతోనాన్యోగురురిహస్తిమే । అద్యఖిల్వ
 హమిచ్ఛామిభగవన్తంసనాతనమ్ ॥ ౮ ॥ దేవంనారాయణంభక్త్యా
 భవతార్చితమృచితమ్ । అతోమేదేహిదివ్యంతద్విమానమతులంప్రభో ॥
 ౯ ॥ యత్రనారాయణశ్రీమానగ్రమయాసహవర్తతే । ఇతితద్వచనంశ్రు
 త్వాచింతాపరవశఃక్షణమ్ ॥ ౧౦ ॥ స్థిత్యాపితామహఃపశ్యచ్ఛ్రద్ధాతుం
 తస్మైమనోదధే । అబ్రవీదథసన్తోషాదాత్మపుత్రంపితామహః ॥ ౧౧ ॥
 సనత్కుమారమేపుత్రాబహవస్సన్తిసాత్వికాః । ప్రియోసిభగవద్జ్ఞాన
 భక్తిభ్యాంత్వంవిశేషతః ॥ ౧౨ ॥ పుత్రస్సపవజ్ఞాతవోనాన్యేపు
 త్రామసిషిణామ్ । యస్యనారాయణశ్రీమానాజత్తమరణంధనమ్ ॥ ౧౩ ॥
 ఇత్యుక్తాప్రియపుత్రాయవిష్ణోరమితతేజసః । విప్రయోగాసహత్వేన
 విధావన్తర్విషీదతి ॥ ౧౪ ॥ భగవాన్సుష్ణ్ఠిరీకాత్కోభక్తవాత్సల్యవారి
 ధిః । అమృతస్యద్విభిర్వాక్యైరాహపజ్జూజసమ్భవమ్ ॥ ౧౫ ॥ మా
 విషీదమహాభాగశేఖరాయప్రయచ్ఛమామ్ । ఇదంమేరూపమస్యత్రేద
 దామిహృదయోద్భవమ్ ॥ ౧౬ ॥ ఇత్యుక్తాకమలాకణ్ఠభూషణాఙ్గా
 నశాలినా । కరేణకాన్తంరూపంతద్దదౌపుత్రాయవేదసే ॥ ౧౭ ॥ తతః
 ప్రీతమతిర్భక్తిహృతరుణంరూపమద్భుతమ్ । సహితంపద్మయాభూమ్యా
 సముత్థాయసమాదదే ॥ ౧౮ ॥ భక్త్యాపరమయాయుక్తస్తద్రూపం
 పద్మసమ్భవః । అసేవతసరస్వత్యాసావిత్యాచనిషేవితః ॥ ౧౯ ॥

సనతుమామారమాలోక్యప్రాహపజగజసమ్భవః । అస్తిసహ్యగిరేఃపూ
ర్వఃపుణ్యకశ్చనభూధరః ॥ ౨౦ ॥ శుద్ధసత్త్వమయీతత్రదృశ్యతేశు
భమ్మత్తికా । తత్తైత్రితత్థాపయిత్యాత్వంవిమానంవత్సవైష్ణవమ్ ॥

౨౧ ॥ నారాయణపదామౌజపరివర్యాపరోభవ । విమానంహ్యేత
దతులంవైకుణ్ఠాత్స్వయమాగతమ్ ॥ ౨౨ ॥ విష్ణుభక్తివినిర్ముక్తైర్వద

నిద్దాపరాయణైః । నాస్తికైశ్చదురాచాచైర్భగవద్భక్తకూషణైః ॥

౨౩ ॥ త్యక్తవర్ణాశ్రమాచాచైర్నస్పృష్టవ్యంకదాచన ॥ నారదః ॥ తత

స్సనతుమామారస్తభగవత్తంసనాతనమ్ ॥ ౨౪ ॥ లభ్యాపితామహా

త్త్వీతోమేరుశృణ్ణముపాగమత్ । అథతస్యవిమానస్యప్రకాశైరవకుణ్ఠి

తా ॥ ౨౫ ॥ కనకాచలశృణ్ణాణాంధ్యుతిరాసీత్సమస్తతః । అవలోక్య

విమానంతత్సురలోకసులోచనాః ॥ ౨౬ ॥ చతుషామనిమేషాణాం

సాఫల్యంప్రతిపేదిరే । తతస్తద్దర్శనోద్దీర్ఘసంతోషాశ్రుతరక్షితాః ॥

౨౭ ॥ అగ్రేవవద్దిరేకూరాదమరాఃప్రతిశాలినః । తదాజన్తుస్సురాస్స

కంప్రమోదంప్రమదాజనైః ॥ ౨౮ ॥ పరమబ్రహ్మభూతస్యపద్మనా

భస్యదర్శనాత్ । అన్వగచ్ఛన్విమానంతదధిరుహ్యస్యవాహనమ్ ॥ ౨౯ ॥

బృద్ధారకవరాస్సర్వేపురన్దరపురోగమాః । గన్ధర్వాపురసస్సింధాస్స

ధ్యాశ్చపురతోయయః ॥ ౩౦ ॥ శరదమ్బుదసంతాననికురుమ్బుమనో

హరైః । అగ్రతోదదృశేశృణ్ణైఃపురమద్దనభూధరః ॥ ౩౧ ॥ విమానం

వైష్ణవందృష్టేవిష్ణుభక్తిపరాయణః । ననర్తసహసాతోషాచ్ఛమ్భుక

—* రుద్రకృతభగవత్పుటః. *

ల్పాస్తనర్తకః ॥ ౩౨ ॥ తుష్టావదేవదేవేశమర్థచన్ద్రశిఖామణిః । అ

హూనుఖలుసౌభాగ్యమత్థాంఘ్రైరవలోక్యసే ॥ ౩౩ ॥ అరవిన్దాతు

లత్కైత్వమా రాధితపదామ్బుజ । గణ్యనేసికతాస్సిన్ధేగణ్యనేపర్ష

బిన్దవః ॥ ౩౪ ॥ నగణ్యనేభవన్నాభిసరోనభినసమ్భవాః । అహుష్టా

ఘ్రణ్యసర్వస్వమాహుర్విశ్వస్యకారణమ్ ॥ ౩౫ ॥ అహుర్ముక్తిప్రదా

తారమాహుస్తామఖిలోత్తమమ్ । అనర్కనాసిసర్వేషామరవిన్దవి

లోకన ॥ ౩౬ ॥ అబ్రహ్మకీటపర్యంతంక్రీడాపుత్రాయతేతవ । నమ
 స్తేజగదీశాయనారాయణనమోస్తుతే ॥ ౩౭ ॥ లక్ష్మీవత్సోరుహమో
 దవాసితాంసాయతేనమః । నమఃకమలనేత్రాయనమఃకారుణ్యశాలినే ॥
 ౩౮ ॥ శరణాగతసర్వస్వచరణాయచతేనమః । ఇతిస్తుత్వాజగన్నాథ
 మింద్రిరారమణంభవః ॥ ౩౯ ॥ అన్వగచ్ఛదశేషాణాంనాథంవృషభవా
 హనః । ఆజగామాభభగవానశకామభితఃపురీమ్ ॥ ౪౦ ॥ విశ్రవస్త
 నయేనాపిస్తుతస్సపురుషోత్తమః । అథాససాదభగవానైహికంపరమంప
 దమ్ ॥ ౪౧ ॥ మునిభిశ్చసమాకీర్ణంరమ్యంబదరికాశ్రమమ్ । నరనా
 రాయణోయత్రవర్తేతేమునిరూపతః ॥ ౪౨ ॥ సనత్కుమారప్రముఖా
 స్సనకాద్యామునీశ్వరాః । తత్రసంస్థాపయామాసుర్విమానంవిమలప్ర
 భమ్ ॥ ౪౩ ॥ నారదః ॥ ఉపితంభల్విహశేషజగతాంపతినాపురా ।
 సనకాద్యైరుపేతేనసాదరంమునిపుజ్యవైః ॥ ౪౪ ॥ తతోనారాయణశ్రీ
 మానారాధ్యతదినత్రయమ్ । మునినామునిశౌక్షాతైరనుయాతమహస్థి
 తైః ॥ ౪౫ ॥ అథసర్వైస్సర్వైస్సార్థమజ్ఞయోనిసుతోమునిః । దద
 ర్శపర్వతందివ్యందక్షిణాశావిభూషణమ్ ॥ ౪౬ ॥ అపశ్యద్విధినాప్రో
 క్తంతులసీపరివారితమ్ । సమునిఃపర్వతస్సోయంసతోత్తరఇతిరితః ॥
 ౪౭ ॥ ఇతినిశ్చిత్వసహసాసన్తోషంపరమంయయా । విష్వక్సేనాభిన
 న్ద్యంతంశేషంపాతూచ్చియఃపతేః ॥ ౪౮ ॥ వవద్దేభక్తిభారేణపజ్జ
 జాసననన్దనః । అథతస్యమునిశ్రేష్ఠోమధ్యేశ్వజ్ఞంమహీభృతః ॥ ౪౯ ॥
 దివ్యమాలోకయామాసతీర్థంతీర్థైర్నిషేవితమ్ । సనత్కుమారోభగవా
 న్నదనత్ప్రవివేచకః ॥ ౫౦ ॥ ఇదంభిలుమహత్సానమహసర్వేశ్వరం
 హరిమ్ । ఆరాధయిష్యేగోవిన్దమశేషార్థప్రదాయినమ్ ॥ ౫౧ ॥ ఇతిమ
 త్పాతతేతస్యసరస్వమునీశ్వరః । విమానంస్థాపయామాసవిధినాభ్య
 ర్చితంపురా ॥ ౫౨ ॥ పశ్చులక్షప్రమాణంయద్యోజనానాంపురాభవత్ ।
 పితామహస్యభవనేపూజితంసురపుజ్యవైః ॥ ౫౩ ॥ పారేకల్యాణతీర్థ
 స్యవిమానంవిపులంహితత్ । పశ్చుపూరుషమాత్రేణరూపేణదదృశేజ
 వైః ॥ ౫౪ ॥ భగవానపిభక్తానాంపరతన్తస్సస్వలీలయా । తదంతః

ప్రమితేనైవరూపేణదద్యశేజనైః ॥ ౫౬ ॥ ఆయుధాన్యపివివానిభూ
 వణాన్యపివిస్తృతమ్ । రూపంవిహాయతద్రూపసరూపంరూపమాఘ్న
 వక్ ॥ ౫౬ ॥ ఆశ్చర్యమిదమాశ్చర్యమహేనానారాయణఃపుమాక్ ।
 అప్రమేయప్రమేయాభ్యాంరూపాభ్యామవలోక్యతే ॥ ౫౭ ॥ ఇతివల్క
 లముష్టివ్యమునయోవిస్తృతాశయాః । నన్యతుశ్చవవల్లశ్చ వద్దనంచవితే
 నిరే ॥ ౫౮ ॥ అహేనానుఖలుకల్యాణమహేనాకల్యాణమద్యనః ।
 అత్రనారాయణశ్చమానైవకుణ్డాత్సవ్యయమాగతః ॥ ౫౯ ॥ ఇతిసర్వే
 పితత్రత్యాస్త్రస్తోషేణబభాషిరే । తస్మాత్కల్యాణతీర్థంతదభవన్తుని
 పుజ్జవాః ॥ ౬౦ ॥ స్థాపయిత్వావిమానస్థంప్రాజ్ఞుఖంపురుషోత్తమమ్ ।
 పాశ్చరాత్రవిధానేనసమభ్యర్చ్యచభక్తితః ॥ ౬౧ ॥ సర్వేహంసురము
 ఖ్యానాంతేనేమునిసత్తమః । భగవచ్ఛరణామ్భజతీర్థతోయనిషేవ
 ణమ్ ॥ ౬౨ ॥ వవద్ధిరేతతస్సర్వేవాసుదేవపదామృజమ్ । సాష్టాక్షే
 నప్రణామేననన్తస్సన్తోషసన్నతాః ॥ ౬౩ ॥ తతస్సురాశ్చకోటిరరత్న
 కోటిమరచిభిః । భక్త్యానీరాజయామాసుర్భగవత్పాదపీఠికామ్ ॥ ౬౪ ॥
 —————* సనకాదీన్ప్రతిభగవదుక్తకల్యాణతీర్థమహిమా*—————
 భగవానపితాస్సర్వాస్సక్తిపూతాస్సీలోకయక్ । అపాక్షైరమృతాసా
 రసమ్నాతమమనోహరైః ॥ ౬౫ ॥ ఉవాచమధురంవాక్యమాదార్యకరు
 కానిధిః । పురావరాహరూపేణవసుధాంబిభ్రితామయా ॥ ౬౬ ॥ ఉపి
 తంఖలుతీర్థస్యకల్యాణస్యాస్యపూర్వతః । మగోఽస్థితస్యజలధౌమమా
 జ్ఞాన్దళితంజలమ్ ॥ ౬౭ ॥ తేనపూర్ణమిదంతీర్థంతస్మాత్పుణ్యంపురాత
 నమ్ । తస్మాదేతస్యతీర్థస్యతీర్థంవహతమూర్ధని ॥ ౬౮ ॥ తథోర్ధ్వగ
 తికామానాంమునీనామూర్ధ్వరేతసామ్ । వాఙ్మూలరాహరూపస్యమ
 మసేవావిధాయినామ్ । ఉర్ధ్వపుణ్యవిధానార్థంచోదితోగరుడోమయా ॥
 ౬౯ ॥ శుద్ధామపాహరద్దివ్యాంశ్వేతద్వీపస్యమృత్తికామ్ । భాగేక
 ల్యాణతీర్థస్యనిచితౌపచపశ్చిమే ॥ ౭౦ ॥ తస్మాచ్ఛ్రేష్ఠాసమస్తానామే
 మాశుద్ధామృదామభూత్ । సాత్వాకల్యాణతీర్థేస్త్యుత్తమాశుద్ధాంచ
 మృత్తికామ్ ॥ ౭౧ ॥ ఇమాంమద్భక్తియోగేనమత్సాయుజ్యమవాప్సు
 థ । అధికారానురూపేణభజన్తేయచమామిహ ॥ ౭౨ ॥ తేపికామా

నభీష్టాన్సన్విషస్యస్తేమత్పరిసాదతః । యస్తకల్యాణతీర్థస్యతీరేపిష్ఠో
 దకక్రియామ్ ॥ ౭౩ ॥ పితౄణాంకురుతేతస్యపితరఃప్రీతచేతసః । పుత్రా
 న్సౌత్రాన్పరిదాస్యన్తిపుణ్యేమనిరతాస్సదా ॥ ౭౪ ॥ అధ్యాత్మగుణసంప
 న్నానపవర్గపరాయణాః । అస్యతీర్థస్యతీరేస్త్రిస్త్ర్యేయజన్తిద్విజోత్త
 మాః ॥ ౭౫ ॥ ఫలంసహస్రగుణితంలభస్తేతేహివాఙ్మితమ్ । అపవర్గ
 మవాప్స్యన్తిమత్పరిసాదాదతఃపరమ్ ॥ ౭౬ ॥ యేతునిషామభావే
 నయజస్తేమామిహస్థితమ్ । అహంఫలవ్రదస్తేహమహమేవోత్తమంఫల
 మ్ ॥ ౭౭ ॥ తీరేకల్యాణతీర్థస్యదానంకుర్వన్తియేనరాః । లభ్యావసుమ
 తీంసర్వాంచతుర్థవమేఖలామ్ ॥ ౭౮ ॥ పుత్రపౌత్రపరితాస్తేమో
 దస్తేచక్రవర్తినః । వ్రతానియానిపుణ్యానితాస్యతైర్నివాచరన్తురః ॥ ౭౯ ॥
 సమ్ప్రప్యబ్రహ్మణోలోకంబ్రహ్మణాసహమోదతే । విశ్వరూపాపి
 పుత్రాన్వాతథారోగ్యాదికంఫలమ్ ॥ ౮౦ ॥ సహసామత్పరిసాదేన
 సర్వమత్రభవిష్యతి । ఘట్టానీపార్థమాసీయాతస్యామహమిహగతః ॥
 ౮౧ ॥ తస్మాత్సాపార్థమాసీనాంపార్థమాసీప్రశస్యతే । అతస్సర్వేషు
 వర్షేషుతస్యాంయూయమిహగతాః ॥ ౮౨ ॥ మమతీర్థేనపూతాక్లా
 గచ్ఛథత్రిదశాధిపాః । శ్రుత్వాభగవతోవాక్యమతిసర్వేసురాధిపాః ॥
 ౮౩ ॥ పురమర్దనముఖ్యాస్తేన్వంస్యంస్థేనంప్రవేదిరే । మయాచసన
 కాద్యైశ్చయ క్తస్సమునిపుణ్ణవః ॥ ౮౪ ॥ సనతుగమారస్తతైర్నివభగవత్త
 మధార్పయత్ ॥ ౮౫ ॥ చిరమితిపరదైవంచినయన్నిద్విరాయాఃస్తనతట
 మకరీభిఃస్థాపితాఙ్గంభుజేషు । పరిమితఫలచింతావర్జితఃపర్యచారిత్పురి
 ణతపరభక్తిఃపద్మయోనేకుమారః ॥ ౮౬ ॥ అధిపతిమమరాణామజ్ఞా
 నంవారమాయాస్త్రిభువనసుకృతానాంతాద్యశంవావిషాకమ్ ॥ అకృత
 కవచనానామవ్యదృశ్యం పుమాంసం యదుగిరితటభాజాం లోచనాన్య
 స్పభూవత్ ॥ ౮౭ ॥

ఇతి శ్రీనారదీయపురాణే జ్ఞానకాండే శ్రీమద్వాడవగిరి

మాహాత్మ్యే భగవదాగమనాది కథనంనామ

చతుర్థోధ్యాయః

—శ్రి సుచరితోపాఖ్యానమ్. శ్రి—

తతస్తేమునయస్స ర్షే స్థిత్యాబదరికాశ్రమే । శ్రుత్వానారదవా
 క్యంతదబ్రువన్నారదంపునః ॥ ౧ ॥ మునయః ॥ ధన్యావయంభగవతస్స
 మాగమనకీర్తనాత్ । పాశ్రస్త్యంమృత్తికాయాశ్చప్రత్యపాద్యతభూ
 యసా ॥ ౨ ॥ విశుద్ధాయామునిశ్రేష్ఠముక్తిహేతోర్విశేషతః । నామ
 కల్యాణతీర్థస్యప్రతిపన్నంభవద్దిరా ॥ ౩ ॥ వరాహరూపిణోవిష్ణోస్సన్ని
 ధిస్సమ్యగీరితా । అవశిష్టంతథాన్యన్నస్వయంవక్తుమిహార్హసే ॥ ౪ ॥
 గణ్డాహిసర్వతీర్థేషుప్రశస్తాభువికథ్యతే । కథంకల్యాణతీర్థస్యభవతాధి
 క్యముచ్యతే ॥ ౫ ॥ నారదః ॥ శ్రుణుధ్వంమునిశృద్ధాలావృత్తంకిశ్చిత్పు
 రాతనమ్ । ఆధిక్యంతస్యతీర్థస్యశృత్యేయేనసర్వతః ॥ ౬ ॥ పురాసుచ
 రితోనామబ్రాహ్మణోభూన్నహతపాః । సుశీలా నామతప్యాసీత్పత్ని
 కాచిత్పతివ్రతా ॥ ౭ ॥ సుమతిశ్చసువృత్తిశ్చతస్యపుత్రోబభూవతుః । స
 తుసర్వాణీతిర్థాని సకుటుమౌజగామచ ॥ ౮ ॥ స్థానాన్యపిచదివ్యానిపు
 ణ్యాన్యాయితానిచ । కావేరీంతుజ్జభద్రాచతామ్రపర్ణింసరస్వతీమ్ ॥
 ౯ ॥ శోణాంగోదావరీంకృష్ణాం నర్మదాంచపయస్వినీమ్ । కృతమాలాం
 ప్రతీవీంచరామసేతుంతథైవచ ॥ ౧౦ ॥ పాణ్డురజ్జంకురుక్షేత్రంపుణ్యం
 చ పురుషోత్తమమ్ । అనన్తశయనంరమ్యంశ్రీకూర్మంసింహభూధరమ్ ॥
 ౧౧ ॥ ఇన్ధంగోకర్ణముఖ్యానిస్థానాన్యన్యానిపర్యటన్ । నజగామకదాచి
 చ్చనారాయణగిరేస్తటమ్ ॥ ౧౨ ॥ నచకల్యాణతీర్థస్యతీర్థేచకేసిమజ్జ
 నమ్ । కదాచిత్సర్వటన్నేవగణ్డాతీరముపాగమత్ ॥ ౧౩ ॥ ఉపాగతో
 పినాపశ్యద్గణ్డాంసుచరితోపినన్ । పప్రచ్ఛగణ్డాకుత్రేతితత్రత్యాన్వరత
 సిన్ధితాన్ ॥ ౧౪ ॥ అగ్రతఃప్రవహత్యేషా హరచూడావిభూషణమ్ ।
 ఇతితైరుచ్యమానోపినాపశ్యదమరాపగామ్ ॥ ౧౫ ॥ అద్యమేఖలుదౌ
 ర్భాగ్యమగ్రతస్తిన్ధతిభువమ్ । ఆగతోపినపశ్యామిహరిపాదతరగ్జీణీమ్ ॥
 ౧౬ ॥ ఇతిసఖ్యేన్తయన్నన్తస్సన్తాపకలుషీకృతః । విషణ్ణవదమోభూ
 త్వాతుష్టావసురనిష్నుగామ్ ॥ ౧౭ ॥ గణ్డేవిష్ణుపదామ్బోజసజ్జమజ్జశ
 రూపిణి । ప్రకాశయస్వరూపంతేమమనన్తాపశాన్తయే ॥ ౧౮ ॥ ఇత్యు
 క్తవతివిప్రేద్రేకన్యాకాచిదదృశ్యత । అన్యయాకన్యయాసార్థమసితో

త్పలశోభయా ॥ ౧౯ ॥ విషణ్ణం బ్రాహ్మణందృష్త్వా కిం బ్రాహ్మణవిషీ
దసి । ఇతి ప్రోవాచ సాకన్యామధురం మధురాకృతిః ॥ ౨౦ ॥ బ్రాహ్మణః ॥
అహమద్యవిషీదామి సురసింధోరదర్శనాత్ । కృతప్రయాసవై ఫల్యాతి-
దుఃఖం పాశ్రాంతాంశుభే ॥ ౨౧ ॥ కన్యా ॥ నహి పాపకృతాంఘ్రం పాం
సాదృష్టిమధికచ్ఛతి ॥ బ్రాహ్మణః ॥ యద్యహం పాపకర్తాస్మి నైవ మే
త్రాశయత్వఘమ్ ॥ ౨౨ ॥ హరిపాదసదీంముక్త్యా కుతస్యైదఘసజ్జ
యః ॥ కన్యా ॥ అహంభవామి వైకుణ్ఠపాదామ్బురుహవాహినీ ॥ ౨౩ ॥
ఇయం మమ వయస్యా సాయము నాయమి నాంఘ్రియా । పురాహిదురితం
కిం చిత్కృతం సుచరిత త్వయా ॥ ౨౪ ॥ తేషు తేషు చ దేశేషు పర్యటన్ద
క్షితాపథేభవాన్ సర్వేషు తీర్థేషు స్నాత్వా నారాయణాచలమ్ ॥ ౨౫ ॥
నాగచ్ఛన్నాపికల్యాణతీర్థేచక్రే నిమజ్జనమ్ । పాపమన్యతి-మధికం పుణ్య
తీర్థవృత్తిక్రమాత్ ॥ ౨౬ ॥ తత్తీర్థం సర్వతీర్థేభ్యః ప్రభావైరతిచ్యతే ।
అహం హరిపదామృజనం శ్లేషాత్సర్వతోధికా ॥ ౨౭ ॥ వరాహరూపి
ణో విష్ణోస్సర్వాస్థీణంతుతజ్జలమ్ । సన్నిధితేచ తత్తీరే సదా నారాయ
ణస్సయమ్ ॥ ౨౮ ॥ నముచ్చ విచతస్నిత్యం నారాయణపరాయణాః ।
యత్ర స్నానం వితన్వన్తి నారాయణపరాయణాః ॥ ౨౯ ॥ పుణ్యనద్య
స్సమస్తాశ్చ సన్నిధితత్ర తన్వతే । అహం వసామి చైత్రే హి మాసే చాద్వై
వరోవరే ॥ ౩౦ ॥ అనంతసరస్వతీర్థే వై శాఖేతు వసామ్యహమ్ । ఆ
షాఢేతుజ్జభద్రాయా మాపగానాంశిరోమణౌ ॥ ౩౧ ॥ మాసేష్టోష్ఠ
పదేస్వామిపుష్కరిణ్యాంతు మేస్థితిః । తులాయామాగతేనూర్వే కావే
ర్యాంతు వసామ్యహమ్ ॥ ౩౨ ॥ ఫాల్గునే మాసి సమృద్ధిస్తే మాసానా
ముత్తమోత్తమే । అహం కల్యాణతీర్థస్య మధ్యే వరే మసౌరమే ॥ ౩౩ ॥
తదా సర్వసదీనాంచ సన్నిధిస్తత్ర జాయతే । యే తదా తత్ర మజ్జన్తి హ
రిభక్త్యా సమన్వితాః ॥ ౩౪ ॥ ఫలనై సర్వతీర్థానాం లభన్తే నాత్ర సం
శయః । అతస్త్యం గచ్ఛతత్రైవ స్నాత్వా పశ్చాత్తమాకృతిమ్ ॥ ౩౫ ॥
వీక్ష్య సేవాహినీరూపాం మధుజిత్వదవాహినీమ్ । ఇత్యుక్తస్సతయాతత్ర
కన్యయాధన్యరూపయా ॥ ౩౬ ॥ ఉవాచ విసయోపేతస్తాం విష్ణుపద
వాహినీమ్ । దూరదేశపరిభ్రాన్త్యా పరిశ్రాన్తోస్సి భూయసా ॥ ౩౭ ॥

అహంగంతుంనశక్నోమిపుత్రోమేబాలకావిమా । తస్మాత్త్వమేవకల్యా
ణతీర్థంగక్షేభవస్వయమ్ ॥ ౩౮ ॥ ఇత్యుక్తాసాదరంభక్తీనమేణబ్రా
హ్మణేనసా । యమునావక్త్రమాలోక్యకీర్ణిదత్తితకారిణీ ॥ ౩౯ ॥

రూపంప్రకాశయామాసదయయాదివ్యవాహినీ । తుతోషబ్రాహ్మణస్తే
నతుష్టావచపునఃపునః ॥ ౪౦ ॥ ఉవాచమధురంవాక్యంగజ్ఞాసుచరితం
తతః । కల్యాణతీర్థనామత్వంత్రిరావర్త్యమమానైరే ॥ ౪౧ ॥ సకు
టుమోబ్ధనిమజ్జత్వంసర్వంప్రాప్యసివాభీతమ్ । బ్రాహ్మణోపితతఃప్రీ
తస్తస్మామావర్తయన్తుహుః ॥ ౪౨ ॥ మమజ్జజాహ్నువీతోయేమధు
జిత్పదసమ్భవే । ఉత్తమజ్జతతఃపశ్చదుల్లసత్పర్వమణ్డలే ॥ ౪౩ ॥ క
ల్యాణతీర్థకల్లోలమధ్యేసుచరితోద్విజః । సకుటుమ్బస్సముత్థాయతీర్థతో
యాత్సవిస్తయమ్ ॥ ౪౪ ॥ సర్వమాలోకయామాసయదుశైలస్య
వైభవమ్ । తపేకల్యాణతీర్థస్యతాపసాస్సముపస్థితాః ॥ ౪౫ ॥
తీర్థోభీతమముంశృష్ట్యావిస్తయంప్రతిపేదిరే । అన్వయజ్ఞతకోబ్రహ్మణ
భవాను-స్మాచ్ఛకారణాత్ ॥ ౪౬ ॥ ఇహంగమనమాసీత్రేసర్వంకథ
యతత్త్వతః । ఇతితేషాంవచశ్చుత్వాబ్రాహ్మణస్సర్వమేవతత్ ॥
౪౭॥ప్రతమావేదయామాసతేషాంకాతుకశాలినామ్ । సచప్రచ్యుతా
స్సర్వాఃకిమేతత్సానమిత్తుత ॥ ౪౮ ॥ తేపునర్విత్తయావిష్టాస్తస్య
సర్వంబభాషిరే । కల్యాణతీర్థంతచ్చైశ్చ్యంమాహాన్త్యంయదుభూ
భృతః ॥ ౪౯ ॥ తతస్సానునంతదక్షంచతథాన్యానపిక్యత్సృజః । కా
లోచితానికగ్తాణిక్యత్వాబ్రాహ్మణవృక్షవః ॥ ౫౦ ॥ తత్రానన్దవయా
ఖ్యస్యవిమానస్యాన్తరేస్థితమ్ । భక్త్యానారాయణందేవంసేషేవేభక్తవ
త్సలమ్ ॥ ౫౧ ॥ అపరిగ్రహశీలోయంయావల్లభోవజీవనః । చకా
రనియతంవాసంనారాయణగిరేస్తపే ॥ ౫౨ ॥ విష్ణోర్నివేదితేనైవదే
హధారణమాతమోత్ । అనివేదితమన్నాద్యంభుక్తవాన్నకదాచన ॥
౫౩ ॥ తస్యపుత్రోభవత్తత్రతృతీయోపిమహామతిః । సతస్యజాతకర్తా
ద్యంచక్రేవేదవిధానతః ॥ ౫౪ ॥ అకరోత్తస్యనామాపినారాయణ
ఇతిద్విజః । హరిభక్తావశిష్టేనవద్ధితస్సచబాలకః ॥ ౫౫ ॥ అవాప

పిత్రోరధికాంవిష్టుభక్తిందివేదినే | కదాచిదభవద్దేశస్వర్గోదుర్భిటుపీడి
తః || ౫౬ || అశ్చవృష్టినిపాతేనసమైషధిఫలోదయః | తదాకుటుమ్మసంక్షే
శాత్సుశీలావతిమబ్రవీత్ || ౫౭ || భగవన్రక్షణీయాస్తేబాలాపుత్రా
స్సతీవధూః | అకార్యకరణేనాపినస్త్యంరక్షితుమర్హసి || ౫౮ || వదా
మిచాపలాదేతద్వనితాజనసంశ్రయాత్ | సర్వధర్మవిచేతుభ్యమథవా
కింవదామ్యహమ్ || ౫౯ || దారిద్ర్యవారణోనామవర్తతేద్రమిదేశ్వ
రః | సతేదాస్యతినర్వస్వంవాఙ్మితాదధికప్రదః || ౬౦ || ఇతితస్యా
వచశ్చృత్యాపుత్రాభ్యాంసహితోద్విజః | ప్రతస్థేభవనాత్సప్తా
త్పాన్విజ్ఞఃప్రాప్తుంస్మపాలయమ్ || ౬౧ || వ్యాక్షిప్తేరాజకార్యేణ
చరాజ్ఞిసపుత్రకః | రాజభాసీనివాసేనయాతనాశతమన్వభూత్ || ౬౨ ||
తతోలభ్యాధనంఞ్చిన్తాగ్నేహోరైర్విపీడితః | తాడితోలగుడైశ్చాపిచిరా
దేవాగమద్విజః || ౬౩ || త్యక్త్వానారాయణందేవందూరంయాతస్య
మేఘలమ్ | నాలమేతదితప్రాహపుత్రయోస్సచభూసురః || ౬౪ || గతే

— ❧ సుచరితపుత్రస్యరత్నభిరూప్రదానమ్. ❧ —

పితరీతతాగ్రేమాతురన్తికసంశ్రయః | నారాయణఃకుంభాయుక్తస్తా
మేవాన్నమయాచత || ౬౫ || అన్నంపాత్రే నిధాయాథదౌపుత్రాయ
సావధూః | అబ్రవీచ్చతదామాత్రాదత్రేన్నేనతుబాలకః || ౬౬ || అని
వేదితమేతద్ధిమాతరోఽత్యైకభన్నితి | నివేదయత్వమేవైతదిమాతా
తమబ్రవీత్ || ౬౭ || తతోనివేదయామాసవిష్ణోర్విశ్వజగత్పతేః |
భుక్త్వానారాయణేత్యుక్త్వాబాలోనారాయణాహ్వయః || ౬౮ || ప్రణ
నామచసాష్టాంగంప్రసన్నహృదయఃపరమ్ | చతుర్ముఖముబైర్దత్తంనైవే
ద్యంచచతుర్విధమ్ || ౬౯ || అనాదరేణస్వీకుర్వన్నవలోకసమాత్రతః |
బాలస్యభక్త్యాభగవాన్సుభుజేతచ్చృయాసహ || ౭౦ || శిష్టమన్నం
చతత్పాత్రేనైవకిన్చిదభూతదా | సర్వంభగవతాభుక్తమితిప్రీతస్స
బాలకః || ౭౧ || మాతురన్తికమాసాద్యయయాచేన్నంతతఃపరమ్ |
పూర్వదత్తంక్వపుత్రేతిమాత్రాపుష్టశ్చబాలకః || ౭౨ || సర్వంభగవ
తాభుక్తమిత్యాహజనసింప్రతి | భక్షితంతచ్చమన్వానామాద్వారాదైః
గుధాచసా || ౭౩ || సన్తర్జయన్దీవచసాపుత్రంతంపుణ్యచేష్టితమ్ |

భక్షిత్యాపుత్రజీవేతిభిత్వాపాత్రందదౌతతః ॥ ౭౮ ॥ సతునారాయణఃప్రీ
తోభిత్వార్థంయాన్త గ్రహానగాత్ । తాన్త గ్రహానగమల్లక్ష్మీస్తదావైకు
ణ్ణవల్లభా ॥ ౭౯ ॥ మాతాసర్వస్యలోకస్యమమసూదనమానినీ । దర్శి
మాదాయబాలస్యదదౌభిత్వాంగృహేగృహే ॥ ౮౦ ॥ యద్దత్తంరమ
యాతద్ధిసర్వంరత్నమభూత్తతః । అతిభారాదశక్తస్సన్వోధుమేకేనపా
ణినా ॥ ౮౧ ॥ ఉభాభ్యామపిపాణిభ్యాముద్వహన్నిరసాపిచ । సువర్ణ
రత్నపూర్ణంతత్పాత్రంమాత్రేన్యవేదయత్ ॥ ౮౨ ॥ బాలోనారా
యణశ్శ్రీమాన్గృహాలసమన్వితః । ఆదాయతచ్ఛహస్తాభ్యాంమా
తాపునరభాషత ॥ ౮౩ ॥ గృహాణపాత్రంభిత్వాంత్యంపునఃపుత్రకకుద్వి
తి । సతతైవపునశ్చక్రేపునఃప్రాదాత్తథారమా ॥ ౮౪ ॥ సప్తకృత్వశ్చ
సామాతాపుత్రంభిత్వామకారయత్ । పద్మాతతైవపాత్రంతత్సప్తకృ
తోవ్యపూరయత్ ॥ ౮౫ ॥ అష్టమేత్వశవర్యాయే మాతాపాత్రంద
దౌబృహత్ । విహసన్తీవిలోక్తైతద్భిత్వాన్నమదిశద్రమా ॥ ౮౬ ॥
తతోమాతాతదాదాయదత్వాపుత్రస్యశేషతః । స్వయంచబుభుజేషు
ష్టాసుశీలావృత్తశాలినీ ॥ ౮౭ ॥ ప్రాతర్వృత్తమశేషంచపృచ్ఛన్తీతన
యంనిశి । పాలయన్తీధనంలబ్ధమాప్రభాతమజాగరీత్ ॥ ౮౮ ॥ తతస్తు
తాడితశ్చోరైఃక్షీణశక్తిఃకృశాకృతిః । యుష్మామోదరనేత్రాభ్యాంపు
త్రాభ్యామన్వితఃపితా ॥ ౮౯ ॥ అఖిలక్ష్యచిరాన్తార్థమాజగామా
తివిహ్వలః । తతస్సాలజ్జితాపత్నీసర్వాక్షీణవ్రణాన్వితమ్ ॥ ౯౦ ॥ ఉపా
చరచ్ఛభారారముదన్తంచస్యవేదయత్ । బ్రాహ్మణస్సచబాలస్యవృత్త
మాకర్ణ్యసర్వశః ॥ ౯౧ ॥ విచిన్త్యపద్మాంతాంమేనేయాసీద్భిత్వాప్ర
దాయినీ । అశౌచానుఖలుమేమాధ్యమశేషార్థోపలమ్భనమ్ ॥ ౯౨ ॥ స
మస్తఫలదాయిన్యాలక్ష్మ్యసతతసేవితమ్ । పత్రై గ్రిపుమైఃఫలైర్వా
పిపుంసాంసర్వస్వదాయినమ్ ॥ ౯౩ ॥ ముక్త్యానారాయణందేవమన్యఃక
స్తాన్తన్యూత్రితః । కృష్ణమేఘేకృపాపూర్ణేతిష్ఠత్యేవాన్యభితువే ॥ ౯౪ ॥
అపత్రపావిహీనాయమహ్యమస్తునమోనమః । ఇతిసంభ్యన్త్యమనసాభే
జేనారాయణంసదా ॥ ౯౫ ॥ తతోనారాయణంబాలంచేదానధ్యాప
యద్ద్విజః । శాస్త్రాగ్ర్యపిచసర్వాణిస్వయమావేదయన్తుదా ॥ ౯౬ ॥

లక్ష్మ్యదత్తంధనంలభ్యాతేనబ్రాహ్మణపుణ్యవః । సస్తుష్టఃప్రియయాసా
 ధ్ధంసదాచారాన్వితస్సదా ॥ ౯౩ ॥ తతేకల్యాణతీర్థస్యతపసాతోషితా
 చ్యుతః । సహస్రగుణితనిత్యంభోజయామాసభూసురాకా ॥ ౯౪ ॥
 బ్రాహ్మణంధనిసంశ్రుత్వాతద్ధనంహర్తుమిచ్ఛయా । బుద్ధైకాఃకేచి
 దాజన్తుశ్చన్నవేషధరాస్తతః ॥ ౯౫ ॥ మమజ్ఞస్తత్రకల్యాణతీర్థేతేవ
 మనోరమే । అక్షేష్వపిలలాటాద్యేష్వపిబభుశ్శుద్ధమృత్తికామ్ ॥ ౯౬ ॥
 ఆవర్తయన్తోనుపదంనామనారాయణస్యచ । ప్రణేమూర్విష్టుభక్తాంశ్చప్ర
 సన్నహృదయాస్తుహుః ॥ ౯౭ ॥ దృష్ట్వాతాన్పూర్ణయామాసభోక్తుం
 సుచరితస్తతః । తతోబుభుజిరేతస్యగృహేవిష్టునివేదితమ్ ॥ ౯౮ ॥ నా
 రాయణపదామ్భోజతీర్థంచాప్యపిబన్తుదా । తతస్తేషాంచసర్వేషాంస
 త్త్వోత్తరమభూన్తనః ॥ ౯౯ ॥ దృష్ట్వాసుచరితస్యాస్యశుద్ధాన్నేనత
 తఃపరమ్ । కల్యాణతీర్థతోయస్యపానేనాపిముహుర్నుహుః ॥ ౧౦౦ ॥
 అబ్రువన్ప్రాహ్మణంచశ్చత్సర్వేతేనత్త్వశాలినః । వయంవోరాభవద్ద్ర
 వ్యహరణాయసమాగతాః ॥ ౧౦౧ ॥ అస్తానుపావరస్త్యంచవేషమా
 త్రేణభక్తితః । బ్రాహ్మణోపితాన్ప్రాహనిత్యంబ్రహ్మణినిష్ఠితః ॥ ౧౦౨ ॥
 అహోర్యంహిమమద్రవ్యంనారాయణపదద్వయమ్ । ఇతితద్యచనంశ్రుత్వా
 సన్తోషాశ్రుతరక్షితాః ॥ ౧౦౩ ॥ పులకాఞ్చితగాత్రాస్తేసహసాతం
 వవన్దిరే । ఉపాయంచదనిశ్చిత్త్యసద్యఃప్రాప్తుంహరేఃపదమ్ ॥ ౧౦౪ ॥ ఇ
 తితైరజ్జలింబద్ధాప్రాధ్యమానౌముహుర్నుహుః । సచతేషాముపా
 దిక్షుచ్ఛరణౌశరణంహరేః ॥ ౧౦౫ ॥ సద్యోవిముక్తికామానాంసంసా
 రోద్వేగశాలినామ్ । నాన్యఃకశ్చిదుపాయోస్తిభగవచ్ఛరణాదృతే ॥ ౧౦౬ ॥
 చరణౌశరణంప్రాప్యతతోనారాయణస్యతే । తదానీమేతసమాప్రస
 ర్వేవిష్ణోఃపరంపదమ్ ॥ ౧౦౭ ॥ తతస్సుచరితఃపుత్రైఃపాత్రైఃపత్నీ
 సమన్వితః । తత్రనారాయణందేవమారాధ్యచయథేష్పితమ్ ॥ ౧౦౮ ॥ అస్తే
 తస్మైవశరణౌప్రాపవైకుణ్ఠవాసినః । ఇదంసుచరితాఖ్యానంయేశ్రుణ్వ
 న్నిపతన్తివా ॥ ౧౦౯ ॥ నారాయణోపమంపుత్రంలభస్తేపుణ్యశాలి
 నమ్ । ధనంచవద్ధతేతేషాంతేభవస్త్యన్నదాయినః ॥ ౧౧౦ ॥ భుజ్యతేయే
 చతన్తేహితేపియాస్యనిసద్గతిమ్ ॥ ౧౧౧ ॥ సుచరితఇతిసేవాంకల్పయ

న్యాయాదవాద్రౌ సుఖమలభతపుత్రైస్సాకమవ్యాహతంతత్ । ఉపరిచ
పరిమంతథామ గత్వామురారే రుపధివిరహవర్వం కింకరైశ్వర్య
మాప॥౧౧౧౧॥

ఇతిశ్రీనారదీయే పురాణే జ్ఞానకాండే శ్రీమద్యాదవగిరి

మాహాత్మ్యే సుచరితోపాఖ్యానంనామ

షడ్చమోధ్యాయః.

—* శ్రీరామస్వనారాయణమూర్తిలాభః. *

మునయః ॥ ఉ క్తంహిభవతాసర్వంభగవన్తునిపుజ్జవ । అస్తా
కంకర్ణయోరాసీదమృతస్యద్విసేచనమ్ ॥ ౧ ॥ తథాప్యస్తాకమపరంవ
క్తుంత్వంకింశ్చిదర్హసి । వాసుదేవకథాంవక్తుంత్వత్తఃకోమ్యోవిశారదః॥
౨ ॥ నారదః ॥ మునయఃపుచ్చతాశేషంయద్యుష్మాకంవివక్షీతమ్ । అ
వివక్షీతవక్తృత్వంవిదుషాంసహియ్యజ్యతే ॥ ౩ ॥ మునయః ॥ య
ద్రూపంబ్రహ్మణోదత్తంహరిణాపూర్వమద్భుతమ్ । కిమాస్తేబ్రహ్మలోకే
తత్కింవాత్రధరణీతలే ॥ ౪ ॥ ఏతదిచ్ఛామహేశ్రోతుంమహతౌతూ
హలంహినః ॥ నారదః ॥ స్థిరితోష్టిమునిశ్రేష్ఠామమలోచనపారణా
మ్ ॥ ౫ ॥ రూపంతదిహాయస్తాభిర్యుక్తకాలానయోగిభిః । పుణ్యం
కింశ్చిత్ప్రవత్యౌమిపూర్వవృత్తంమునీశ్వరాః ॥ ౬ ॥ భవద్భిరవధాత
వ్యంభగవద్భక్తిభాజనైః । పత్న్యైసహవిశాలాత్యైనిత్యంనారాయ
ణార్చనమ్ ॥ ౭ ॥ అకరోద్ధిపురారామశ్రీమానాకృత్యవంశజః । స
ఖిర్వరణ్యమాసాద్య వసన్ప్రపకదాచన ॥ ౮ ॥ నారాయణాచలం
దేవ్యాసాకంసౌమిత్రిణాపిచ । నివసన్తంగిరేస్సానాసీతయాసహరా
ఘవమ్ ॥ ౯ ॥ ఉవాచలక్ష్మణశ్రీమానుల్లసద్విస్తయాననః । అ
స్త్యేతస్యగిరేరగ్రేసరోమానసనిర్మలమ్ ॥ ౧౦ ॥ తస్యచాస్త్రీతపేదివ్యం
విమానంసుమనోహరమ్ । మధ్యేవిమానంమహితావిష్టోర్మూర్తిశ్చర్య
శ్యతే ॥ ౧౧ ॥ సమాభ్యుధికనిర్ముక్తంతస్యాసౌందర్యమిత్థ్యతే । భ
వతాసద్యశంతస్యవయాహవంబిలోక్యతే ॥ ౧౨ ॥ యదితేగ్రహ్ణమి

చ్ఛాస్తిభవాన్వీక్షితుమర్హతి । తతఃప్రీతమనాభూత్వాసహసోఽఞ్ఞాయ
 రాఘవః ॥ ౧౩ ॥ జగామసీతయాసార్థంకల్యాణసరసస్తటమ్ । త
 త్రాపశ్యజ్జగన్నాథం సఖినాయతలోచనమ్ ॥ ౧౪ ॥ రాకావన్ద్రము
 ఖామౌఘజంత్వక్షణ్ణలమణ్డితమ్ । కిరీటమకుటాద్యైశ్చభూషణైర్హృ
 షీతాకృతిమ్ ॥ ౧౫ ॥ అజ్ఞానాచలసంకాశంరజ్జకంపశ్యతాంధృశోః ।
 సౌధాగ్రంసర్వలోకానాంభూషణాంచభూషణమ్ ॥ ౧౬ ॥ ఆయు
 డైరచ్చతాకారైరభితఃపరివారితమ్ । దృష్ట్వానారాయణం దేవంపద్మైర
 ఘనజ్ఞనః ॥ ౧౭ ॥ విస్తయోత్ఫుల్లనయనావై దేహీతంరమాపతిమ్ ।
 ఆకర్ణ్యపూర్ణయాదృష్ట్యానిర్మిమేషంవ్యలోకత ॥ ౧౮ ॥ లక్ష్మణేనోప
 నీతైశ్చకమలైఃకమలేక్షణమ్ । అర్చయన్గృతిచిత్తాసాననైషీతత్రరా
 ఘవః ॥ ౧౯ ॥ ప్రాహనారాయణశ్రీమాన్రామమాహవపుజ్యవమ్ । ర
 త్నోవంశస్సనిధనంకృత్యాసాకేతమాగతే ॥ ౨౦ ॥ త్వయిరాఘవతత్రా
 మామాయాస్యామ్యంశతోమమ । ఇతితేనసమాదిష్టోరామోరక్షఃకులా
 న్తకః ॥ ౨౧ ॥ చతుర్దశసువర్షేషువ్యతతేషునిజాంపురిమ్ । అవిశత్క
 పిశాక్షాలైరమరాంశసముద్భవైః ॥ ౨౨ ॥ తతోరఘపతిశ్రీమాంస్తా
 తాభక్తిముపేయషామ్ । విభీషణస్యభక్తస్యస్యవియోగాసహిష్ణుతా
 మ్ ॥ ౨౩ ॥ దృష్ట్వాప్రాచితరక్షేశమాత్మనారాధితం తదా । మద
 భ్యర్చితమేనంత్యమర్చయేతిమహామనాః ॥ ౨౪ ॥ విభీషణేగతేరామో
 రజ్జనాభేచమారగే । విషీదన్నినతత్రత్రైవిపారైఃక్షణమదృశ్యత ॥ ౨౫ ॥
 అత్రాన్తరేవిమానేనబ్రహ్మలోకాదుపాగతః । అబ్రవీద్రఘుశాక్షులం
 బ్రహ్మలోకపితామహః ॥ ౨౬ ॥ నారాయణాచలస్థేనకాకుత్స్థకులస
 న్దన । అర్చితస్యత్వయాపూర్వంవిష్ణోరంశోయమచ్ఛతః ॥ ౨౭ ॥ మా
 విషీదగృహాణత్వంరూపమేతన్త్యయార్చితమ్ । సహసోఽఞ్ఞాయపరయా
 భక్త్యాకౌతూహలాన్వితః ॥ ౨౮ ॥ గృహీత్వా రఘునాథస్తాంమూర్తింప
 డ్మాసనార్చితామ్ । అర్చయామాససుచిరంసుమిత్రాసన్దనాన్వితః ॥ ౨౯ ॥
 సస్తీతంరాఘవఃప్రాహసౌమిత్రింసవిధస్థితమ్ । తాతలక్ష్మణసౌమిత్రే
 పురారణ్యేమయార్చితామ్ ॥ ౩౦ ॥ మూర్తిమేనాంచమన్యేహమేకా
 మేవసంశయః । నిశమ్యరాఘవస్త్వైతద్వచనంపక్షనాత్మజః ॥ ౩౧ ॥ ప

ప్రచ్ఛకుత్రసామూర్తిరితికాకుత్ససోదరమ్ । తతోయాదవశైలాగ్రమ
బ్రవీత్సచలక్షణః ॥ 32 ॥ ఆకర్ష్యలక్షణస్యైవ తద్వచనం పవనాత్మ
జః । ఆజగామతతోవేగాద్గత్వాద్భుష్టోవమారుతిః ॥ 33 ॥ రా
మంప్రాహరఘుశ్రేష్ఠమాజ్ఞానేయస్తతఃపరమ్ । ఏతద్రూపంచతక్రూపం
త్వాంచైకంమగ్యతేమనః ॥ 34 ॥ తతోరామశ్చతంప్రాహపవనస్య
సుతంముదా । యథామాంసేవసేవీరతథాతత్రాపిసేవయ ॥ 35 ॥ కా
లేకాలేచలక్ష్యశంపరితోషయమారుతే । నియోగంరఘునాథస్యధార
యన్వవనాత్మజః ॥ 36 ॥ అద్యాపికురుతేసేవా మాజ్ఞానేయస్తుతద్వి
రా । ఉపేతకాతుకోనిత్యముపచారైస్సహస్రశః ॥ 37 ॥ సిషేవే
రఘునాథస్తాంమూర్తివిష్టోర్ముదాన్వితః । సాకంలక్ష్మ్యైచభూమ్యా
చసాకేతకులదైవతమ్ ॥ 38 ॥ చరాచరంయదానైషీద్దివ్యంధామ
సరాఘవః । తదాహసుమతోహస్తేప్రాదాదాదిమదైవతమ్ ॥ 39 ॥ కు
శాయరామపుత్రాయతతఃపవనసమ్భవః । అదిశద్దివ్యరూపంతదర్శితం

—శి కనకమాలిన్యపాఖ్యానమ్. శి—

పద్మయోనినా ॥ 40 ॥ తతఃకుశోపితద్రాజారాఘవేణ సమర్చితమ్ ।
రూపవభ్యర్చయామానపిత్ర్యంధనమిత్సరత్ ॥ 41 ॥ లక్షణైర్గుణ
తశ్చాపితస్యకన్యాభవత్తతః । సాచకర్ణస్థయాసాకంజాతాకనకమా
లయా ॥ 42 ॥ అతస్తాంబాన్ధవాః ప్రాహుర్నామృతకనకమాలినీమ్ ।
సుకేశీమసితాపాక్షాంసుభ్రువంశుభదర్శనామ్ ॥ 43 ॥ సునాసాంసు
స్త్రితాంరమ్యాంసుమధ్యాంహంసగామినీమ్ । పద్మపర్యాయచరణాం
తరుణీమరుణాధరామ్ ॥ 44 ॥ సతనాభింవరాగ్లేంతాంషధురాంమధు
రస్వనామ్ । విష్ణుభక్తిపరాంనిత్యంకన్యకాంధన్వరూపినీమ్ ॥ 45 ॥ అ
వలోక్యకుశఃప్రీతిముపలేభేమహత్తరామ్ । కుశస్యకులదైవంతత్కుశే
శయవిలోచనమ్ ॥ 46 ॥ అవలోక్యవిశాలాక్షీనిత్యంపరిచచారసా ।
తదాకుశలవోనిత్యంకుశీలవకులైర్వ్యతా ॥ 47 ॥ రామప్రియస్యతస్యా
గ్రేరామాయణమగాయతామ్ । అథరాఘవవంశస్యకర్తృసఖలుభూ
పతిః ॥ 48 ॥ అలసాపాక్షసన్దర్భామఙ్గురతుకచకుట్టలామ్ । అ

32 శ్రీనారదపురాణాంతర్గత * యాదవగిరిమాహాత్మ్యే

పరాంకాన్రిమాపన్నామధికారుణితాధరామ్ || ౪౯ || అక్షేష్వావిర్వి
 లాసాంతా మనజ్జస్రేవదేవతామ్ | సమృద్ధిత్వతనయామేనాం కుశ
 సృజాత యావనామ్ || ౫౦ || భర్తారముచితంతస్యాస్సాకంపత్నీ
 వ్యచారయత్ | తద్గుణానుగుణంకంచి స్నోపలేభేరఘూద్వహః || ౫౧ ||
 ఏవంచి న్తయత స్తస్యనిశినిద్రావ్యజాయత | దదర్శరాఘవంస్వప్నేకు
 శస్సేమిత్రిణాన్వితమ్ || ౫౨ || భరతంసహశత్రుఘ్నంజననీంచాపిజా
 నకీమ్ | తతఃపరమయాభక్త్యాకుశఃకాతూహలాన్వితః || ౫౩ || సా
 నుజంసహితందేవ్యావవద్దేరఘునన్దనమ్ | తంప్రాహరఘునాథోపితా
 రాధివనిభాననః || ౫౪ || తాపాపహారిభిర్వాక్త్యైస్సస్థితంచద్రికా
 మలైః | కుశాగ్రబుద్ధేబుధ్యస్వహితంచకురుమద్వచః || ౫౫ || కన్యాం
 ప్రయచ్ఛతేవత్సతస్త్రికల్యాణరూపిణీమ్ | యస్తునారాయణవరోనామ్నా
 చయదుశేఖరః || ౫౬ || జననీచాపితంప్రాహపుత్రంజనకనన్దినీ | య
 దిచ్ఛేత్ప్రీధనంతస్త్రితత్ప్రియచ్ఛకుమారక || ౫౭ || పిత్రాదత్తంహి
 పుత్రిణాంప్రీతేఃపరమకారణమ్ | అబుధ్యతతస్సద్యస్సరాజారఘుకుజ్జరః ||
 ౫౮ || పత్నీనివేదయామాసతత్సర్వంస్వప్నదర్శనమ్ | సాపినమ్భ
 ల్లనయనానర్వంశ్రుత్వాపునఃపునః || ౫౯ || ప్రతిపేదేపరాంప్రీతింపా
 ధివేద్యైకుటుమ్బినీ | అత్రాన్తరేమునిశ్రేష్ఠాస్సోహంకల్యాణకౌతుకీ || ౬౦ ||
 అగోచ్ఛంరాజధానీంతాంయదుశేఖరరక్షితామ్ | సఖిల్వారాధ్యలక్ష్మీ
 శంపురానారాయణాచలే || ౬౧ || సార్వభౌమపదంప్రాపసన్వైన్దు
 నిభిరావృతః | పితాతన్యచభూపాలోనామ్నాయాదవభూషణః || ౬౨ ||
 తద్గుణానుగుణాంకన్యామన్వియేషతదాపునః | అహంతన్యచభూషన్యస
 నిధింప్రాప్యసాదరమ్ || ౬౩ || రఘునాయకకన్యాంతామవోచంత
 ద్గుణోచితామ్ | అన్వేషయితుమాగచ్ఛదయోధ్యాంసచభూషతి || ౬౪ ||
 అన్విష్టాన్వివ్యభహవోభూపాలాఃపూర్వమాగతాః | సలేభిరేచతాం
 కన్యాంకుశాతుశలచేతనః || ౬౫ || పిత్రోర్వాక్యప్రమాణేనకన్యాంక
 నకమాలినీమ్ | యదుశేఖరనామ్నేతాంప్రాదాద్రాఘవనందనః || ౬౬ ||
 యాతకంచతతోదాతుంప్రమోదాదుపచక్రమే | శతంరథానాంరమ్యా

తాందాసీనాంత్రితానిచ ॥ ౬౭ ॥ సహస్రంవారణేద్దాన్తా మయు
 తంవాజినామపి । నియుతంనవరత్నానాంకోటింజామ్బునదస్యచ ॥ ౬౮ ॥
 శతయోజనవిస్తీర్ణాంవసుధాంసస్యశాలినీమ్ । తస్యైకనకమాలినైకా
 తుకాదదిశతుశః ॥ ౬౯ ॥ తతఃకన్యాచతంప్రాహవై దేహీనన్దనంస
 పమ్ । అహంవాఙ్మమినైతానితాతదత్తానిమేత్వయా ॥ ౭౦ ॥ మ
 త్వానాలమితిహోక్తమితతద్విగుణందదౌ । రాజారాఘవశాద్దూలోధ
 నేనధనదాధికః ॥ ౭౧ ॥ సాకన్యాపునగప్యాహతాతనైతన్తమేస్మి
 తమ్ । కింతేవాఙ్మితమిత్యాహసరాజాకన్యకాంచతామ్ ॥ ౭౨ ॥ కాశ్మీ
 తంతువదిష్యామియదిమేదాస్యసింధువమ్ । కిమదేయంతవేత్యాహతాం
 కన్యాంజానకీసుతః ॥ ౭౩ ॥ అయాచతచసాపుత్రపితరంప్రీతమానసా
 అచ్చితంరఘునాథేనరమ్యంకిమపితర్ధనమ్ ॥ ౭౪ ॥ జనకశ్చతతస్తస్యాజా
 నకీవచనంస్తరక । దిదేశదివ్యాంతాంమూర్తిందినకృద్వంశవర్ధనః ॥ ౭౫ ॥
 ప్రాకృద్దత్తంచయచ్చాన్యద్దాతవ్యమదిశచ్ఛతత్ । లభ్యాకన్యాంతతో
 రాజ్ఞాంశేఖరోయదుపుణ్యవః ॥ ౭౬ ॥ నిర్జగమపురాత్రస్థాన్నిర్జరా
 ధిపవిక్రమః । రురుధుర్మృపశాద్దూలంరుష్టాదుష్టామహీక్షితః ॥ ౭౭ ॥ వ
 ధూరత్పంతదాహర్తుం మధ్యేమార్గంమదోద్ధతాః । సమరాజ్ఞణిప్తేన
 తస్యతేజోదవాగ్నినా ॥ ౭౮ ॥ దగ్ధపతూవిపతూప్తేనర్వేళలభతాంయ
 యః । అపిచాహవసన్నాహేరక్షగ్రాఘవదైవతమ్ ॥ ౭౯ ॥ తాడయా
 మాసతాస్సర్వాలజ్జగదహనవానరః । ఆసేదాసీదతస్తత్రమమలోచ
 నపారణా ॥ ౮౦ ॥ తద్ధిసర్వంమునిశ్రేష్ఠాస్తస్యవిష్టోప్రభావతః । దై
 వంనారాయణోయేషాం తేషాంపరిభవఃకుతః ॥ ౮౧ ॥ రత్నాన్దోళి
 కయాదేవంరాజాయాదవఘావణః । నిశ్యేధస్యమనాభూత్వాదమ్మ
 త్యోరగ్రతస్సితః ॥ ౮౨ ॥ ఆసేదురథసర్వేషమధురాంమధురాకృతిమ్ ।
 తతస్సమాగమంశ్రుత్వావిష్టోరమితతేజసః ॥ ౮౩ ॥ ఉద్వాహమజ్ఞశం
 చాపినిర్యయఃపారయోషితః । కజుణధ్వనిసమ్భున్నైర్మణిమాపురశిజ్జి
 తైః ॥ ౮౪ ॥ (స్త్రీ)ణామన్యోన్యసల్లాపాస్తీరోధానంప్రవేషిరే । కో
 ణాభిఘాతసంక్లుప్తభేరికుహరసమ్భృతైః ॥ ౮౫ ॥ మర్దశధ్వనయోవీణా
 వేణునిస్సనకర్బురాఃవిష్వక్కుశ్రువిరేవిష్టోరాగమోత్సవసమ్భవాః ॥ ౮౬ ॥

వైకుంఠసేవాంకుర్వాణావై తాళికకులోద్భవాః । ప్రశశంసుఃప్రభావం
చరఘ్నుయాదవవంశయోః ॥ ౮౭ ॥ కాహలీచిహ్నునిక్యాణమిశత్కృత-
కళాంపురీమ్ । ప్రావేశయత్తదారాజాదమ్పతీభ్యాంజగత్పతిః ॥ ౮౮ ॥
తతఃకనికమాలిన్యాసహితోయదుశేఖరః । అర్చయామాసదేవేశమర్థితా-
ధికదాయినమ్ ॥ ౮౯ ॥ ప్రసాదాత్తస్యదేవస్య ప్రభావంజన్మయోస్త-
యోః । ఆసీదఖిణ్ణమైశ్వర్యమభవన్నమితాస్సుతాః ॥ ౯౦ ॥ యదు-
వంశక్రమేణాభగవాన్భక్తవత్సలః । వసుదేవస్యభవనేవాసంచక్రేత-
తఃపరమ్ ॥ ౯౧ ॥ దేవకీజతరే వాసంస్సోదరేవిశ్వదర్శనమ్ । బద్ధ-
చ్ఛేదనమస్యేషాంస్వబద్ధనములూఖలే ॥ ౯౨ ॥ పుత్రార్థంకత్రచిద్వా-
సంఘట్టాకర్ణస్యమోక్షణమ్ । పలాయనంచయవనాన్తుచుక్చస్త్యమో-
క్షణమ్ ॥ ౯౩ ॥ పరివృజ్ఞంచగోపీనాంబ్రహ్మచర్యాచ్చపాలనమ్ । అ-
పాలనంస్వపుత్రాణామన్యపుత్రాభిరక్షణమ్ ॥ ౯౪ ॥ ప్రకాశంవిశ్వరూ-
పస్యపాణ్డవస్యస్తనేస్థితిమ్ । అనిరుద్ధకిరీటస్యపిఞ్చస్యాపిచధారణమ్ ॥
౯౫ ॥ సత్యప్రతిష్ఠారూపత్వంనవనీతస్యమోక్షణమ్ । నిత్యావ్యాహత-
మైశ్వర్యముగ్రసేననియామ్యతామ్ ॥ ౯౬ ॥ బ్రహ్మరుద్రార్చితత్వంచ
కున్త్యాదీనాంనమస్కరియామ్ । ఏవమాదీనిచిత్రాణిచరితానివిలోకయ ॥
౯౭ ॥ వసుదేవస్యభవనేవాసంచక్రేరమాపతిః ॥ మునయః ॥ సర్వం
జానీమహేబ్రహ్మన్నిదమేకంత్వయోద్యతామ్ ॥ ౯౮ ॥ అనిరుద్ధకిరీటస్య

—* అనిరుద్ధకిరీటవై భవమ్ *

కథంకృష్టేనధారణమ్ ॥ నారదః ॥ పురాప్రహ్లాదతసయోనామ్నాయోభూ-
ద్విరోచనః ॥ ౯౯ ॥ సతుక్షీరామ్బుభేర్నృధ్యేచకారాచ్యుతసేవనమ్ ।
కదాచిద్యోగనిద్రాయాంనిర్జన్మర్తునయఃపరే ॥ ౧౦౦ ॥ ప్రహ్లాదాన్వ-
యయోగేనప్రభూతాంభక్తిముద్వహా ॥ అన్తర్జగత్సమాస్థాయసిషే-
వేనవిరోచనః ॥ ౧౦౧ ॥ అవకాశేకిరీటంచవిష్ణోరపజహారసః । ప-
లాయన్వదవేగేనపాతాలోదరగహ్వరే ॥ ౧౦౨ ॥ ప్రాబుధ్యతతతః
పశ్చాద్భగవాన్రమయాసహ । ఆజన్మస్సహసాసర్వే భగవత్సేవకాజ-
నాః ॥ ౧౦౩ ॥ దదృశుఃపుణ్డరీకాక్షంకిరీటంనోపలేఖరే । భగవంతం
చపప్రచ్ఛర్భక్త్యాభీత్యాచవిహ్వలాః ॥ ౧౦౪ ॥ భగవానపితాన్ప్ర-
హ్నిద్రాఘః కిన్నువేర్మ్యహమ్ । ఇతితద్వచనంశ్రుత్వా సర్వేతేవిష్ణుకి

జురః ॥ ౧౦౫ ॥ ప్రాయోవిరోచనేనైవబుద్ధాకేనాత్రభూయతే ।
 అన్యేవయమమీసర్వేవసామోహ్యత్రసేవకాః ॥ ౧౦౬ ॥ సఖ్యమ
 రవంశ్యోభూత్సర్వదావామమీక్షతే । అధునాచపలాయిష్టతస్మాచ్ఛిరో
 విరోచనః ॥ ౧౦౭ ॥ ఇతిసర్వేపినిశ్చిత్త్యవై నతేయంబభాషిరే । త్వం
 హిసర్వేషుకాప్తాసువేగవాన్బలవత్తరః ॥ ౧౦౮ ॥ గత్వావిరోచనం
 జిత్వాకిరీటంసహసానయ । ఇతితైశ్చోదితశ్శ్రీమాన్స్వినతానన్దమోయ
 యా ॥ ౧౦౯ ॥ త్రిభిర్ముహూరైర్భువనంపర్యటన్వక్షిపుణ్యవః । పా
 తాలోదరకోణస్థందదర్శనవిరోచనమ్ ॥ ౧౧౦ ॥ ద్వయోరాయోధ
 నంతత్రబభూవసుమహత్తరమ్ । తీర్జ్ఞేనశంఖులాకోటివక్రేణ విహగే
 శ్వరః ॥ ౧౧౧ ॥ తుష్ణాగ్రేణశిరస్తస్యతాడయామాసవేగతః । త
 తోవిరోచనంజిత్వాసమరేవిహగాధిపః ॥ ౧౧౨ ॥ ఆదాయచకిరీటం
 తదాజగామనభస్సలే । అగ్రతోదదృశేకేంచిద్దామశ్యామశమద్భుతమ్ ॥
 ౧౧౩ ॥ ఆబ్రహ్మలోకవితతంగచ్ఛతాహిగరుత్తతా । విస్తయావిధ్ధన
 యనఃపరితోయం వ్యలోకయ ॥ ౧౧౪ ॥ అభబృద్ధావనేకంచిత్రార్థో
 పాస్తఫ్ఫలద్భుతమ్ । వ్యత్యస్తస్యస్తచరణంవిమలాననపజ్జ-జమ్ ॥ ౧౧౫ ॥
 పిశ్చావతంససుభగంగుజ్ఞాహారవిభూషణమ్ । లాజ్జలీకర్ణమూరంతంల
 లితస్త్రితశాలినమ్ ॥ ౧౧౬ ॥ ఉత్పలారణ్యకాస్తీనాముపదేశవిధాయిభిః ।
 ఆలోకనైశ్చగోపీనామధికశ్యామవిగ్రహమ్ ॥ ౧౧౭ ॥ అశ్రాస్తమపి
 సన్తోషాదధరామృతపాయినః । రథేగ్రథేచవంశస్యవ్యాప్యతాంజుళిప
 ల్లవమ్ ॥ ౧౧౮ ॥ అర్ధదష్టతృణాఙ్గారైర్దోభిరాలోకితంముదా ।
 గోపాలకులసమ్భూతైర్బాలైశ్చపరివారితమ్ ॥ ౧౧౯ ॥ గాయంతం
 కుహనాగోపందదర్శవినతాసుతః । ద్విత్యార్ధప్రమాణస్యయోజనానాం
 మహీయసామ్ ॥ ౧౨౦ ॥ క్షీరాభిశాయినోవిష్ణోఃకిరీటంతన్తహత్తర
 మ్ । మూర్ధ్నితస్త్రివబాలస్యముదితోవినతాసుతః ॥ ౧౨౧ ॥ నిచి
 త్మేప తతస్తస్యకిరీటంశిరసిస్థితమ్ । సమప్రమాణమభవత్సహపిశ్చ
 భూషణైః ॥ ౧౨౨ ॥ తతఃప్రణమ్యగరుడోభక్త్యాగోపాలబాలకమ్ ।
 జగామవేగాద్దుగ్ధాభింజగాదచక్రతంతదా ॥ ౧౨౩ ॥ శ్రోతృణాం
 మునిముఖ్యానాంమధ్యేశంసన్దురద్విషః । శ్రుత్వాతత్కలశామ్భోధిశా

యీకారుణ్యవారిధిః ॥ ౧౨౩ ॥ సస్మితంగరుడంపీత్యసన్తోషంపరమం
యయా । అనిరుద్ధకిరీటంత దద్భుతంయదుకుఞ్జరః ॥ ౧౨౪ ॥ సమ
ర్పకమలాభర్తుస్సమారాధయదన్వహమ్ । ఇతినారదవాక్యేన శ్రుత
వృత్తామునీశ్వరాః ॥ ౧౨౫ ॥ ఉత్ఫుల్లనయనాస్సర్వేసన్తోషంప్రతిపే
—(*) కృష్ణబలభద్రయోశ్శ్రీనారాయణాద్విగమనమ్—(*)—

దిరే ॥ నారదః ॥ కదాచి తీర్థయాత్రార్థంగత స్తీర్థీకృతాఖిలః ॥ ౧౨౬ ॥
రేవతీపతిరద్రాక్షీదుచిరంయాదవాచలమ్ । తస్యశృఙ్గంసమాసాద్యతీర్థేక
ల్యాణసంజ్ఞితే ॥ ౧౨౭ ॥ సాత్వామునిగణైస్సార్థం కంచితాళ
మువాససః । భేజేనారాయణంతత్రభేషజంభవరోగిణామ్ ॥ ౧౨౮ ॥
చతుషామనసావాచాకేవలంసేవ్యమద్భుతమ్ । ద్వారకామథసమ్ప్రా
ప్యపోతపాత్రంభవామ్బుధేః ॥ ౧౨౯ ॥ బలభద్రోయదుశ్చేష్టంబభా
షేబలినాంవరః । అస్తీకృష్ణదిశాయాంహీదక్షిణస్యాంమహీధరః ॥ ౧౩౦ ॥
కశ్యపిష్టపశ్చితామాసీద్యత్రధీర్నిత్యసజ్జినీ । తస్మాగ్రేభగవానాస్తే భవ
సంతాపనాశనః ॥ ౧౩౧ ॥ తస్యరూపంతుపశ్యామిదేవేవ్యస్తతుల
ర్చితే । తయోరన్యోన్యవైషమ్యంనైవపశ్యామికించన ॥ ౧౩౨ ॥ ఏ
వంవాదినమాలోక్యప్రాహయాదవకుఞ్జరః । భగవన్రేవతీజానేమైవం
వాడిఃకదాచన ॥ ౧౩౩ ॥ అస్తతులభసస్యాస్యకోవాతుల్యాభవిష్య
తి । అగ్రజాభినవంవాక్యంకిమిదంశ్రూయతేత్వయి ॥ ౧౩౪ ॥ బలభ
ద్రశ్చతంప్రాహతతోబలవతాంవరః । నాహంవదామివితథంస్పృష్టో
కృష్ణంత్వయాశపే ॥ ౧౩౫ ॥ ఏవంకలహసంయుక్తాబలభద్రబలాను
జౌ । ద్రక్ష్యేవఇతితందేవంపురస్కృత్యకుతూహలాత్ ॥ ౧౩౬ ॥ శ్రై
లేన్ద్రప్రాపతుర్యస్త్రిన్నాస్తేనారాయణశ్శ్రీయా । తస్మాగ్రతస్స
యందేవంస్థాపయిత్వాయదూర్ధ్వహౌ ॥ ౧౩౭ ॥ నాపశ్యతాంతయో
ర్హృద్యోర్వైష్వమ్యంకలయాపితౌ । తతఃప్రశాంతకలహౌముదితౌయ
దుపుజ్జవౌ ॥ ౧౩౮ ॥ అన్యోన్యసంజ్ఞమాదేవమధికోర్జితవైభవమ్ ।
రూపంతదుభయంవిష్ణోరన్వభూతాంచిరాయతౌ ॥ ౧౩౯ ॥ తతోయా
దవవంశ్యాస్తంగిరింసర్వేసిషేవిరే । నారాయణగిరిఃపూర్వంసగిరిర్న
నిసత్తమాః ॥ ౧౪౦ ॥ తదాప్రభృతితస్యాసేద్యాదవాద్రితిప్రథా ।
యశ్చేషమాగమంవిష్ణోరాకర్ణయతివక్త్రీవా ॥ ౧౪౧ ॥ లఘ్యతేగుణి

సంపుత్రంధనిసంధర్మచారిణమ్ । ఉత్తారకంచపిత్రాడేర్నారాయణపరా
యణమ్ ॥ ౧౮౨ ॥ తుల్యాంకనకమాలిన్యాలస్యతేసవకన్యకామ్ ।
అస్తేచలస్యతేలత్ప్యైసహవై కణ్ఠదైవతమ్ ॥ ౧౮౩ ॥ బహునాకిమి
హహాక్షేనరఘునాయకకృష్ణయోః । కటాక్షైరభివర్ధేరకసద్యస్తన్యహి
సమ్మనః ॥ ౧౮౪ ॥ తస్మాద్భిభ్యతిదైతేయాః ప్రణమన్చిచదేవతాః ।
తస్యోపచారఃకర్తవ్యో నాపచారఃకథంచన ॥ ౧౮౫ ॥ సచోద్ధరతినంసారా
ద్దశపూర్వాస్తకావరాణ ॥ ౧౮౬ ॥ ఇతిశిఖరికులానాంశేఖరేయాదవా
ద్రాక్షనకరజతమమైధ్యాతుభిఃకాంతశృణ్వే । ఉదితవిరహమాదావుత్సు
కీకర్తుమస్తానుభయమపిచవిష్టోర్దివ్యరూపంచకాశే ॥ ౧౮౭ ॥

ఇతిశ్రీనారదీయే పురాణే జ్ఞానకాణ్డే శ్రీమద్యాదవగిరి
మాహాత్మ్యే శ్రీరామస్య నారాయణమూర్తి
లాభాదికథనంనామషష్ఠోధ్యాయః.

శిశిశి

శి హరిరాతోపాఖ్యానమ్ శి

మునయః ॥ భగవన్నారదత్వత్తత్త్మతోవిష్టోరిహగమః । అస్తా
కంచతుషోరగ్రేభవానివవిలోక్యతే ॥ ౧ ॥ కృతినశ్చపిధన్యాశ్చకృతా
స్తవద్వాక్యతోవయమ్ । అధాపిపుచ్చ్యతేకించిదభిధాతుంత్వమర్హసి ॥
౨ ॥ ఆకర్తవ్యంభవానాహయదుశైలనివాసినామ్ । హరికిర్తిప్రసక్తా
నామపరాధంమహాత్మానామ్ ॥ ౩ ॥ అపరాధ్యనియేలోకేయాదవా
ద్రనివాసినామ్ । ఆకర్ణయితుమిచ్ఛామస్తేహంకిన్నుభవిష్యతి ॥ ౪ ॥ నా
రదః ॥ మునయశ్శ్రుణుతాశేషమత్రోదంతంపురాతనమ్ । ముహూర్తు
క్షంగుణైస్సర్వైర్గురుణాభృగుణామమ ॥ ౫ ॥ బభూవహిపురాప్రా
జ్ఞఃకశ్చిద్రాజపురోహితః । చతుర్వేదీతివిఖ్యాతఃకర్మస్వపిచతుః ॥ ౬ ॥
నారాయణైకనిష్ఠేముభక్తింనాపిచకారసః । నానాదైవతసజ్జీర్ణాస్స
ర్వదాబహుమన్యతే ॥ ౭ ॥ నిత్యంచనియతాహారాన్నిర్వధరణీతలే ।
సర్వాతిభ్యఇతిఖ్యాతిమకరోత్సర్వతోపిసః ॥ ౮ ॥ రాజాశ్రయేణతస్యా
సీదైశ్వర్యంచమహాత్తరమ్ । తస్యపుత్రోభవతఃశ్చిన్నేధావీతిచవిశ్రు
తః ॥ ౯ ॥ త్రయశ్చాప్యపరేపుత్రాస్తాదృశైరేవనామభిః । నామవ
స్తాపితృగుణైర్గుణవస్తంతోభవక ॥ ౧౦ ॥ రాజ్ఞోరాజభటానాంచ

న్రవ్యమాదాయభూయసా | ఇయాజడమ్భమాత్రేణవత్సరేవత్సరేపి
 సః || ౧౧ || కదాచిత్రైవృత్తకంకర్మకర్తృసత్కృతోద్యమః | స్వగృ
 హేబ్రాహ్మణైస్తప్తాస్వగుణానుగుణైస్సహ || ౧౨ || అత్రాన్తరేమహా
 భాగోవిష్ణుభక్తిపరాయణః | నిత్యంవర్ణాశ్రమాచారనిష్ఠోనియతమాన
 సః || ౧౩ || హరిభక్తేషుభక్తీంచకుర్వన్సర్వదశాస్వపి | నారాయ
 ణాద్రివాసేననన్తవ్యస్త్రైరశైరపి || ౧౪ || హరిరాత్రఇతిఖ్యాతోనా
 మతోపిచభూతతే | మానావమానయోస్తుల్యస్తద్దామ్రాహ్మణోవి
 శత్ || ౧౫ || అథ్వశ్రాన్తస్సపుత్రశ్చయర్పలశ్చస్వభావతః | వృద్ధ
 శాచ్ఛిష్యపరిజ్ఞానాత్తద్వహంబ్రాహ్మణోవిశత్ || ౧౬ || చతుర్వేదినమా
 లోక్యబ్రాహ్మణైఃపరివారితమ్ | వేషమాత్రేణతంమేనేవైదికంసద్విజో
 త్తమః || ౧౭ || నారాయణపదామౌజ్జవాసితంతులసీదశమ్ | క
 రేణాదాయతస్మైసదాతుంసముపవక్రమే || ౧౮ || చతుర్వేదీచతంద్య
 ష్టాబ్రాహ్మణంప్రాహదుర్మదాత్ | అహంస్మాతోభవానద్యమార్గదో
 షేణదూషితః || ౧౯ || నాహమిచ్ఛామితులసీంస్ప్రిష్టుంతవకరేస్థితామ్ |
 అథనానుపనీతోయంపుత్రోమేతత్కరేస్పృశ || ౨౦ || యద్వా
 తిష్ఠతుతేహస్తేతులసీసులభాహినః | తవాగమనకార్యంమేసద్యోవక్తుమి
 హార్హసి || ౨౧ || అహంకర్తృణినిష్ఠాతోనానుష్ఠానంనిరుద్ధిమే | ఇత్యు
 క్తోబ్రాహ్మణస్తేనసడమ్భంబ్రహ్మబధ్ధునా || ౨౨ || బహుదూరదుషే
 తస్యబాలస్యశ్రాన్తిమాలవత్ | చతుర్వేదీతతఃప్రాహపైత్వకంకర్మవ
 ర్తతే || ౨౩ || నాన్నందదామితస్యాహంగచ్ఛత్వంబ్రాహ్మణాన్యతః |
 బ్రాహ్మణోపితతఃప్రాహనాన్నమిచ్ఛామితేహహే || ౨౪ || అథ్వశ్రా
 న్తస్యబాలస్యతణ్ణులంసమ్ప్రదీయతామ్ | యత్రకుత్రాపిభవనేపావయి
 వ్యతిబాలకః || ౨౫ || అవదద్బ్రాహ్మణంవశాచ్ఛిష్యత్సర్వాతిథ్యోతిగర్హితః |
 నచతణ్ణులమవ్యస్తైప్రదాస్యామ్యభూమర || ౨౬ || అబ్రవీద్బ్రాహ్మణ
 సీదన్నధ్వశ్రాన్త్యాపునశ్చతమ్ | సర్వాతిథ్యచతుర్వేదిన్యైవంవక్తుమిహా
 ర్హసి || ౨౭ || విజానాసిచధర్మంత్యంవ్యక్తంచినయచేతసా | నప్ర
 యచ్ఛసిచేత్త్వంతుత్వద్గృహేతస్యకించన || ౨౮ || తవబధ్ధుగృహేవా
 పిదాపయైతస్యకించన | అస్త్రేవతచ్ఛతుర్వేదిన్నహ్యస్తాత్వద్గృహేమ

మ ॥ ౨౯ ॥ చతుర్వేదీతతఃశిష్యైర్బ్రహ్మోపాస్మాణమబ్రవీత్ । నిర
స్తోపిద్వివారంత్యం యాచసేకింపిశాచవత్ ॥ ౩౦ ॥ భవనానిబహూ
న్యత్రనగరేకింసపశ్యసి । విచారయస్వయంగత్వాగచ్ఛగచ్ఛమమాన్రి
కాత్ ॥ ౩౧ ॥ అపిక్షిప్తస్తతస్తేనశ్రాన్త్యాగస్త్రమశక్నువత్ । ఆసిష్టా
జ్ఞానభాగేతుబ్రాహ్మణస్సహపుత్రకః ॥ ౩౨ ॥ తతఃక్రోధసమావిప్లవృత్తు
ర్వేదీస్వపుత్రకైః । బ్రాహ్మణంనిర్గమయ్యేనంబబన్ధచకవాటికామ్ ॥ ౩౩ ॥
కవాటవేగసమ్భ్రాంతఃపతితోభువిబాలకః । నష్టోభవేతేతంప్రాహబా
మ్నగర్హయాగిరా ॥ ౩౪ ॥ రుదన్తంపుత్రముత్థాన్యకరేణభృశమామృ
శక్ ॥ ఏవంపుత్రకమావాదిరిత్యవోచద్విజ్ఞోత్తమః ॥ ౩౫ ॥ విష్ణుభక్త
స్యనక్రోధోనలోభోనాతిమానితా । నహిప్రదీశమాశ్రిత్యవర్తనేతమ
సాంచయాః ॥ ౩౬ ॥ తతస్తస్యగృహద్వారాద్యయాదూరంద్విజ్ఞో
త్తమః । వరంసర్వగృహేవాసోవరంవహ్నిశిఖాన్వపి ॥ ౩౭ ॥ నవరం
విష్ణుభక్తానాంపరిభావిగృహేస్థితిః । ఇత్యుక్త్వాసహసాధర్మస్సహతే
వైవనిర్యయా ॥ ౩౮ ॥ పిత్రర్థేకల్పితంద్రవ్యమప్రదేయంవిదుర్ముఖాః ।
అప్రదానవ్రతంహ్యేతదహేమాధర్మవ్యతిక్రమః ॥ ౩౯ ॥ తతశ్చపైతృ
కంకన్తసమారేభేద్విజాధమః । తస్యబ్రాహ్మణవర్యస్యనిర్యాణేనముదా
స్వితః ॥ ౪౦ ॥ విద్యామదాన్ధచిత్తస్యధనిమోరాజసేవినః । యుక్త
మేవహితత్తస్యయుక్తాయుక్తావిచారణమ్ ॥ ౪౧ ॥ విషీదన్బ్రాహ్మణ
స్తోపిపుత్రశ్రాన్త్యాన్యనఃపునః । నిర్జగామపురాత్తస్మాన్నిష్క్రూపాధిష్ఠి
తాత్తతః ॥ ౪౨ ॥ వ్యకోర్ధ్వపుణ్డ్రీతిలకంవిష్ణుచక్రాద్విముద్రితమ్ । విల
సత్కర్ణభాగంతంపద్మాక్షమణిమాలయా ॥ ౪౩ ॥ గచ్ఛన్తనగరాత్త
స్మాద్దదర్శబ్రాహ్మణోత్తమః । పప్రచ్ఛచత్వంకుత్రీత్యఃకోవాసాతవబా
లకః ॥ ౪౪ ॥ తవకింనామకస్మాచ్ఛిషీదన్నివలత్యుతే । పృష్టశ్చతేనత
త్సర్వంహరిరాతోబ్రవీత్తతః ॥ ౪౫ ॥ నిశవ్యవచనంతస్యససన్తుష్టోమహీ
సురః । అవదచ్ఛశుభంవాక్యమాదరేణకృతాజ్ఞలిః ॥ ౪౬ ॥ ఆహంఖలు
మహాభాగవిష్ణుభక్తాష్ట్రీరేణుభిః । పరిపూతశిరావరైత్వమాగచ్ఛగృ
హంమమ ॥ ౪౭ ॥ ముష్టిమాత్రప్రమాణేనయాచిత్యాహంతతస్తతః ।
పుత్రైస్సుఖేనజీవామివిష్ణురాతోస్త్రినామతః ॥ ౪౮ ॥ మమద్వాదశపు
త్రాశ్చసన్తిద్వాదశనామతః । తేహంనామానిలోకేషుప్రథన్తేభూసు

రోత్తమ ॥ ౪౯ ॥ అహంనారాయణాదన్యం దేవం నారాధయామిచ ।
 నజహతివ్రతంచైతత్సహధర్మచరీమమ ॥ ౫౦ ॥ హరిరాతస్తతస్తేన వి
 ఘ్నరాతేనయాచితః । సదనంతస్యసమచ్చిపపుత్రేణాపిసమన్వితః ॥ ౫౧ ॥
 విఘ్నభక్తగృహేవాసోవిఘ్నభక్తస్యయజ్యతేక్షీరంశర్కరయాయోజ్యం
 నతునిమ్బఫలైరపి ॥ ౫౨ ॥ తతశ్చ సుముఖీనామ విఘ్నరాతస్యగేహిని ।
 పపాచహరిరాతాయ పాత్రైః పరమపావనైః ॥ ౫౩ ॥ సపుత్రోబ్రా
 హ్మణశ్చాపి కృత్వామాధ్యుద్ధివోచితమ్ । కృత్యంభగవతఃప్రీత్యైకృత్వా
 నియతమానసః ॥ ౫౪ ॥ నారాయణాయపక్షంతత్పరభక్త్యాన్యవేదయత్ ।
 ఏతస్మిన్నంతరేకశ్చిచ్ఛరమాశ్రమితాంవరః ॥ ౫౫ ॥ అన్తేవాసిభిరాగ
 చ్ఛచ్ఛతుర్భిఃపరివారితః । గృహస్థశ్చాతిథిశ్చాపి తావుభౌపుణ్యశాలినా ॥
 ౫౬ ॥ వవన్దాతేమునిశ్రేష్ఠంవాసుదేవమివాగతమ్ । పరివర్ధితోహేతా
 తందృష్టాబ్రహ్మణావుభౌ ॥ ౫౭ ॥ అహలభాగ్యమహలభాగ్యమితి
 చాహతురగ్రతః । విఘ్నరాతస్తతస్తస్యప్రక్షాళ్యచరణౌమునేః ॥ ౫౮ ॥
 ప్రదదౌహరిరాతాయతిర్థంవశ్చాత్సవ్యంపపా । ససన్నాస్సేద్యజశ్చా
 పి చత్వారస్తేపిఘాసురాః ॥ ౫౯ ॥ బాలకశ్చేతిసప్తతేనహపఞ్చావభు
 జ్జత । భుక్త్యాతేష్వాసనస్థేషు విఘ్నరాతస్యబాలకః ॥ ౬౦ ॥ పితరన్తి
 కమాసాద్యరురోదతుధితోభృశమ్ । సచతన్మాతరంప్రాహ పుత్రస్య
 తుధితస్యతే ॥ ౬౧ ॥ పాత్రేషుశిష్టమన్నంత్యంప్రయచ్ఛేతిద్విజోత్తమః ।
 నావశిష్టంకిమప్యస్తీత్యవదత్సుముఖితతః ॥ ౬౨ ॥ వశ్యేతితాంపునఃప్రా
 హ బ్రాహ్మణోబాలపిడయా । తతస్సమ్ప్రేక్షమాణాసా తానిపాత్రా
 ణ్యలైతుత ॥ ౬౩ ॥ పూర్వవత్పరిపూర్ణాని దృష్ట్వాభూత్సుముఖీభృశమ్ ।
 బ్రాహ్మణస్తస్యపత్నీచ పుత్రాస్త్రీద్వాదశాపిచ ॥ ౬౪ ॥ అభుజ్జతభృశం
 తుష్టామృష్టమన్నంతతఃపరమ్ । తస్యబ్రాహ్మణవర్యస్యభవసేనత్వశాలి
 నః ॥ ౬౫ ॥ తానిస్వయమపూర్వంతపాత్రాణ్యేవచినేదినే । సుముఖీవి
 ఘ్నరాతశ్చ తావుభౌతత్సతాశ్చతే ॥ ౬౬ ॥ ఆగతాన్వైష్ణవాన్సర్వా
 నప్రియత్నాదభోజయన్ । యేషుయేషుచపాత్రేషు పపాచసుముఖిత
 తః ॥ ౬౭ ॥ తానితానిచపాత్రాణి రాజతాన్యభవంస్తతః । యత్రస
 న్నాస్యేసిసాభుక్తం తత్రసద్యోభువస్సలే ॥ ౬౮ ॥ దదృశేవిఘ్నరాతేననిధి

ర్నిరవధిఃపునః । సన్నాసివేషమాశ్రిత్యసాత్మాన్నారాయణస్వయమ్ ।
 ౬౯ ॥ అనుయాయిభిరామ్నాయైరాగతోహిమునీశ్వరాః । పాషణ్డ
 వారణోద్యోగాత్ప్రిదణ్డంధారయన్పురా ॥ ౭౦ ॥ దత్తాత్రేయశ్చిత్తజ్ఞే
 యోయుష్మాభిస్సతుమస్కరీ । అతోయస్యగృహేభుక్త్యేనారాయణప
 రాయణః ॥ ౭౧ ॥ తస్యైవభవనేభుక్త్యేనాత్మాన్నారాయణస్వ

—* విష్ణుభక్తావమానాచ్చతుర్వే దినోయాతనాప్రాప్తిః *—
 యమ్ । చతుర్వేదీతతఃపశ్చాద్భోజయామాస భూనురాకా ॥ ౭౨ ॥
 తద్దృహేచపయఃపాత్ర్యాముద్వవామవిషంఫణీ । భోజనానన్తరంసర్వే
 మరణంప్రతిపేదిరే ॥ ౭౩ ॥ స్వయంతుపాకభేదేనభుక్తవాస్పుత్రకైస్స
 హ । నమమారతతస్సోయంనమమగ్రిఃపుత్రకాశ్చతే ॥ ౭౪ ॥ నచస
 మప్రిపపశ్చత్వంగృహీణీతస్యదుర్ముఖి । ద్విజానాంపుత్రపాత్రాద్యా
 శ్చుక్తుశుస్సర్వతస్తతః ॥ ౭౫ ॥ చతుర్వేదీవిషేణైవజఘానాస్తత్ప్రితవా
 నితితతోరాజభటాఃకేచిద్వోరాఘోషేణరోషితాః ॥ ౭౬ ॥ తాడయామా
 సురత్యర్థంచతుర్వేదినముద్భటాః । విగతాసుశ్చతుర్వేదీతదామర్కసుతా
 డితః ॥ ౭౭ ॥ మాయావీచవనంభీత్యాగచ్ఛన్వాన్యఘోషాణామారితః । తద
 నన్తరపుత్రశ్చత్రాసాదారుహ్యభూరుహమ్ ॥ ౭౮ ॥ బభూవశాఖా
 భక్తేనశతథాశీర్ణమస్తకః । వనవారణహస్తేన గృహీత్వాచరణద్వయమ్ ॥
 ౭౯ ॥ అపరోషిమతోవేగాదాహన్యతమహీతలే । చతుర్థోనుపసీ
 తశ్చచరంస్త్రాసాదితస్తతః ॥ ౮౦ ॥ పపాతపన్నగైర్యుక్తేకూషేతృ
 ణకులావృతే । భర్తృపుత్రమృతందృష్ట్వాదుర్ముఖిభృశదుర్ముఖి ॥ ౮౧ ॥
 బధ్వాకవాటంసుదృఢముద్బబధ్ధగృహేన్తరే । రాజదణ్డభయోద్యేగాత్త
 స్యకన్యాయుగంతతః ॥ ౮౨ ॥ నిశీప్యగ్నింగృహాద్వారే సద్యస్సవి
 యమదహ్యత । వహ్నినాతేనదీప్తేనజ్వాలాడమ్బరశాలినా ॥ ౮౩ ॥ స
 కలంచపురందగ్ధంవిష్ణురాతగృహంవినా । తతోన్మపభుతైరుగైస్తతస్స
 మ్బన్ధోపజీవినః ॥ ౮౪ ॥ బద్ధాఃకారాగృహేగాఢంతత్రైవమరణంయ
 యః । త్రిదినాభ్యన్తరేచైతత్సర్వమాసీస్తునీశ్వరాః ॥ ౮౫ ॥ అమా
 నాద్భురుభూతానామతిమానాచ్చచేతసి । హరిభక్తావమానాచ్చనశ్య
 స్త్యేవహీనమ్పదః ॥ ౮౬ ॥ విష్ణుభక్తిపరాణాంచయఃకరోతివిమాన

నామ్ । తస్యైహికంఫలంప్రోక్తంశృణుతాముష్మికంఫలమ్ ॥ ౮౨ ॥
 కూరైఃకాలభటైర్బధ్వాపాదయోశ్చర్మరజ్జుభిః । ఆకృప్యతవతుర్దే
 దీసహపుత్రైర్గ్రధోముఖః ॥ ౮౩ ॥ తత్సమ్బద్ధామృతాస్సర్వేతథాకృ

—————* సర్వాతిథ్యయమసంవాదః* —————

ప్యన్తకిజురైః । వైవస్వతంతతోదృష్టౌసర్వాతిథ్యస్తుమారతః ॥ ౮౪ ॥
 ధర్మరాజమహారాజసమవర్తింస్త్యదగ్రతః । అన్యాయ్యమిదమన్యాయ్య
 మితిచుక్రోశభూయసా ॥ ౮౫ ॥ దారుణంతద్వచశ్శ్రుత్వాశమనస్సమ
 దర్శనః । మోచయిత్వాతమాహూయవచనంచేదమబ్రవీత్ ॥ ౮౬ ॥
 అన్యాయమత్రకింబహు న్యద్యస్తేవదతన్తమ । పాశ్చిమిర్బాహ్మణః
 పాశ్చిమేతనాథాయసన్నతః ॥ ౮౭ ॥ అధైర్యవంచతురోవేదానర్థా
 నశౌచమవ్యతః । అశ్రావయంచమీమాంసామకార్షంకర్మవైదికమ్ ॥ ౮౮ ॥
 ఇమేపిమత్సుతారాజన్త్యత్తోద్యధికవేదినః । ఏషామద్ధృహిణీచాపినిత్యం
 మధర్మధర్మిణీ ॥ ౮౯ ॥ నాహమర్థామిధర్మజ్ఞానానానరకయాతనామ్ ।
 కురుతవోచతేయత్రేపరతన్త్రాహితేవయమ్ ॥ ౯౦ ॥ ఇతితద్వచనం
 శ్రుత్వాధర్మరాజస్తతోబ్రవీత్ । సత్యంబ్రాహ్మణతేవాక్యంతథాపిశృ
 ణుమద్వనః ॥ ౯౧ ॥ నారాయణపరందాంత్రాస్తంనారాయణాచ
 లాత్ । ఆగతంతమవిజ్ఞాతందుర్మతేవేత్సివానవా ॥ ౯౨ ॥ పద్మార
 మణపాదాబ్జవాసితంతుశేసీదళమ్ । అవజానన్తమాత్మానంపాతకిన్వేత్సి
 వానవా ॥ ౯౩ ॥ ప్రదర్శ్యబాలకంశాస్త్రంయాచమానేద్విజోత్తమే ।
 పిశాచవచనంప్రోక్తందుర్మతేవేత్సివానవా ॥ ౯౪ ॥ పరేచవిష్ణుభక్తా
 నాంవన్దనీయేమమాపిచ । ప్రతిత్యేషణవాక్యానిపాపత్వంవేత్సివానవా ॥
 ౯౫ ॥ అజుణేతవకుబ్రహ్మన్ననుత్సారితకశ్మలే । అధ్వశాన్తిపరి
 తంతమాసీనంవేత్సివానవా ॥ ౯౬ ॥ నిర్గమయ్యగృహాత్సప్తాన్నిష్ఠు
 రైర్బాహ్మణంసుతైః । బధ్యమానకవాటంత్వందుర్బుధ్ధేవేత్సివానవా ॥
 ౯౭ ॥ కవాటవేగపతితంబాష్పవర్షాకులేక్షణమ్ । దుర్బాహ్మణహ
 రిరాతస్యబాలంత్వంవేత్సివానవా ॥ ౯౮ ॥ నిమగ్నమృతంమహాభా
 గంనిమృతపైస్తవచేష్టితైః । పరిహాసకథామిష్టైరుప్తత్వంవేత్సివానవా ॥
 ౯౯ ॥ తథాచరాజవాల్మీకిభ్యాద్విహితాంభవతాముపాసః । చక్రాది

ధారిణాం నిద్రాం నిద్ర్యత్వం వేత్సివానవా ॥ ౧౦౫ ॥ ముక్తిమార్గోపదే
ష్టాణాం మునీనాం వదనేష్వపి । ముహురప్యప్రమాణోక్తిం మూఢత్వం
వేత్సివానవా ॥ ౧౦౬ ॥ వేదైర్నారాయణస్యైవ పారమ్యే ప్రతిపాది
తే । వదనేతవవై వర్ణ్యం దురాత్మనే వేత్సివానవా ॥ ౧౦౭ ॥ నిత్యంచ
సృపగోష్ఠీషు నాస్తికానాం ప్రశంసనమ్ । అధిక్షేపంచసాధూనామసా
ధోవేత్సివానవా ॥ ౧౦౮ ॥ బహునాకిమిహాచారైశ్చ బ్రహ్మబద్ధో నృపా
గ్రతః । శరణాగతిధర్మస్య నూషణం వేత్సివానవా ॥ ౧౦౯ ॥ ఇత్యుక్తో
బ్రాహ్మణస్తేనధర్మరాజేనతత్త్వతః । సత్యమేతన్నహారాజమూఢస్యమ
మచేష్టితమ్ ॥ ౧౧౦ ॥ కథమస్తాన్నహాపాపాదుత్తరేయమితి బ్రువన్
తస్యపాచయగం మూర్ధ్నాప్రణనామపునఃపునః ॥ ౧౧౧ ॥ ప్రణతం
వేపమానంతం వ్యాహరచ్ఛమనస్తతః । సర్వేషామేవపాపానామహం
జానామినిష్కృతిమ్ ॥ ౧౧౨ ॥ విష్ణుభక్తావరాధస్యనాహంజానామి
నిష్కృతిమ్ । చతుర్వేదీతతస్తస్యపాదంశిరసిధారయన్ ॥ ౧౧౩ ॥ త్వ

—* సకుటుమ్బస్యచతుర్వేదిమోబ్రహ్మరక్షస్త్యసమ్ప్రప్తిః—
మహంశరణంప్రాప్తో మాంరక్షేతితమబ్రువీత్ । అథతంప్రాహశమనో
విప్రం విహ్వలచేష్టితమ్ ॥ ౧౧౪ ॥ త్వత్ప్రమాదణకాలేతుహారితాలో
దయాన్వితః । గోవిందేతివచఃప్రాహసత్తకృతోవ్యమహామతిః ॥ ౧౧౫ ॥ త
వతత్కృతయామాభూత్ప్రారానారకయాతనా । కర్మణాతవఘోరేణభ
వత్స్వంబ్రహ్మరాక్షసః ॥ ౧౧౬ ॥ అరణ్యేనిర్జలేదేశేవానస్తవభవిష్యతి
భవితీతవభార్యాచమహాతీబ్రహ్మరాక్షసీ ॥ ౧౧౭ ॥ ఇమేభవస్తుపుత్రా
శ్చతతాప్రితవపుత్రకాః । తతోగృధ్రాభవిష్యన్తివిప్రాస్త్యగ్గృహభా
జినః ॥ ౧౧౮ ॥ త్వయాహతానాంసత్త్వానాంమాంసచ్ఛేదోపజీవినః ।
ఇత్యుక్త్వావిరతేతస్త్రిధర్మరాజేద్విజస్తతః ॥ ౧౧౯ ॥ సమ్ప్రప్తచే
తాస్తంప్రాహదృష్ట్యాదైన్యంప్రకాశయన్ । అవధిర్జన్మనస్తస్యకదామ
మభవిష్యతి ॥ ౧౨౦ ॥ దయాలోధర్మరాజత్వంవక్తుమర్హసితన్నమ
చతుర్వేదిన్నహాపాపిన్బ్రహ్మరాక్షసరూపిణః ॥ ౧౨౧ ॥ కేహంచద్వి
ష్ణుభక్తానాందర్శనాదవధిస్తవ । చతుర్వేదినమిత్యుక్త్వాప్రాహౌషీత్ప్రే
తనాయకః ॥ ౧౨౨ ॥ తతస్సకింకరైర్ముక్తస్సపత్నీకస్సపుత్రకః । బ

హృరాక్షసకూపేణవిధ్యారణ్యవివేకహ || ౧౨౩ || హరిరాతస్యవృ
త్రాస్తంయేశ్వణ్యనివత నివా । తేహంహంస్సదాభుక్తేభవనేస్వయ
మాగతః || ౧౨౪ || ధనంచవర్ధతేతేహం తేభవన్త్యన్నదాయినః ।
తేహంవిరోధినశ్చైవనశ్యన్త్యేవనసంశయః || ౧౨౫ ||

మధురిపుపదసేవాపక్తిమస్వాన్తవృత్తే ర్యదుగిరితటభాజోయ
స్యకస్యాసిపుంసః । అవమతిమితకృత్వాయశ్చతుర్వేదవేదీ సమజనినచ
సద్యోయాతనాచక్రవర్తి || ౧౨౬ ||

ఇతిశ్రీనారదీయే పురాణే జ్ఞానకాణ్డే శ్రీమద్భావవ

గిరి మాహాత్యే హరిరాతోపాఖ్యానం

నామ సప్తమోధ్యాయః.

—* నిష్ఠుభక్తసర్వనాచ్చతుగ్వేదిమోబ్రహ్మరక్షస్తవనిపృతిః *—

తతస్తేమునయస్సర్వేసంతోషోక్తుల్లచేతనః । పప్రచ్ఛర్మనిశా
ద్దూలంనారదంపరితస్థితాః || ౧ || కథంతస్యమునిశ్రేష్ఠ బ్రహ్మరాక్ష
సకూపిణః । బ్రాహ్మణస్యాభవంతేక్షస్తత్సర్వంవక్తుమర్హసి || ౨ || నా
రదః || అరణ్యేకణ్ఠకైర్యుక్తేఫలమూలవివర్జితే । స్రవస్తవాలకామ
ధ్యేక్షుధాదాహేనపీడితః || ౩ || సిరాశస్సర్వతోగాత్రేనతతంక్రా
రదశ్శునః । కేచైరగ్నిభాకారైఃపరితఃకీర్ణమస్తకః || ౪ || కాళాకృ
తిఃకృశోగజ్జేదగ్ధమివాచలః । జిహ్వపన్నభీమశ్చపాతాశప్రతిమా
ననః || ౫ || దంష్ట్రైకరాశస్సక్వాన్తగ్నగ్నమాంసంలిహన్తుహుః । ల
మ్యోష్ఠోనిమ్నరృష్టిశ్చశూర్పకర్ణశ్చుభేతరః || ౬ || దన్తురోవక్రనాసశ్చ
ధిష్ణోన్నతలలాటకః । తిర్యక్ప్రేక్షణశీలశ్చకుక్కుటోరస్థలస్తథా || ౭ ||

అశివాభిశ్శివాభిశ్చపరితఃపలలాశయా । తాలప్రమాణపాదశ్చశూలభ
క్తధరస్తథా || ౮ || ప్రేతతీవరవాసీచకర్ణాలమ్బికపాలకః । కఙ్కా
శమాలాధారీచభన్తనాభృతధూసరః || ౯ || ప్రకృత్యాధూమ్రవర్ణశ్చ
పాపినాందృష్టిగోచరః । ఆన్త్రీమూలోపవీతశ్చధమనీకటిబద్ధనః || ౧౦ ||
భైరవస్వననాదీచభగ్నసర్వసుఖోచితః । ఇత్థండఃఖశతైస్తవస్సపుతో

బ్రహ్మరాక్షసః ॥ ౧౦ ॥ పశ్యువర్ష సహస్రాణి సతస్థాభార్యయా సహ ।
 మాత్వాహత్వాచభూతాని జహుః క్రూరచేష్టితః ॥ ౧౧ ॥ గృధ్రీహ
 ప్రైస్థితాస్తేవ బ్రాహ్మణాస్తస్య పార్శ్వతః । తత్థాదితావశిష్టాని ఖాద
 స్తిన్మది నేదినే ॥ ౧౩ ॥ నారదః ॥ సహీదుశంఫలం తేషాం పర్యాత్తం
 మునిపుణ్ణవాః । బ్రహ్మవిద్వేషిణాం నిత్యం నిరయః ఖలు యుజ్యతే ॥ ౧౪ ॥ త
 స్త్రినాగలేమహాభాగావాగతౌ బ్రాహ్మణావుభౌ । సత్యనిష్ఠ ఇతి ఖ్యాతస్త
 యోరేకోమహీతలే ॥ ౧౫ ॥ వైకణ్ఠప్రియ ఇత్యుక్తః పరోఽప్యస్వర్థనామ
 వా ॥ తాహినారాయణాద్రిస్థం దేవం నారాయణం ప్రభుమ్ ॥ ౧౬ ॥
 ఆరాధ్యా గచ్ఛతాంతరద్విజౌ పరమపావనౌ । గస్తుకామావకాశ్చీరం
 తద్దేశాదాగతౌ పురా ॥ ౧౭ ॥ సాకంతాభ్యాం పరేకేచిత్సమాజన్తు
 ర్ద్విజౌ త్రమాః । హరిభక్తే సమాయక్తా హరిత్యేత్రనివాసిनః ॥ ౧౮ ॥ స
 ర్వేవ విష్ణుభక్తాస్తే హరికీర్తనతత్పరాః । తౌతత్రవాసంచక్రాతేచక్రపా
 ణేః ప్రియాద్విజౌ ॥ ౧౯ ॥ దూరాగమపరిశ్రాంతైస్సాకమన్వైర్ద్విజౌ
 త్రమైః । తటాకేకుత్రచిత్సాత్వాత్వావేదవిధానతః ॥ ౨౦ ॥ స్వా
 ధికారోచితంకర్తృదేవమారాధ్యకేశవమ్ । స్వీకృత్య తత్ప్రసాదంచసుఖం
 తత్రాసనేస్థితౌ ॥ ౨౧ ॥ తౌచతాభ్యాం సహాయాతాస్స ర్వేతదనుతో
 పితాః । హరికీర్తనమాలాభిః కాలత్యేవం వితేనిరే ॥ ౨౨ ॥ తతస్స
 రాక్షసస్త్రవర్యట స్ఫురితోవనమ్ । సర్వేషామపిపాపానాం ప్రాయ
 శ్చిత్తమితీరితమ్ ॥ ౨౩ ॥ శ్రుత్యాస్త్రుత్యా పురాణైశ్చ సేతిహాస్తిర్ముహు
 ర్ముహుః । శుశ్రావదూరతస్మిన్వాహరిసజ్జీర్తనాక్షరమ్ ॥ ౨౪ ॥ స
 హితోభార్యయా పుత్రైర్బ్రౌహ్మైరపి సహగతైః । దర్శనార్థం భక్తానాం
 తేషాం సజ్జీర్తనాదపి ॥ ౨౫ ॥ ప్రసన్నమభవచ్ఛేతస్తస్య బ్రాహ్మణ
 రక్షసః । విష్ణుభక్తవదామోఽజసజ్జహృతంజలంతతః ॥ ౨౬ ॥ రక్షో
 దృష్టిపథం ప్రాప్తవత్సపాసచరాక్షసః । తతోవైకణ్ఠతద్భక్తభుక్తశిష్టాని
 యానిచ ॥ ౨౭ ॥ పాత్రతూళనతోయేన పరికీర్తనాని సర్వతః । జగ్ధ్వా
 సర్వాణి గృధ్రాస్తేవ గృటస్తస్తతస్తతః ॥ ౨౮ ॥ జాతిస్తరత్వమావన్న
 సర్వేతేనహసాతతః । వైవస్వతేన కథితం సస్థారసచరాక్షసః ॥ ౨౯ ॥

విష్ణుభక్తాః ప్రితీర్థేన పూతానాం మునిసత్తమాః । అకృష్టపచ్యతాం యా
తిముక్తికిముఖలాంతరమ్ ॥ ౩౦ ॥ తతః పీతమనాభూత్వా తాదృశస్త్వ
తియోగతః । ప్రాయేణామీభవిష్యన్తి ధర్మరాజసమీరితాః ॥ ౩౧ ॥ ధ
రణీతలసౌభాగ్యసంభూయాభగవత్పరాః । అభవత్సరణంజాతేరన్యథా
కథమద్యమే ॥ ౩౨ ॥ ఇతిసంభిన్నయామాససతు బ్రాహ్మణరాక్షసః । మ
హాసంభావాదృశ్యే తే ద్వావేతోభగవత్పరా ॥ ౩౩ ॥ ప్రసాదాదేతయోరే
వమమపాపంబనక్ష్యతి । ఇతినిశ్చిత్యసమాసాదూరతః ప్రణనామసః ॥ ౩౪ ॥
తందృష్ట్వా ప్రణతంతోచ బ్రాహ్మణాభగవత్పరా । ఆహతుః కోభవానే-
చతవైతేరాక్షసా ఇతి ॥ ౩౫ ॥ అబ్రవీదాదితస్సర్వం ప్రాజ్ఞలిర్విసయా
న్వితః । తయోర్బ్రాహ్మణయోరగ్రేచరితంబ్రహ్మరాక్షసః ॥ ౩౬ ॥ ఉ
త్తరిష్యామికథమిత్యవాచ ప్రణతః పునః । కరుణాపరిణామేనకలితో తౌ
ద్విజోత్తమా ॥ ౩౭ ॥ అస్యోత్తారంకరిష్యామి ఇతిచక్రతురాశయమ్ ।
సత్యనిష్ఠస్తతః పాహతమేనంబ్రహ్మరాక్షసమ్ ॥ ౩౮ ॥ సజ్జీర్తనం
తవాలమృతస్సత్యంరాక్షసదృశ్యతే । పశ్చాపి కీర్తనాద్విష్ణోః పాతకాన్యా
శుభిభ్యతి ॥ ౩౯ ॥ ఉపపాతకముఖ్యానామన్యేషాంతుకుతస్మితిః । నా
రాయణకథాంముక్త్యావయఃకథాంతరమిచ్ఛతి ॥ ౪౦ ॥ అవమత్యవయః
పానమారనాశంసవాచ్ఛతి । మధ్నాచున్దరరూపేణమథనాదభవత్సుధా ॥
౪౧ ॥ లభ్యతేరసనాగ్రస్థంహరికీర్తిరసాయనమ్ । సంసారమరుకాన్తా
రసంశ్చారమలినాత్తనామ్ ॥ ౪౨ ॥ పుంసాంప్రత్యౌశనంయుక్తంపుత్రైశ్చ
ర్హరికథామృతైః । దుష్టసర్వేణదష్టానాం గాఢందురితరూపిణా ॥ ౪౩ ॥
బేషధంపరమంపుంసామాఘః కేశవకీర్తనమ్ । దుఃఖవారిధికిల్లాలము
ల్లఘ్నయితుమిచ్ఛతామ్ ॥ ౪౪ ॥ నామానివిష్ణోర్దివ్యానిభోతపాత్రీఖలు
స్థిరా । తాపత్రయమహాజ్వాలామాలాశమనకర్మణి ॥ ౪౫ ॥ వాసు
దేవగుణాలాపపరీవాహాః పరంక్షమాః । నారాయణాక్షరంపుణ్యంనకదా
పుర్యచ్ఛరన్తియే ॥ ౪౬ ॥ వల్మీకంవదనంప్రామాప్తేషాంజిహ్వంచవన్న
గీమ్ । ఉచితంపాపినాంపుంసాముపేతౌహరికీర్తనే ॥ ౪౭ ॥ ఖాదన్తి
ముక్త్యామాకన్దంనిమ్బపత్రంక్రమేళకాః । విముఖాయేహరేఃకీర్తనేషాం

హియమకిజగ-రాః ॥ ౪౮ ॥ అనాలోక్యముఖంకుర్వన్త్యహివాసరక
యాతనాః । అచ్యుతానన్తగోవిందేత్యావర్తనపరాయణాః॥ ౪౯॥ నా
వర్తన్తేహిసంసారసింధోరావర్తగహ్వరే । శ్రుతిభిఃకర్మభిర్జ్ఞానైర్లోకై
ర్వాతన్నలభ్యతే ॥ ౫౦ ॥ లభ్యతేహరికీర్త్యైవయత్ఫలంబ్రహ్మరాక్ష

స । అతస్త్వంతవసర్వేషామంహసామపనుజ్ఞయే॥ ౫౧ ॥ నారాయ
ణేతిజిహ్వగ్రేనిధివన్నిక్షిపాతురమ్ । ఇత్యక్త్వాసత్యసిష్టేతువిరతేసత్య
వాదిని ॥ ౫౨ ॥ వైకుణ్ఠప్రియనామాపివ్యాహర్యవిబుధోత్తమః । బ్ర
హ్మరాక్షసమద్యాక్యంశృణుసత్యంసమాహితః॥ ౫౩ ॥ త్వత్పాపప
రిహారాయగత్వానారాయణాచలమ్ । విబుధానాంశిరోధారైర్విష్ణుభ
క్తాఙ్గిరేణుభిః ॥ ౫౪ ॥ పరిపూతంజలంమూర్ధ్నాధృత్వాపిబచభక్తి
తః । పాదతీర్థేనపూతాత్మాపర్యటన్నభితోగిరిమ్ ॥ ౫౫ ॥ ప్రదక్షిణ
సమసాగరకీర్తనాదిపరోభవ । తతఃప్రీతస్సభగవాన్పాపాత్త్వాంమో
చయివ్యతి ॥ ౫౬ ॥ ఇత్యక్త్వాబ్రహ్మరక్షస్తాబ్రహ్మసౌభగవత్పురం ।

— *చతుర్వేదినోనారాయణగిరిగమనాన్తోక్షః-*

కాశ్మీరదేశముద్దిశ్యజగ్ముత్పూర్ణాతకాతుకా ॥ ౫౭ ॥ బ్రహ్మరక్షశ్చతద్భా
ర్యాతత్పుత్రాశ్చసగృధ్రకాః । నారాయణగిరింప్రాప్యతతశ్చక్రఃప్రదక్షి
ణమ్ ॥ ౫౮ ॥ తీర్థంచవిష్ణుభక్తానాంపవనఃపర్యవ్రజన్తిసామ్ । ఏవంతు
వర్తమానైస్తైర్నితామాసాస్తుపఞ్చషాః॥ ౫౯ ॥ తతోనారాయణశ్రీ
మాన్మరుణాకలశామ్బుధిః । ప్రదక్షిణైఃప్రణామైశ్చపారతస్త్రిముపే
యివాన్ ॥ ౬౦ ॥ విసంతారపురాతేనపాతకంకృతముతగటమ్ । జ
యంచవిజయంచైవజయశబ్దాభిధాయినౌ॥ ౬౧ ॥ తతస్సహోద్ధయా
మాసవాచామధురశీలయా । హరిరాతాపచారేణచతుర్వేదీపురాభవత్ ॥
౬౨ ॥ పుత్రైశ్చభార్యయాసార్ధంబస్థుభిర్భ్రష్టరాక్షసః । సచాద్య
మమభక్తానాంపాదతీర్థనిషేవణాత్ ॥ ౬౩ ॥ పూతఃపర్యతపార్శ్వే
షుసర్వతఃపరివర్తతే । అనిశంతేనమద్భక్తపాదోదకనిషేవణమ్॥ ౬౪ ॥
కీర్తనానిచమన్నామ్నాంకృతాన్యవశయన్తిమామ్ । మమతీర్థేషుసర్వత్ర
స్నాపయిత్వాక్రమేణతమ్॥ ౬౫ ॥ తత్పుతానపిసర్వాంస్తాంత్యమానయా

తమాచిరమ్ । మద్భక్తపాదతీర్థామ్బుపూతానామగ్రతోన్మణామ్ ॥ ౬౬ ॥
 సహితప్తస్తిపాపానిసంహస్యాగ్రేయధాగజాః । యేచతేనాగతాస్సర్వే
 తస్యబద్ధజనాశ్చతే ॥ ౬౭ ॥ సాకమాయాస్తు మత్తీర్థస్నానాద్యైః పూ
 తమూర్తయః । జయశ్చవిజయశ్చాపి తతోనిర్దళ్యకాతుకాత్ ॥ ౬౮ ॥ బ్రా
 హ్మణంతంబభాషాతే బ్రహ్మరాక్షసరూపిణమ్ । విష్ణుభక్తపదామోఽబ్జతీ
 ర్థైర్విగతకల్మషః ॥ ౬౯ ॥ త్వంహినారాయణందేవంస్తోత్రైర్దివ్యై
 రతూతుషః । సప్రసీదతితేలత్కైస్సాకంకారుణ్యకూపయా ॥ ౭౦ ॥ సహి
 సజీర్తనాలాపాత్పరంవిష్టోః ప్రసాదనమ్ । అష్టతీర్థ్యాంతుదివ్యాయా
 మాదోస్నాతుంత్యమర్తసి ॥ ౭౧ ॥ తతఃకల్యాణతీర్థేచస్నాత్వాశుద్ధో
 భవిష్యసి । ఇత్యుక్తోద్వారపాలాభ్యాంచతుర్వేదీముదాన్వితః ॥ ౭౨ ॥
 తద్దర్శితేషుతీర్థేషుస్నానంచక్రేయధాక్రమమ్ । వేదపుష్కరిణీతీర్థేప్రథ
 మంస్నానమాతమోత్ ॥ ౭౩ ॥ దగ్ధతీర్థేతతఃపశ్చాత్పాలాశేచతతః
 పరమ్ । యాదవ్యామృతదివ్యాంకపద్మతీర్థేతతఃపరమ్ ॥ ౭౪ ॥ తీ
 ర్థేపారాశరస్యాథతతోనారాయణహృదే । అథవైకుణ్ఠగఙ్గాయామిత్యే
 వందర్శితక్రమః ॥ ౭౫ ॥ సర్వత్రస్నానకాలేతుసత్త్వనిష్ఠేనచేతసా
 త్రిస్త్రిరావర్తయామాసనామనారాయణస్యసః ॥ ౭౬ ॥ స్నానేచై
 వంకృతేనద్యోబ్రహ్మరాక్షసరూపతః । ముక్తోబ్రాహ్మణరూపేణదదృశే
 సానుగశ్చసః ॥ ౭౭ ॥ యద్యద్బ్రాహ్మణరూపాఙ్గంతత్సర్వంచతదా
 భవత్ । శిఖాయజ్ఞోపవీతీచదణ్డీధృతకమణ్డలుః ॥ ౭౮ ॥ కుణ్డలీసపవి
 త్రశ్చకుశాసనసమన్వితః । ధౌతోత్తరీయధారీచభృశంధర్తపరాయణః ॥
 ౭౯ ॥ మృదుభాషీమృదుగతిఃకామమార్ద్రీకృతాశయః । జవశీలఃప్ర
 శాంతాత్మామన్త్రాణామపిభక్తితః ॥ ౮౦ ॥ ప్రియవాదీసమస్తానాంస
 త్త్వశాలీచసర్వదా । ఏవంబ్రాహ్మగుణైర్యుక్తస్సచసామ్యస్తదాభవత్ ॥
 ౮౧ ॥ యేచపుత్రావయస్తేచసర్వేబ్రాహ్మణతాంయయః । ఇన్ధంబ్రా
 హ్మణరూపస్యతస్యపుత్రాదిభిస్సహ ॥ ౮౨ ॥ స్నాతుంకల్యాణతీర్థేపి
 క్రమాదాసీదధిక్రియా । స్నాత్వాతతోన్ది తేతస్మింతస్సహసాపార్వదైహి
 కమ్ ॥ ౮౩ ॥ విద్యాజాతమశేషంచహస్తాశులకతాంయయా । కల్యా

గతిర్ధమాహత్మ్యమస్యజ్ఞులమునీశ్వరాః ॥ ౮౮ ॥ స్నానీయస్తత్రతత్త్వద
 త్తిర్థంవాఙ్చుద్విసిర్జతాః తులసీమణిమాలాభిర్యుక్తంపద్మాక్షమాలికామ్ ॥
 ౮౯ ॥ సకజ్ఞేధారయామాససర్వపాపవినాశినీమ్ । స్థానేషుకేశవాదీ
 నాంధారయామాసతుశ్చతమ్ ॥ ౯౦ ॥ జయశ్చవిజయశ్చాపిద్వాపా
 లామూర్ధ్వపుష్టాక్రమ్ । తప్తచక్రాజుగంతుస్యచకారవిజయఃపునః ॥ ౯౧ ॥
 సహివిష్టోఃప్రియఃకశ్చిద్వినావక్రాదిధారణాత్ । బ్రాహ్మణైఃక్షత్రియై
 రైవశ్రైశ్శూద్రైశ్చసీయతాత్మభిః ॥ ౯౨ ॥ చక్రాదిలాఙ్చనంధార్య
 మిహిహిశూయతేశ్చుతా । లక్ష్మత్వాదాత్మనాంభర్తుకర్తృణామజ్ఞభావ
 తః ॥ ౯౩ ॥ ప్రకృతిగ్రన్థిదాహతాద్విధితత్వాదపిచాత్మనామ్ । స్వస్య
 చప్రియరూపత్వాత్సంసాగరాద్దేహదేహినోః ॥ ౯౪ ॥ హేతుత్వాత్స
 ద్ధృహీతేశ్చతదవైరపవారణాత్ ద్రావణాతిగజుగరాదీనాంధార్యం
 చక్రాదిలాఙ్చనమ్ ॥ ౯౫ ॥ కృతిభిశ్చేతరైశ్చాపిశ్రేయసేముక్తయేపిచ
 రహితశ్శుభ్రచక్రాదైర్విరోధజనాదిమకర్తృసు ॥ ౯౬ ॥ విష్ణుభక్తిపరాణాం
 తుపక్తోగనస్థాతుమర్హతిహరిభక్తిసమేతానాంతప్తచక్రాదిధారిణామ్ ॥
 నిష్టాంయఃపరుతేనిత్యంసవైపాషణ్డుఃశతైః తతోయంతప్తచక్రాదై
 ర్భూషితసోన్మిర్ధ్వపుష్టాక్రకః ॥ ౯౭ ॥ నారాయణపదామృజంసీషేవే
 బ్రాహ్మణోత్తమః । అథాయంవిష్ణుభక్తానాంసేవయాపూతమానసః ॥
 ౯౮ ॥ విష్ణోరారాధనంకృత్వాసపుత్రస్సహబాన్ధవః । ఐహికంవాఙ్చి
 తంసర్వంఫలంతస్యప్రసాదతః ॥ ౯౯ ॥ లభ్యాతదనుదివ్యంతన్నిరపాయం
 పదంయయా । యశ్చదంశ్రుణుయాన్నిత్యమాఖ్యానంసుమనోహరమ్ ॥
 ౧౦౦ ॥ ముచ్యతేపాప్తభిస్సర్వైర్ముక్తింయాతిచనిర్మలః ॥ ౧౦౧ ॥ అమృతమ
 తిశయానాతీగ్రస్తనాద్దివ్యనామ్నా మపిచహరిపరాణాంపాదతీర్థప్రభా
 వాత్ । ఇతిగతవరితాపకశ్చిదాశ్చర్యశాలికమపియదుగిరిస్థంకాన్రిసిన్ధుం
 దదర్శ ॥ ౧౦౨ ॥ కిమపికిమపికృత్వావ్యాజమవ్యాజబన్ధుస్సకలభువనరతౌసా
 వధానైఃకటాక్షైః । సఖిలుయదుగిరిస్థఃపక్షిణోవాపశూన్వాశమితని
 ఖిలతాపస్త్రాయితేచక్రపాణిః ॥ ౧౦౩ ॥

ఇతి శ్రీనారదీయే పురాణే జ్ఞానకాండే శ్రీమద్వాదవగిరిమాహాత్మ్యే
 చతుర్వేదిమోక్షణకథనంనామ అష్టమోధ్యాయః.

—* దత్తాత్రేయకృతపాషణ్డనిరసనమ్. *—

మునయః ॥ ఆకర్ణితోమహాభాగవర్ణితోభవతామునే । హరిభక్తాపరాభేషుపరిహారోయమద్భుతః ॥ ౧ ॥ దత్తాత్రేయోమునిశ్రేష్ఠః కథంపాషణ్డదర్శనమ్ । నిరాచక్రేసహామ్నాయైపురానారాయణాచలే ॥ ౨ ॥ పురాణంవాకథంచక్రేతత్రపుణ్యంపరాశరః । ఉభయంచైతదాచక్షుమహత్కౌతూహలంహినః ॥ ౩ ॥ నారదః ॥ కాణాదశాకృతపాషణ్డప్రముఖైర్ముష్టవాదిభిః । నష్టంకదాచిద్విజ్ఞానంనారాయణపదాశ్రయమ్ ॥ ౪ ॥ ఆత్మాదేహాత్పరఃకశ్చిద్విపశ్చిన్నహివిద్యతే । కేవలందేహపహయమహమిత్యవగవ్యతే ॥ ౫ ॥ తస్మాద్దేహానురూపేణవర్తితవ్యంమనీషిభిః । నతపోనాపియజ్ఞాదిర్నయోగోనాపిచార్చనమ్ ॥ ౬ ॥ కర్తవ్యానివృథాయాసాస్తేహితజ్జ్యేవపశ్యతామ్ । ఇతివ్యామోహయామాసుఃకేచిత్సర్వాన్మహితలే ॥ ౭ ॥ అన్యేదేహాద్విముక్తంతమాత్మానంప్రతిపాద్యచ । తస్యక్షణవిదాశిత్యమూచిరేతర్కకర్కశాః ॥ ౮ ॥ పరేదేహాద్విముక్తస్యస్థైర్యంతస్యానుమత్యచ । అన్తర్యంతరమేతస్యపురుషంప్రతిచిక్షిఫుః ॥ ౯ ॥ అపరేతంచపురుషంస్వీకృత్యాశేషకారణమ్ । బ్రహ్మణివాతదన్యంవాయంకంచత్ప్రతిపేదిరే ॥ ౧౦ ॥ చిదచిద్రూపభేదేనజీవేశ్వరవిభాగతః । ప్రమాణసిద్ధమఖిలమేకమేవేతరేవిదుః ॥ ౧౧ ॥ ఆత్మాచిన్తాత్రయాపోయంనచజీవోనచేశ్వరః । వివిక్తమఖిలంతస్మాదధికంకేచిదభ్యుపః ॥ ౧౨ ॥ ఇథంవ్యామోహితాస్తేతేవాదిమోవిష్టుమాయయా । ప్రతిభామాత్రశరణాఃప్రాలపన్నవనీతలే ॥ ౧౩ ॥ ప్రవాదుకానాంవాదాస్తేప్రమాణపరివర్ధినః । బధూపుర్వసూధాలోకేనిరాలోకేసమన్తతః ॥ ౧౪ ॥ ఏవంహివిప్లుతేజ్ఞానేకదాచిత్కలశామ్బుధౌ । వేదావిప్లవేపదంప్రాయవివక్షణైశ్చక్రుశుర్భువమ్ ॥ ౧౫ ॥ వేదాః ॥ సమస్తచిదచిద్వస్తుశేషీత్యమసిమాధవ । భవామోమానమధేస్త్రిన్ననాదినిధనావయమ్ ॥ ౧౬ ॥ ప్రమాతారస్తునన్తస్థిస్థాభవన్తిపురుషోన్తమ । అధునాయేనయత్క్లృప్తందైవతంతస్నిగద్యతే ॥ ౧౭ ॥ ప్రమాణమపిపాషణ్డవాదాఃప్రొగల్భ్యైకత్వితాః । దేశికాశ్చాభవంత్యర్వేణేచ్ఛదేశని

వాసినః ॥ ౧౮ ॥ విశుద్ధస్యాత్మనశ్శుద్ధిస్సాన్సాదైః కీదృశీభవేత్ । ఇ
తిస్సానాదికంసర్వ మిచ్ఛావాదాద్విలుప్యతే ॥ ౧౯ ॥ త్యక్తవర్ణాశ్ర
మాచారోదుర్విజ్ఞానానువర్తభిః । అధ్యాత్మజ్ఞానవాదాశ్చభవనేభవనే
న్యథా ॥ ౨౦ ॥ తస్మాద్దుర్ధరవిజ్ఞానమస్తానపజగద్గురో । పాషణ్డాగమ
పక్షేస్త్రిస్తాభూన్వజ్జనమద్యనః ॥ ౨౧ ॥ ఇతివిజ్ఞాపితోవేదైర్వేదా
నాహాశ్రియఃపతిః । అహంఖలుభవిష్యామివసుధామణ్డలేగురుః ॥ ౨౨ ॥
అస్తేవాసిత్వమాస్థాతుంయాయమేవమమార్హథ । ఇత్యుక్తావ్యభగవాన్సి
ఘ్నర్థతాత్రయోభవత్తదా ॥ ౨౩ ॥ దత్తాభయస్సమస్తానాంవేదానా
మనుకమ్పయా । పాపాచారరతాన్సర్వాన్పాషణ్డాగమవాదినః ॥ ౨౪ ॥
నిరాకర్తుంమనశ్చక్రేసచసన్నాసిరూపతః । సాలగ్రామాదికంసర్వం
దృష్ట్వాదుష్టైరుపప్లుతమ్ ॥ ౨౫ ॥ నారాయణస్యపాస్నిక్యే నిత్యంస
త్తోవ్విత్తరేపునః । నారాయణాచలేచక్రేసన్నాసాశ్రమసంక్రమమ్ ॥
౨౬ ॥ ఉపవీతంద్రిదణ్డంచకాపీనాచ్ఛాదనంతథా । శిక్యంచకవచంచై
వపఞ్చమాత్రాంద్రాచనః ॥ ౨౭ ॥ వేదపుష్కరిణీతీరేవిశాలేచశిలా
తలే । పరిధానంసజగ్రహకాషాయంపరమఃపుమాన్ ॥ ౨౮ ॥ వేదా
స్సచ్చిష్యకూషేణతదాతంచసిషేవిరే । వేదపుష్కరిణీత్యాఖ్యాపుష్కరి
ణ్యాస్తదాభవత్ ॥ ౨౯ ॥ ఆమ్నాయాశ్శిష్యభావేనసేవమానాస్తత
స్తతః । ఋగ్వేదీపాషగశ్చేతియజుర్వేదికపవచ ॥ ౩౦ ॥ అధర్వణిక
ఇత్యేవనామానిప్రతిపేదిరే । అక్టానిషట్పతచ్చిష్యకూపమాస్థాయభేజిరే ॥
౩౧ ॥ వేదాసేవమారేశ్శిష్యభావేనైవవ్యసస్థితాన్ । పురాణాదీనిచత్వా
రితతోమానవరూపతః ॥ ౩౨ ॥ బహునాశిష్యవర్గేణసేవితోభగవానపి ।
మునిరూపధరోజ్ఞానంస్థానయామాసభూతలే ॥ ౩౩ ॥ పాషణ్డాస్తేచ
సర్వేసితత్రతత్రనిరాకృతాః । పలాయిష్యన్తపర్యన్తదేశేషుచతతస్తతః ॥
౩౪ ॥ శాణ్డిలోపిమునిశ్రేష్ఠోదర్భతీర్థేస్థితస్సదా । ప్రమాణైఃపఞ్చరా
త్రస్థైర్వేదార్థవ్యక్తిమాతనోత్ ॥ ౩౫ ॥ పాషణ్డేషునిగస్తేషుప్రజ్ఞానం
సర్వతోభవత్ । నహిరాహువిముక్తోపినచకాస్త్రినిశాకరః ॥ ౩౬ ॥ న
చనిహారనాశేపినప్రకాశేతభాస్కరః । ఆనముద్రమతోగత్వావేదాఃపా

పణ్ణఖణ్ణనమ్ || ౩౭ || కృత్యాచసహసాజన్యుఃకృతార్థాస్సర్వతోజయాత్ ।
తతఃకల్యాణతీర్థస్య తీరేదద్యుశురాగతాః || ౩౮ || శాణ్డిలేనసహ

—————(*) వ్యాఘ్ర వానర సంవాదః - (*)—————

సేనందత్తాత్రేయంమహామునిమ్ । భగవద్వృష్టమాశ్చర్యమస్తాభిరితిచాబ్రు
వన్ || ౩౯ || కిమాశ్చర్యమితిప్రాహజాన్మపిమునీశ్వరః । అథవిజ్ఞా
పయానూసురామ్నాయాదృష్టమద్భుతమ్ || ౪౦ || అరణ్యేవానరఃకశ్చి
దధ్యాస్తాగ్రంమహాతరోః । వ్యాఘ్రాద్భీతఃకిరాతశ్చతమారుక్షన్తహీరు
హమ్ || ౪౧ || తతోవ్యాఘ్రస్సమాగత్యవానరంప్రాహవాక్యతః । అ
హంబుభుక్షురామాతఃకిరాతోమమభక్షణమ్ || ౪౨ || తస్మాత్త్వంక్షీ
పశాఖాన్ధంతమేనంవానరోత్తమ । ఏవముక్తస్తుతంప్రాహవ్యాఘ్రంశా
ఖామృగస్తతః || ౪౩ || నాహంక్షీపామిమేవానంప్రాప్తమేనంభయాతు
రమ్ । నహిప్రతిప్రయచ్ఛన్తిప్రపన్నంవధ్యముత్తమాః || ౪౪ || తతఃక్ష
ణేవ్యతీతేతుకపిర్నిద్రావశంగతః । అథప్రాహకిరాతంతంవ్యాఘ్రఃకుటి
లమానసః || ౪౫ || మమభక్ష్యోభవాన్తాస్తువానరస్తుభవివ్యతి । తస్మా
త్కిరాతశాఖాన్ధంశాఖామృగమిమంక్షీప || ౪౬ || ఇత్యుక్తోలుభిక్తస్తేన
సహపైవాక్షిపత్కపిమ్ । భవన్తిలుబ్ధకాలోకేరక్షకాణాంహిభక్షకాః ||
౪౭ || కృత్యాకృత్యవివేకాన్ధైపాతకంక్రియతేనకిమ్ । జగ్రాహపతితం
వ్యాఘ్రోవానరంప్రజహానవ || ౪౮ || ఉవాచచతమాలోక్యభవాన్
సంరక్షకోభవత్ । భవన్తంపాతయామాసకిరాతోదుర్మతిఃపునః || ౪౯ ||
అహంభవన్తంముఞ్చామిసహసారుహ్యభూరుహమ్ । త్వంనిపాతయ
శాఖాగ్రాత్కిరాతంతవవైరిణమ్ || ౫౦ || ఇత్యుక్తస్తుతథేత్యాహవా
నరఃప్రీతమానసః । వ్యాఘ్రాన్స్తుక్తశ్చసహసాతమారోహన్తహీరుహమ్ ||
౫౧ || నచతంపాతయామాసవ్యాధంవానరపుణ్యవః । వ్యాఘ్రఃపునశ్చ
తంప్రాహకింసపాతయతేభవాన్ || ౫౨ || వానరః || నత్యహంపాత
యిష్యామిమమావసథమాగతమ్ । విరుద్ధంవావిరుద్ధంవాదీనంవాదృప్త
మేవవా || ౫౩ || స్వగృహేనాపాగతయస్తుత్యజేత్సఖలుపాతకీ । ఇ
త్యుక్త్వాసుఖమేవాన్తవానరఃప్రీతమానసః || ౫౪ || అస్తాభిర్దృష్టమాశ్చ
ర్యమేతథ్భలుమునీశ్వర । శ్రుతీనాంపచనంశ్రుత్వాదత్తాత్రేయోమహాము

సిః ॥ ౫౫ ॥ తతశ్శాణ్డీల్యవదనంస్త్రితపూర్వంవ్యలోకయత్ । శాణ్డీల్యో

—* నా లీ క జ ఙ్ఘో పా ఖ్యా న మ్—

పితతఃప్రాహభగవద్భావముద్వహా ॥ ౫౬ ॥ వేదాన్విస్తయమాప
న్నాన్విష్టోర నైసివాసినః । శరణాగతిధర్మోయంశాశ్వతోహినిగద్యతే ॥

౫౭ ॥ భవతామపిభావస్తస్సర్వధర్మోత్తరోహినః । శాణ్డీల్య భవతాప్రో
క్తంవాక్యంజానీమహేవయమ్ ॥ ౫౮ ॥ తథాప్యేతాదృశీబుద్ధి స్తీరశ్చ
మపిజాయతే । ఇతివిస్తయమాపన్నావయంవానరకర్మణి ॥ ౫౯ ॥ శా

ణ్డీల్యః ॥ తిరశ్చమతిరశ్చంవాసాధారణమిదంఖలు । శరణాగతసత్త్వా
నిధర్మస్యపరిపాలనమ్ ॥ ౬౦ ॥ ఆకర్ణ్యతామిదంచాపిమయాయదభిధీ

యతే । నాల్లీజఙ్ఘ ఇతిఖ్యాతోనామ్నాభూద్భువికశ్యన ॥ ౬౧ ॥ రాజ
హంసస్సఖాచాసీత్సచగన్ధర్వసూపతేః । దారిద్ర్యాత్పర్యటనగచ్ఛిజ

సాః స్రికముపాగమత్ ॥ ౬౨ ॥ నాల్లీజఙ్ఘ స్తుతంప్రాహక స్త్వంద్విజఇ
వేత్యసే । ఆగతోసికుతోహేతోఃక ర్తివ్యోఽఙ్ఘితేమయా ॥ ౬౩ ॥ ఇ

తిపృష్టస్సదారిద్ర్యమబ్రవీద్బ్రాహ్మణఃపనః । తదాకర్ణ్యచహంసోయం
వాచమేనామువాచహ ॥ ౬౪ ॥ అస్తిగన్ధర్వరాజోమేసఖాతస్యాస్రికం

భవా ॥ యాతుమత్ప్రేషణంశ్రుత్యావాఙ్ఘితంతేప్రదాస్యతి ॥ ౬౫ ॥
ఇతితద్వచనంశ్రుత్వాబ్రాహ్మణస్సహసాయయా । గన్ధర్వరాజసదనంగ

తదారిద్ర్యచింతనః ॥ ౬౬ ॥ నాల్లీజఙ్ఘ స్యసఖ్యేనగన్ధర్వోపిధనందహా ।
వాఙ్ఘితంవసులభ్యాసావోధుంశక్యంసమాయయా ॥ ౬౭ ॥ నాల్లీజఙ్ఘ

స్యనిలయంతుతితశ్చభవత్తదా । అథనిద్రాపరాధీనంనాల్లీజఙ్ఘంనిహ
త్యసః ॥ ౬౮ ॥ జహూసబ్రాహ్మణస్తస్యహంసంతుష్టిడితోభృశమ్ ।

తతోగన్ధర్వరాజస్యభటాస్తత్పతుదర్శనాత్ ॥ ౬౯ ॥ తస్యోప్యదర్శనా
త్సద్యస్సర్వతోపివ్యచారయ ॥ తందృష్ట్వోధనభారేణఖన్నంగచ్ఛస్తమి

న్జితైః ॥ ౭౦ ॥ హస్తారమధిగమ్యాశునిర్జఙ్ఘుఃకోరోధసంయతాః । నాల్లీ
జఙ్ఘాదివంప్రావనరకంప్రాపసద్విజః ॥ ౭౧ ॥ అత్రాస్తరేసుధర్మాయాం

నాల్లీజఙ్ఘస్సురాధిపా ॥ అప్రాక్షీద్బ్రాహ్మణఃకుత్రవ ర్తతేమమఘాత
కః ॥ ౭౨ ॥ ఇతిపృష్టాస్సురాస్తేనభవత్స్తేనక్లిష్టతి అబ్రువన్సగ్ధహం

సోపిపునఃపప్రచ్ఛశఙ్గాయా ॥ ౭౩ ॥ ఆహుస్తతస్సురజ్యేష్ఠానర కేతస్యవ

ర్తనమ్ । నాల్గజ్ఞోపసహసాప్రణివత్పసురేశ్వరాన్ ॥ ౭౪ ॥ మమస
ర్వేణభర్తేణబ్రాహ్మణోనరకాంతరాత్ । నిర్గత్యనిర్జరావాసమాగచ్ఛ
స్వత్యయాచత ॥ ౭౫ ॥ తహహంతాసపాపిష్టఃకథంత్రిదివమేవ్యతి । ఇతి
వారయతోప్యేతాస్యయాచేభూయసాపిసః ॥ ౭౬ ॥ తస్మిర్బద్ధేనతేన
ర్వేతథేత్యాహుస్సురాధిపాః । నరకాన్నిర్గతస్సోయంనాల్గజ్ఞపరిగ్ర
హాత్ ॥ ౭౭ ॥ ఘాతకబ్రాహ్మణస్సద్యస్సన్నిర్గలోకమవాపసః । అ
తోనుకమ్పసారాణాంయస్సకృచ్ఛరణంగతః ॥ ౭౮ ॥ సతుసర్వప్రకా
రేణసంరక్ష్యితిహిప్రతమ్ । సాక్షాన్నారాయణోక్తస్యపఞ్చరాత్రస్య
కృత్స్నశః ॥ ౭౯ ॥ సాధోయంఖలుయత్తేవ్వితచ్ఛరణాగతరక్షణమ్ । ఏ
వమమ్యోన్యసల్లాపసంతోషోత్ఫుల్లచేతసామ్ ॥ ౮౦ ॥ తేషామర్హ్మోరభూ

—* మైత్రేయంప్రతిపరాశరకృతవిష్ణుపురాణోపదేశః *—

దగ్రేసహశిష్యఃపరాశరః । సాష్టాంగప్రణామాభదత్తాత్రేయంమహా
మునిమ్ ॥ ౮౧ ॥ ఉపమానమశేషాణాంజ్ఞానినాంసపరాశరః ॥ ద
త్తాత్రేయః ॥ కుశలం తేమునిశ్రేష్ఠవసిష్ఠకులనందన ॥ ౮౨ ॥ అత్రాగమన
హేతుం తేవదతత్త్వవిదాంవర । ఇత్యుక్తోమునిశాఙ్ఖాలోభగవన్తమువా
చహ ॥ ౮౩ ॥ పులస్త్యస్యవసిష్ఠస్యవరదానాన్నమాఖిలమ్ । ప్రకాశి
తమభూతత్త్వంశ్రుతంసారస్వతాదపి ॥ ౮౪ ॥ తచ్ఛ్రోతుమిచ్ఛావత్స
స్యమైత్రేయస్యాస్యవర్తతే అహంసంతోవ్తరేదేశేవక్తవ్యమితిచేతసా ॥
౮౫ ॥ పాప్రీతానారాయణావాసంరమ్యంబదరికాశ్రమమ్ । తత్రనారా
యణశ్రీమాన్మామాహకరుణానిధిః ॥ ౮౬ ॥ అస్తికశ్చిన్తునేస్థానాదితో
పిచమప్రియమ్ । నారాయణాద్రితియత్ప్రవదన్తిమనీషిణః ॥ ౮౭ ॥
తత్రగత్వాభవానస్యశిష్యస్యతవధీమతః । పురాణంవైష్ణవంబ్రాహ్మీయద్వ
రేణ్యంపుణ్యశాలినః ॥ ౮౮ ॥ ఇతితద్వచనంశ్రుత్వాభగవన్నహమాగతః ।
పశ్యామిచతమేవాత్రభవద్రూపేణభాగ్యతః ॥ ౮౯ ॥ వేదశాస్త్రపు
రాణాదేస్సర్వస్యాపిఫలంభవాన్ । అభవత్పూర్వాద్యమ్యోర్వక్తుంకిమవశి
ష్యతే ॥ ౯౦ ॥ ఇత్యుక్తవన్తంతంప్రాహదత్తాత్రేయఃపరాశరమ్ । త
త్త్వంయథావద్గదితుంత్వత్తఃకోన్యోవిశారదః ॥ ౯౧ ॥ ఆచక్ష్యతస్తాదా
పాదచూడంసంతోవ్తరంప్రియమ్ । పురాణమహామప్యత్రలక్ష్మీకర్ణా

మృతంమునే ॥ ౯౨ ॥ అనుజ్ఞాత స్తతస్తేనయతినాంచక్రవర్తినా । వ్యా
జహరపురాణంతద్విష్టోఃపారమ్యదర్శకమ్ ॥ ౯౩ ॥ మైత్రేయాయత
తస్తతతత్త్వంపాదీకశస్త్వనిః । తస్మాత్కల్యాణతీర్థస్యకీర్ణిదుత్తరభా
గతః ॥ ౯౪ ॥ పరాశరాశ్రమోనామస్థానంసర్వైరుదీర్యతే । పశ్చ
భాగవతస్థానంభాగేభవతిపశ్చిమే ॥ ౯౫ ॥ పూర్వభాగేతువారాహం
స్థానముత్తమముచ్యతే । తీర్థస్యదక్షిణేభాగేసీతారణ్యంప్రచక్షతే ॥ ౯౬ ॥
పురాహిలక్ష్యణస్తత్రపర్ణశాలాంమమోరమామ్ । ఆతేనేరఘునాథస్య
సీతాసన్తోషకారిణీమ్ ॥ ౯౭ ॥ స్థానాన్యేతానిచత్వారితత్రసన్నిమునిశ్వ
రాః । తతోమైత్రేయసహితస్తత్త్వవిత్సపరాశరః ॥ ౯౮ ॥ శాణ్డిల్యం

—* తు శ సీ మా హా త్మ్య మ్. *—

మునిశాక్షాలంపప్రచ్ఛవినయాగ్నితః । భగవన్పశ్చరాత్రస్యప్రవక్తాసిమ
హామునే ॥ ౯౯ ॥ మమసర్వంచతత్రత్యంవిశేషంవక్తుమర్హసి । శ్రుతి
వ్యవ్యక్తమర్థంహివ్యజ్ఞయివ్యస్పరఃపుమాన్ ॥ ౧౦౦ ॥ చక్రేనారాయ
ణశ్శ్రీమాన్పశ్చరాత్రమశేషతః । ఏకాదశ్యాశ్చమాహాత్మ్యంతులస్యాశ్చ
విశేషతః ॥ ౧౦౧ ॥ తథావిష్ణుప్రసాదస్యతత్రాక్రంవక్తుమర్హతి । తతః
ప్రీతిసమాయుక్తశ్శాణ్డిల్యశ్శాస్త్రమానసః ॥ ౧౦౨ ॥ తేనపృష్టమశేషం
తంవక్తుంసముపచక్రమే । అస్తిసర్వస్యజగతఃకారణంభవతారణమ్ ॥
౧౦౩ ॥ శాస్త్రానన్దమహానందంసత్యంజ్ఞానమయంమహాః । తతోపియన్ప్రీ
యతరందృశ్యంవైకుణ్ఠవాసినామ్ ॥ ౧౦౪ ॥ అద్భుతంగుణభూషాన్వై
ర్ముర్తంబ్రహ్మతదుచ్యతే । రూపాణ్యన్యానిదృశ్యస్తేతత్రాభివ్యక్తిః
పునః ॥ ౧౦౫ ॥ యథాసుఖంవిహరతోవిష్ణోద్దివాన్యనేకశః । వాసు
దేవాదయఃకేచిత్కత్తిచిత్రేశవాదయః ॥ ౧౦౬ ॥ అపరేషద్భూతాభా
ద్యారామకృష్ణాదయఃపరే । లక్ష్మ్యైగాఢోపకూఢానిరూపాణ్యన్యన్య
నేకశః ॥ ౧౦౭ ॥ అనురూపేణరూపేణవిభవేనాపియుక్తయా । ల
క్ష్మ్యైనారాయణస్యాపిదష్టతోస్సర్వశేషిణోః ॥ ౧౦౮ ॥ దాసదా
సీగణాశ్చన్యేబ్రహ్మాద్యాదేవతాగణాః । సతునారాయణశ్శ్రీమాన్ సృ
ష్టావసంరత్యుచేతసా ॥ ౧౦౯ ॥ విశ్వంసంహరతేచాన్ద్రేలీలాతత్రహి
కారణమ్ । పితృయానఘటియన్త్రనిత్యారోహవరోహజైః ॥ ౧౧౦ ॥

భ్రమతాంకర్మమాలాయాం ఛేతాచక్రాయథస్వయమ్ । తస్మాత్తస్యై
వచరణావర్చసీయాది నేది నే ॥ ౧౧౧ ॥ నార్దావర్ణాశ్రమాచారభ్రష్టా
విష్టోస్సమర్చ నే । విష్టోరభ్యర్చనాయాంతుతులసిసాధనంపరమ్ ॥ ౧౧౨ ॥
అలాభేతులసి నాంతుతన్నామగ్రహణాదపి । భగవానరవిన్దాతుస్సస్తుప్య
తినహస్రథా ॥ ౧౧౩ ॥ నపక్ష్యైర్నాసికల్పారైర్న హేమకుసుమైరపి ।

—* ధర్మ కే తూ పా ఖ్యా న మ్ *—

తథాతువ్యతిగోవిన్దో యధైవతులసిదలైః ॥ ౧౧౪ ॥ అత్రైవశృణు
మత్తస్తస్వంపురావృత్తంపరాశర । ధర్మ కేతురితిఖ్యాతః పూర్వమాసీన్న
హీపతిః ॥ ౧౧౫ ॥ సార్వభౌమోమునిశ్చక్రేనచధర్మానశేషతః । స
పురోహితమావహాయ పుణ్యకీర్తిమువాచహ ॥ ౧౧౬ ॥ బ్రహ్మధర్మః
కృతాస్సర్వేవ్రతానిచరితానిచ । నారాయణార్చనంకార్యంనారాయణ
గిరౌతుమే ॥ ౧౧౭ ॥ బహువ్యపిపురాణేషువిష్టోరర్చిత్రశస్యతే ।
తత్రసాధనమాచత్వవిష్టోస్సన్తోషకారణమ్ ॥ ౧౧౮ ॥ తతఃపురోహితో
రాజ్ఞేవాచమే నామువాచహస్రవర్ణపుష్పైర్నారాధ్యమాత్మైర్నావిధై
ర్హరిమ్ ॥ ౧౧౯ ॥ బహువ్యజ్ఞానసంయుక్తమన్నంతస్యైనివేదయ । పు
రోధసోవచశ్శ్రుత్వాపుణ్యకర్తామహీపతిః ॥ ౧౨౦ ॥ పద్మైఃకల్పైఃపు
ష్పైశ్చచమ్పకైర్వకులైరపి । మగ్నీభిర్థాలతీభిశ్చపున్నాగైశ్చతపత్రకైః ॥
౧౨౧ ॥ సహస్రసంఖ్యైరేతైశ్చవ్రత్యేకం హేమనిర్మితైః । సువర్ణసా
లయాచాపినవరత్నవిచిత్రయా ॥ ౧౨౨ ॥ అగ్నియైత్వాదశదినాన్యథ
నైవేద్యమద్భుతమ్ । సహస్రభారప్రమితందేవాయాన్వేయవేదయత్ ॥
౧౨౩ ॥ అస్మినాగ్రేయధాలాభఇతికశ్చిద్ద్విజోత్తమః । త్రిభిరస్తర్హి
తేదేశేయోజనానామవస్థితః ॥ ౧౨౪ ॥ ఏకాదశ్యాముపొష్ట్యాథద్వా
దశ్యామర్చయద్ధరిమ్ । తుళసీమాలి కామేకాంతుళసీదశమశ్రితామ్ ॥
౧౨౫ ॥ వ్రథప్రమాణప్రమితంనైవేద్యంచన్యవేదయత్ । తతస్సతు
మహీపాలఃకృత్యావిష్టోర్మహాచ్ఛసమ్ ॥ ౧౨౬ ॥ భుక్త్యాసాధాగ్రభా
గస్థోబ్రాహ్మణైఃపరివారితః । ఆకర్ణయన్న్వరికథామధ్యాస్తపరమాసనమ్ ॥

॥౧౨౭॥ అత్రాస్తరేసమాయాతౌ గన్ధర్వావౌనభస్మతే । కృత్వా
నారాయణస్యాగ్రే సేవాగానంయథేప్పితమ్ ॥ ౧౨౮ ॥ రత్నాజ్ఞ
దోవిచిత్రాజ్ఞఇతినామ్నాచవిశ్రుతౌ । ఆహతుస్తాచగచ్ఛన్తావన్యోన్యా
లాపతత్పరౌ ॥ ౧౨౯ ॥ నారాయణోనజగ్రాహరాజ్ఞాదత్తమశేషతః ।
యథాలాభేనయద్దత్తంతదేవాణ్ణీచకారసః ॥ ౧౩౦ ॥ మాలోహీద్య
శ్యతేవిష్ణోస్తుశసీదళమాలికా । నేత్యుస్తేహేమపుష్పాణినచసౌవర్ణమాలి
కాః ॥ ౧౩౧ ॥ ధర్మకేతుస్తతశ్శుక్రైవ్యతయోర్వచనమద్భుతమ్ । య
త్రనారాయణశ్శ్రీమానాస్తేతత్రజగామచ ॥ ౧౩౨ ॥ నాపశ్యధేమ
పుష్పాణినచసౌవర్ణమాలికాః । తతోవిస్తయమాపన్నోయథాలాభా
న్రికంయయా ॥ ౧౩౩ ॥ ననామబ్రాహ్మణశ్రేష్ఠంనారాయణపరాయ
ణమ్ । మమవత్తుంమహాభాగపరిచర్యాంత్యయాకృతామ్ ॥ ౧౩౪ ॥
అర్హసిత్వమశేషాణాంగురోర్దనుజవైరిణః । జగృహేత్వత్యతాంపూ
జాంభగవాన్నతుమత్యతామ్ ॥ ౧౩౫ ॥ ఇతిపృష్టస్తురాజానమబ్రవీద్బ్రా
హ్మణోత్తమః । అహందరిద్రస్సాన్స్విభావ్యాదార్జునేవ్యతుమఃపునః ॥ ౧౩౬ ॥
కింమయాక్రియతేకర్మవిష్ణోరారాధనాత్మకమ్ । యద్యత్సమర్ప్యతేకిం
త్తత్తత్తస్యైవపూర్వతః ॥ ౧౩౭ ॥ యోవాయేనాపికురుతేసచతచ్చ
పితస్యహి । తస్మాన్నహిమహారాజకృతంకింశ్చిదవేత్యుతే ॥ ౧౩౮ ॥ పు
నరప్యాహతంరాజాపురుషోత్తమయన్త్రితః । అకాక్షీస్తస్త్వయదేతన్తే
యథావద్వత్తుమర్హసి ॥ ౧౩౯ ॥ యథాలాభః । నివేద్యతుశసీమా
లాంనైవేద్యంతుశసీయతమ్ । అష్టాక్షరేణమస్త్రేణరాజన్వితోస్సమ
ర్పితమ్ ॥ ౧౪౦ ॥ నారాయణాత్పరందైవమస్త్రీమష్టాక్షరాత్పరమ్ ।
గురుంతదుపదేష్టుశ్చపరంనోపలభేక్వచిత్ ॥ ౧౪౧ ॥ వత్యమాణమి
దంసర్వంసమాహితమనాశ్శృణు । ప్రణామమేకహస్తేనవస్త్రేణోప
రివేష్టనమ్ ॥ ౧౪౨ ॥ అభ్యుజ్జనంచత్రైలేనకృష్ణకమ్బుశ్చధారణమ్ । న
ఖకేశాదివిఘ్నేపంతధానిష్ఠీవనాదికమ్ ॥ ౧౪౩ ॥ పర్యజు-బంధకరణం
తామ్బూలస్యాపిచర్మణమ్ । ఆసనంపరివృత్యాపితథాసనపరిగ్రహమ్ ॥
౧౪౪ ॥ లాలావిసర్జనంవిజ్ఞఃకథాస్వత్రవణంతథా । సన్ధ్యాహీనైరనా
చారైరస్నాతైరపిపూజనమ్ ॥ ౧౪౫ ॥ అన్యదైవతపుష్పద్యైరర్చ

నంతస్త్రిశంసనమ్ | త్యక్త్వాముఖామ్బుజంవిష్ణోరస్యవక్త్రావలోకనమ్ ||
 ౧౪౬ || అకాలేదర్శనంచైవసోపానతప్రవేశనమ్ | సజీర్ణనస్య
 విచ్ఛేదంరాజవార్తాదికీర్తనమ్ || ౧౪౭ || హరిభక్తావమానంచతేహం
 పూజానివర్తనమ్ | విష్ణుభక్తేతరేహంచసోపచారంచస్తథా || ౧౪౮ ||
 కృత్వాశ్చశానగమనమస్తాత్వాభ్యర్చనంమదాత్ | ప్రవేశనంచమూ
 ధ్ధాణాంనైవేద్యస్యాపివీక్షణమ్ || ౧౪౯ || నివేద్యకుసుమాఘ్రాణంపూ
 జాద్రవ్యాపలావనమ్ | అనిబద్ధప్రలాపంచకలహంయేనకేనచిత్ || ౧౫౦ ||
 ఆరోవ్యదిపమస్యత్రనయనందృష్టభాషణమ్ | అనుష్ఠాయప్రసాదస్యసీవ
 కారంశయనాదికమ్ || ౧౫౧ || తుళసీమవమత్యానైఃకృపుమైరభ్యర్చ
 నంతథా | రహస్యకథనంచానైఃకృపుత్రాదీనాంచచిత్తనమ్ || ౧౫౨ ||
 స్త్రీభిస్సమ్భుషణంవిష్ణోరస్యగీతోపలాలనమ్ | ఏవమాదీనికర్త్యాణియఃకు
 ర్యాద్విష్ణుమన్దిరే || ౧౫౩ || సపవనరకంయతియావదాభూతసమ్మ
 వమ్ | నతస్యపూజనంవిష్ణుర్లృష్టోతివమథాధిప || ౧౫౪ || కథితేషు
 చదోషేషుకచ్ఛిద్దోషాభవిష్యతి | ప్రాయేణపృథివీపాలత్వయివాత్సద్భ
 టేషువా || ౧౫౫ || తస్మాత్ప్రగల్భభావంత్యంముక్త్యాభ్యర్చయకేశ
 వమ్ | తదాహిత్యతక్రూతాంపూజాంస్వీకరిష్యతిమాధవః || ౧౫౬ || ఇ
 తితస్యవచస్క్రితావరాజాకాతూహలాన్వితః | సజ్జహ్యతుళసీంభక్త్యా
 సర్వాభీష్టఫలప్రదామ్ || ౧౫౭ || తథైవనియతశ్చక్రేపరిచర్యావిధిం
 మారేః | లేభేచవరమాంప్రీతింవిష్ణోస్సర్వఫలప్రదామ్ || ౧౫౮ || త
 స్మాత్తుళస్యాసదృశంనవభూతంనభావిచ | తులసీకాననామోదవాసితా
 యత్రమారుతాః || ౧౫౯ || నతత్రధరణీభాగేచరన్తియమకింజురః |
 తుళసీతులసీత్యేవనామాప్యవర్తయన్తియే || ౧౬౦ || తేవిష్ణులోక
 మాసాద్యపశ్యన్తిగరుడధ్వజమ్ | దర్శనాచ్చృణోతస్సర్వతన్త్రణాటీ
 ర్తనాదపి || ౧౬౧ || పునాతితులసీపుణ్యాదశపూర్వాన్దశాపరాః |
 తుళసీకాననంయత్రయత్రవాహరికీర్తనమ్ || ౧౬౨ || తత్రైవాస్తేహరి
 శ్శ్రీమాంశశక్త్యచక్రగదాధరః | తస్మాత్పరాశరత్వంచసర్వదాతుళసీద
 త్రైః || ౧౬౩ || నారాయణమహారాధ్యప్రాప్యసేపరమంపదమ్ |

—* ఏకాదశీమాహాత్యమ్*—

యథాహితుశసీమాన్యావిష్టోర్భవతిసర్వదా || ౧౬౮ || తథైవై కాదశీవి
 మ్మంసంతోషయతిసంతతమ్ | ఏకాదశీముపోమ్యైకాంప్రసక్తాదపిమాన
 వాః || ౧౬౯ || నప్రయాగ్యన్తినరకంయాతనాశతదూషితమ్ | ఉ
 త్థానేశయనేచైవమదజ్ఞపరివర్తనే || ౧౭౦ || ఉపవాసమకుర్వాణో
 హృదిశల్యంమమార్పయేత్ | ఇత్యేతద్భగవద్వాక్యమవజానన్తియేనరాః ||
 || ౧౭౧ || హతసర్వగుణానిత్యంహరిభావ్యభవన్తితే | ఏకాదశీంపరి
 త్యజ్యయఃకరోతిప్రతాన్తరమ్ || ౧౭౨ || తస్యసర్వాణికర్తాణిభస్తా
 హుతిరితిశ్రుతిః | ఏకాదశీపరిత్యాగంగురోరాజ్ఞాతిలజ్ఘనమ్ || ౧౭౩ || శ
 రణాగతఘాతంచతుల్యమాహుర్మనీషిణః | తస్మాదేకాదశీంసర్వాంశు
 క్లాంకృష్టామధాపివా || ౧౭౪ || ఉపోష్యనియతంభక్త్యానారాయణప
 రోభవ | తుశసీదశసమ్మిశ్రంతీర్థతోయేనసంయతమ్ || ౧౭౫ || దివ
 సేదివసేయేతుభుజ్జితే తేహివైష్ణవాః | కోశాతకమలాబుంచవిమ్బంజ
 స్తుఫలంతథా || ౧౭౬ || కళింజంకతకంచైవనైవవిష్టోస్సమర్పయేత్ |
 లశునంభక్షయేద్యాగౌస్తస్యాక్షీరంఘృతంచయత్ || ౧౭౭ || అహ
 విష్యంహితద్విష్టోర్నకదాచిన్నివేదయేత్ | విష్టోర్నివేదితేనైవకర్తవ్యం
 చపరాశర || ౧౭౮ || పాణాన్నిహూత్రంసర్వేషామన్యధాహ్వా
 కృతంభవేత్ | భక్త్యాపరమయాయేతునారాయణనివేదితమ్ || ౧౭౯ ||
 భుజ్జితేతేహిసంసారసాగరోత్తరకాన్పణామ్ | ఇతిశృణ్వేత్యవచనంశ్రు
 త్వాసచపరాశరః || ౧౮౦ || యథోక్తమఖిలంధర్మంయథావత్సవ్యయ
 మాచరత్ | నారాయణాచలావాసంనారాయణమసేవత || ౧౮౧ ||
 దత్తాత్రేయశ్చశాణ్డిల్యస్తామైతేయపరాశరా | సర్వేతేమునయస్తత్రసా
 కంవాసంవితేనిరే || ౧౮౨ || ఇతిజితవరతస్త్రైపంచరాత్రైస్సవిత
 స్త్రైరుపనిషదవతంసైరుక్తివర్తెర్మునీనామ్ | సురభితహరిదవ్రేయాదవ
 త్కృభృదగ్రేవిహరతిసహలత్కృవిశ్వహేతుర్మురారిః || ౧౮౩ || అ
 ధిగతపరమార్థఃకోపిదృష్ట్యాగురూణాం యదుగిరితటవాసీ యోగినామగ్ర

యాయా । మధురిపుగుణవాదైర్ధేదురాన్వేదవాదానవమతపరతస్త్ర
స్సాపయామాసవాక్యైః ॥ ౧౮౦ ॥

ఇతిశ్రీనారదీయే పురాణే జ్ఞానకాండే శ్రీమద్భాదవగిరి మాహాత్యే
శాణ్డిల్యవరాశరసంవాదే దత్తాత్రేయకృతపాషణ్ణ
నిరసనాదికంనామ నవమోధ్యాయః.

—* విష్ణుచిత్తోపాఖ్యానమ్ *—

మునయః ॥ నారదత్వంమహాభాగనారాయణకథామృతైః ।
సంసారానలతప్తానాంజాయసేతాపవారణమ్ ॥ ౧ ॥ శ్రుతంచసకలం
త్వత్తోయత్ప్రప్తంక్రమతోమునే । ఇదమన్యత్పునఃప్రప్తంవాఙ్మోహ
యమాదరాత్ ॥ ౨ ॥ వైకుణ్ఠగఙ్గాతీర్ధేనతూళితాశేషకల్మషః । నా
రాయణహ్రదావాసీకఃప్రాపపరమంపదమ్ ॥ ౩ ॥ నారదః ॥ ఆకర్ణయ
తసర్వంతదహమప్యస్యవర్ణనాత్ । కృతార్థయామిమద్వాచంకేశవా
రాధనాత్మకాత్ ॥ ౪ ॥ ఆచారపాలకోనామకశ్చిద్బ్రాహ్మణస్తమః ।
ఆసీత్స్యాభవతాఽచిత్ప్రీతిచారిత్రవర్ధిని ॥ ౫ ॥ తాపుభౌపుణ్యకర్తాశౌ
విష్ణోరారాధనాశ్చకమ్ । వర్ణాశ్రమోచితంకర్తవ్యపాలయతాంస
దా ॥ ౬ ॥ ప్రతిషిద్ధంచయచ్ఛస్తేత్రితచ్ఛనైవాన్యతిథితామ్ । ఆజ్ఞా
తిలక్కునాద్విష్ణోస్సర్వాదగ్నేరివానిశమ్ ॥ ౭ ॥ భీతాతాచక్రతున్మిత్యం
స్వధర్మస్యానుపాలనమ్ । అనిషిద్ధైఃపదార్థైరప్యారాధ్యపురుషోత్తమమ్ ॥
౮ ॥ ప్రసాదైరకృపాతాంతౌదేహధారణమన్వహమ్ । కేవలంపుణ్ణ
రీకాక్షగుణయస్త్రనియన్త్రితా ॥ ౯ ॥ అభూతామప్రమత్తేనచేతసా
కలితాచతా । చిరకాలంతయోర్వాసీత్తనయస్తద్గుణోచితః ॥ ౧౦ ॥
పరిపాకేత్వభూతుశ్చిత్ప్రసాదాచ్ఛార్ణధన్వినః । శాస్త్రోదాస్తస్సదా
చారశీలస్సత్వాధికశ్చసః ॥ ౧౧ ॥ సాధుసేవీవరిత్యక్తడమౌఘానిత్యం
చనిర్మలః । నిరహఙ్కారచేతాశ్చనిరసూయోనిరాగ్రహః ॥ ౧౨ ॥ కే
వలంవిష్ణుభక్త్యైకనిష్ఠాతహృదయోభవత్ । ఏవమాదిగుణోపేతమపే
తాపరచిస్తనమ్ ॥ ౧౩ ॥ అవలోక్యజనాస్సర్వేవిష్ణుచిత్తంతమూచిరే ।

ఉపసితస్తతఃకాలేవేదాధ్యయనమాతనోత్ ॥ ౧౪ ॥ వేదాక్షాణిచస
ర్వాణిజగ్రాహసతుమేధయా । అధ్యాత్మశాస్త్రమఖిలంసచసర్వవిదాం
వరాత్ ॥ ౧౫ ॥ ఆచార్యాదథజగ్రాహనామ్నాసర్వార్థదేశికాత్ ।
మస్త్రమష్టాతురంలేభేనామ్నాసర్వాన్ధసాధకమ్ ॥ ౧౬ ॥ కృతవిద్య
స్యతస్యాథపితరౌకర్తుముద్యతౌ । వైవాహికవిధింతౌచవిష్ణుచిత్తస్తతౌ
బ్రవీత్ ॥ ౧౭ ॥ ఉద్వాహనామిచ్చామినపుత్రాన్నచబాన్ధవాః ।
నారాయణపదామ్భోజమహామిచ్చామికేవలమ్ ॥ ౧౮ ॥ తాతమాత
శ్చయద్యస్తితదుపాయస్సపవమే । కర్తవ్యోనతుసంసారమార్గపాన్థమ
మోరథః ॥ ౧౯ ॥ ఇత్యుక్తావిష్ణుచిత్తోయంతతోవిష్ణుపరాయణః । జ
గామనైమిశారణ్యంవరేణ్యంమునిభిర్వృతమ్ ॥ ౨౦ ॥ తతస్తత్రాసనే
స్థితాప్రాణాయామాదిసంయతః । సిద్ధ్యౌపుణ్డరీకాతుంనిరపాయఫ
లప్రదమ్ ॥ ౨౧ ॥ భగవద్ధ్యానఃస్థాయంభక్త్యానిత్యానురజ్జితః । ఉ

—* విష్ణుచిత్తకృతవిక్రమాభరణతిరస్కారః *

పాస్త్రసుచిరంతత్రవిష్ణుచిత్తోవికల్పః ॥ ౨౨ ॥ కదాచిత్తత్రభూపాలో
మృగయాసక్తమానసః । విక్రమాభరణోనామవిష్ణుచిత్తందదర్శహ ॥
౨౩ ॥ చిన్తయామానసృపతిఃకోయంబ్రాహ్మణబాలకః । బ్రహ్మచారితి
మన్యేతంమాజ్ఞీకృష్టాజినాదిభిః ॥ ౨౪ ॥ సంతానవృద్ధయేదాశ్శేమమస
న్తానమజ్జరీమ్ । కన్యామముష్టైకల్యణరూపిణేధన్యరూపిణీమ్ ॥ ౨౫ ॥ ఇ
తిసజ్చిన్త్యసహసాసమీపంబ్రహ్మచారిణః । ఆజగామమహీపాలఃకారూ
పాలసమన్వితః ॥ ౨౬ ॥ తతశ్శుభతరంవాక్యమబ్రవీద్బ్రహ్మచారిణమ్ ।
అహంమనుకులోద్భూతోమహీపాలోమహీతలమ్ ॥ ౨౭ ॥ పాలయేమ
మకన్యాతుకాచిదస్తిమమోరమా । శుచిస్థితావిశాలాక్షీసుకేశీమధుర
స్వరా ॥ ౨౮ ॥ సుభూక్తిశోణాధరాతస్విపూర్ణచంద్రనిభాననా । వరా
జ్ఞీకమ్బుకణ్ఠీచనిమ్ననాభిస్తలదర్శి ॥ ౨౯ ॥ సాహిమేకన్యకాకాచిదఙ్ఘ్రా
రితపయోధరా । బహునాశిమహిమైకేనభవతోభాగ్యమజ్జరీ ॥ ౩౦ ॥
తామేవతేప్రయచ్ఛామి బ్రహ్మచారిన్ననుత్తమామ్ । పరిగృహ్యసుఖంక
న్యాంవర్తస్వచమయాసహ ॥ ౩౧ ॥ రాజ్యమర్థంప్రదాస్యామిమమపుత్ర
స్తవమేవహి । ఇతితస్యవచశ్శ్రుత్వాహసన్నస్తస్తమబ్రవీత్ ॥ ౩౨ ॥

బ్రహ్మచారిపరబ్రహ్మచిన్తాసంతోషసంతతః । నాహమిచ్ఛామిభూపాలత్వ
 త్రియాణాంపదేస్థితిమ్ ॥ ౩౩ ॥ శేరతేయేతుసమరేగృధ్రపత్రాతపత్రి
 ణః । శృణోషిఖలురాజేన్ద్రసగరస్యసుతాన్సురా ॥ ౩౪ ॥ కపిలక్రోధ
 దావాగ్నిశిఖాభిర్భువనాత్కృతాః । మాన్ధాతాపిమహారాజచక్రవర్తి
 శిఖామణిః ॥ ౩౫ ॥ లవణాసురశూలాగ్రప్రీతగాత్రపురాభవత్ । రా
 జన్వదమమైతచ్ఛరతోరాజన్యఖణ్డనః ॥ ౩౬ ॥ కుతారచ్చిన్నదోర్దణ్డఃకా
 ర్తవిర్యఃక్వవర్తతే । త్రిస్సప్తకృత్స్వనిహతఃపరశ్వథతపస్వినా ॥ ౩౭ ॥
 తవచేతసవర్తనేనకథంపసుథానిపాః । విరోచనసుతంచైవకైతవబ్రహ్మ
 చారిణా ॥ ౩౮ ॥ పాతాళోదరకాంతారపాతితంకింసమధ్యసే । న
 హమహేనరపాలానాంశేఖరస్త్రివివాచ్యుతః ॥ ౩౯ ॥ అసేదజగఃపూ
 ర్వమిత్సుశన్తిపురావిదః । అతోహంచైవవాఞ్ఞామిత్స్వద్రాజ్యంతవకన్య
 కామ్ ॥ ౪౦ ॥ అన్యస్తేదేహితాంకన్యాంసాహిమేచర్తుభస్త్రికా । అ
 థవావదరాజేన్ద్రతపకన్యాతసుశ్శుభా ॥ ౪౧ ॥ క్లేష్టాస్సక్ష్మాయమాం
 సాస్తిస్నాయాద్విభోతిరిచ్యతే । తస్మాన్మకన్యాంవాఞ్ఞామినచరాజ్యం
 మహిపతే ॥ ౪౨ ॥ కింతువైకుణ్ఠకైజగర్యసామ్రాజ్యేవర్తతేమనః । ఇ
 తిప్రతిహతోరాజాసతేనబ్రహ్మచారిణా ॥ ౪౩ ॥ జగామస్వపురంతస్త్వా
 దరణ్యాత్సహసేనయా । తతఃపునఃప్రశాన్తాన్త్యవిష్టుచిత్తస్తవశ్చరత్ ॥
 ౪౪ ॥ పురన్దరపురోగాణామాశజ్జాన్పదతాంయయా । ఆవహాయ

—* విష్ణుచిత్తకృతేన్ద్రతిరస్కారః *

సహసాశక్రశృతమపురసాంగణమ్ ॥ ౪౫ ॥ చోదయామాసభీతస్సన్వి
 నిపాతయితుంతపః । మందారమాలికారమ్భాతథాకల్యాణకాముడీ ॥
 ౪౬ ॥ వసన్తవల్లరీచాన్యాతథావీణావిమోదిసి । తిలోత్తమారతిస్లాఘి
 న్యుర్వశ్యస్థానమాలతీ ॥ ౪౭ ॥ మేనకాచదశైతాఃఖల్వగ్రతోయోషి
 తాంయయుః । మదమోపిమహావీరోమానీసిజనసేవితః ॥ ౪౮ ॥ దత్త
 హస్తోవసన్తేనసహరత్యావిస్మయకా । నైమిశారణ్యమాజన్తుస్సర్వేతే
 గర్వశాలినః ॥ ౪౯ ॥ శరణ్యంసత్త్వనిష్ఠానాంవరేణ్యంజగతామపి । స్వ
 గ్ధలోకపురన్ద్ర్యిశ్చస్వానీనవిషమాయుధాః ॥ ౫౦ ॥ విభ్రమైర్వివిధైశ్చకు
 ర్విష్టుచిత్తప్రలోభనమ్ । నృచ్యంగీతంచవాద్యంచచక్రీరేవారయోషితః ॥

॥౧౫॥ అగ్రతోవిష్ణుచిత్తస్యశృణ్గారోత్తుజ్జచేష్టితాః । తాసాముత్తమ్మ
 నంచక్రేవసన్తఃకాలతల్లజః ॥ ౫౨ ॥ ఉదారకుసుమోచ్ఛేదైరుల్లసన్మ
 వపల్లవైః । అన్తఃపరభృతారావగర్భైరారామభూరుహైః ॥ ౫౩ ॥
 మదనోపిమహావీరోమాకన్దకుసుమాంబురైః । శరైస్సంహితకోదజ్జ్వల్ప
 చారవిపినాన్తరే ॥ ౫౪ ॥ విష్ణుచిత్తస్తతఃకింశీన్నచచాలమహామతిః ।
 కేశవార్చితచిత్తానాంకింశీత్కామస్యడమ్బరమ్ ॥ ౫౫ ॥ ప్రశాన్తహృద
 యస్సోయంప్రమదాజనమగ్రతః । ప్రలోభయన్తంబాక్యేనవారయామా
 సభూయసా ॥ ౫౬ ॥ క్రియాసమభిహారేణకాపేయకలహిణాద్యతాః ।
 శశాపకపిరూపేణవర్తధ్వమితియోషితః ॥ ౫౭ ॥ తతోజనితలాజ్ఞాలా
 న్తరుణ్యోవికృతాననాః । చక్రఃకిలకిలాశబ్దంతరుపజ్ఞేషుసర్వతః ॥ ౫౮ ॥
 కామరూపధరానార్యోయద్యద్యూపంవిలేనిరే । తత్తద్యూపమశేషంచ
 కపిరూపమభూత్పనః ॥ ౫౯ ॥ తతస్తుమదనోదృష్ట్యాతాసాంవైరూప్య
 మగ్రతః । లజ్జానమ్రముఖోభూత్వాజగామవిబుధాలయమ్ ॥ ౬౦ ॥ ప్ర
 మదాస్త్రిదివంప్రాప్యప్రావిక్షన్నమరావతీమ్ । కేవలంనన్దనోద్యానే
 వాసంచక్రస్త్రిపాన్వితాః ॥ ౬౧ ॥ వసన్తస్తుతతోగత్వాసుధర్మాంధర్మ
 సంయుతామ్ । నమ్యగావేదయామాసవృత్తంసర్వంబిడౌజనే ॥ ౬౨ ॥
 సుపర్వశాంసభామధ్యేశ్చుత్వాతచ్ఛున్యమానసః । కర్తవ్యచుథవాచా
 న్యన్నవివేదశచీవతిః ॥ ౬౩ ॥ తతోబ్రాహ్మణరూపేణశక్రస్తత్రజగామచ
 యత్రాస్తేసమహాభాగోవిష్ణుచిత్తస్సమాహితః ॥ ౬౪ ॥ వ్యాహరన్తం
 మునిశ్రేష్ఠంవిష్ణుచిత్తంసురేశ్వరః । కోర్ధోయంభవతఃకూరోబ్రహ్మచారి
 న్నయుజ్యతే ॥ ౬౫ ॥ యేనామరపురస్థీణామాసీదాకృతిరస్యథా । బ్ర
 హ్మచారీతతఃప్రాహతాసాంకాపేయదర్శనాత్ ॥ ౬౬ ॥ అవశేసమయా
 పోక్తంక్రుద్ధఃకింసకరివ్యతి । ఇత్థంప్రసాద్యమథువాకాసహసాబ్రహ్మచా
 రిణమ్ ॥ ౬౭ ॥ విహాయబ్రాహ్మణంరూపంనిజరూపమదర్శయత్ । అర్ధా
 సనమహండాస్యేబ్రహ్మచారిణామరస్త్రియామ్ ॥ ౬౮ ॥ విమోచయ
 త్వంవైరూప్యమిత్యాహవలశాసనః । ఏవంబురీవాణంవృత్తారింబభాషే
 వ్రతినాంవరః ॥ ౬౯ ॥ అర్ధాసనంలేనప్రాప్యచుహంస్వారాజ్యమానతః ।
 మన్యేనరకమేవాన్యన్నానాదుఃఖైరుపప్లుతమ్ ॥ ౭౦ ॥ విశ్వరూపపథే

జాతంబ్రహ్మహత్యాసమన్వయాత్ | నహిశక్నోమిసంఖ్యాతుంతవచఃఖం
భవానపి || ౭౦ || అవమానాత్ప్రసాదస్యదుర్వాసఃప్రతిఘోర్భావమ్ |
పరిభూతిసహస్రం తేశక్రస్తరసివానవా || ౭౧ || అన్యేన్ద్రకంజగత్రా-
ర్తుమనిన్ద్రంవాసముద్యతః | భవతాహతచిత్రేనకథంసస్త్వర్యతేమునిః || ౭౨ ||
నాహంవదామి తద్వృత్తంయత్త్వంపలనిమాదన | కౌతమస్యము-
నేశ్వపాదవక్తవ్యాందశాంగతః || ౭౩ || రక్షోఽఖలేనకేనాపిగాఢం
బద్ధోగశేభవాన్ | ఏవంబభాషిరేనర్వేసత్వాసత్యంనవేద్యహమ్ ||
౭౪ || అతస్తేనరకప్రాయమర్ధాసనమహంకథమ్ | మఘవన్నభివాఞ్ఞా-
మిగచ్ఛగచ్ఛయథాగతమ్ || ౭౫ || సాధితేషమతిభ్రోక్తస్తతస్త్రిదశ-
నాయకః | శౌఖ్యామృగత్వంయతానాంశౌపావధిమయావత || ౭౬ || దృ-
ష్టోదైన్యంసురేన్ద్రస్యబ్రహ్మచార్యవదత్తతః | దినత్రయంమమాతేనుః
ప్రలోభంతిదివాజ్ఞనాః || ౭౭ || వర్షత్రయేణమోక్ష్యన్తే తతోవానర-
యాసతః | తతస్సస్మిత్తహృదయశ్శక్రఃక్రతుభుజాంవరః || ౭౮ || అ-
ధిరుహ్యవిమానంస్వమగమద్విబుధాలయమ్ | విష్ణుచిత్తస్తుసతతంవిష్ణోరా-
రాధనేస్థితః || ౭౯ || నిస్తరజ్జివామ్నోధిర్నిత్యపూర్ణస్సవ్యయంబ-
భా | తతస్తువిష్ణుచిత్తస్యభావాలోకనకౌతుకీ || ౮౦ || విష్ణుభక్తిప-
రోనిత్యమాజగామప్రచధ్వజః | ఉపలాశ్యగుణాలాపైరువాచబ్రహ్మచా-
రిణమ్ || ౮౧ || బ్రహ్మస్తునికులోద్భుతబ్రహ్మచారిప్రతేస్థిత | అభీష్టం
తేప్రయచ్ఛామిమాంవృణుష్యమహామతే || ౮౨ || విహతౌకికమైశ్వ-
ర్యంపారలౌకికమేవచ | సర్వంతవాహంయచ్ఛామిమత్క్రంవాపదము-
త్తమమ్ || ౮౩ || ఇత్యుక్తవస్తంసమునిఃపురశాసనమబ్రవీత్ | నా-
హంసాంసారికంసౌఖ్యంవాఙ్ఞామివృషభధ్వజ || ౮౪ || అపిత్యఖిలలో-
కానాంనాయకస్యహరేఃపదమ్ | తతోపాయంవదత్వంచేన్నయిస్సిహ్య-
సితత్త్వతః || ౮౫ || తతఃపురరిపుఃప్రాహసాక్షాన్తోక్షప్రదోహరిః | న-
బ్రవీమి తదేతత్తేనాహంనచపితామహః || ౮౬ || ఆబ్రహ్మస్తమృపర్యంతం
సర్వమేతజ్జగద్ధరే | స్వేచ్ఛావిహంగశీలస్యమాత్రయన్త్రితపుత్రికాః ||
౮౭ || సర్వపాపవినిర్మోక్షంసపవకురుతేన్మణామ్ | మహాపిపత్తజస్యా-
పిరక్షకోభగవాన్మాహరిః || ౮౮ || తదాదర్శితకార్యాణిసచాహంతస్వహే

సదా । అకరోత్సహిమేపూర్వం బ్రహ్మశాపవిమోక్షణమ్ ॥ ౯౦ ॥

—* విష్ణుకృతవృకాసురోత్పన్నరుద్రావహాననిరసనమ్. *—

వృకాసురస్యనిధనాద్వితేనేమమపాలనమ్ । ఆసీత్పూర్వాప్యకోనామబ్రహ్మ
చారిన్యైహాసురః ॥ ౯౧ ॥ మాముద్దిశ్యతపశ్చక్రేఘారంఘోరవిచేష్టి
తః । మయిప్రసన్నైవవ్రేచవరమేనంసదానవః ॥ ౯౨ ॥ యేహంశిరస్సప్త
హంపాణినిక్షిపామిమహేశ్వర । తేహంశిరస్తుసహసాశతధాభిద్యతా
మితి ॥ ౯౩ ॥ తథేత్యక్తేమయామతగంశిరస్సప్తైష్టుంసహోద్యతః ।
అధావంసహంసాచాహమిన్వధావత్సచాపిమామ్ ॥ ౯౪ ॥ తత్రతత్రా
గమతోసియత్రయత్రపలాయసి । అత్రాస్తరేజగన్నాథోభగవాన్సృక్త
వత్సలః ॥ ౯౫ ॥ మధ్యేమార్గంసమాగమ్యతమాహమథురోక్తిభిః । అ
నురేంద్రమహావీర్యకిమర్థంధావసిద్రుతమ్ ॥ ౯౬ ॥ ఇత్యుక్తస్సతువృత్తా
స్తంధుర్మతిర్దేనవోబ్రవీత్ । ఆస్ఫల్యహస్తాభగవాన్వాహసిత్యాచజగా
దహ ॥ ౯౭ ॥ అహూభితుకవాక్యేనవిప్రలభ్యోసిదానవ । సర్వధాస
హిమిధైర్యవధాషతేగచ్ఛనద్రుతమ్ ॥ ౯౮ ॥ అహంసత్యంవదామ్యేవద
నుజేంద్రత్యయాశపే । అథవామద్వచస్సత్యంతద్వచోవేతిదానవ ॥ ౯౯ ॥
త్యచ్చిరస్సర్పనాదేవపరిక్షుప్తమహామతే । అహంతుభవతానైవస్మృ
ప్తవోమార్గకూపితః ॥ ౧౦౦ ॥ తపసాపరిపూతస్త్యంత్యామేవస్మృ
ప్తమర్హసి । ఏవంవ్యామోహితోదైత్యస్సతువైకణ్ఠమాయయా ॥ ౧౦౧ ॥
పస్పర్శస్వకరేణాథస్వశిరశ్కతధాభవత్ । ఏవమాదినిదివ్యానిభవ్యాన్యపి
రమాపతేః ॥ ౧౦౨ ॥ శూన్యనేజగతాంపత్యశ్చరితానిసహస్రశః ।
తస్మాత్త్వంముక్తికామశ్చేన్నారాయణపరోభవ ॥ ౧౦౩ ॥ ఇత్యుక్త్వా
చనిజంవాసంయయాపురనిష్కాదనః । తతఃపితామహూష్యేవమాగ
తోబ్రహ్మచారిణమ్ ॥ ౧౦౪ ॥ అబ్రవీత్సచతంపాత్రాసహదేవైస్సమా
గతమ్ । తవరత్నాయదాయత్రాతమేవాహంపితామహ ॥ ౧౦౫ ॥ అ
భ్యర్థయేసురజ్యేష్ఠమథుకైటభమర్దనమ్ । పునరావర్తిమోబ్రహ్మన్బవన్తి
త్వస్పదేస్థితాః ॥ ౧౦౬ ॥ అహంత్యపునరావృత్తిభాజాంవాఞ్ఞామిత
త్పదమ్ । ఇతిసర్వేషుధూతేషుదైవతేషుమహామునిః ॥ ౧౦౭ ॥ సత్యస
న్యమనాభూత్వానారాయణపరోభవత్ । తదాకృపాపరాధీనమపరా

ధీనమద్యతమ్ ॥ ౧౦౮ ॥ ఆశ్రితంతందవర్మాగ్రేగురుంసన్వార్తదేశికమ్ । త
తస్తుసహసోష్ఠాయవిష్ణుచిత్తోమహాతపాః ॥ ౧౦౯ ॥ గురుంవదన్దేసచ
తంప్రాహసంతోషస్థిరః । వత్సతుష్యామివై రాగస్యోష్ఠయాచహరేఃపదే ॥
అస్తీశ్చిత్తహత్తైత్రంసామ్నావై కుణ్ఠవద్ధనమ్ । తత్రస్థింలభస్వత్వంవ
త్సనారాయణాచతే ॥ ౧౧౦ ॥ ఇత్యుక్త్వాన్తర్దశేనద్యస్సచసన్వార్తదేశి
కః । విష్ణుచిత్తోపసహసాగత్వావై కుణ్ఠవద్ధనమ్ ॥ ౧౧౧ ॥ నారాయణ
—* విష్ణుచిత్తప్రహ్లాదయోర్భగవత్సత్తాతాగః *—

హ్రదస్యాన్వైవాసంవిదధేచసః । ఏతస్మిన్నన్తరేకాలే శ్వేతద్వీపనివాసినః ॥
విదితందివ్యయాదృష్ట్యావిష్ణుచిత్తస్యవై భవమ్ । మధ్యేసభంముకుందస్యద్రశ
శంసుర్దుశీశ్వరాః ॥ ౧౧౨ ॥ ఆకర్ణ్యతచ్చిరకః మైర్భగవానన్వమోద
త । ప్రహ్లాదస్తదిదంశ్రుత్వాతద్దర్శనకుతూహలాత్ ॥ ౧౧౩ ॥ జగముజగ
తాంవద్వ్యంనారాయణిరేస్తటమ్ । నాసాగ్రస్యస్తనయనోవిష్ణుచిత్త
శ్చిక్రియాన్వితమ్ ॥ ౧౧౪ ॥ ధ్యాయన్నారాయణందేవంసవివేదతమాగ
తమ్ । విష్ణుచిత్తమహాభాగద్రష్టుంత్యావహమాగతః ॥ ౧౧౫ ॥ ప్రహ్లా
దస్తస్వంహిమేమాన్యఃపద్మనాభపరిగ్రహాత్ । ఇతిప్రహ్లాదవార్యేనప్రతి
పన్నకుతూహలః ॥ ౧౧౬ ॥ ఉష్ణాయసహసాసోయంసోపచారమభాష
త । అథాన్యోన్యకథాలాపశాలినోరనయోరభూత్ ॥ ౧౧౭ ॥ నివాస
స్సుచిరంతత్రమహాభాగవరేణ్యయోః । తత్రతుజ్జంగిరిందృష్ట్యాప్రహ్లాదో
మర్జితాకృతమ్ ॥ ౧౧౮ ॥ తదగ్రేస్థాపయామాససరసింహంముదాన్వి
తః । అతోవదన్తిసర్వేపితంగిరింసింహభూధరమ్ ॥ ౧౧౯ ॥ ప్రయచ్ఛ
తిహరిస్తత్రప్రహ్లాదసదృశంసుతమ్ । ఆరోహన్తిరియేచయేచకుర్వన్తి
పూజనమ్ ॥ ౧౨౦ ॥ తేషామభిమతంకుర్వన్నాస్తేతత్రసదాహరిః । తో
షితోవిష్ణుచిత్తస్యభక్త్యాగరుడవాహనః ॥ ౧౨౧ ॥ నారాయణశ్చి
యాసార్థమాజగామతతఃపునః । కిరీటకేయూరధరంపద్మపత్రనిభేక్షణమ్ ॥
శ్రీవత్సవక్షసంవిష్ణుం పూర్ణచంద్రనిభాననమ్ । పద్మోదరదళాభోష్ఠంసు
ప్రసన్నంశుచిస్తీతమ్ ॥ ౧౨౨ ॥ ఇన్ద్రియరదశశ్యామంపీతవాససమద్యు
తమ్ । పద్మచ్ఛవీపదద్వన్ద్వంపరమాస్తానమీశ్వరమ్ ॥ ౧౨౩ ॥ ఆ
యుదైశ్శుభవక్త్రాదైర్వరనైశ్శేషాశనాదిభిః । జయశబ్దంప్రయజ్ఞానైః

పరితఃపరివారితమ్ ॥ ౧౨౭ ॥ అధిరుహ్యగరుత్మస్తంసహలత్సాసమా
గతమ్ । అగ్రేనారాయణం దేవమపశ్యత్సమునీశ్వరః ॥ ౧౨౮ ॥ ప్ర
ణనామచసాష్టాంగంతుష్టావచపునఃపునః । విశేషాత్పురితోషేణవిష్ణుచిత్రో
ననర్తచ ॥ ౧౨౯ ॥ మస్త్రైశ్శరణంప్రాప్యమాధవస్యపదామ్బుజమ్ ।
సవ్యోముక్తింతతఃప్రాప్సతుసాయజ్యలతాణామ్ ॥ ౧౩౦ ॥ సుహృ
తనిఖిలాశఃప్రాక్తసబ్రహ్మచారీపదమపిచవిధాతుర్మన్యమానస్త్రణాయ ।
ఇతిశిలయదుతైలేశార్కపాణేఃపదాబ్జం శరణముపగతో భూచ్ఛాశ్వతం
ధామలేభే ॥ ౧౩౧ ॥

ఇతిశ్రీనారదీయే పురాణే జ్ఞానకాండే శ్రీమద్వాదవగ్గిరి
మాహాత్మ్యే విష్ణుచిత్రపాఖ్యానంనామ
దశమోధ్యాయః.

—శ్రి వసిష్ఠసుతశాపవిమోచనమ్- శ్రి—

మునయః ॥ అహూసువిష్ణుచిత్రస్యమాహాత్మ్యంభవతోదితమ్ ।
యదాకర్ణనమాత్రేణవిష్ణుచిత్రాఃకృతావయమ్ ॥ ౧ ॥ సర్వంశ్రుతంము
నిశ్రేష్ఠభవతోభక్తిభాజనాత్ । అథాపిపుచ్చ్యతేకిచ్ఛిదాచత్వజ్ఞానవా
రిధే ॥ ౨ ॥ వసిష్ఠతనయాస్తత్రపూతాఇతిజగత్పతిః । ప్రాహనారా
యణశ్చైమాంస్తచ్చమోవక్తుమర్హసి ॥ ౩ ॥ పశ్యభాగవతాస్తత్రక
థంవిష్ణుముపాసత । ఏతదన్యచ్చయద్వాచ్యంతదాచత్వమహామునే ॥
నారదః ॥ విశ్వమిత్రేణశస్త్రైపురావాసిప్రపంచజాః । చతుర్ద్వదినమా
కర్ణ్యతత్రశాపాద్విమోచితమ్ ॥ ౪ ॥ పలాశతీర్థపర్యవైష్ఠిత్యాభక్తిస
మన్వితాః । పాథానాంవిష్ణుభక్తానాంయత్రయత్రాక్షిరేణవః ॥ ౫ ॥
పవనోష్ఠాపితాజన్తుస్తత్రతత్రసమాయయః । అపాంసులత్సంజన్తు
స్తేపాంసుభిఃక్రమఃపునః ॥ ౬ ॥ వైకుంఠాక్షిరజస్సప్రసవిరజసాఽక్షి
రస్థిభిః । అధికారోభవత్తేహంతీర్థతోయనిషేవణే ॥ ౭ ॥ అణఃపర్వత
తామేతివిష్ణుభక్తాక్షిరేణుభిః । పర్వతోవ్యుతామేతివిష్ణుభక్తావమా
ననాత్ ॥ ౮ ॥ తతఃపలాశతీర్థస్యతీర్థేస్నానంవిలేపితే । తేనాపితేహమ
భవత్పరిశుద్ధిరఘ్నయాత్ ॥ ౯ ॥ కతిచ్చివసాంస్తత్రస్నాత్వాతీర్థా

స్తరేష్వసి । దినానిచక్రిరేస్నానంసప్తసప్తచసప్తచ ॥ ౧౧ ॥ తతఃత్రా
ళితపాపాస్తేకల్యాణంతీర్థమాయయః । తపసాచరితేనాపివిద్యయావి
ముభక్తితః ॥ ౧౨ ॥ వయసాపిచతత్రైతేవద్ధందదృశురగ్రతః । ప్రణే
ముఃపాదయోరస్యపరంప్రీతినమన్వితాః ॥ ౧౩ ॥ అన్వయఙ్గుచతానే
షమునిస్తద్వృత్తమావరాత్ । ఊచస్తేషుచ్చతేతస్మైసర్వంవృత్తం

—* పశ్చభాగవతక్షేత్రమహిమా *—

చిరస్తనమ్ ॥ ౧౪ ॥ సమునిస్తానితిప్రాహక్షేత్రమేతన్నహస్తరమ్ ।
అత్రభాగవతాఃపశ్చనివాసంచక్రిరేపురా ॥ ౧౫ ॥ అహంచలమశస్తే
షాంప్రభావాత్ప్రథితంభృశమ్ । క్షేత్రమేతదిహాగమ్యవరేధృత్యాసమ
న్వితః ॥ ౧౬ ॥ అమృరీషోవికుక్షిశ్చపురారుక్మాజ్జదస్తథా । శుకశ్చపుణ్డిరీక
శ్చసశ్చభాగవతాస్తృతాః ॥ ౧౭ ॥ స్వేషుస్వేషుచకాలేషుతేచభా
గవతోత్తమాః । అజ్ఞానవారకస్యాస్యతరోర్దక్షిణభాగతః ॥ ౧౮ ॥
స్థిత్యావరాహరూపస్యదేవస్యధ్యానమాచరత్ । అస్యతీర్థస్యపూర్వత్ర
సన్నిధతేనదాహరిః ॥ ౧౯ ॥ స్వేచ్ఛావరాహరూపేణవసుధాశ్లేషచా
రుణా । అతోభాగవతాస్త్రకుమానాకోలవిగ్రహాత్ ॥ ౨౦ ॥ విజ్ఞానం
లేభిరేతస్తాదజ్ఞానోన్మాదలనత్తమమ్ । ఇహేవపొత్తిరూపేణవిష్ణునాప్ర
భవిష్ణునా ॥ ౨౧ ॥ శ్లోకద్వయముపాదేశిభూమ్యైభువనమజ్జశమ్ । అ
ద్యాపిభక్తియోగేనయేచభావితచేతసః ॥ ౨౨ ॥ తేషామావిర్భవన్నగ్రే

—* శరణాగతిమాహాత్మ్యమ్ *—

విజ్ఞానంసమప్రియచ్ఛతి । అమృరీషఃఖలుపురాజ్ఞానినాముత్తమోత్తమః॥
భగవతాపిదయోరేవనిష్ఠామాత్ర్యనికీంవ్యధాత్ । యస్యేదంవాక్యమ
ద్యాపివత్యతేభగవత్పరైః ॥ ౨౩ ॥ సత్వంప్రహరణామావామయివజ్రం
పురస్తగ । నాహముత్ప్రజ్యగోవిందమన్యమాధాధయామిభో ॥ ౨౪ ॥ ఏ
వంభక్తిపరాధీనమానసస్సమహీపతిః । స్వేచ్ఛావరాహరూపస్యవిష్ణోస్సే
వామిహాతమోత్ ॥ ౨౫ ॥ భగవానపితస్యాహసర్వాన్ధర్మాననుత్తమాత్ ।
శరణాగతిధర్మంచజ్ఞాపయామాసతత్త్వతః ॥ ౨౬ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ అ
మృరీషమహాభాగవిద్యానాముత్తమోత్తమా । న్యాసవిద్యేతివేదేషువే

దా నైషమగీయతే ॥ ౨౮ ॥ శరణాగతిసన్యాసత్యాగప్రపదమోక్తిభిః ।
 న్యాసపవహిసర్వత్రపురాణాదిమపత్యతే ॥ ౨౯ ॥ పశ్చరాత్రేషుసర్వ
 త్రప్రాశికశమహంముహుః । న్యాసపవహిసర్వేషాం ధర్మాణాముత్త
 మస్త్వితి ॥ ౩౦ ॥ సత్యాచ్ఛ్రేష్ఠంతపస్తస్తాద్దమస్తస్తాచ్ఛమస్తతః । దా
 నంధర్మస్తతోధర్మాద్వరంప్రజననంతతః ॥ ౩౧ ॥ అగ్నయోవ్యుపాహూ
 త్రంచతేభ్యస్తస్తాన్తృఖస్తతః । మానసంమానసాన్నాస్యసత్తిహిశూయ
 తేబుధైః ॥ ౩౨ ॥ యథాహంసర్వదేవానామతిక్తోన్మహాత్తమ । య
 థాలక్ష్మీశ్చసర్వాసాంనారీణాముత్తమోత్తమా ॥ ౩౩ ॥ తథాన్యాస
 శ్చధర్మేభ్యస్సర్వేభ్యోప్యతిరిచ్యతే । కర్త్రిణోజ్ఞాననిష్ఠావానచైవార్హన్తి
 భూవతే ॥ ౩౪ ॥ శరణాగతిస్త్వస్యకలాంకోటితమీమపి । ఆకింశ్చస్యపుర
 స్కారాద్విశ్వాపాచ్ఛమహాత్తరాత్ ॥ ౩౫ ॥ శరణాగతినిష్ఠాయాంచే
 తోమేప్రతితిష్ఠతి । మామేవశరణంప్రాప్యవర్తన్తేయేనరాధిప ॥ ౩౬ ॥
 తానేవశరణంప్రాప్యతేహంహృదివసామ్యహమ్ । మయ్యర్పితభరాయే
 తుతేభవస్తీహనిర్భరాః ॥ ౩౭ ॥ ఇహవాముత్రవానిత్యంతేహంభారం
 వహామ్యహమ్ । ఏవంభగవతోవాక్యాదమృగీషఃకృతార్థభిః ॥ ౩౮ ॥
 శరణాగతిమాహాత్మ్యంసర్వదాప్యనుసన్తదే । చతుర్థామపిచాన్యేషాంభగ
 వద్జ్ఞానినామిహ ॥ ౩౯ ॥ వృత్తాన్తాబహవస్సన్తివిస్తరాన్నాలపామ్య
 హమ్ । పంసారమరుకాన్తారసన్తాపార్తిప్రశాన్తయే ॥ ౪౦ ॥ ఇన్ధంప
 రశ్శతంచాన్యేనివాసమిహచక్రిరే । తస్తాద్యాయమిహావాసాత్సద్యః
 పూతాభవిష్యథ ॥ ౪౧ ॥ ఏవంరోమశవాక్యేనవానిష్ఠాఃప్రీతచేతసః ।
 తతోష్ఠిత్యావిశుద్ధించనమ్ప్రపుర్నునిసత్తమాః ॥ ౪౨ ॥ సీతారణ్య
 సముద్భూతతుశసీదశసంఖ్యయైః । నారాయణంసమారాధ్యసంజన్తుఃపర

—* నారదకృత భవిష్య త్పురిధర్మోపదేశః. *

మాంగతిమ్ ॥ ౪౩ ॥ ఇతివృత్తమశేషంచభవతాఘ్నిరితంషయా । వర్తి
 ష్యమాణమఖిలంవదామిమునిసత్తమాః ॥ ౪౪ ॥ కలిరేషమహాభాగాః
 క్రమశఃపరిపక్రిమః । పాషణ్డవాదైఃప్రబలైర్దేదమార్గంఋరోత్సృతి ॥
 తత్త్వపాషణ్డినశ్చైకేవృత్తపాషణ్డినఃపరే । అపరేతత్త్వవృత్తాభ్యాంత్రి
 థాపాషణ్డినఃకలౌ ॥ ౪౬ ॥ కర్మబ్రహ్మభయేషాంచకశ్యన్తేతేపివర్జ

నాత్ । అథవావిపరీతానాంతేషామేవప్రకల్పనాత్ ॥ ౪౭ ॥ ఆపాత
జ్ఞానమాత్రేణవైదికాశ్చాప్యవైదికాః । అన్యదైవతసామాన్యాన్సంస్యస్తే
మథుసూదనమ్ ॥ ౪౮ ॥ మీమాంసాయాంకబంధంచకథయిష్యన్తికేచన ।
రాహుకల్పంశిరోభాగంసక్తగ్రహిష్యన్తిచాపరే ॥ ౪౯ ॥ యజ్ఞానోనా
మయజ్ఞైశ్చక్షుష్కైస్త్రివాన్యమూర్తయః । దణ్డకుణ్డలమాత్రేణదర్శయిష్యన్తి
యోగ్యతామ్ ॥ ౫౦ ॥ అన్తర్యామిసమస్తానామారాధ్యోభగవాన్
హరిః । వైదికేషుచకర్తాదిష్వన్తర్ధాస్యతివాగియమ్ ॥ ౫౧ ॥ సన్నాన్య
సిసోపిసర్వాన్మహోజనోనగరాదిషు । క్షేచ్ఛప్రాయాశ్చరిష్యన్తిమి
థ్యాచారాగ్రయాయినః ॥ ౫౨ ॥ లక్ష్మణేనహతఃపూర్వమాహవేరాఘ
వాజ్ఞయా । మాయావీపునరుద్భూయకరిష్యణికలేర్బలమ్ ॥ ౫౩ ॥ చరి
ష్యన్తిచసర్వత్రసమిదాధానవర్జితాః । తురజ్జబ్రహ్మచర్యేణకేవలంబ్రహ్మ
చారిణః ॥ ౫౪ ॥ బ్రాహ్మణాశ్చచరిష్యన్తిరాజ్ఞామాజ్ఞానువర్తినః । ఆయో
ధనాదికంసర్వమకృత్యశతలప్పటాః ॥ ౫౫ ॥ ధనమేవభవేత్పుంసామవ
రాధఃకలౌయగే । ధనినాందాయమాప్సున్తికేవలంధరణీభుజః ॥ ౫౬ ॥
నగురౌపురుషాఃకేచిన్నపితోర్నచదైవతే । పాప్సున్తితాదృశీంభక్తిం
యాదృశీంప్రమదాజనే ॥ ౫౭ ॥ నపురాణంనవేదాశ్చనాపిచాధ్యాత్మవిస్త
రాః । భవిష్యన్తిపరంవిద్యాభరతాదికలౌయగే ॥ నవయావనదుర్దాన్త
మానసాశ్చనతభ్రువః । శశ్వద్విడమృయిష్యన్తివృద్ధశ్వశురచేష్టితమ్ ॥ ౫౮ ॥
గుణవత్సుచదారేషువిద్యమానేష్వపిద్విజాః । పరదారాసురాగేణపతిష్య
న్తికలౌయగే ॥ ౫౯ ॥ ధర్తార్థంప్రదాస్యన్తిపాత్రేషుకణికామపి । ప్ర
శంసార్థంప్రదాస్యన్తిప్రభవోనిఖిలంధనమ్ ॥ ౬౦ ॥ సన్తరిష్యన్తిగోవి
ందంసరకోత్తరకంజనాః । చరమేపిక్షణేనాస్రందారాన్దక్రియన్తివిహ్వ
లాః ॥ ౬౧ ॥ సమృద్ధశూద్రద్వాఃపాలవేతైర్విత్తానకారిభిః । ద్వా
రభాగేనిరోత్యస్తేరాగాగ్ధూరాగతాద్విజాః ॥ ౬౨ ॥ బహునాకిమి
శులూకైసవిష్ణుభక్తిపరాయణాః । అధిక్షేప్యన్తిభూపానాంసేవో
న్తత్తాద్విజాధమాః ॥ ౬౩ ॥ నారాయణంపరిత్యజ్యదేవతాన్తరసేవినః ।
భవిష్యన్తిజనానిత్యమశులూభాగ్యస్యసక్షయః ॥ ౬౪ ॥ దుష్టైరేవ

తాద్రవ్యైర్దుగ్ధాద్యారాధనక్రియామ్ | హరిబాహ్యైఃకరిష్యన్రిహత్యా
భూతాన్యపిద్విజాః || ౬౬ || శ్చ శానదేవతాయాశ్చకరిష్యన్త్యర్చనంక
తా | పుత్రదారాదిసంసర్గాత్పుణ్యపాపవిదోపపత్ || ౬౭ || షరద్రవ్యాప
హారేముకరిష్యన్రిపరాంరజమ్ | సదైష్టికాన్నదాక్షిణ్యశాలినో నాపి
చాస్తికాః || ౬౮ || రాజానస్సజ్జగ్రహిష్యన్రిగ్రహిష్యన్స్యద్భటాద్వి
జాః | సశోష్యన్రిగురోర్వాక్యం సజ్జాన్యన్రిహరేఃపదమ్ || ౬౯ ||
యాపయిష్యన్త్యహూరాత్రముదరచ్ఛరయోనరాః | సమస్తజగతా
మీశేసాతూన్నారాయణేస్థితే || ౭౦ || కవయఃకథయిష్యన్రియంకం
చిత్పురుషాధమమ్ | యోషితాంచకలౌరూపమదఃకేశైర్భవిష్యతి || ౭౧ ||
భర్తారంధనహీనంతుపరిత్యక్త్యన్రియోషితః | ప్రమదాశ్చభవిష్యన్రివై
రిణ్యోలలితస్పృహః || ౭౨ || పర్జన్యశ్చౌచపృష్ఠిస్తుసన్యంస్వేషలంత
థా | అధర్మపృత్యైలోకాస్తుభవిష్యన్త్యచిరాయుషః || ౭౩ || ఏవం
ఖలుమునిశ్రేష్ఠాఃకలిధత్తాస్సహస్రశః | వర్తిష్యన్తేమహీమధ్యేవాసుదేవ
స్యలీలయా || ౭౪ || ద్వపరాన్తేకలిస్తత్రప్రకేష్టుంద్రతమాగతః |
వేత్రదణ్డధరైస్సద్యస్తాడితోవిష్టుకిజురైః || ౭౫ || తస్మాత్కలిర్యదు
గిరింసప్రవేత్యతిసాధ్వసాత్ | తతోవర్ణాశ్రమాచారపరావిష్టుపరాయ
ణాః || ౭౬ || సేవిష్యన్తేయదుగిరౌదేవంనారాయణంప్రభుమ్ | సా
తూదనన్తస్సగిరిస్సర్వదాసేవతేహరిమ్ || ౭౭ || విశేషేణాపిరూపేణసే
వతేచకృతేకృతే | లక్ష్మణాకృతిమాస్థాయత్రేతాయామప్యసేవత || ౭౮ ||
సజుర్బణస్తుభగవాన్సిషేవేద్వాపరాత్యయే | సేవిష్యతేకలౌచైవతత్ర
శేషశ్చియఃపతిమ్ || ౭౯ || తస్మాన్నారాయణందృష్ట్వాతత్రయాయం
మునీశ్వరాః | శేషశేషాశనాదీనామైశ్వర్యంపాప్స్యిథభుజిషమ్ || ౮౦ ||
ఏవంనారదవాక్యేనసన్తోషంపరమంయయః || ౮౦ || ఇతికిలమునిపుత్రా
విష్ణుభక్త్యాగ్రీరేణుస్పృశవిగళితశాపాస్తీగ్రసేవాధికారమ్ | యదుగిరితట
వాసాద్రోమశస్యోపసత్త్యైరమృతమవాపుశ్చాదరాత్తేపిసర్వే || ౮౧ ||

ఇతిశ్రీనారదీయే పురాణే జ్ఞానకాండే శ్రీమద్వాదవగిరి

మాహాత్యై వసిష్ఠసుతశాపవిమోచనాదికం

నామైకాదశోధ్యాయః

—*నారదాదీనాం గణ్ఢాతరణపూర్వకం నారాయణగిరిగమనమ్.*—

తతో నారదయుక్తాస్తే మునయస్సంశితవ్రతాః । నారాయణగిరిం
గస్తుముపచక్రమిరేతదా ॥ ౧ ॥ జగ్గుర్భగీరథీంపూర్వంజాతకాశూ
మాలాభృశమ్ । త్రివిక్రమపదామ్భోజమధుధారాంమనోహరామ్ ॥ ౨ ॥
బహుకల్లోలవిస్తారబన్ధురాంప్రేత్యజాహ్నువీమ్ । నావికైరుపసితాంతే
నావమారురుహుర్ముదా ॥ ౩ ॥ అత్రాస్తరేమహావాతఃపశ్చిమస్సహ
సావహా । నావంచనావికానేతుంనైవకిచ్చిదశక్నువత్ ॥ ౪ ॥ సర్వే
తేమునయఃప్రేత్యతథస్సమ్భ్రాంతచేతసః । అవదన్వ్యాసమాలోక్య
జాతమత్యాహితంత్యదమ్ ॥ ౫ ॥ నారాయణాచలంగత్యాగిళితాధ్వ
పరిశ్రమాః । వాసుదేవపదామ్భోజంవయంలప్స్యమహేనకిమ్ ॥ ౬ ॥
ఇత్యుక్తస్తైర్మునిశ్చేష్టైర్ముహుఃపర్యాకులేక్షణైః । వ్యాసస్తుపుణ్డరీకాక్ష
సదాసన్నినాన్వితః ॥ ౭ ॥ ఏతద్భగవతఃకృత్యమిత్యబోధిమునీశ్వరః ।
పరమజ్ఞానసమృన్నఃపారాశర్యోమునిస్తతః ॥ ౮ ॥ నావికాన్ప్రహ
నారేషానీయతాంనీయతామితి । నశక్నుమగ్నిప్రాహుస్తేసర్వేనావికా
శ్చతమ్ ॥ ౯ ॥ తతోబ్రవీన్మహాభాగఃకృష్ణదైవపాయనశ్చతామ్ । భ
వద్భిర్మీయమానాయానావోనయనసాధనమ్ ॥ ౧౦ ॥ సర్వంక్షిపత
గణ్ఢాయామితిసర్వవిదాంవరః । ప్రచిక్షిపుస్తతస్సర్వేతత్సర్వంజాహ్నువీ
జలే ॥ ౧౧ ॥ వ్యాసవాక్యప్రమాణేనసహసావీతసంశయాః । ప్రా
పద్యతమునిశ్రేష్ఠఃప్రణతోత్తారకంహరిమ్ ॥ ౧౨ ॥ కూలాంతరంతతః
ప్రావసహసానారపిన్వయమ్ । తతస్తేమునయస్సర్వేవిస్తయంప్రతిపేది
రే ॥ ౧౩ ॥ అహూనుఖలుమాహాత్మ్యంవ్యాసస్యేతిబభాషిరే । పా
రాశర్యోమునిఃప్రాహతాన్సర్వాస్తునిపుజ్ఞవాత్ ॥ ౧౪ ॥ అస్తాస్పరీక్ష
మాణస్యవిష్టోరేతద్విచేష్టితమ్ । ఆశ్రితానాంహిసర్వేషామవనేనిత్యకా
తుకీ ॥ ౧౫ ॥ ఆకిచ్చన్యపురస్కారమవలోకయతేహరిః । అధ్యాత్మ
శాస్త్రసారాణామశేషగుణసమ్పదామ్ ॥ ౧౬ ॥ విశ్వాసస్తుమహాన్వ
ష్టోఃప్రీతిహేతుర్మునీశ్వరాః । సద్యస్తారయతోవిష్టోస్సంసారవివవారిధిమ్ ॥
అతిభారఃకమస్తాకమాపగాయావిలక్ష్టునమ్ । అవరుహ్యతతస్సర్వేమున
యస్తాపి తాశయాః ॥ ౧౭ ॥ విష్ణుపద్యాజలేన్నాత్వాచక్రిరేవైదికీఃక్రియాః ।

సర్వేష్వపిచమస్తే గ్రామ సాతాన్నారాయణం హరిమ్ ॥ ౧౯ ॥
 చింతయన్తోవిశుద్ధేనచేతసా తేవితేనిరే । అన్యేకుర్వన్తికర్తాణి కేవలంవి
 ధివోదితాః ॥ ౨౦ ॥ విష్ణుభక్తాస్తుకుర్వన్తివిష్ణోరాజ్ఞానురూపతః । స
 ర్వదామతిలఙ్ఘ్యథనళిమోత్పలశోభితామ్ ॥ ౨౧ ॥ గూదావరీతటంపా

—* ఉచ్ఛృష్టతీధిప్రియవృత్తాంతః *

పురోవిదాన క్రమానసాః । అతిధిప్రియశ్చత్యేకస్తతాగ్రవర్తతభూసురః ॥
 ఉచ్ఛృష్టతిరితిత్వస్యస్పృహవిష్ణుపరాయణః । అథతాన్నాగ్రీర్థయామాసబ
 హుశోపృతిధిప్రియః ॥ ౨౩ ॥ భవనంమమయమ్నాభిరాగస్తవ్యంమహా
 త్తభిః । అహంసహస్రశోనిత్యంబ్రాహ్మణాన్సౌజయామిచ ॥ ౨౪ ॥ భ
 వన్ధిరపిభోక్తవ్యంమద్ధృహేమహితైరితి । తంప్రాహుర్మునయస్సర్వేవ
 యంతుతవమన్దిరే ॥ ౨౫ ॥ భోక్తుంనైవాగమిష్యామోయత్త్వంసభజ
 సేహరిమ్ । హరిభక్తైముభక్తాయేహరేస్సేవాంచతన్వతే ॥ ౨౬ ॥ తే
 హిసోబాన్ధవాజ్ఞేయానతుసజ్జీర్ణవృత్తయః । కరవిరాజకంభుక్తంకేవ
 లండేహనాశనమ్ ॥ ౨౭ ॥ విష్ణుభక్తిపీహీనాన్నం దేహినంచవినాశ
 యేత్ । వరందేహపరిత్యాగోవరంవహ్నేశ్వభక్షణమ్ ॥ ౨౮ ॥ వి
 ఙ్ముభక్తివిహీనస్య నవరంభోజనంగృహే । అతిధిప్రియమిత్యుక్త్వామున
 యస్తేముదాన్వితాః ॥ ౨౯ ॥ ఉచ్ఛృష్టతైర్గ్రహంప్రాపుస్సస్వయమేవ
 కుతూహలాత్ । సమృన్నంమాంవిలక్ష్యైతేదరిద్రభవనంగతాః ॥ ౩౦ ॥

కింభోక్త్యంతశిస్వాస్తే ప్రజహాసాతిధిప్రియః । దృష్ట్వాతానుచ్ఛృష్ట
 స్తుతుతోషభృశముత్సుకః ॥ ౩౧ ॥ లబ్ధతుష్టేతితస్యాసీత్పత్నీచారిత్రశా
 లినీ । సామునీనవలోక్యైతాంశ్చింత్యాకలితాభవత్ ॥ ౩౨ ॥ ఉ
 ఛ్శృష్టతిస్తతస్సర్వాన్మునీనుత్సుకమానసః । ప్రణమ్యశిరసాసద్యఃప్రాల
 పత్ప్రేతమానసః ॥ ౩౩ ॥ శాకకన్దఫలాదీనియానిమేనన్రితానివః । ని
 వేదయష్యేభక్త్యాహంకిమలభ్యంభవాదృశామ్ ॥ ౩౪ ॥ ఇత్యుక్త్వా
 మునిశార్దూలానిన్దిరారమణప్రియః । ఉచ్ఛృష్టతిఃకిమేలేమాందాస్యామీ
 తివ్యచింతయత్ ॥ ౩౫ ॥ ఆకించ్చన్యాభిభూతేనచిరాయకిలచేతసా ।
 భక్తారాధనచిత్తస్యభక్తస్యహృదయంచతత్ ॥ ౩౬ ॥ దృష్ట్వా స
 న్నవదనఃప్రాహసత్సరమఃప్రమాణ । ప్రహసన్తంపతింవీత్యవద్వా పర్వే

క్షణంపునః ॥ ౩౭ ॥ అపృచ్ఛన్ధననంకింతేతేనోక్తంభక్తకారణమ్ ।
 తతస్తస్యగృహేవిష్టోర్వల్లభాకిలవిత్తజైః ॥ ౩౮ ॥ ఆవహత్ప్రిదశేన్ద్రా
 నామభిలాషపహంశ్రియమ్ । యత్రాయాన్విహరేర్భక్తా యత్రవాభు
 జ్జితేప్రియాత్ ॥ ౩౯ ॥ స్వయమేవభవిష్యన్తితత్రవైసర్వసమ్మదః ।
 అకామోపనతాంలభ్యైసమ్మదంసమునీశ్వరాః ॥ ౪౦ ॥ సమ్యగా
 రాధయామానసస్తోషేణసమన్వితః । తతస్తస్యగృహేభుక్త్వాతేషాసమ్ప్రీ
 తబుద్ధిమ ॥ ౪౧ ॥ ఆనసస్తేషుసప్రీడమాజగామాతిథిప్రియః । ప్రణనామ
 మునిశ్రేష్ఠాప్రభూతంప్రీతమానసః ॥ ౪౨ ॥ తమవేత్త్యమహాభాగోవి

—* అతిథిప్రియంప్రతివిశ్వామిత్రోపదిష్టభగవద్భక్తధర్మైః *—

శ్వామిత్రోజగాదహ । ఉచ్ఛవృత్తైస్తుదారిద్ర్యాదహసస్తస్వింపురాము
 నీః ॥ ౪౩ ॥ చిత్తైనగర్వసర్వస్వంభవతోవేర్షిఖల్వహమ్ । నారాయ
 ణపరాణాంహిసమ్మత్సిర్వతోమాభి ॥ ౪౪ ॥ సప్తపహిదరిద్రస్సాస్య
 ద్యస్తస్వలక్ష్మీశసంశ్రయః । కేశవంయఃపరిత్యజ్యకిమ్మచోన్యంనిషేవతే ॥
 సహితల్పదుర్మమంత్యక్త్వాకాక్షుతేశాల్పలిదుర్మమమ్ । నారాయణంపరిత్య
 జ్యయోన్యమిచ్ఛతిసేవితుమ్ ॥ ౪౬ ॥ ముక్త్వాతేనసుధామౌఘింమృగ్య
 తేలవణాకరః । విహాయమాధవంయస్తువీక్షతేరతుకాన్తరమ్ ॥ ౪౭ ॥ స
 హిమన్తాకినీతీరేమరీచిజలమిచ్ఛతి । గోవిందంయఃపరిత్యజ్యగోప్తస్తరమ
 పేక్షతే ॥ ౪౮ ॥ త్యక్త్వాపాతంసభిన్నేనభాజ్ఞేనోల్లఘ్నయేన్నదీమ్ । య
 శ్చవిష్ణుంవిహాయైవవిచిన్తోత్యన్యదైవతమ్ ॥ ౪౯ ॥ లబ్ధచిన్తామశింత్య
 క్త్వాకురువిందంసవాఞ్ఘ్రి । యావతేకంచిదపరంయస్త్యక్త్వామథుమాద
 నమ్ ॥ ౫౦ ॥ సకృన్ష్టమేఘంసంత్యజ్యనీహారాద్ధీకృషీవలః । త్యక్త్వాత్రివి
 క్రమంయస్తుసేవతేత్రిదశాన్తరమ్ ॥ ౫౧ ॥ సురభింసహిసన్త్యజ్యసూక
 రందోద్ధమిచ్ఛతి । అన్యమిచ్ఛతియోదేవమవమత్యతుమానమ్ ॥ ౫౨ ॥
 దీపన్యక్త్వాన్ధతమసిఖద్యోతమసుధావతి । యశ్శ్రీధరమతిక్రమ్యశ్రయ
 తేదేవతాన్తరమ్ ॥ ౫౩ ॥ శర్కరాంసవిహాయైవఖాదత్యూపరమృత్తి
 కామ్ । పరిత్యజ్యహృషీకేశంపరంయఃప్రతిపద్యతే ॥ ౫౪ ॥ చన్దనచ్ఛా
 యమున్దుచ్ఛస్నిహ్యతిస్నుహిసంఘ్నయే । విముచ్ఛపక్ష్యాభంయోవిబు
 ధాన్తరమిచ్ఛతి ॥ ౫౫ ॥ నిధినిక్షిపతిస్సాన్తంత్యక్త్వావైవైత్సృకంభ

సమ్ | త్యక్త్వాదామోదరం దేవం సేవాం యోస్య త్రవాశ్చ తి || ౫౬ || ల
 ప్స్య తేలాజ్జలీకన్దం ముక్త్వా కర్పూరసశ్చయమ్ | విహాయవాసుదేవం య
 స్సేవతే దేవతాన్తరమ్ || ౫౭ || ముక్త్వైత్యుఖం మేరంజ్జఖంజ్జ సే
 ఖాద్యతే | సజ్కర్షణం సముత్సృజ్య తామసందైవతం భజన్ || ౫౮ ||
 దివ్యావధమనాదృత్యకరోతి విషభక్షణమ్ | ప్రద్యుమ్నం దేవముత్సృజ్య
 రాజసందైవతం శ్రీతః || ౫౯ || విరక్తో హేమకూటేస్యాదారకూటా
 తిరాగతః | అనిరుద్ధముపేత్యోన్యం రక్షకాన్తరమిచ్ఛతి || ౬౦ || మా
 తుః స్తన్యం హితం త్యక్త్వా ౭జాగళస్తనవాఞ్ఞితా | శృణుచైతచ్ఛవిప్రత్వం
 యన్తయాకథ్యతే పునః || ౬౧ || అగచ్ఛంఖల్వహం పూర్వం వసన్తస్యాశ్ర
 మాన్తికమ్ | శ్రుత్వా మామాగతం ప్రాహ సమునిశ్చాప్యరున్ధతీమ్ || ౬౨ ||
 అరేగత్యాత్వయా సద్యో యోధూదధ్వశ్రమాన్వితః | ఆన్మంసుపావ
 నంతస్మై విశ్వామిత్రాయ దీయతామ్ || ౬౩ || ఇత్యక్తారున్ధతీభర్త్రా వసి
 త్థేన మహాత్మనా | ఆజగామాన్మమాదాయ దాతుం మహ్యం మనస్వి
 నీ || ౬౪ || మధ్యే మార్గం నదీకాచిత్పివ హాద్భీమదర్శనా | నివృత్త
 భర్త్రే తద్వృత్తమాబభాషే మనస్వినీ || ౬౫ || ఆచప్తమునిశ్చార్దూలస్తా
 మప్యథ మహాతపాః | వసిష్ఠో బ్రహ్మచారీ చేన్దిత్యం మార్గం ప్రయచ్ఛ మే ||
 ఇతి త్వం వదతే మార్గం నదీదద్వాన్మసంశయః | ఇతి భర్తృర్వచశ్శ్రుత్వా
 సహసాగత్య సాబ్రవీత్ || ౬౬ || తద్వాక్యాత్ సనదీసద్యో మార్గం పా
 దాత్తతః పరమ్ | దత్తమార్గా మునివధూరాగత్యాన్మం మమాస్పృశత్ ||
 అభుజ్జీగ్రవద్భుక్తమన్మంథస్యేన చేతసా | పునర్జగమ సహసా పుణ్య
 క్లోకాతపస్వినీ || ౬౭ || ప్రవవాహ నదీభీమా మధ్యే కల్లోల డమ్బరైః |
 మత్సకాశముపాగమ్య మహ్యంత త్ప్రసూతా వసీ || ౭౦ || అహం ని
 త్యోపవాసీ చేన్ద్రార్గం దేహీతి తాం నదీమ్ | బ్రూహీత్యవదమా హైహమా
 ర్గం ప్రాదాచ్ఛ సా నదీ || ౭౧ || గత్వా తావస పత్నీ సా జగాదమునిపుణ్ణ
 వమ్ | మమ భర్తుః కథం తేస్యాద్భిహ్న చర్యం మునీశ్వర || ౭౨ || మ
 యాభుక్తవతో దత్తం కథం నిత్యోపవాసితా | ఉభాభ్యాంఖలువాచా
 భ్యాం మార్గం ప్రాదాచ్ఛ సా నదీ || ౭౩ || ఏవం వదన్తీ మాలోక్య వ్యా
 హరద్యమి నాం వరః | స్వదారనిరతస్సోహంకారే చ పరిగృహ్య సే || ౭౪ ||

తన్నిత్యబ్రహ్మచారిత్వం మమతాపసియజ్యతే । విశ్వామిత్రోపసమునిర్వి
ష్ణుభక్తిపరాయణః ॥ ౭౫ ॥ జాత్యాశ్రయనిమిత్తైశ్చనైవదుష్టంసుపా
వనమ్ । నివేద్యకమలాభదుర్నిరహఙ్గారయాధియా ॥ ౭౬ ॥ అని
షిధేషుకాలేషుభుక్షేగోవిందనామతః । తస్మాన్నిత్యోపవాసిత్యంతఃక్యం
తస్యాపిమానిని ॥ ౭౭ ॥ ఇథంవసిష్టవాక్యేనసాభూత్సన్తోషశాలినీ ।
తస్మాత్తవ్యర్థహాభోక్తృత్వంనాస్తాకంద్విజయజ్యతే ॥ ౭౮ ॥ ఉచ్చ
వృత్తైర్లహివిష్ణుభుక్తమన్నమభుజ్జహీ । ఇతివిశ్వవిదస్తస్యవిశ్వామిత్ర
స్యభాషితమ్ ॥ ౭౯ ॥ శ్రుత్వాతిథిప్రియస్సద్యఃప్రావసత్తోవత్తరాం
ధియమ్ । జగామపరమాంభక్తిం జగదీశేజనార్దనే ॥ ౮౦ ॥ అతిథి
ప్రియః ॥ విశ్వామిత్రమహాభాగముసినామ తమోత్తమ । ధన్యోహ
మస్మిభవతోవాక్యైరితితమబ్రవీత్ ॥ ౮౧ ॥ తతోగోదావరీతీరవాసి
సోహరిణాఃకమునీ ॥ అవలోక్యపరాంప్రీతించతుమముపలేభిరే ॥ ౮౨ ॥
మునయోపిచతాన్దృష్టోముదమస్తగ్భృశందఘః । హరిణానామహలూ
భాగ్యంపరిపక్రీమచేతసామ్ ॥ ౮౩ ॥ విమలంచాభవచ్చిత్తంవిష్ణుభక్తా
వలోకనాత్ । కృష్ణవేణీంతతఃప్రాపుఃకృష్ణదైవపాయనాదయః ॥ ౮౪ ॥
హరిణాఃపితచిత్రాస్తేహరిణైరపిసంయుతాః । తత్రవీరధ్వజోనామకశ్చి
ద్భాగవతోత్తమః ॥ ౮౫ ॥ ఉపాచరన్తునిశేష్ఠా సుతమైర్ద్రవ్యసజ్జ
యైః । సువర్ణవస్త్రీరత్నాద్యంసర్వంజగృహీరేచతే ॥ ౮౬ ॥ నా
రాయణార్పణంకర్తుంమునయోముదితాశయాః । పాటచ్చరాస్తతఃకేచి
ద్దృషీతుంతత్సమాగతాః ॥ ౮౭ ॥ విశ్వామిత్రస్తుతాస్త్రేత్వమునిర్న
స్త్రీవిదాంవరః । వారయామాసహస్తేనదక్షిణేనవనాన్తరే ॥ ౮౮ ॥
సహస్రసంఖ్యేశ్చస్త్రైస్సైన్విస్తేనిజఘ్నుఃపరస్పరమ్ । హతాఃపరస్పరంతే
చవసుధాయామశేరత ॥ ౮౯ ॥ సర్వేవతోమునిశ్రేష్ఠాస్తేనసంజ్ఞాతవి

—శ్రీ యదుగిరినారాయణపురవర్ణనమ్. శ్రీ—

స్తయాః । ప్రశశంసుఃప్రభావంతంవహంతంగాధిసన్దనమ్ ॥ ౯౦ ॥ తతో
దదృశురుత్తుక్తశృక్త మణ్డలమణ్డితమ్ । శాఖభిశ్చవృతంవిష్య క్షారికాకుల
సజుగలైః ॥ ౯౧ ॥ నివతన్నిర్దురారావముఖిరీకృతదిబ్దుఖిమ్ । శ
రణ్యందేవతోపేతంశైలంభవనపావనమ్ ॥ ౯౨ ॥ ప్రణేముక్షూరతస్తే
తుప్రణస్తవ్యాస్సరైరపి । అయంహిపరమోధర్మోయద్విష్ణోర్ధామవస్త

నమ్ || ౯౩ || ఆసేదరథశ్చైతేన్ద్రమావిర్భూతకుతూహలాః | ఆఽ
 బన్దగవాక్షిభ్యామాద్యాస్తేమునిపుజ్జవాః || ౯౪ || అగ్రేశైలస్యనగరిం
 శోభితామభితశ్శ్రియాసాలేనావృతపర్వస్తాంనాగజాలైరలఙ్కృతామ్ |
 నిత్యోత్సవప్రసక్తేనదియుదియుర్ధ్వజావృతామ్ | పరితాంకాహళీనాదైఃప
 ఛేళిమనుధారనైః || ౯౫ || ఆసింభస్తీమశేషాణాంశ్రవసోరన్తరంము
 హుః | భేరిమద్దశముత్యైశ్చవద్యైర్వాదితదిజ్జుభామ్ || ౯౬ || పిత
 తాంజయశబ్దైశ్చవిష్ణుభక్తముఖోద్గతైః | ఆమ్నాయఘోషైరభితఃపరి
 పూరితదిజ్జుభామ్ || ౯౭ || సౌధేసౌధేవసతతంసమారోపితదీపికామ్ |
 మణితోరణశృక్లేషుబద్ధమాల్యాంమనోహరామ్ || ౯౮ || అభితఃపాఞ్జరైశ్చ
 త్రైరాలోలైరపిచామరైః | శ్వేతదీప్తిపశ్రియంపుంసాంపహస్తీమపవశ్య
 తామ్ || దదృశుర్దివ్యవాసానాంమాతృకాంమునిసత్తమాః | హరిణాస్తే
 సమాగత్యహరిదర్శనలాలనైః || ౧౦౦ || మునిభిర్నగరిమేనామపశ్యన్నద్భ
 తాకృతిమ్ | తతస్తేమనయస్సర్వేహర్షోత్ఫుల్లవిలోచనాః || ౧౦౧ ||
 ————— శ్రీమన్నారాయణదివ్యమృగశిఖరహవర్ణనమ్. శ్రీ —————
 కల్యాణసరసిస్సాత్వాకృత్యాపార్యాహ్నికీక్రియాః | ఆనన్దయమధ్య
 స్థంనారాయణమనామయమ్ || ౧౦౩ || దదృశుర్భక్తినమాస్తేసాన్ద
 ర్యామృతవారిధిమ్ | లక్ష్మీలాలితపాదాబ్జంరత్నమజ్జీరభూషితమ్ ||
 ఆబద్ధపీతవనంబద్ధకాశేయకోజ్జ్వలమ్ | మధ్యేజఠరమాబద్ధసౌవర్ణోదర
 బద్ధనమ్ || ౧౦౪ || ఉత్తరీయోపవీతాభ్యాముత్తరోత్తరమద్భుతమ్ |
 శ్రీవత్సవైజయస్తీభ్యాంశ్రియాచోల్లసితోరనమ్ || ౧౦౫ || కనకాజ్ఞ
 దభూషాణాంభజానాంభూషణాన్తరైః | శబ్దచక్రగదాపద్మైరామో
 దితజగత్త్రయమ్ || ౧౦౬ || విలసద్వదనామ్భోజంవిష్ఫురితవిలోచ
 నమ్ | ఉల్లసద్గర్జఘటకంరత్నకుండలమణ్డితమ్ || ౧౦౭ || రత్నైర్వి
 భ్రాజమానేనమకుటేనవిరాజితమ్ | ఆపాదచూడసాన్దర్యలహరీలఙ్కనా
 త్తనైః || ౧౦౮ || అక్షిభిర్నిగమాన్తానామభితఃపరిచారితమ్ | పద్మా
 యాఃపరమంభాగ్యంపశ్యతాంనేత్రపారణమ్ || ౧౦౯ || శ్రుతీనాంమా
 నసీంమూర్తింసూరీణాంకులదైవతమ్ | అగ్రస్థితంఘటంపుంసామపవర్గా
 భిలాషిణామ్ || ౧౧౦ || అనుభూయసమస్తాస్తేభగవన్తంసనాతనమ్ |

ససంస్కర్షసృతుశ్చాపివిధూతాశేషకల్మషః ॥ ౧౧౨ ॥ వీరధ్వజేనదత్తంచ
 తస్యైభగవతేధనమ్ । న్యవేదయన్తునిశ్చేష్టా నిర్మమాస్సర్వకర్మసు ॥
 గత్సంసువర్ణంవస్తాగ్నిరాజార్హమపిచాసనమ్ । చామరంచన్దనాద్యంచ
 ఛత్రంచవిమలప్రభమ్ ॥ ౧౧౩ ॥ తీరేకల్యాణతీర్థస్యమునయస్తేసిషేవి
 రే । త్రియగంపరయాభక్త్యాశ్రీమన్నారాయణంప్రభుమ్ ॥ ౧౧౪ ॥
 * భగవత్కృతకుశలప్రశస్తూర్వకకల్యాణతీరకరణీయదానవ్రశంసా*
 వశ్యన్నారాయణశ్రీమాన్పరితోమునిపుణ్ణవాః । ప్రయతానబ్రవీదేతదను
 కమ్పమ్మతామ్బుధిః ॥ ౧౧౫ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ ప్రీతోహంమునిశార్దూ
 లాభవతామవలోకనాత్ । భక్తిసమ్భాగ్రీస్తనర్వాణ్ణాభక్తావహహిమే
 ధనమ్ ॥ ౧౧౬ ॥ కృపాపరవశస్సోహంకృపాభక్తవశంవదా । భ
 క్తాభక్తిపరాధీనాభక్తిస్సామత్ప్రసాదజా ॥ ౧౧౭ ॥ పారవశ్యంహి
 భక్తేషుపాగ్రభవంముమనేతరత్ । నాహమిచ్ఛామియమ్తాభిర్వి నావైకణ్ణ
 వైభవమ్ ॥ ౧౧౮ ॥ అత్రవాతత్రవాసాకంయుమ్తాభిస్సతతంరమే ।
 అథనాపునరత్రైవవర్తధ్వంమత్పరాయణాః ॥ ౧౧౯ ॥ అధికారావసా
 నేతువైకుణ్ఠేమామవాప్స్యథ । యేమీకేచనవిన్ధ్యాద్రిమహారణ్యనివాసి
 నః ॥ ౧౨౦ ॥ హరిణాదూరమాయాతాస్తేపియాన్తుపరంపదమ్ । అ
 యంప్రభావోభవతాంపశవోభవదన్వయాత్ ॥ ౧౨౧ ॥ స్వైరంయా
 న్తిపరంథామసురాణామపిదుర్లభమ్ । చరన్త్విహత్యణంతేచసశ్చర
 న్తుమదగ్రతః ॥ ౧౨౨ ॥ పిబన్తుతీర్థంకల్యాణంనపిబన్తుపునః స్తనమ్ । వై
 కుణ్ఠశర్ధనంహ్యేతత్స్థానంనామ్నాభిధీయతే ॥ ౧౨౩ ॥ పాగ్జ్ఞోవా
 పామరోవాపిపశవోవాథపక్షిణః । యేమామహనిషేవస్తేవైకుణ్ఠంవర్ధయ
 న్తితే ॥ ౧౨౪ ॥ యేతుకల్యాణతీర్థస్యతీరదానంవితన్వతే । సహస్ర
 గుణితంతేషాంఫలంసద్యోభవిష్యతి ॥ ౧౨౫ ॥ ఏకాంగాయోదదాత్య
 త్రవిధివద్భక్తిసంయుతః । గవాంకోటిప్రదానస్యఫలంతేనాధిగమ్యతే ॥
 బ్రాహ్మణాయదరిద్రాయవిష్ణుభక్తాయయఃపునః । తీరేకల్యాణతీర్థస్య
 యత్తైత్రంసమ్ప్రియచ్ఛతి ॥ ౧౨౬ ॥ తత్తైత్రరేణుసశ్శ్యాతాన్వత్సరా
 ద్వివివర్తతే । అనుభూయేషి తాన్సోగానస్తేమామధిగచ్ఛతి ॥ ౧౨౭ ॥
 అథవాపునరాశాయాంసార్వభౌమోభవిష్యతి । మామేవలప్స్యతేపశ్చ

త్సర్వధానజహామితమ్ ॥ ౧౩౦ ॥ కల్యాణతీర్థతీరేతుప్రాప్త్యాణాన్భో
జయన్తియే । చతుర్న్వపిచకాలేమభవిష్యన్తిచతుర్ముఖాః ॥ ౧౩౧ ॥
యోదదాతిచవస్తాగ్రితత్తీరేయక్తమానసః । శ్రియంప్రాప్స్యన్తితద్వం
శ్యాన్సప్తసప్తచసప్తచ ॥ ౧౩౨ ॥ పర్యాప్తంధనమేకస్మైకల్యాణ
సరసస్తతే । యోదద్యాత్సభవేదేవకల్పాన్తరథనేశ్వరః ॥ ౧౩౩ ॥ అ
శ్వంవాస్యన్దనంవాత్రగజంవాయఃప్రదాస్యతి । స్వరాజ్యమనుభూయాన్తే
స్వారాజ్యమధిగచ్ఛతి ॥ ౧౩౪ ॥ ముక్తాప్రదాయినస్తత్రముక్తభేదాస్స
బాధవాః । తారాపథమవాప్స్యన్తిహారాలఙ్కృతవక్షసః ॥ ౧౩౫ ॥
కాంస్యంవారజతంవాపిదదతేచాత్రయేనరాః । చంద్రీలోకమవాప్స్యన్తి
ఊష్ణన్త్యాచన్ద్రితారకమ్ ॥ ౧౩౬ ॥ కల్యాణతీర్థసలిలంకుష్మేనాదా
యయేనరాః । సమృద్ధిచ్ఛన్తిపితరస్తేహంస్యస్తప్తచేతసః ॥ ౧౩౭ ॥
అధ్యాపయన్తియేబాలాన్స్తస్యతీర్థస్యసన్నిధౌ । లప్స్యన్తేవాగ్నినఃపు
త్రాన్ధన్యాన్తేథావిరోబవహాః ॥ ౧౩౮ ॥ యోవాత్రావయతేవిద్యామ
ధ్యాత్తజ్ఞానదాయినీమ్ । ఉపదేష్టుషదనిత్యంమత్సహాయమవాప్స్యతి ॥
తలదానానితత్తీరేకాలేకాలేవిత్వతే । పాపానితేహంతిలశోనశ్యన్త్యై
వనసంశయః ॥ ౧౪౦ ॥ కన్యాంకల్యాణతీర్థస్యభూషితాం కనకాది
భిః । తీరేదదతియేతేహంశృణుధ్వంఫలముత్తమమ్ ॥ ౧౪౧ ॥ ధనధాన్య
సమృద్ధాన్తేజీవిత్యాధరణీతలే । శ్రీభూమినీళాసంయుక్తం మాంప్రా
ప్స్యన్తిచమత్పదే ॥ ౧౪౨ ॥ తస్మాద్విహేవమునయోయాయంభజత
మామితి । ఉక్త్వానారాయణశ్రీమానానన్దమయసంజ్ఞితే ॥ ౧౪౩ ॥
విమానేరమయాసాగ్ధంమోదతేన్దమసాహరే । తతస్తువారదఃప్రాహ
మునీన్దుదితచేతసః ॥ ౧౪౪ ॥ శ్రుతంసమస్తందృక్ష్టంచమునిభిర్దివ్యమ
ద్భుతమ్ । చరితంవాసుదేవస్యయాదవాద్రినివాసినః ॥ ౧౪౫ ॥ యా
దవాచలమాహాస్త్వయిదంపుణ్యంపురాతనమ్ । యఃపఠేచ్ఛృణోయదావా
పిసపవభగవత్పరః ॥ ౧౪౬ ॥ తస్యగేహేచలక్షీశ్చవిద్యాపిచవివర్ధతే ॥
తంపూజయతియోనిత్యంసఫలంసర్వమృచ్ఛతి ॥ ౧౪౭ ॥ యాదవాచ
లమాహాస్త్వయస్యగేహేప్రవర్తతే । ఆయురారోగ్యమైశ్వర్యంసర్వం
తస్యభవిష్యతి ॥ ౧౪౮ ॥ పుత్రాశ్చపుణ్యనిరతాభవిష్యన్తిపునఃపునః ॥

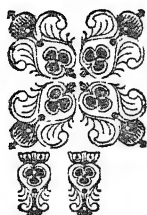

ఇతినిఖిలజనానామిష్టితార్థప్రదాయీ కులపతిరమరాణామభిక్త్యాపతి
 ర్ముః । యదుగిరితటభాగేయాచ్యమామోదదాతిస్వపదకమలసేవారాజ్య
 సామ్రాజ్యలక్ష్మీమ్ ॥ ౧౮౯ ॥ దశమపితృశసీనాం దేహినోయాదవాదౌ
 మధురిపుపదపద్మేనిక్షిప్తస్తకదాచిత్ । ముహురపివిబుధానాం ముక్తిసో
 పానభాజాం సురభితహరిదంతాంపుష్పవృష్టిం లభస్తే ॥ ౧౯౦ ॥ చరమచర
 మశేషం యః పుమాన్వీత్యునిస్యేపరమమపిషదంతత్పవనైరక్షిపాతైః । య
 దుశిఖరినియస్తస్తేననిత్యాచిత్యాజ్ఞే హరిగకులముముత్యాహంతతస్యై
 వశితా ॥ ౧౯౧ ॥ యదుగిరితటభాజశ్శృణ్వతేయేచపిష్టోః కలితనిగమ
 వాదాకాహళీనాం ప్రణాదాకా । కరిణవిగమకాలే తేహివైకుణ్ఠసేనా
 విజయపటహనాదాన్విష్వగాకర్ణయన్తి ॥ ౧౯౨ ॥ సకృదపిముఖమగ్రే
 పశ్యతాం యాదవాదౌ నిఖిలభువనరత్నానిర్నిమేషస్య విష్ణోః । సురభితహ
 రిదంతం సాన్వితం ధామిద్దివ్యే వదనకమలగన్ధై ర్వక్తవై కణ్ఠనాథః ॥
 త్తీణమపినివసస్తకేవలం యాదవాదౌ దహరకు హరయాతాదేవయాన
 ప్రయాతాః । సకలమపిచకాలం సానుబద్ధాలభస్తేపరమపురుషగోష్ఠీప
 త్త్రీమధ్యేనివాసమ్ ॥ ౧౯౩ ॥ మునివరగిరమేనామిన్ద్రమాకర్ణ్యకేచిద్వ్య
 ధిషతయదుశైలేవీతరాగానివాసమ్ । కతిచనసహసాద్యంధామసమ్పా
 ప్యవిష్టోరకృషతసహసేవాంశేషిశేషాశనాద్యైః ॥ ౧౯౪ ॥

ఇతి శ్రీనారదీయే పురాణే జ్ఞానకాండే శ్రీమద్వాదవగిరి మాహా
 త్మ్యే భగవత్సన్దర్శనం నామ ద్వాదశోధ్యాయః-

ఇథం శ్రీనారదపురాణాంతర్గతః ప్రథమప్రభృతిద్వాదశపర్యంత
 ద్వాదశాధ్యాయాంత్యక శ్రీమద్వాదవగిరిమాహాత్మ్యే
 పరపురాణభాగస్సమాప్తి మగమత్.

శ్రీ రస్తు.

—(*)—

శ్రీమతేనారాయణాయనమః.

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

శ్రీమత్సృష్టపురాణావృత్త

శ్రీమద్యాదవగిరిమాహాత్మ్యమ్.

* హ రి : ఓ మ్. *

శౌనకకృత యాదవగిరివైభవవిషయక ప్రశ్నః.

శ్రీమాతః ॥ శ్రీపుణ్యారణ్యశరణాః పుణ్యశీలామహాబుధాః॥
వైభవంక్షేత్రతీర్థానాంవర్ణితంపావనాశనమ్ ॥ ౧ ॥ యుష్మత్సన్నిధి
మాత్రేణచోదితేనమయాద్విజాః । దయాశీలాఃప్రసన్నాహంకింభూ
యశ్శ్రోతు మర్హథ ॥ ౨ ॥ శౌనకః ॥ సాతేధర్మవిశేషజ్ఞ సర్వశా
స్త్రవిశారద । గణ్ఢాదిసర్వతీర్థానాంక్షేత్రాణాంపుష్కరస్యచ ॥ ౩ ॥
కురుక్షేత్రస్యమాహాత్మ్యం మధురాయాశ్చవైభవమ్ । వారాణస్యా
శ్చమాహాత్మ్య మయోధ్యాయాశ్చవైభవమ్ ॥ ౪ ॥ ద్వారకాక్షేత్ర
మాహాత్మ్యం వేంకటాద్రిశ్చవైభవమ్ । యాదవాదేఃప్రభావంచస
హ్యోదేర్మలయస్యచ ॥ ౫ ॥ శ్రీముష్ణక్షేత్రమాహాత్మ్యం రజ్జక్షేత్ర
స్యవైభవమ్ । అన్యేహంక్షేత్రతీర్థానాంవైభవంపరమాద్భుతమ్॥ ౬ ॥
పీతమస్మాభిరమృతంత్వన్ముఖామృజనిస్సృతమ్ । పరావరేహంక్షేత్రా
ణాంతీర్థానాంచమహామతే ॥ ౭ ॥ శ్రుత్వాతువైభవం తేహమత్యద్భు
తమతృప్తుమః । తత్రయాదవశైలస్యమాహాత్మ్యశ్రవణేవిభో ॥ ౮ ॥
కుతూహలాద్వయంసర్వేవర్ణ నేతికుతూహలాః । తస్మాత్ప్రచ్ఛామహే
త్వాంహి సంశయంభిధిసువ్రత ॥ ౯ ॥ రహస్యంచవ్రకాశంచసర్వం
జానాసిసర్వవిత । పురాయాదవశైలస్యమాహాత్మ్యశ్రవణేత్వయా॥
పోక్తంమానవదేవైశ్చదుర్బటంబ్రహ్మరుద్రకైః । కిరీటాగమనంవిష్ణోః

క్షీరసాగరశాయినః ॥ ౧౧ ॥ కిమర్థమాగతఃకృష్ణో ద్వాదశానిలయో
 ఽచ్యుతః । కృష్ణఃకిరీటంధృత్వాతుకిమర్థంవసతిప్రభుః ॥ ౧౨ ॥ ద్వాదశా
 మపి స న్త్యజ్యతత్రనిత్యంప్రసన్నధీః । ప్రహ్లాదవరదోవిష్ణుర్నృహరిఃకథ
 మాగతః ॥ ౧౩ ॥ కతితీర్థానిసన్త్యతకతిచాయతనానిచ । ఆగతాబ
 దరీవృత్తాఃకథంబదరికాశ్రమాత్ ॥ ౧౪ ॥ కిమర్థమాగతాశ్వేతమృతి
 కాపావనీశుభా । ఏతదన్యచ్ఛసర్వంనోవక్తుమర్హసిసువ్రత ॥ ౧౫ ॥
 బ్రూయిస్సిద్ధస్యశిష్యస్యగృహవోగమ్యమప్యత ॥ శ్రీమాతః ॥ సా
 ధుసాధుద్విజశ్రేష్ఠాఃకథాంసారతరాంశుభామ్ ॥ ౧౬ ॥ సర్వపాపప్ర
 శమనీంసర్వమజ్జశవర్ధినీమ్ । పురాకృతయగేవిహోధర్మజ్ఞస్సంశితవ్రతః ॥
 దీప్తిమానితివిఖ్యాతస్తవస్వీకృష్ణభక్తిమాన్ ॥ కుమారంపరిపప్రచ్ఛస
 త్యలోకేపురానఘః ॥ ౧౭ ॥ భవద్భిర్యదహంపృష్టవేదేవద్విజర్హభాః ।
 దీప్తిమాన్ ॥ సనతు-మారసర్వజ్ఞవదతాంవదమోవర ॥ ౧౮ ॥ యాద
 వాద్రేఃప్రభావంచయత్రసన్నిహితోహరిః ॥ ౧౯ ॥ ఇత్యేవముక్తఃకరుణంకు
 మారోనారాయణస్యాఙ్ఘ్రినివిష్టచిత్తః । దయాళునాదీప్తిమతాతిహృ
 ష్టోవ్యాహర్తుమద్ర్మహిమానముత్సుకః ॥ ౨౦ ॥

ఇతిశ్రీమత్సృపురాణేక్షేత్రఖండేశ్రీమన్యాదవగిరిమాహాత్మ్యే శౌనక
 కృతయాదవగిరివైభవవిషయకప్రశోనామ ప్రథమోధ్యాయః.

—* శ్రీకృష్ణావతారకంసవధాదికథనమ్. *—

సనతు-మారః ॥ దీప్తిమంతేప్రవత్సామియాదవాదేశ్వవైభ
 వమ్ । ఆత్యద్భుతంమహాపుణ్యంత్యమిహైకమనాశ్శృణు ॥ ౧ ॥ భూ
 మిర్భారేణసన్తప్తాకంసాదీనాంసురద్విషామ్ । గౌస్సత్యపాద్రవద్భీతా
 సర్వదేవగణైర్వృతా ॥ ౨ ॥ బ్రహ్మణాచాపిశర్వేణతీరంక్షీరపయో
 నిధేః । బ్రహ్మస్త్రాదుద్రసహితశ్శ్యామళంశాన్తవిగ్రహమ్ ॥ ౩ ॥ వి
 ష్ణుంవరేణ్యంవరదంప్రభవిష్ణుమధీశ్వరమ్ । ప్రేమగద్గదయావాచాసా
 రంసుష్టుమితంమృదు ॥ ౪ ॥ బ్రహ్మే ॥ నమోస్తునారాయణవిశ్వమూ
 ర్తేనమోస్తుతేశాశ్వతశర్వయోగిన్ ॥ త్వమేవవిశ్వంసచరాచరాత్మకం
 త్వయ్యేవవిశ్వంప్రవదన్తిస్తవః ॥ ౫ ॥ నమోస్తుతేకారణకారణాయ

సమోస్తుకై వల్యఫలప్రదాయ । సమోనమస్తేస్తుజగన్మయాయ వేదాస్త
వేదాయనమోనమస్తే ॥ ౬ ॥ కార్యక్రియాకారణమప్రమేయంకవిం
పురాణంకమలాయతేక్షణమ్ । కుమారవేద్యంకరుణామయంతం కల్ప
ద్రుమంవిష్ణుమహంభజామి ॥ ౭ ॥ త్రిలోకనాథంసరసిరుహాక్షండయా
నిధింపద్మభవార్చితాఙ్గిమ్ । మహాబలంవేదనిధింసురేశ్వంసనాతనంవి
ష్ణుమహంభజామి ॥ ౮ ॥ ఇతిస్తుత్వారమానాథంబ్రహ్మతూష్టిమవస్థి
తః । తతఃప్రాదురభూద్విష్ణుశ్రీదేవఃకరుణానిధిః ॥ ౯ ॥ ఊచేవా
చంసుధాధారాం బ్రహ్మణంసభవంవిభుః । అవధారితమేతన్నే భవ
తాంమానసంహియత్ ॥ ౧౦ ॥ యదోఃకులేవతీర్ణస్సస్పృహోభారంహ
రామ్యహమ్ । తద్గచ్ఛతమహాభాగాఃకంసశఙ్కాభయోద్ఘాతాః ॥ ౧౧ ॥
ఇత్యుక్త్వాన్తర్దధేవిష్ణుర్బ్రహ్మలోకపితామహః । దేవామ్భూమింసమాశ్వా
స్యకర్తవ్యంచనివేద్యచ ॥ ౧౨ ॥ యావయిత్వాభసర్వాంశ్చస్వలోకమ
గమద్విభుః । అథవిష్ణుస్సదానన్దశ్చిన్తయామాససద్విజ ॥ ౧౩ ॥ జన్మత్యే
త్రంశుభందేవఃకుతఇత్యేవనిశ్చితే । యాదవస్యశుభేక్షేత్రేవసుదేవస్యధీ
మతః ॥ ౧౪ ॥ అవతీర్ణభువోభారంహరిష్యాసితిమేమతిః ॥ ఏవంసజ్జ
ల్ప్యభగవాన్ స్వస్థానేపూర్వవత్స్థితః ॥ ౧౫ ॥ అథశౌరిఃకృతోద్వా
హూదేవకీప్రముఖాఃస్త్రియః । కంసస్తుప్తమనావిప్రబహుమానపురస్క
రమ్ ॥ ౧౬ ॥ ప్రేషయామాసభగినీతూర్యఘోషపురస్కరమ్ । తదా
హ్యభూన్నభోవాణీమేఘనిర్ద్వాదనాదితా ॥ ౧౭ ॥ హస్తాస్యాహ్య
ప్తమోగర్భస్త్వాంయాంవహసిదుర్మతే । శ్రేయశ్చిన్తయశీఘ్రింత్వంస్వా
త్తనఃకుమతేర్ధ్రువమ్ ॥ ౧౮ ॥ ఇత్యుక్త్వాన్తర్దధేవాణీకంసోమూఢమతి
స్తదా । హస్తుముద్యుక్తవాంస్తాంవైస్సాధోన్మూలితసాహృదః ॥ ౧౯ ॥
సన్నితోవసుదేవేన నివృత్తస్సారవాక్యవిత్ । అస్యాఃపుత్రాన్ప్రదాస్యా
మిమోచయాశుశుభాంస్త్రియమ్ ॥ ౨౦ ॥ ఇత్యుక్తస్సతుసన్తుప్తః । ప్రే
షయామాసదమ్వతీ । తతఃకాలేతుసమ్మృప్తేదేవకీసుమనీప్రజాః ॥ ౨౧ ॥
కంసఃపాపమతిర్హోహాన్మారదస్యోవదేశతః । స్వసుస్సుతాన్ హన
న్వాపస్తాచకారాగృహేద్విజ ॥ ౨౨ ॥ నిగల్గైర్బన్ధయామాసవిష్ణుమేవ
విచిన్తయన్ । అస్తేకృహేదుర్మణిభిర్మన్త్రిభిశ్చపరీవృతః ॥ ౨౩ ॥

సప్తమేనిర్గతేగచ్ఛేభగవాన్మధుమాదనః । ఆవిరాసీఞ్చభాయాస్తుదేవ
 క్యాస్తుశుభోదరే ॥ ౨౪ ॥ తాభ్యాంస్తుతస్సభగవాన్లోకలం గోవిభూ
 షితమ్ । గతోనన్దంనన్దయితుంనన్దనన్దనభావతః ॥ ౨౫ ॥ కంసస్తుచన్డీ
 కావాక్యంశ్రుత్వావిస్త్రయమాగతః । పూతనాఘబకాదీంశ్చప్రేషయా
 మాసతద్వధే ॥ ౨౬ ॥ ఆగతానహనత్కృష్ణేరమయన్లోకలంభుః ॥ ౨౭ ॥
 తతస్సమాగత్యపురంసకృష్ణోఽప్యకూరమిత్రస్సబలస్సభాంగతః । చిక్కిర్న
 యాశంస్వజనస్యపితోఃప్రాసాదజాలైర్బహుభిస్సమావృతమ్ ॥ ౨౮ ॥
 బలేనసహితోదేవఃపురవీధీషునిర్గతః ॥ ౨౯ ॥ కుతూహలాద్ద్రష్టుకా
 మోవయన్ప్రేయః పురసమ్పదః । దృష్ట్వాతివిస్మితఃకృష్ణో యద్ధవీలాకు
 తూహలీ ॥ ౩౦ ॥ రజశస్యతుధూర్తస్యకంహృత్వాతిబలస్యచ । పర్య
 థత్తవయన్ప్రేయశ్చౌషాటిఞ్చాపసుభూషితాః ॥ ౩౧ ॥ సైరధ్యాయీకామ
 తప్తాయాఃకృతవాస్త్రితిమచ్ఛతామ్ । పాటీరపజ్జ-సుప్రీతస్సర్వకామ
 ఫలప్రదః ॥ ౩౨ ॥ కృత్వాశుభసుషోభక్లంతత్రత్యానహనద్భవీ । తతః
 కువలయాపీడంహత్వార్జుంప్రవిశ్యచ ॥ ౩౩ ॥ చాణూరముష్టికారిష్టకౌ
 సలాదీన్మహాబలాః । కృత్వావ్యాజేనతామత్యాతదాచార్యానపిన్ద్వి
 జ ॥ ౩౪ ॥ పునఃకుతూహలాత్కృష్ణమజ్ఞుముక్తుజ్జమారుహత్ ॥ ౩౫ ॥ ఉత్తు
 జ్జమశ్చౌద్రిపుయూథనాథం కంసంనిపాత్యాతిబలంహ్యధోధః । పరేత
 మాకృప్యమహాసభాయాంసుసాధువాదస్సుమహాసభూత్తదా ॥ ౩౬ ॥ ని
 గలాన్తోచయామాసపితరౌసదయానిధిః ॥ ౩౭ ॥ సాన్త్యయామాస
 సాన్త్యజ్ఞసాన్త్యవాక్యైర్విమోహితైః । తతఃకృష్ణశ్చరామశ్చగయ
 త్రీవ్రతమాస్థితౌ ॥ ౩౮ ॥ తతస్సాదీవసాద్విప్రార్చితృష్టికళామ
 గాత్ । దక్షిణాంశురపేదత్వాపితృస్థానాత్తుపుత్రకమ్ ॥ ౩౯ ॥ హతం
 జామాతరంశ్రుత్వాజరాసన్ధోమహాబలః । త్రయోవింశతిభిస్సైన్యవైః
 పరివార్యాతిరుష్టధీః ॥ ౪౦ ॥ అత్రోహిణీభిస్సృక్ష్ణ్యాతైరాగతోమధురాం
 పురీమ్ ॥ ౪౧ ॥ వినిర్జితఃకృష్ణబలేనసంయుగేజరామతోవిష్త్రితనమృకన్ధరః ।
 కృష్ణంవిదిత్వాతిబలంమహామతిఃపురంప్రవిశ్యాథవిచిన్తయత్తదా ॥ ౪౨ ॥
 ఏవంసప్రదశకృత్యస్తావదత్రోహిణీబలైః । పరాజితస్సైన్యశ్చకృష్ణేనా
 ద్భుతకర్తృణా ॥ ౪౩ ॥ అష్టాదశమసక్తామోహ్యభవద్రోమహర్షణః । జరా

సన్ధేసకృష్ణపిబలదేవేనసంయుతః ॥ ౪౨ ॥ లోకేచిత్రగతించిత్రకథాంచా
చింతయద్భుతః । నైకతాప్రేజయోవాపిహ్యజయోవాపిభూతలే ॥ ౪౩ ॥
ఇతిప్రదర్శయన్కృష్ణోహ్యపరాజితవిక్రమః । పరాజితఇవశ్రీమానపలా
యత్సతాంగతిః ॥ ౪౪ ॥ దక్షిణాభిముఖస్తార్థమగ్రజేనసమన్వితః । జ
రాసన్ధోపైస్సేనతమనుప్రావిశత్కుక్రుధా ॥ ౪౫ ॥ ద్విపముద్దిశ్యగచ్ఛ
ంతంసంహంతుద్రవ్యగోయథా । కృష్ణోగిరివరక్షేత్రంతుజ్జమారుహద
ద్భుతమ్ ॥ ౪౬ ॥ తమజ్ఞాయజరాసన్ధోగిరావగ్నింసమాస్పృజత్ । కృ
ష్ణరామాతుతద్ధిత్యాద్వారకాంజగ్నుతుద్ధృతిమ్ ॥ ౪౭ ॥ జరాసుతోపి
దుర్బుద్ధిర్దగ్ధాతావినిశ్చితః । పురంగతస్సప్తేనృశ్చకృతార్థోహమమన్యత ॥
జగజ్జన్మాదిలీలస్తువిప్రార్థా రేహితోమహా ॥ మర్త్యలీలానుకరణస్సభాం
ప్రావిశదద్భుతమ్ ॥ ౪౮ ॥ వరాసనగతశ్శ్రీమానామేణసహితో
హరిః । సర్వానావూయమన్త్రజ్ఞాన్తన్త్రితుంజగదీశ్వరః ॥ ౪౯ ॥
సాత్యకిశ్చోర్ధ్వశ్చైచ్ఛవహ్యతూరశ్చైచ్ఛవబుద్ధిమాన్ ॥ ఉగ్రసేనోమహాభా
గోయేచాస్యేయదుపుజ్జవాన్ ॥ ౫౦ ॥ సమాగతాస్సభాయాంవై బుద్ధిమన్తో
విచక్షణాః । సభ్యాశ్శృణ్వన్తుసద్వాచం మమప్రీతికరాంశుభామ్ ॥
యస్మిన్దేవేనసత్స్వామిభాగ్యవ్యభయవర్జితే । పుణ్యవృక్షలతోపేతే
పుణ్యతీర్థసమన్వితే ॥ ౫౩ ॥ పుణ్యద్విజగతోపేతేపుణ్యామలజలాశయే
తందేశంద్రష్టుకామోహంసజగర్షణసహాయవాన్ ॥ ౫౪ ॥ గచ్ఛామ్య
దైవహేసభ్యారక్షధ్వంద్వారకాంశుభామ్ । ఇత్యుక్త్వానగరాత్ప్రా
తర్దక్షిణాభిముఖాయయా ॥ ౫౫ ॥ బహుదేశానతిక్రమ్యవనానిసరి
తోగిరిన్ ॥ గోమంతంభూధరశ్రేష్ఠంతుజ్జద్రుమలతాచితమ్ ॥ ౫౬ ॥ క
రవీరపురంరమ్యంతన్మృలేనందదర్శహ । స్పృగాలంవాసుదేవేన రక్షితంబ
హుదుర్గమమ్ ॥ ౫౭ ॥ దదర్శభగవాన్కృష్ణోబలదేవేనవిన్వితః । దుర్గ
ద్వారంతతోగత్వాశక్తమాపూరయద్విభుః ॥ ౫౮ ॥ శ్రుత్వాతత్కృష్ణధ్వ
నిమాపతంతంస్పృగాలమత్యద్భుతవేషభూషణమ్ । హత్వాతదంతఃపుర
మావిశద్ధరింతతోగిరించారుహదద్భుతంద్విజ ॥ ౫౯ ॥

ఇతి శ్రీమత్పురాణే షోడశాక్షణే శ్రీమద్వాదవగిరి మాహాత్మ్యేక్షీకృష్ణావతా

ర కంసాదివధకథనంనామ ద్వితీయోధ్యాయః.

—*శ్రీకృష్ణబలరామయో ర్గోమస్తపర్వతారోహణమ్. *—

హత్వాస్యగాలంకృష్టోపి రామశ్చద్భుతవిక్రమః । గోమస్తం
పర్వతశ్రేష్ఠంతుజ్జమారుహతాంవిభూ ॥ ౧ ॥ పారిజాతైశ్చమద్భా
రైశ్చమకైశ్చైవపాటలైః । ప్రియాతైశ్చుతపోతైశ్చసాలతాలైశ్చ
మావృతమ్ ॥ ౨ ॥ మధుకైశ్చతమాలైశ్చ అర్జునైర్వకులైరపి । ప్లతై
ర్వైశ్చింశుపైశ్చహ్యారిష్టాదుమ్బురైరపి ॥ ౩ ॥ చంద్రైఃపిచుందైశ్చస
రలైఃకోవిదారకైః । ద్రాక్షైశ్చుభిశ్చజమ్బూభీరమ్భాభిస్సురదారుభిః॥
కపిత్థైర్బిల్వజాతీభిర్బదర్యతోభయామలైః । జమ్బీరైర్పూర్వకైశ్చశో
భితంతత్రతమా ॥ ౪ ॥ నీపైర్వజ్జుశకైశ్చైవకదమ్బైశ్చవిరాజితమ్ ।
నశవేతసకుందైశ్చశిరీషాశోకమణ్డితమ్ ॥ ౫ ॥ కుబ్జకైఃకుటజైశ్చైవ స్వర్ణయా
భీభిరిజ్జుడైః । నాగపున్నాగజాత్యైశ్చమల్లికాశతపత్రకైః ॥ ౬ ॥ జా
లకైశ్చోభితంవిప్రనిత్యర్దుభిరలంద్రుమైః । సరాంసినరితస్తస్త్రిన్నిర్మలా
నిమహాన్విత ॥ ౭ ॥ లసత్కాశ్చనవద్యైశ్చకల్పారైఃకుముదోత్పలైః ।
శోభితానిద్విజశ్రేష్ఠతీరజైశ్చమమైరపి ॥ ౮ ॥ పట్నదైర్మత్తశకునైఃకల
నిస్త్వనమణ్డలైః । హంసకారణ్ణవక్రాహ్వోర్జలకుకుటసారవైః ॥ ౯ ॥
శోభితానిమపుణ్యానినిర్మలాదవహానిచ । బ్రహ్మవిద్భిస్సేవితాని మహా
పాపహరాణిచ ॥ ౧౦ ॥ సన్నితత్రద్విజశ్రేష్ఠతస్త్రిశైలవరోత్తమే । త
స్త్రిన్దద్యశతుర్విరౌద్రచేశే రామకేశవౌ ॥ ౧౧ ॥ శృంగంప్రవర్షణంనామ
హ్యతితుజ్గంమహాద్భుతమ్ । ఆరుహ్యజగతాంనాథౌతత్రశృంగాగ్రచారి
ణౌ ॥ ౧౨ ॥ సర్వాశ్చర్యతమంచాపిపశ్యంతౌచదిశోదశ । రమమాణౌ
యథాకామమూషతుఃపర్వతోత్తమే ॥ ౧౩ ॥ దీప్తిమకాశ్యఃపత్యౌమి

—*క్షీరాభినాథకిరీటాగమనకథారమ్భః. *—

కిరీటాగమనం యథా । కాశ్యపో నామమేధావీతపస్వీబహుపుత్రకః ॥
తస్యాసస్త్వహుపత్న్యస్తుతత్రైకాచవరాననా । దితిరిత్యభివిఖ్యాతాభ
ర్తృశుశూషణేరతా ॥ ౧౪ ॥ తస్యాఃపుత్రాస్తుబహవోహ్యసస్త్వలప
రాక్రమాః । వినిర్జితాఃపహయస్తసపత్న్యైపుత్రకైర్భృశమ్ ॥ ౧౫ ॥

తదాతిదిస్తుభర్తారమిన్ద్రహస్తారమాహవే । పార్థివయామానపుత్రంసా
స్వార్థసాధనతత్పరా ॥ ౧౮ ॥ సన్ధ్యాకాలమజానస్తీకేవలంకామమోహి
తా । కాశ్యపస్తమపాకర్ణ్యవిస్మితోభూద్విజోత్తమ ॥ ౧౯ ॥ కాశ్య
పః ॥ ఇదానీంహేమామకాలంతుముహూర్తంప్రతిపాలయ । తతఃపు
త్రంప్రదాస్యామిసువ్రతేధర్మచారిణి ॥ ౨౦ ॥ దితిః ॥ ఇదానీమేవమేపు
త్రందాతుమర్హసిసువ్రత । ఇత్యుక్త్వాకృత్యభర్తారంరహసిప్రవివేశహ ॥
తతఃకాశ్యపవిప్రేద్వీసాన్సత్త్వాతాంకుపితోబ్రవీత్ । యస్తాద్దారుణ
వేళాయామాగతాసివరాననే ॥ ౨౧ ॥ అసురౌతాభవేతాండ్వాదారు
ణౌలోకకణ్ఠకా ॥ కుమారః ॥ ఇతిభర్తృర్వచశ్శ్రుత్వాభయవిహ్వలమా
నసా ॥ ౨౩ ॥ భర్తారంప్రణిపత్యాహసత్పుత్రండేహిమేప్రభో । ఇత్యే
వంయాచితఃపత్నీకాశ్యపౌవాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౨౪ ॥ పౌత్రస్తుభవితా
భద్రేసాధూనాంసమ్మతస్సుఖీః । ప్రహ్లాదఇతివిఖ్యాతోనామ్నాభాగవతః
కృతీ ॥ ౨౫ ॥ పార్థివమానైఃపుణ్యగుణైర్లోకానాంప్లవయిష్యతి । య
స్త్రిన్విరుధ్యజనకోన్మహారేర్మృత్యుమేవ్యతి ॥ ౨౬ ॥ ప్రహ్లాదపుత్రోమే
ధావీవిరోచనఇతిశ్రుతః । భవిష్యతిసుధర్మత్వాగ్బ్రాహ్మణసుపూజకః ॥
త్రైలోక్యలక్ష్మీంబుభుజేబహుదాతేతివిశ్రుతః । ఇన్ద్రోబ్రాహ్మణరూపే
ణమధ్యాహ్నసమయేనతి ॥ ౨౮ ॥ యాచయామాసతంవీరమభీష్టందే
హిమేప్రభో ॥ విరోచనః ॥ దాస్యామియదభీష్టంతేబ్రహ్మన్వరయవాఙ్మే
తమ్ ॥ ౨౯ ॥ ఇత్యుక్తస్తేనతస్యైవశిరస్సంయాచయిష్యతి । సోపిధీ
మాశిరోదత్వాబ్రహ్మలోకంగమిష్యతి ॥ ౩౦ ॥ తస్యపుత్రోమహాభా
గౌమహాభాగవతోమహా ॥ మహాబలిరితిఖ్యాతోభవిష్యతిసుశోభనే ॥
ఇత్యుక్త్వావిరరామాథగ్రహకర్తృణిసంస్థితః । సాపిభర్తృవచశ్శ్రుత్వా
ముమోదసుభృశందితి ॥ ౩౧ ॥ పుత్రోసాసుషువేచాపిహిరణ్యాక్షంసుదా
రుణమ్ । హిరణ్యకశిపుంచాపిహ్యసురంఘోరదర్శనమ్ ॥ ౩౨ ॥ హిర
ణ్యకశిపోపుత్రఃప్రహ్లాదోఽభూన్మహామతిః । విరోచనస్తుతత్పుత్రస్తస్యపు
త్రోమహాబలః ॥ ౩౩ ॥ మహాబలోమహాతేజామహాభాగవతోమహా ॥
అభూత్ప్రియాణాంలోకానాంనాథస్సాన్సాచార్యసేవయా ॥ ౩౪ ॥ సూ
తః ॥ ఇతీదమాకర్ణ్యవచస్తుదీప్తిమానానందసందోహజలేనిమగ్నః । పునస్స

పవ్రచ్చత దేవపుణ్యంసనతు-మారంభగవన్త మేవ || ౩౬ || సనతు-మా-
రః || సాధుపృష్టంత్యయావిప్రసారంసారవిదాంవర | అత్యాశ్చర్యతమం
నృణాంబలేశ్వరితమద్భుతమ్ || ౩౭ || శృణుచిత్తంసమాధాయభక్త
స్యాద్భుతకర్తృణః | మాహాశ్చ్యంవిష్ణులీలాభిర్యతంసర్వఫలప్రదమ్ || ౩౮ ||
విరోచనసుతశ్రీమాన్సుబ్బణ్ణోకశిఖామణిః | బలిస్సపుత్రోమేధావీకిం
చోదారశ్రవామునే || ౩౯ || సతుశుక్రంసమారాధ్యత్రితోశ్యాంబుభు
జేశ్రియమ్ | కాశికప్రముఖాద్దేవాన్వినిష్ఠత్యమ్మధేసురః || ౪౦ || తదా

—* వామనావతారకథా. *

దితిస్తుభరారంప్రాకృత్యామాససుప్రతా | పుత్రశ్రేయాంసిసుశ్రోణీన
మారాధ్యస్వధర్మతః || ౪౧ || కాశ్యపస్తాంప్రహృష్టాన్మృదుఃఖతాం
మోహితాంసతీమ్ | పయోవ్రతమిదంభద్రేనర్వకామదమాచర || ౪౨ ||
సదాసతామృషీణాంచసత్యంవిష్ణోఃప్రసాదకమ్ | తదనుష్ఠానమాత్రేణస
ర్వానాగమానవాప్నహి || ౪౩ || ఇత్యుక్త్వావిధిపూర్వంతదుపదిశ్యమ
హామతిః | తయాసహవ్రతంచక్రేవిష్ణుప్రీతికరంశుభమ్ || ౪౪ || సాకం
మహర్షిభిర్విప్రనిర్మలైస్సంశితవ్రతైః | బ్రహ్మఘోషాకులాయాంహిశా
లాయాంసర్వవిద్విభుః || ౪౫ || ఆవిర్భూతోమహావిష్ణుర్దయానేత్రోద
యాకృతిః | తందృష్ట్వాజలదశ్యామంపీతకాశేయవాసనమ్ || ౪౬ || చ
తుర్భుజంవిశాలాక్షుంగదాశఙ్ఖామృదాయుధమ్ | శ్రీవత్సహారకేయూర
నూపురాదివిరాజితమ్ || ౪౭ || కాశ్యపోమునిభిస్సాకంవిస్మితోవిస్త
యాకృతిమ్ | దణ్డవత్ప్రణివత్యాకపరమానందనిర్వృతః || ౪౮ || ఉత్థా
యప్రాజ్ఞలిర్భూత్వాకాశ్యపోవాక్యమబ్రవీత్ | సారంసుష్టుమితంహృ
ద్యంపుణ్యం శ్రోత్రప్రియంమహత్ || ౪౯ || కాశ్యపః || జయజయజగ
తాంపతయేనమస్తేమమచ జయంకురుత్వంహికల్పవృత్తః | సతతమురసి
యస్యశ్రీవధూస్సుఖంవసతితమేవహరింశరణంప్రజే || ౫౦ || ఋషయః ||
దేవదేవజగన్నాథజగదీశజగన్తయ | పాహ్యస్తాస్సర్వలోకేశతాపత్ర
యమహానలాత్ || ౫౧ || శ్రీకృష్ణశ్రీకరశ్రీశశ్రీరామశ్రీనిధేహరే |
శ్రీనాథశ్రీమహావిష్ణోశ్రీసృసింహ కృపానిధే || ౫౨ || గర్భజన్మజరా
వ్యాధిఘోరసంసారసాగరాత్ | అస్తానుద్ధరగోవిందకృష్ణవిష్ణోజనార్దన ||

అదితిః || యజ్ఞేశయజ్ఞపురుషాచ్యుతతీర్థపాదతీర్థశ్రవశ్రవణమజ్ఞశ నా
మధేయ | శంసఃకృధీశభగవన్నసిదీననాథ అపన్నలోకవ్రజనాన్యవమో
దయాద్య||౫౪|| విశ్వాదువిశ్వభువనస్థితిసంయమాయస్వైరంగృహీతపు
రుశక్తిగుణాయ భూమే | స్వస్థాయ శశ్వదుపబృంహితపూర్ణబోధ
వ్యాపాదితాత్మతమసే హరయే నమస్తే || ౫౫ || త్వమాశ్రిత్యైవభ
గవన్నాథవోమృత్యుపీడితాః | తరన్తిమృత్యుంకిముతసపత్నాంస్త్యుణసో
దరాన్ || ౫౬ || శ్రీభగవాన్ || దేవమాతర్భవత్యాహంతోషితోవ్ర
తచర్యయా | అపత్యపాలనంకుర్కితవకల్యాణసిత్యదా || ౫౭ || స్వాం
శేనతవపుత్రత్వముపేత్యవశుభాననే | శత్రూన్నిర్దిత్యసత్యంహినదా
గోప్తాస్తి తేమతాన్ || ౫౮ || ఇత్యుక్త్వావర్తదేవిష్టుర్మహాకారుణికోవి
భుః | తతఃప్రాచురభూద్దేవ్యామదిత్యాంవిజయాహరిః || ౫౯ || సోపి
వామనరూపీస్యాన్తహమునిగణైర్హరిః | ఉపసితస్తువిధివద్దేవర్షి గణపూ
జితః || ౬౦ || లోకవృత్తాన్తశ్రవణవ్యాజేనసహరిస్తదా | మహాబలిస్తు
శుక్రాదీనారాధ్యయజనోత్సుకః || ౬౧ || అశ్వమేధశతేనైవ దీక్షితో
దారకీర్తిమాన్ | బహుదాతేతిచాకర్ణ్యబలేరదృతకర్మణః || ౬౨ ||
ఋషీన్వసృజ్యచై కాకీదణ్డచ్చత్రాజిగ్రతోహరిః | తేజస్వీయశసాదీప్త
యజ్ఞశాలాముపావిశత్ || ౬౩ ||

ఇతిశ్రీమత్పురాణే తేత్రఖణ్డే శ్రీమద్వాదవగిరి
మాహాత్యై శ్రీకృష్ణబలరామయోగోమస్తపర్వ
తాలోహణాదికథనంనామతృతీయోధ్యాయః.

————— (*) శ్రీవామనాయబలికృతభూమిప్రదానమ్. (*) —————

దీప్తిమాన్ || తతఃకిమకరోద్విష్టుర్వామనాకృతిరదృతమ్ | ప్రవి
ష్టోయజ్ఞశాలాయాంబలేర్భక్తిమతోగురో || ౧ || శ్రద్ధధానాయభక్తా
యత్వయిచాధోక్షజేపవ | బ్రాహ్మిన్నిగ్ధాయశిష్యాయచరితం వామనా
కృతేః || ౨ || కుమారః || యదాప్రవిష్టోభగవాన్యజ్ఞశాలాంసవామనః |
తదాతుసాగ్నయోవిపాభృగవోబ్రహ్మవాదినః || ౩ || యజమానశ్వసర్వే
పిఋత్విజోయేసమాగతాః ఉత్తస్థుర్మనయస్సర్వేపాణిణాఃపాణిణివా

గతే॥ ౮॥ యజమానఃప్రముదితఃకృతార్థోస్థితిచిన్తయన్॥ ప్రణనర్తమ
హూర్తంతుహ్యత్కృత్సృతిపూర్వకమ్॥ ౫॥ తతఃకృత్వాసుమోధైర్యం
పరిమృజ్యచలోచనే । ఉవాచమధురంవాక్యంకృతార్థేనాన్తరాత్మనా॥
విష్ణుంవరేణ్యంవరదంవామనంవటురూపిణమ్ । సదణ్ణచ్చత్రసజలకమణ్ణు
విరాజితమ్॥ ౬॥ బలిః॥ ధన్యోహంకృతకృత్యోహంపుణ్యోహంద్విజనత్త
మ । అద్యమేసఫలంజన్మజీవితంచసుజీవితమ్॥ ౮॥ అద్యమేసఫలంజ్ఞానంయ
జ్ఞశ్చసఫలోమమ । పితృదేవాదయోమహ్యంసుప్రీతాస్తవదర్శనాత్॥ ౯॥
ఇత్యుక్తాన్వసనమావేశ్యపూజయిత్వా యథావిధి । తత్పాదశౌచసలిలమా
ర్జితాశకబన్ధనః॥ ౧౦॥ యత్పాదసలిలస్పర్శవిధూతాశేషబన్ధనాః ।
బ్రహ్మరుద్రాదయస్సర్వేభ్యుపయశ్చతపస్వినః॥ ౧౧॥ ద్విజవర్తమహా
భాగహ్యర్థినంతాంవితరగ్రయే । దదామివాఙ్మితంసత్యంవటోకామం
ప్రతీచ్ఛమే॥ వామనః॥ వాఙ్మితంయదిమేరాజాదాస్యసత్త్వంప్రదీయ
తామ్ । పదానిత్రీణిరాజేన్ద్రస్సమ్మితానిపదామమ॥ ౧౩॥ తపస్తప్తమ
లంతేనసుప్రీతోస్త్రిసనంశయః॥ సనతుగ్రమారః॥ వామనాయమహీం
దాతుముద్యుక్తమసురర్షభమ్॥ ౧౪॥ బద్ధహస్తోభగవాన్గ్రహణేశజీ
తోభవత్ । నేతాన్తనంజ్ఞాంగురవేకృతవాన్వామనోహరిః॥ ౧౫॥
తాంవిలోక్యకశుకోపిశిష్యంప్రాహద్విజోత్తమ । మహాబలేవిమూఢా
త్త్వావిష్ణురేషసనాతనః॥ ౧౬॥ కథండాస్యసిసుప్రీతోమామనాద్యోదు
ర్మతే । పాదేనైకేనభూలోకంద్వితీయేనచఖండితః॥ ౧౭॥ క్రమిష్యతి
నసన్దేహోవిశ్వకాయోదురాసదః । తాద్రీయస్యగతిఃకుత్రనతస్తాదే
యమన్యథా॥ ౧౮॥ వక్తవ్యంతుత్వయారాజన్నత్రదోషోనవిద్యతే॥
బలిః॥ విష్ణుశ్చేత్సుణ్యవానస్త్వివిప్రోయదిధైతవహి॥ ౧౯॥ నాన్యథావక్తు
మిచ్ఛామిప్రసాదంకురుమేవిభో । శుక్రఃక్రద్ధఉవాచేదంశిష్యంధీరంమ
హాబలిమ్॥ ౨౦॥ తతస్తత్త్వమసిదుర్బుద్ధశ్రీమదాద్ధురుహేశనాత్ । స
ద్యవపహిమద్వాక్యాదచిరాద్భ్రాశ్యసేశ్రియః॥ ౨౧॥ ఇత్యుక్తాన్విర
రామాభశుకోవిష్ణుప్రభావవిత్ । బలిరుద్యుక్తవాన్దాతుంవామనాయ
మహీంద్విజ॥ ౨౨॥ దత్తవాన్విష్ణువేధూమిమర్చితోద్దకపూర్వకమ్ ।
తోయేతుపతితేహస్తేవామనోధూదవామనః॥ ౨౩॥ ఏకేనభువమా

క్రమ్యద్వితీయేనపదాదివమ్ । తతశ్చవామనోభూత్వాత్పతీయముపకల్ప
య ॥ ౨౪ ॥ ఇత్యుక్తిబలిరప్యహశిరసిన్యస్యతాంపదమ్ । తస్యమూ
ర్ధ్విపదన్యస్యహ్యత్తసాత్యత్వతంవిభుః ॥ ౨౫ ॥ ఉవాచమథురంవా
క్యంప్రహృష్టోబలిషుచ్యుతః । భోభోవైరోచనేత్వంహిభక్తానామగ్రణీ
ర్తమ ॥ ౨౬ ॥ సుతలంయాహిధర్మజ్ఞప్రహ్లాదేనమయాసహ । అహం
సదాసన్నిహితోదర్శనార్థంతవాసఘ ॥ ౨౭ ॥ గదాపాణిస్సదావీరర
తౌమితవపత్రనమ్ । ఇత్యాదిశ్యామరగజైర్ముషిభిశ్చసహేశ్వరః ॥ ౨౮ ॥
నర్మదాయాశ్శుభశతే పుణ్యే ఐరమపావనే । తస్మిన్నవబృథసానం
చకారసురసత్తమః ॥ ౨౯ ॥ తతఃప్రహ్లాదసహితోబలినాచాసురైస్సహ ।
సుతలంస్వర్గిభిఃపార్థివ్యంప్రవివేశగదాధరః ॥ ౩౦ ॥ గదాపాణిస్స
దాదేవస్సాన్నిధ్యంకురుతేహరిః । తంపూజయన్తహభాగోహ్యమరో
ముదమావసః ॥ ౩౧ ॥ అతిచిత్రమిదంకుమారముఖ్యోహరిగుణవర్ణన
తుష్టమానసః । హరిచరితమిదంపునఃప్రవక్తుంబియిషిగణమధ్యగతోహ్యు
పాక్రమత్ ॥ ౩౨ ॥

ఇతిశ్రీమత్పుపురాణే యేత్రఖణ్డే శ్రీమద్వాదవగిరి

మాహాశ్లేష్మే శ్రీవామనాయబలికృతభూమి

ప్రదానకథనంనామ చతుర్థోధ్యాయః.

—————(*)—————

—————(*) గోమంతపర్వతంప్రతినారదాగమనమ్, (*)—————

సనత్కుమారః ॥ గోమంతపర్వతేరమ్యేపుణ్యతీర్థనిషేవితే । పు
ణ్యద్రుమలతాజాలేపుణ్యామలజలాశయే ॥ ౧ ॥ పుణ్యైర్మునిగజైర్జుష్టై
జుష్టైపుణ్యమృగద్విజైః । తస్మిన్నిరివరేకృష్ణోబలదేవేనసంయుతః ॥ ౨ ॥
తత్రతత్రప్రదేశేషురమ్యేషూపవనేషుచ ॥ క్షీడన్నానద్దభరితఃపరమాన
ద్దమాధవః ॥ ౩ ॥ అత్రేవవశ్యేచిరకాలమచ్చతేపుణ్డేర్దివ్యజ్యోతిరభివ్రా
జితోహమ్ । దేవైశ్చనిత్యంమునిభిశ్చసాక్షిత్వైర్బ్రహ్మదిభిశ్చాపిసనద్ద
వైగృహి ॥ ౪ ॥ ఇతినిశ్చత్యవైకుణ్ఠంద్వారకాంమూర్యమణ్డలమ్ । రమ్యం
విష్ణుపదంచాపి క్షీరాబ్ధింసుమనోహరమ్ ॥ ౫ ॥ సర్వముక్తాన్యనుక్తాని
యేత్రాణిచబహూనిచ । పుణ్యానిపుణ్యతీర్థానిగర్వంవిస్తృతవాన్హరిః ॥

తస్మిన్మాతేమహాభాగోలోకతత్త్వవిచక్షణః । నారదోవరదంద్రష్టుం
 వైకుణ్ఠంపరమంగతః ॥ ౭ ॥ తత్రాదృష్ట్యాజగన్నాథంతతోవిష్ణుపదంగతః ।
 తత్రాదృష్ట్యాదేవేశంమణ్డలంభాసురస్యతు ॥ ౮ ॥ తత్రాదృష్ట్యా
 క్షీరాబ్ధిశ్వేతద్విపంగతోమునిః । తత్రాదృష్ట్యాదుఃఖారోనారదాభూ
 న్మహామునిః ॥ ౯ ॥ తదాసమీరితాంవాణీంగగనేమేఘస్వనామ్ । గో
 మస్తపర్వతేరమ్యేక్రీడతిస్తహరిస్తునే ॥ ౧౦ ॥ తత్రద్రక్ష్యసిదేవేశంసత్య
 మేవనసంశయః । ఇతిప్రఘోషితాందేవీమరూపాంశ్రుతవాన్మునిః ॥ ౧౧ ॥
 శ్రుత్వాశువరమానన్దమవాపమునిసత్తమః । తదైవగతవాంస్తత్రగోమ
 నైవర్వతోత్తమే ॥ ౧౨ ॥ దదర్శయాదవశ్రేష్ఠం కృష్ణమత్యచ్ఛతంహ
 రిమ్ । ప్రణిపత్యప్రసన్నాత్మాతుష్టావమధునూదనమ్ ॥ ౧౩ ॥ దేవదేవ
 నమస్తేస్తుజగదీశజగన్మయ । త్వమహంశరణంయామిప్రపన్నార్తిహ
 రంహరిమ్ ॥ ౧౪ ॥ ఇతిస్తుత్వామునిస్తాష్ఠీంవిష్టితోఘాద్ధరింవరమ్ । త
 దాహరిస్తుసుప్రీతఃప్రోవాచమునిపుణ్డవమ్ ॥ ౧౫ ॥ అత్రైవవప్రమిచ్ఛ
 మి గౌమస్తగిరిసానుని । తవాగమార్థమేవాత్రవైకుణ్ఠాదిస్థలేవస్తి ॥
 నమయాదర్శనంతుభ్యందత్తంస్వాయంభువోత్తమ । శ్వేతద్విపామునిశ్రే
 ణ్ఠకీటంరత్నఘోషితమ్ ॥ ౧౬ ॥ క్షీరాబ్ధిశ్చమహాభాగపుణ్యకాననమే
 వచ । తేషామాగమనేష్యత్రకురూపాయంమహామతే ॥ ౧౭ ॥ తథేతిచ
 మునిర్హృష్టఃపరిక్రమ్యప్రణవ్యచ । ఘటయామిమమస్వామిఃకతస్సుతల
 మచ్ఛతమ్ ॥ ౧౮ ॥ బలినాఘజితస్సవ్యక్ష్మిణోదేనమహాత్మనా । ఉ
 వాచనారదోభక్తంప్రహ్లాదంసబలింద్విజ ॥ ౧౯ ॥ ధన్యస్త్యవసిలోకే
 స్తినౌతేజసహసుద్రత । యస్మాద్ధర్మగదాపాణిరాస్తేత్రపురపాలకః ॥
 బలిః ॥ ధన్యోస్తికృతకృత్యోస్తిదేవర్షేస్తవదర్శనాత్ । కస్మాల్లోకాదా
 గతోసిఅత్రాగమనకారణమ్ ॥ ౨౦ ॥ లోకవృత్తంచమేబ్రాహ్మివత్సనం
 తేకరోమ్యహమ్ ॥ నారదః ॥ బహుాన్లోకాన్త్రిగన్తాహం విష్ణుసేహో
 త్సుకోబలే ॥ ౨౧ ॥ క్షీరాబ్ధింగతవాంస్తత్రవిష్ణుమత్యచ్ఛతాకృతమ్ ।
 సూపురైఃకటకైర్భాన్తంకటిసూత్రాఙ్ఘ్రీయకైః ॥ ౨౨ ॥ అగ్రదైర్భూషి
 తంరత్ననిచిత్రైఃపీతవాససమ్ । ముక్తాహరైర్హేమమయైర్మణిభిస్సమల
 జ్జూతమ్ ॥ ౨౩ ॥ వినిర్మితమహారత్నస్ఫురన్తకరకుణ్డలమ్ । చార్వాయత

భుజంనున్దస్త్రితమున్నతనాసికమ్ || ౨౬ || సర్వరత్నసమాయ క్తకిరీ
టవరభూషణమ్ | పృష్ఠావతంవిష్ణుమవ్యక్తంఽరమానద్దనిర్వృతః || ౨౭ ||
తచ్చసంస్త్వృత్యసంస్త్వృత్యరూపమత్యద్భుతంహారేః | తత్కిరీటమపిస్త్వృ
త్వాసునోయాతితదాత్మతామ్ || ౨౮ || కిరీటవరమాహాత్మ్యంకింవత్సృ
మిమహాబలే | తత్రైవవస్తుమిచ్ఛామిగచ్ఛామితియయామునిః || ౨౯ ||

—* భగవత్కిరీటానయనాయబలేక్షీరాభిగమనమ్—*

బలిశ్రుత్వా మునేర్వాక్యంకిరీటాహరణోత్సుకః | తతఃప్రహ్లాద మామ
న్న్యైతత్రత్యాంశుసహజ్జనాన్ || ౩౦ || క్షీరాభిస్థంహరిందృష్ట్యాగచ్ఛా
మితిత్వరాస్వితః | ఇత్యక్త్వామన్న్యైతాస్సర్వాన్మహాభాగవతోవహాన్ ||
సుతలాత్సవినిర్గత్యక్షీరాభింగతవాన్బలిః | తత్రదృష్ట్యామహాత్మానందే
వదేవంపుషాకపిమ్ || ౩౧ || నారదోక్తగుణైర్భుక్తంనారాయణమనా
మయమ్ | బలిస్తుహృష్టహృదయః స్తోతుంసముపచక్రమే || ౩౨ || దేవదే
వేశయోగేశపుణ్యశ్రవణకీర్తన | భక్తేచ్ఛోపాత్తరూపాయఽరమాత్మగ్న
మోస్తుతే || ౩౩ || పరావరగతిజ్ఞాయనమస్తేకాలయాపిణే | చతుర్విం
శద్గుణజ్ఞాయపశ్చవింశాన్తనేనమః || ౩౪ || నమఃకారణరూపాయఽర
మానందమూర్తయే | భక్తాయమేఽనురక్తాయ దయాంకురుకృపానిధే ||
ఇతిస్తుతస్సభగవాన్ బలినాభక్తవత్సలః | ఉపాచన్తయమానస్తంబలిం
భాగవతోత్తమమ్ || ౩౫ || హరిః || దాస్యామివాఞ్ఞితంసర్వంత్వయా
భాగవతోత్తమ | స్తోత్రేణానేనసుప్రీతస్త్యద్భక్త్యాచవిశేషతః || ౩౬ ||
బలిః || దేవదేవసురశ్రేష్ఠకిరీటంరత్నభూషితమ్ | గదాధరాయదేవేశ
స్వామిన్ మల్లోకవాసినే || ౩౭ || యాచేనాథాయనాథ స్త్వం లోక
నాథశిఖామణే || భగవాన్ || తతఃకిరీటమాదాయ దత్వాహస్తే మహా
బలే || ౩౮ || క్రైష్ణయామానభగవాన్దచ్చగచ్ఛేతిసాదరమ్ | తతఃకిరీ
టమాదాయత్వరయానవినిర్గతః || ౩౯ || తతస్తర్క్ష్య సుతోవిప్రసమీపంగ
తవాన్హారేః | సర్వాభరణసమ్మన్నంకిరీటేనవివర్జితమ్ || ౪౦ || దృష్ట్యా
విస్తయమాపన్నఃపతౌధూన్వన్మృగోపనః | కిమిదంకిమిదంకేనహృతంస

—* గరుడేనగోమన్తపర్వతేశ్రీకృష్ణాయకిరీటసమర్పణమ్—*

శ్వేబ్రువస్తుమే || ౪౧ || ఇతిబ్రువన్తుత్సపాతఖంఖగేన్ద్రీస్సవీర్యవాన్ |

ఊర్ధ్వదేశంతతోగత్వాదిశోదశవిలోకయన్ ॥ ౪౪ ॥ విలోక్యదక్షిణా
మాశాంతస్యాందిశిమహాద్భుతమ్ । దివ్యంవిమానంగచ్ఛంతందదర్శగరు
ఊమహాన్ ॥ ౪౫ ॥ మనోజవస్తువేగేనబలేరన్తికమాగమత్ । తత్రయు
ద్ధమభూద్వోరంతుములరోమహర్షణమ్ ॥ ౪౬ ॥ జిత్వాకథంచిత్పక్షిన్ద్రో
హ్యవిషహ్యంసురద్విషమ్ । గృహితావరత్పనిచయం కిరీటంభాస్కరో
పమమ్ ॥ ౪౭ ॥ దదర్శగరుఊమాల్లేదేవకీనన్దనంహరిమ్ । వసన్తమృ
షిభిస్సార్ధంగోమన్తేపర్వతోత్తమే ॥ ౪౮ ॥ సవహరితత్రాస్తేయత్ర
గస్తుంసముద్యతః । నిశ్చిత్రైవంహరేఃపార్శ్వముపగమ్యవిహజ్జరాట్ ॥
తస్యమూర్ధ్నినిధాయశుకిరీటంరత్నఘాషిమతః | ఇన్ద్రసింహసహస్రాక్ష్యం
గోమేధికతాచితమ్ ॥ ౪౯ ॥ పద్మరాగమహాసిలముక్తజాలవిరాజితమ్ |
పువ్యరాగప్రవాళాక్ష్యం దివ్యకాఞ్చననిర్మితమ్ ॥ ౫౦ ॥ ప్రణమ్యపాద
యోర్ముక్తార్ధాన్స్తోతుంసముపచక్రమే ॥ ౫౧ ॥ తత్రైవపద్మేద్భవవిష్ణుపా
ర్షదాదేవేన్ద్రగన్ధర్వసురామహర్షయః । సమీడిరేచానకశఙ్ఖసంస్తవైః
ప్రసూనవర్జైర్వృషుక్తుదాన్వితాః ॥ ౫౨ ॥ బ్రహ్మదయస్తుతందృష్ట్వాకిరీట
వరఘాషితమ్ ॥ ౫౩ ॥ పృథక్కువన్తిమునయస్సిద్ధవిద్యాధరాదయః । భూ
లోకఘోషణంకృష్ణందయాపూర్ణంసురేశ్వరమ్ ॥ ౫౪ ॥

ఇతిశ్రీమత్సృపురాణే యేత్రఖణ్డే శ్రీమద్యాదవగిరిమా

హాత్మ్యే గోమన్తంప్రతినారదాగమనాదికథనం

నామ పంచమోధ్యాయః.

—* బ్రహ్మకృతవిష్ణుస్తుతిః. *

బ్రహ్మ ॥ నమోభగవతేశ్రీమన్ నారాయణనమోస్తుతే । న
మోస్తుతేభిరామాయ సత్యానన్దచిదాత్మనే ॥ ౧ ॥ నమోదేవాదిదేవా
యపశ్చౌశద్వర్షరూపిణే । నమశ్శాన్తాయదాన్తాయనమోరుద్రస్త్రియా
యచ ॥ ౨ ॥ నమోవిద్యాధిరాజాయ హయగ్రీవాయతేనమః । దేవా
నామధిరాజాయజ్యోతిషాంపతయేనమః ॥ ౩ ॥ నమస్సహస్రహస్తాయ
సహస్రచరణాయచ । నమోజీమూతవర్ణాయనమస్తేవిశ్వతోముఖ ॥ ౪ ॥
అనన్తాయనమస్తుభ్యంనమస్తేశేషశాయినే । నమోహిరణ్యగర్భాయ

పశ్చిమాతాత్మనేనమః ॥ ౫ ॥ నమోమూలప్రకృతయే దేవానాంహిత
కారిణే । నమస్తేవేదగర్భాయజ్యోతిషాంజ్యోతిషే నమః ॥ ౬ ॥ నమ
స్తేసర్వలోకేశ సర్వదుఃఖనిఘాదన । శబ్దచక్రదాపద్మ కిరీటవరధారి
ణే ॥ ౭ ॥ నమోస్తువాసుదేవాయనమోరామాయతేనమః । నమోనమ
స్తేదేవేశసర్వసప్తత్ప్రదాయక ॥ ౮ ॥ నమఃకారణరూపాయకైవల్యప
తయేనమః । యజ్ఞేశాయనమస్తుభ్యంసమస్తక్రతుపాలక ॥ ౯ ॥ నమోన
మఃకేశవాయనమఃకృష్ణాయశార్ఙ్గిణే । గోవిందాయనమస్తుభ్యంవేదసేవ
రమాత్మనే ॥ ౧౦ ॥ నమోనమస్తేనాథాయనమస్తేమధుసూదన । త్రివి
క్రనునమస్తేఽస్తువామనాయనమోనమః ॥ ౧౧ ॥ అచ్యుతాయనమస్తుభ్యం
నమస్తే సేతురతుక । జనార్దననమస్తేస్తుపుణ్యశ్లోకశిఖామణే ॥ ౧౨ ॥ నమో
వేదాంతసారాయబ్రహ్మాదిమునిసేవిత । నమోనిత్యాయశుద్ధాయబుద్ధా
యజ్ఞానరూపిణే ॥ ౧౩ ॥ నమోముక్తాయసత్యాయపరమానందమూర్తయే ।
నమోయోగరహస్యాయసహస్రజ్యోతిషేనమః ॥ ౧౪ ॥ కుమారః ॥ ఇతి
స్తుత్వాహరింబ్రహ్మతూష్టిమాసీద్ద్విజోత్తమ । అతిగుహ్యతమందివ్యం
రహస్యమతిదుర్లభమ్ ॥ ౧౫ ॥ సర్వబాధాఽహరణంసర్వవిద్యాఫలప్రదమ్ ।
అభీష్టఫలదంపుణ్యంసర్వలోకైకవశ్యకమ్ ॥ ౧౬ ॥ విజ్ఞానదంసదానృ
ణాంశృణ్వతాంపఠతాంసదా । గురోస్సకాశాత్సజ్జహ్యస్తోత్రమేతత్పఠే
ద్దివజః ॥ ౧౭ ॥ ఏవంరుద్రాదయస్సర్వేగర్థార్థామనయోఽవలాః । పృథక్స్వ
త్వాజగన్నాథంమదమాపుస్సరదయః ॥ ౧౮ ॥ తతఃప్రహృష్టోగరుడ

—(*)గరుడేనశ్వేతమృత్తికాద్యాహరణమ్(*)—

ఉత్థితస్సస్మిహౌహరేః । ప్రాజ్ఞలిఃప్రయతోభూత్వాస్తోతుంసముపచక్ర
మే ॥ ౧౯ ॥ గరుడః ॥ నమోనమఃకారణపూరుషాయనారాయణా
యాఖిలపూరుషాయ । సురారిసమృద్ధరణకారణాయశేషాసనాయాఖి
లకర్మసాక్షిణే ॥ ౨౦ ॥ తంత్రాయదోర్వంశకరంసురేశంజానేవతీర్థం
భువనేవృషాకపిమ్ । అహంహిభృత్యస్తవవై నతేయోబుగ్రిహిప్రియం
కింకరవాణిదేవ ॥ ౨౧ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ అతైవవస్తుమిచ్ఛామిభక్త
సజ్ఞసమావృతే । దేశేసుపుణ్యేగోమస్తప్రానేద్విజవరోత్తమ ॥ ౨౨ ॥
తస్తాదానియతాంక్షిప్రంత్యాతుక్షీరసాగరమ్ । క్షీరసాగరతీర్థంచ

మమప్రీతికరంశుభమ్ ॥ ౨౩ ॥ శ్వేతద్వీపమృదంజైవకల్పపాదప సశ్చ
యా ॥ ఏతాన్సర్వాస్సమాదాయద్రుతమాగచ్ఛమప్త్రియా ॥ ౨౪ ॥
ఇశ్యుక్తస్సర్వదేవానామృషీణాం చాపిశృంగతామ్ । తతోవిరాట్సుము
క్తాయసర్వమానీతవాన్ద్విజ ॥ ౨౫ ॥ తతోమునిగణామృష్టాఢిమఃపర
మధార్మికాః । క్షీరసాగరసమ్మిశ్రశ్వేతమృత్వాదపాహరే ॥ ౨౬ ॥ కి
మర్థం తేసమానీతాబూహితత్కారణంవిభో । అస్తాభిఃకరణీయంకిం
తైస్సర్వగుణభూషణ ॥ ౨౭ ॥ భగవాన్సరిష్టప్తస్తైరువాచాతిప్రసన్న
ధిః । ఇతఃపరంతుహేవిప్రాగోమన్తోగిరిసత్తమః ॥ ౨౮ ॥ యాదవాద్రి
రితిఖ్యాతోభవిష్యతినసంశయః । క్షీరాబ్ధిర్థోఽతిమహాన్గుల్ఫ్యాణీతిమహా
త్సరః ॥ ౨౯ ॥ భవిష్యతిమహాపుణ్యామహాపుణ్యప్రదాయినీ । ఏతేషా
మాశ్రితాస్సాన్యచ్ఛాయాంక్షీరాబ్ధిభూరుహామ్ ॥ ౩౦ ॥ ఋషయో
మనవోదేవామనుపుత్రామహాజనః । విప్రామన్త్రవిదోయక్షాఃకరి
—*ఋషీప్రతిభగవతాశ్వేతమృత్తికాదిమాహాత్మ్యైకధనమ్*—
ష్యన్తితపోమహత్ ॥ ౩౧ ॥ ధర్మార్థకామమోక్షాంశ్చప్రాప్నువన్తిన
సంశయః । మహిమానంమృదోవిప్రాఃప్రపత్యౌమితపోధనాః ॥ ౩౨ ॥
శృణుధ్వమృషయస్సర్వేదేవదైత్యాదయోఽమలాః । కలౌతువిప్రాఃపా
పిష్టేనర్విధర్మవివర్జితే ॥ ౩౩ ॥ బ్రాహ్మణాఃకుత్రియావైశ్యాశ్శూద్రా
శ్చైవాన్యజాతయః । దేవాసురాదయోవాపిబ్రహ్మరుద్రపురస్సరాః ॥ ౩౪ ॥
సర్వేస్మాత్వాత్మవిధివతగుల్ఫ్యాణ్యాస్తుశుభేజలే । పుణ్డ్రంశ్వేతమృదా
ధృత్వాధృత్వాపద్మాక్షమాలికామ్ ॥ ౩౫ ॥ తుళసీకాష్ఠసమ్భూతమణి
మాలాంమనోరమామ్ । తాంజధృత్వాకణ్ఠపూర్ణాంశుద్ధాంతః కర
ణామలాః ॥ ౩౬ ॥ ప్రణమ్యశ్రద్ధయావిప్రాఃప్రసాదోన్ముఖిమశ్వరమ్ ।
సన్తంహ్యార్చాస్వరూపేణమాంప్రసన్నముఖామ్బుజమ్ ॥ ౩౭ ॥ అనా
యాసేనముక్తాశ్చభవిష్యన్తినసంశయః । శ్వేతమృద్ధారణేనైవయత్రకు
త్రస్థితాద్విజాః ॥ ౩౮ ॥ ముక్తావనసన్దేహియాహ్యశక్తాదర్శనేమమ ।
బ్రహ్మరుద్రద్విజశ్రేష్ఠామమహాగ్దంసుఖావహామ్ ॥ ౩౯ ॥ శృణుధ్వంహి
మహాభాగాస్తత్యమేవబ్రవీమ్యహమ్ । అత్రైవనివసిష్యామి హ్యర్చా
రూపేణదేవతాః ॥ ౪౦ ॥ యూయమత్రైవసాన్నిధ్యంకురుధ్వం

యాదవేగిరౌ । ఇత్యుక్త్యాసహరిస్తాష్టింసర్వదేవర్షిసన్నిధౌ ॥౪౧॥ అర్చా
విగ్రహాహుపేణస్థితఃపర్వతసానుని । అతిమానుషరూపేణశ్రీకృష్ణోద్వార
కాంగతః ॥ ౪౨ ॥ తదాబ్రహ్మదయస్సర్వే పరమానందనిర్వృతాః ।
చక్రుకుటూహలంబ్రహ్మస్కర్తుముత్సవముత్సుకాః ॥౪౩॥

ఇతి శ్రీ మత్సృపురాణే తేత్రఖణ్డే శ్రీమద్వాదవగిరి

మాహాత్మ్యే బ్రహ్మకృతవిష్ణుస్తుత్యాదికథనంనామ

షష్ఠోధ్యాయః.

—(*)—

—(*)పురనిర్మాణగణ్ఠాద్యానయనపూర్వకంబ్రహ్మకృతభగవద్దేవతాత్సవః. (*)—

కుమారః ॥ బ్రహ్మకృతవిశ్వకర్తాణ మాహూయద్విజపుణ్ణవ ।
ద్రుతమాజ్ఞాపయామాసకురుమన్దిరమద్భుతమ్ ॥ ౧ ॥ ప్రాసాదగోపు
రవరంకృష్టప్రీతికరంశుభమ్ । తదాజ్ఞాంశిరసాకృత్యావిశ్వకర్తామహా
మతిః ॥ ౨ ॥ కర్తవ్యంశ్రద్ధయాభక్త్యా మయాసంతుప్తచేతసా । ఇతిని
శ్చితకృతవాస్తవ నిరంహ్యాద్భుతంమహత్ ॥ ౩ ॥ ప్రాకారగోపురం
రమ్యంధ్వజతోరణశోభితమ్ । విమానంచాద్భుతాకారం దివ్యకాఞ్చన
నిర్మితమ్ ॥ ౪ ॥ సర్వరత్నసమాయుక్తంముక్తాజాలసుభూషితమ్ । మ
ణ్డపానివిచిత్రాణిహేమస్తమ్భయుతానిచ ॥ ౫ ॥ శ్రీమద్వజ్రకవాటాని
వజ్రసోపానవనిచ । వాహనానివిచిత్రాణిహేమరత్నమయానిచ ॥ ౬ ॥
కృతవాస్తవనిరందివ్యంక్షణాదేవద్విజోత్తమ । విశ్వకర్తా ॥ బ్రహ్మవ్రహ్మ
చసర్వస్యమత్రకాశ్చైస్త్వినదర్శితమ్ ॥ ౭ ॥ యధేష్టంక్రియతాంబ్రహ్మ
స్సుతసశ్శ్రీహరేర్ముదా । బ్రహ్మదేవగణైస్సార్ధంమునిసంఘసమావృతః ॥
బ్రాహ్మణైఃక్షత్రియైరైవశ్రైశ్శూద్రైస్సర్వస్సమావృతః । తదాచతు
ర్ముఖోవిషగణ్ఠాంపాదోదకాంహరే ॥ ౮ ॥ విరజాతీర్థసమ్మిశ్రాంత్యై
తవాణాలోకపావనీమ్ । పురాత్రివిక్రమోదేవోదివమాక్రాంతవాన్యదా ॥
తదాపాదాగ్రనిర్భిన్నాదణ్డాద్భూషిరవస్థితా । విరజాంతఃప్రవిష్టాసాకృప
యాలోకపావనీ ॥ ౧౦ ॥ హేమాద్రికన్యాగణ్ఠేతివిధాతుఃకుణ్డకేస్థితా ।
దుష్కరంసాతపఃకృత్యావ్యయపగారూపమాశ్రితా ॥ ౧౧ ॥ పూర్వమే
వంగతాబ్రహ్మలోకంసాలోకపావనీ । త్రివిక్రమపదందృష్ట్యైస్సలోకేతు

పితామహః ॥ ౧౩ ॥ గణ్డాదితీర్థపాత్రేతుహ్యదాయవిరజాజలమ్ ।
 ప్రతూశ్యవిధివత్పాదంత్రివిక్రమహరేర్ముదా ॥ ౧౪ ॥ ముమోదసుభృ
 శంప్రీతోకమణ్డలుగతాచయా । నదీరూపాహరేఃపాదశౌచాద్యాఘా
 త్సరిద్దివః ॥ ౧౫ ॥ ఇదానీంస్తృతవాంస్తాంవాఉత్సవార్థంపితామహః ।
 స్వధున్యావిర్భువావధగోమనోత్తరపార్శ్వకే ॥ ౧౬ ॥ దృశ్యతేఽద్యా
 పిసాగణ్డాధారాదూపేణసద్విజ । తదాతుమునయస్సర్వేబ్రహ్మలోకని
 వాసినః ॥ ౧౭ ॥ గణ్డాజలేనిమజ్జంతోబ్రహ్మలోకగతేశుభే । యాదవా
 ద్రిస్థగణ్డాయామున్మజ్జంతోమునీశ్వరాః ॥ ౧౮ ॥ గణ్డయాచాభ్యషిజ్ఞు
 న్తోవిరజాతీర్థమిశ్రయా । సుకుమారంతుసస్మాతాస్సవ్యయంశుభజలే
 ద్విజాః ॥ ౧౯ ॥ బ్రహ్మపిచోత్సవంకర్తుంచింతయామాససద్విజైః ।
 వినావిమానందివ్యంతుప్రధానంకింకరోమ్యహమ్ ॥౨౦॥ తదాబ్రవీన్న
 భోవాణీ మేఘగమ్భిరనిస్సనా । చింతాంమాకురుదేవేశఆగమివ్యతిపత్స్
 జ ॥ ౨౧ ॥ వైకుణ్ఠాద్భూతలే దివ్యం విమానంమహదద్భుతమ్ ।
 ఉక్తమాకర్ణ్యదేవ్యాతు ఉన్ముఖస్సోఽవలోకయత్ ॥౨౨॥ దదర్శదివిదే
 వేశోవిద్యుత్పుష్కనిభంమహత్ । సహస్రాంగప్రతీకాశందివ్యరత్నవిభూ
 షితమ్ ॥౨౩॥ తత్త్వణాత్సదదర్శాభసునద్దకుముదాన్విధిః । ఉవాహతాగ్ర
 పుత్రస్తువిమానంమహదద్భుతమ్ ॥ ౨౪ ॥ శ్వేతాతపత్రంశేషస్తదధార
 పరయాముదా । వీజాతేపార్శ్వతోవిప్రచన్ద్రీసూర్యౌతుచామరే ॥
 దివ్యంవిమానంతద్వష్టేవతద్రావంచమహర్ధిమత్ । సమ్ప్రీమావిష్టహృ
 దయోహృష్టఃపుష్టఃప్రజాపతిః ॥ ౨౫ ॥ ననామశిరసాఘామానమోన
 మశితిబువకా । పునఃపునఃప్రణమ్యాథబ్రహ్మేపూర్ణమమోరథః ॥ ౨౬ ॥
 దివ్యేముహూర్తేధర్మార్కాత్కాస్థాపయామాసతన్మహత్ । తదాదుస్థభ
 యోనేదుస్తుష్టుపుస్సిద్ధచారణాః ॥ ౨౭ ॥ వపుషుఃపుష్పవర్షాణిసర్వేము
 ముదిరేజనాః । అహూబ్రహ్మవిమానంతదహూయాదవభూధ
 రః ॥ ౨౮ ॥ అహూఽతిసుకుమారోసౌదేవోనారాయణఃప్రభుః ।
 అహూనారాయణేత్రంకల్యాణ్యాశ్వశుభోదకమ్ ॥ ౩౦ ॥ అ
 హూగణ్డమహాపుణ్యాకల్పభూరుహపవచ । ఇతికోలాహలశృబ్దోదే
 వమానవఘోషితః ॥ ౩౧ ॥ అభూత్త్రయాణాంలోకానాంమజ్జశంస

మఘాత్తతః । తతస్తుష్టుద్విజశ్రేష్ఠబ్రహ్మదేవద్విజైర్వృతః ॥ ౩౨ ॥ ఘా
ల్లనస్యామలేపతేనవమ్యామథకర్కశే । ఆరభన్నుత్సవంబ్రహ్మదశ
రాత్రంసమాగతాః ॥ ౩౩ ॥ బ్రహ్మఘోషైర్మోషయంతఃపురాణైఃపా
కృతైరపి । కృత్వాదశదినంధీరామహిమాత్సవమహిమాబుధాః ॥ ౩౪ ॥
శ్వేతమృద్ధారిణస్స ర్వేసర్వేపద్మాక్షమాలినః । తులసీకాష్ఠసమ్భూతమా
లాభిశ్చసుధూషితాః ॥ ౩౫ ॥ శుభవస్త్రాశ్శుభాచారాశ్శుద్ధాంతఃక
రణాద్విజాః । సర్వేవ్యవభృథంచక్రఃకల్యాణ్యాస్తుశుభేజలే ॥ ౩౬ ॥
సువ్రసమ్నోభభగవాన్సర్వాద్దేవాద్ద్విజోత్తమాః । గమిష్యథమహా
భాగాబ్రహ్మరుద్రేన్ద్రీదేవతాః ॥ ౩౭ ॥ ప్రతివర్షోత్సవాద్దంతు ఆగమి
ష్యథసువ్రతాః । తథేతిజన్మస్తేసర్వేదేవాస్సాగ్నిపురోగమాః ॥ ౩౮ ॥
బ్రహ్మణమగ్రతఃకృత్వాసభవంస్వంస్వమాలయమ్ । ఏవంగతేషుసర్వే
షుబలిశ్చలితమానసః ॥ ౩౯ ॥ గస్తుంనైచ్ఛతవిప్రీన్ద్రీసకాశాదద్భు
తాకృతేః । కిరీటినోహరేద్విప్రసర్వాభరణభూషితాత్ ॥ ౪౦ ॥ త
దానారాయణోదేవో బలిమాహతివిస్మితః । బలేగచ్ఛమహాభాగసు
తలంస్వర్గివాఞ్చితమ్ ॥ ౪౧ ॥ కిరీటినంసదామాంహితత్రవశ్యసినన్త
తే । ప్రహ్లాదోమేతిదయితోమహాభాగవతోఽసుర ॥ ౪౨ ॥ తేనమాంభజ
భృత్యైశ్చ పుత్రపౌత్రాదిభిర్వృతః । లసచ్ఛేవతోర్ధ్వపుణ్డావైవై
ష్ణవామోక్షభాగినః ॥ ౪౩ ॥ త్వమపిశ్రద్ధయాభక్త్యాధృత్వాశ్వేతమృ
దంశుభామ్ । గచ్ఛాగచ్ఛమహాభాగ హ్యుత్సుకఃప్రతివత్సరమ్ ॥ ౪౪ ॥
ఇత్యుక్తాన్విప్రీషయామాన హరిస్సర్వగుహేశయః । బలిర్భగవతావి
ప్రకథంచద్వినివర్తితః ॥ ౪౫ ॥ బలిశ్చాపిగతశ్శ్రీమాన్స్తత్రాపిచకిరీ
టినమ్ । దృష్ట్వాతిహర్షాద్విప్రీన్ద్రీనుతలేన్యవసత్సుఖమ్ ॥ ౪౬ ॥ కరవీర
పురంవిప్రనారాయణపదాశ్రయాత్ । నారాయణపురంఖ్యాతంభవిష్య
తిసంశయః ॥ ౪౭ ॥ అహూతీర్థస్యమాహాత్మ్యంకల్యాణ్యాభూధర
స్యచ । శ్వేతద్వీపమృదశ్చైవపాదపానాంచవైభవమ్ ॥ ౪౮ ॥ విప్ర
వర్యగమిష్యామస్తత్రైవనివసామహే । అహూదేవర్షయోధన్యా

అహూబలిరహూమహాః ॥ ౪౯ ॥ శౌనకః ॥ ఇతీవచిత్రంహరిచే
ష్టితంభవిశ్రుత్వాతిహృద్యంఖలుదీప్తిమాన్మహాః । తతఃకిమన్యత్రమ
ప్యచ్ఛదగ్రణీకుమారముఖ్యంసుమహాప్రభావమ్ ॥ ౫౦ ॥

ఇతిశ్రీమత్స్వపురాణే ట్టేత్రఖణ్డే శ్రీమద్వాదవగిరిమాహాత్మ్యే
పురనిర్మాణగణ్డోద్యానయనపూర్వకంబ్రహ్మకృతభగవ
త్సహూత్సవోనామసప్తమోఽధ్యాయః.

—* పిప్పలాదోపాఖ్యానపూర్వకం కల్యాణీతీర్థవైభవకథనమ్. *

శ్రీసూతః ॥ శ్రుత్వాసనతు-మారోక్తంహరేశ్వరితమద్భుతమ్ ।
పునఃపవచ్చసంహృష్టోదీప్తిమాన్స్పృహ్యపుత్రకమ్ ॥ ౧ ॥ సనతు-మారస
ర్వజ్ఞసతృప్యతిమమోమమ । యాదవాద్రేఃప్రభావంతుశృణ్వతశ్శృద్ధ
యాగురో ॥ ౨ ॥ కల్యాణీతికథంజాతంక్షీరకుణ్డందయానిధే । హరిర్నృ
సింహరూపేణిమర్థంతత్రతిష్ఠతి ॥ ౩ ॥ కతితీర్థానితిస్తస్తికిమన్యదైవభవం
మునే । తత్రసర్వంచమేబ్రాహ్మిదయాశుంత్వాంసమావ్యహమ్ ॥ ౪ ॥
ఇతిపుత్రస్సౌపృష్టోబ్రహ్మణోబ్రహ్మవిత్తమః । ప్రత్యాహతంప్రీతమనాః
కుమారస్తీర్థవైభవమ్ ॥ ౫ ॥ కల్యాణీతియథాజాతశ్శ్రీమాక్షీర
సరోవరః । తద్రహస్యమపిబ్రాహ్మిమిశృణుతేత్రేధయాద్విజ ॥ ౬ ॥ పిప్ప
లాదోమహాభాగోభృగువంశ్యస్తపోధనః । హిమాద్రేరాత్రరేభాగేపుష్ప
భద్రానిదీతతే ॥ ౭ ॥ అయితాయుతవర్షాణితపఃకుర్వస్సౌధితః । బ
హుశిష్యోబ్రహ్మవిద్యాపూర్ణఃపూర్ణమమోరథః ॥ ౮ ॥ తస్యప్రసన్నోభ
గవాఃశ్రద్ధచక్రధరోహరిః । తందృష్ట్వామేఘసఙ్కాశంగరుడోపరిసం
స్థితమ్ ॥ ౯ ॥ పిప్పలాదస్తుసంహృష్టస్సహసోష్ఠాయదణ్డవత్ । ప్రణి
వత్యాహధన్యోస్తికృతకృత్యోస్తిసామ్మృతమ్ ॥ ౧౦ ॥ ప్రసన్నోయది
మేదేవముక్తిర్దైసంప్రదీయతామ్ ॥ శ్రీభగవాః ॥ పిప్పలాదమహాభాగ
భృగువంశవివర్ధన ॥ ౧౧ ॥ ఇతఃపరంత్వంకల్యాణఇతిఖ్యాతోభవిష్య
సి । అస్తీదక్షిణదిగ్భాగేయాదవాద్విద్ధృమాకులః ॥ ౧౨ ॥ ప్రఖ్యాత
స్త్రిములోకేముహూర్నిగణసేవితః । అస్తీక్షీరసరోనామతన్మాలేనిర్వ
లోదకమ్ ॥ ౧౩ ॥ అనేకమునిభిర్జుష్టందేవగన్ధర్వసేవితమ్ । తత్రగచ్ఛ

మహాభాగసచ్చిష్యగణసంవృతః ॥ ౧౮ ॥ తత్రాపిద్రక్ష్యసేమాంతు
 బహుభక్తసమావృతమ్ । స్నాత్వాసరోవరజలేనిత్యమర్చయమాంద్విజ ॥
 కాలేనాలేనవిప్రర్థేముక్తిందాస్యామినాన్యథా । సక్షాత్క్షీరసరశ్చపి
 తవకల్యాణనిత్యదా ॥ ౧౯ ॥ కల్యాణీతీతమాఖ్యాతాభవిష్యతినసంశ
 యః । ఇత్యుక్తాన్తద్గర్భేవిష్టుస్సేపితత్రద్రుతంయయా ॥ ౨౦ ॥ శిష్యైః
 పరివృతోగత్వా స్నాత్వాతత్రసరోవరే । శ్వేతమృత్తికయాచోర్ధ్వపు
 ణ్ణగ్రింధ్యత్వాగశిష్యకః ॥ ౨౧ ॥ ద్వాదశాక్షేమమేధావీశుచిఃపద్మాక్ష
 మాలయా । తులసీకాన్తసమ్భూతమాలాభిస్సువిధూషితః ॥ ౨౨ ॥ అ
 ర్చయామాసదేవేశం నిత్యంవిష్టుజనప్రియః । సుకుమారమభిఖ్యాతంవి
 ష్టుంభక్తజనప్రియమ్ ॥ ౨౩ ॥ ఏవంబహుతిథంకాలంతత్రైవన్యవసత్సు
 ఖమ్ । కల్యాణగుణశీలత్వాత్కల్యాణమునిసంశ్రయాత్ ॥ ౨౪ ॥ క
 ల్యాణీతీచవిఖ్యాతా హ్యసీక్షీరసరోవరః । తదావ్రభృతి విప్రేంద్ర
 కల్యాణోపియథాశ్రుతః ॥ ౨౫ ॥ అపిముక్తిమనాదృత్యకల్యాణ్యాస్తీర
 మాశ్రితః । పుణ్యంనారాయణక్షేత్రంగస్తవ్యంవైష్ణవైద్వివజ్జైః ॥ ౨౬ ॥
 శుభేజలేచకల్యాణ్యాస్సాన్తవ్యంముక్తిదంద్విజ । సుకుమారస్సేవసి
 యోవైష్ణవైర్భక్తిసంయుతైః ॥ ౨౭ ॥ ఏకరాతోషితోమర్త్యఃక్షే
 త్రేనారాయణాహ్వయే । ముక్త్యాశుభాశుభేయాతితద్విష్టోపరమంప
 దమ్ ॥ ౨౮ ॥ మహాపుణ్యప్రదేక్షేత్రేకింఘాయోనిత్యవాసినామ్ । అశక్తః
 కీర్తయేత్తైత్రంకల్యాణీతీచకీర్తయేత్ ॥ ౨౯ ॥ తస్యాస్తీరేతుకల్యాణ్యాః
 పుణ్యవృక్షోతివిస్తరః । పిష్పలోనామవృక్షేంద్రశ్చేవతద్వీపస్థితఃపురా ॥
 గన్ధచ్ఛదోస్తిసుచ్ఛాయోదేవగన్ధర్వసేవితః । తందృష్ట్వాముచ్యతేపాపై
 స్సప్తవిష్టోలక్షీమవాపున్యాత్ ॥ ౩౦ ॥ జ్ఞానవాక్స్యాత్తదాశ్లిష్య
 విద్యావాంస్తుప్రదక్షిణాత్ । తచ్ఛాపాయాంకృతంహిమామందానమ
 ర్చనమేవచ ॥ ౩౧ ॥ పితౄణాంపిణ్డదానంచమహదక్షయ్యముచ్యతే ।
 కల్యాణస్తుసదాతత్రైవస్తేమనికులాగ్రణిః ॥ ౩౨ ॥ చణ్డఃప్రచణ్డోభజ
 యోవిజయోవిష్టుపార్షదాః । పుణ్యశీలామహాభాగాస్తీర్ధంరతున్రసర్వ
 దా ॥ ౩౩ ॥ కృష్ణోదేవఇతిబోక్తోదేవతాతుప్రశస్యతే । గణనాథం
 మసంకృత్యస్నాత్వాచవ్యయథావిధి ॥ ౩౪ ॥ కీర్తయిత్యాతుకృష్ణంతం

మన్త్రమేతముదాహరేత్ । అశేషజగదాధార శఙ్ఖచక్రగదాధర ॥
 అనుజ్ఞాందేహిమేదేవయుష్మత్తీర్థనిషేవణే । ఇత్యుక్త్వామూలమన్త్రేణ
 సూక్తేనపురుషస్యవా ॥ ౩౪ ॥ స్నాత్వాసంతర్మయేతక్రౌష్ట మృషిం
 కల్యాణనామకమ్ । గణనాధంచచణ్డాదీంస్తర్మయే తీర్థపాలకాః ॥ ౩౫ ॥
 దద్యాచ్చశక్తితోదానం సర్వపాపాపసు త్తయే । టలధేనుగుడాజ్ఞాని
 ధాన్యవాసోన్నకమృతాః ॥ ౩౬ ॥ తిలదానంవిశేషేణతస్మిన్నేత్రేప్రశస్య
 తే । వస్తుంతీర్థస్యమాహాత్మ్యంకోవాశక్నోతిభూతతే ॥ ౩౭ ॥ సజ్జే
 పేణమయాప్రోక్తం తీర్థవైభవమద్భుతమ్ । కింవత్యోమిమహాభాగ
 దీప్తిమంస్తీర్థవైభవమ్ ॥ ౩౮ ॥ కల్యాణీసరసస్నానాతోవాపుణ్యమి
 హేచ్ఛతి । సమవస్యతిశేషోపినాస్యపారంద్విజోత్తమః ॥ ౩౯ ॥ దుశ్శీ
 లోదుర్భగోమూఢః కదర్యోదుర్మతిర్దివ్జః । మూఢోపిపుత్రకైర్భృ
 త్యైర్యజ్జలస్పర్శమాత్రతః ॥ ౪౦ ॥ విశుద్ధకరణశ్శాన్తో మాఠేపాద
 మవాపసః ॥ ౪౦౪ ॥

ఇతిశ్రీమత్సవ్యపురాణే యేత్రఖణ్డే శ్రీమద్వాదవగిరిమాహా

త్మ్యే పిప్పలాదో పాఖ్యాన పూర్వకం కల్యాణీ

తీర్థవైభవోనామ అష్టమోధ్యాయః.

—(*)—

—* సత్యకామోపాఖ్యానమ్. *—

దీప్తిమా ॥ ఆశ్చర్యమేతచ్ఛ్రీతవ్యంపుణ్యతీర్థస్యవైభవమ్ ।
 యజ్జలస్పర్శమాత్రేణముక్తీమూఢోపసద్విజః ॥ ౧ ॥ ద్విజఃకోవాధకుత్ర
 త్యఃకస్యపుతోస్యనామకిమ్ । కీదృశీతస్యభార్యావాకతిపుత్రాశ్చపాపి
 నః ॥ ౨ ॥ బ్రాహ్మితచ్చరితమహ్యంస్వామ్యమృగగుర్హిమే । కు
 మారః ॥ అగ్రహారోమహానాసీన్నాన్నాకన్యాపురంస్తృతమ్ ॥ ౩ ॥ పు
 ణ్యేసారస్వతేదేశేబ్రాహ్మణైర్బహుభిర్వృతః । తస్మిన్బ్రాహ్మణధర్మా
 త్తాసత్యవ్రతఇతిశ్రుతః ॥ ౪ ॥ తస్యభార్యావిశాలాక్షీగౌతమీలోకవిశ్రు
 తా । తయాసహచరన్ధర్మాన్బ్రహ్మణాంనిగమోదితా ॥ ౫ ॥ స్వ
 ధర్మాచరణాద్విప్రఃపాస్త్రవాంశ్చధనంబహు । సత్యవ్రతోమహాభాగో

దేవబ్రాహ్మణపూజకః ॥ ౬ ॥ తస్యాసీతసుజోనామ్నాసత్యకామశ్చతి
 శ్రుతః । సతుస్వభావాదారభ్యదుశ్శీలోహ్యజితేంద్రియః ॥ ౭ ॥ ఉపకున్వ
 వ్వియోగ్యానికర్తాణిసుఖవన్తిచ । తస్యాపిగ్రాహయామాసమన్వసితస్య
 సద్విజః ॥ ౮ ॥ వివాహంకారయామాసకులవృద్ధీచ్ఛయాన్విజః । స్ను
 షాపరమకల్యాణీపతివ్రతపరాయణా ॥ ౯ ॥ నామ్నాకుముద్వతీదేవీ
 కులధర్మపరాయణా । దుశ్శీలంశమితుంశక్తోనాభూత్సత్యవ్రతోమహా ॥
 భార్యయాసహధర్మాత్మా వసమేవజగామహ । సత్యకామస్తుదుష్టా
 త్మాధర్మకామవివర్జితః ॥ ౧౦ ॥ పితరిప్రస్థితేతస్మిన్గ్రామపవన్సభార్య
 యా । పుత్రపత్నైర్ద్విజశ్రేష్ఠభృత్యైర్బహుభిరావృతః ॥ ౧౧ ॥ వా
 ర్తావృత్తిఃకదర్యశ్చమత్సహ్యధ్యతమశ్శీరియా । లుబ్ధఃకామీచదుర్బుద్ధిధర్మ
 శ్రవణవర్జితః ॥ ౧౨ ॥ ధర్మజ్ఞావమతోత్సాహేనా దురాచారోతికోప
 నః । దుశ్శీలస్యాస్యదుర్బుద్ధిర్దుగ్రహ్యజేపుత్రబాధవాః ॥ ౧౩ ॥ దా
 రాఃపుత్రాశ్చభృత్యాశ్చబ్రాహ్మణాహ్యస్యలిప్సవః । దేవాశ్చయజ్ఞభో
 క్తారోవాక్పాత్రేణాప్యనర్చితాః ॥ ౧౪ ॥ పతివ్రతాపతింప్రాహధర్మ
 మేవకుముద్వతీ । భర్తఃపితాతేధర్మాత్మాగర్వధర్మవిదాంచరః ॥ ౧౫ ॥
 అసఖ్యేయధనంకీర్తింప్రాప్తవాంశ్చస్వధర్మతః । త్వమపిశ్రద్ధయాభర్త
 సుర్వధర్మపరోభవ ॥ ౧౬ ॥ ధర్మేనష్టైఃఖిలంసప్తంభవత్యేవధనాదికమ్ ।
 తస్మాత్సర్వాత్మనాధర్మంచరన్ముద్వివృద్ధయే ॥ ౧౭ ॥ అగ్న్యైర్కాతిథి
 గోవిప్రపితృదేవార్చనంతథా । బహుమానంసతాంచాపిధనకీర్తివివధ
 నమ్ ॥ ౧౮ ॥ ఏవముక్తోధమర్బుద్ధిస్స త్యాపుత్రైశ్చకోపనః । వాక్కు
 రైస్తాడయామాసధనలోభేనపుత్రకా ॥ ౧౯ ॥ ఏవంసిర్భర్తన్యదుష్టా
 త్మపీడయామాసబాధవాన్ । శూన్యావసథశ్చాపికాలేకామైరనర్చి
 తః ॥ ౨౦ ॥ ధర్మకామవిహీనోయమితిమత్వాశుబాధవాః । వివణ్ణా
 నాచరన్ప్రితింకింకుర్మశ్చతిచావస ॥ ౨౧ ॥ ఏకదానారదోఽభ్యాగా
 ద్దగ్రహంతస్యదురాత్మనః । కృపాళుఃకృపణంమత్వాసుఖంబోధయితుంచ
 తమ్ ॥ ౨౨ ॥ గతువిస్తృతఉత్థాయ మత్వాతంనారదంమునిమ్ । ని
 ప్రతిగ్రహమద్వన్ద్వనిరపేతుంధనాదిమ్ ॥ ౨౩ ॥ ఇతిమత్వాసనామా
 ధకిమాగమనకారణమ్ । బ్రాహ్మిమేమునిశాక్షుల వన్దనంత్యాంకరో

మృహమ్ ॥ ౨౫ ॥ నారదః॥ శృణువిప్రప్రవక్ష్యామిప్రైకర్తవ్యమేవ
హి । ధనంచధర్మైకఫలంయతోజ్ఞానమవాప్నుయాత్ ॥ ౨౬ ॥ ధన
వాన్ధర్మమాప్నోతిధర్మాన్సుక్తిమవాప్నుయాత్ । సత్యవ్రతసుతస్త్విం
హిధనవాన్బుద్ధిమాన్సవ ॥ ౨౭ ॥ పితృపితౄణామహేనాపి లబ్ధంబహు
ధనంద్విజ । ధర్మైశ్చైవకులంశ్రేష్ఠతస్తాద్ధర్మంసమాచర ॥ ౨౮ ॥ దేవ
ద్విజగవాంపూజా భూతేషుపరమాదయా । యస్తాద్ధర్మతుష్టేత్తు
తత్సర్వంవ్యర్థమేవహి ॥ ౨౯ ॥ ధర్మేనష్టేధనంసప్తం భవత్యేవనసంశ
యః । ఇత్యుక్తస్సఖిఃపాపస్సత్యకామస్సదుర్మతిః ॥ ౩౦ ॥ సత్యకా
మః ॥ భోభోనారదజానామి ధర్మాన్విష్ణుప్రసాదకాః । ధనతయ
కరోధర్మోనకర్తవ్యస్తస్త్వియామునే ॥ ౩౧ ॥ నకర్తవ్యంనకర్తవ్యంమమ
పాపానిహరంవచః । స్వభావోయంబ్రాహ్మణానామపదేశోధనక్షయః॥
భవత్యేవనసద్దేహియాగచ్ఛగచ్ఛమహామునే । ఇత్యుక్తాన్విగచ్ఛగచ్ఛేతి
నారదంపాత్రహమర్మతిః ॥ ౩౩ ॥ యదావిప్రకృతోవిప్రదేవర్షిర్విస్త్రితో
బ్రవీత్ । ధనకామేష్యసద్ద్రాహఃపుంసాంయస్తాయయాకృతః ॥ ౩౪ ॥
విమోహితధియాంధృప్తస్తస్త్వేభగవతేనమః । ఇత్యుక్తాన్ప్రయయా
దేవమునిఃకారుణ్యనేత్రవాక్ ॥ ౩౫ ॥ ధర్మకామవిహీనస్యమూఢస్యధన
కామినః । కింబిచ్చజగ్రహుశోచరాఃకింబిద్ధాతయఏవచ ॥ ౩౬ ॥ ద
గ్ధంబైవాగ్నినాకింబిద్రాజ్ఞాకింబిత్తథైవహి । ఏవంసప్తంధనంసర్వంబ్రహ్మ
బన్ధోర్దురాత్మనః ॥ ౩౭ ॥ సఏవంద్రవిణేనష్టేచిన్తామాపదురత్యయామ్ ।
అహియాకష్టంధనంసప్తంకింకరోమితిచాబ్రవీత్ ॥ ౩౮ ॥ బన్ధుభిశ్చపరి
త్యక్తో భార్యయాచాపిపుత్రకైః । యదాచోపేక్షితస్సద్భిర్మర్తంస
ఉపచక్రమే ॥ ౩౯ ॥ తదామహాకారుణికోమహామునిర్మహానుభావోదయ
యాసువిస్త్రితః । హరేరనంతస్యహిమా యయావృతంసమ్బాధితం
చావిరభూత్తదైవహి ॥ ౪౦ ॥ సత్యకామస్తతందృష్టేనమ్బోధయతుమా
గతమ్ । కస్తస్త్వంవిప్రకిమధంమాంనిర్ధనండుఃఖయస్యలమ్ ॥ ౪౧ ॥ కి
మాగనునకార్యంతేబన్ధుభిస్త్యాజితోన్మృహమ్ । యేషాంశ్రియోవివృద్ధస్య
ర్థంధనంసంభితవానహమ్ ॥ ౪౨ ॥ తైరహంత్యాజితోమూఢఃపుణ్యలేశ

వివర్జితః । కింకరోమిక్వగచ్ఛామి బ్రహ్మహేవమృతశ్శ్వసన్ ॥ ౪౩ ॥ పు
రాపినారదేనోక్తంనాగృహీషమసత్తమః । కామంచరన్తిహ్యవనా
బ్రహ్మణాభగవప్త్రియాః ॥ ౪౪ ॥ కృపార్ద్రనయనాశ్శావ్రావిష్ణుపా
దాశ్రయాశ్శుభాః । బోధాయగ్రామ్యబుద్ధీనాంమాదృశాంవిగతస్సృ
హః ॥ ౪౫ ॥ ఋభుఃకుమారోదేవర్షిరక్షిరాదేవలాదయః । అన్యేచ
బహవోభక్తాశ్చరన్తిజ్ఞానహేతవః ॥ ౪౬ ॥ యదిహ్యేకస్తేషుమధ్యేషు
మజ్ఞానముదీర్యతామ్ ॥ కుమారః ॥ సత్యవ్రతస్యపుత్రేణదీక్షితస్యహరే
ర్దునే ॥ ౪౭ ॥ పాదాశ్రయేతడియానామేవముక్తస్సనారదః । బో
ధయేతమితీవాశునిశ్చిత్యప్రాహవిస్త్రితః ॥ ౪౮ ॥ నారదః ॥ నారదో
హమిహప్రాప్తో దుఃఖాన్తోచయితుండివజ । ఇత్థంత్యాంధనలోభేన
మగ్నంతమసిదుస్తరే ॥ ౪౯ ॥ అతదర్శమనుష్ట్యైత్యమహాపురుషగోచ
రమ్ । అనుగ్రహాయభవతఃప్రాప్తోహంబ్రహ్మనన్దనః ॥ ౫౦ ॥ తతైవ
త్వంమయోక్తంతుశ్రుతవాన్నహిమోహితః । ధనినామధునాతాపోభవ
తైవానుభూయతే ॥ ౫౧ ॥ ఏవంరాయశ్చదారాశ్చగృహేశ్చసపరిచ్ఛ
దాః । శబ్దాదయశ్చవిషయాశ్చలారాజవిభూతయః ॥ ౫౨ ॥ అయం
హిదేహిమోద్రవ్యజ్ఞానదేహాక్రియాత్మనః । ఆత్మమోవివిధక్లేశసన్తాప
కృదుదాహృతః ॥ ౫౩ ॥ తస్మాచ్ఛుద్ధేనమససావిమృశ్యగతిమాత్మనః ।
దేహీఽధుర్వాథేనిస్రస్థుంత్యజోపశమమావిశ ॥ ౫౪ ॥ సత్యకామః । త్వ
త్పాదపద్మయోరేవకరోమ్యాత్మనివేదనమ్ । గురోబూహిమమజ్ఞానం
వైతృష్ట్యంచదయానిధే ॥ ౫౫ ॥ విజ్ఞానంతత్వమార్గాంశ్చచేతనాచేత
నాత్మకా ॥ కుమారః ॥ ఏవంమునివరఃపృష్టస్తుష్టోహృష్టండివజంము
నే ॥ ౫౬ ॥ కృపయాప్రాహమునిరాక్షివేశ్వరగతింయథా । అచేత
నస్వరూపంచవైరాగ్యంచమహామునిః ॥ ౫౭ ॥ నారదః ॥ శృణువత్స
వ్రవత్సోమిహ్యజ్ఞానాత్మపరాత్మనామ్ । స్వరూపంతత్వతోవత్సోసా
వధానమనాశ్శృణు ॥ ౫౮ ॥ పురానారోయణోదేవఃపూర్వసృష్టంస్వ

మాయయా | సంహృత్య కాలకలయాకల్పాస్తగ్దమీశ్వరః || ౫౯ || ఏకప
వావశిష్టస్తుసర్వశేషీతికథ్యతే | అనిర్విణ్ణోనిశాన్తేసప్రప్టుంసముపచక్రమే ||

ఇతి శ్రీమత్సృపురాణే తైత్తిరియే శ్రీమద్వాదవగిరి

మాహాత్మ్యే సత్యకామోపాఖ్యానంనామ

సవమోధ్యాయః.

—(*)—

—(*) జగత్సృష్ట్యాదిక్రమః. (*)—

నారదః || విష్ణుఃప్రధానపురుషస్త్యసజ్జలృక్షశ్వరః | కాలేన
యోభయామాస ప్రకృతింత్రగుణాత్మికామ్ || ౧ || సత్త్వంరజస్తమఇతి
ప్రకృతేరభవస్థానాః | తేభ్యస్సమభవత్సూత్రం మహత్తత్త్వంహిరణ్మ
యమ్ || ౨ || మహత్తత్త్వాదహజ్జగఃక్రియాశక్తిరజాయత | వైకా
రికస్తైజసశ్చతామసశ్చేత్యహంత్రీధా || ౩ || వైకారికాద్వికుర్వాణా
న్మనస్తత్త్వమజాయత | దేవాశ్చజజ్జీరేతస్తాద్దశవైకారికాశ్చయే || ౪ ||
తైజసాత్మభితాద్భూమిన్ద్రియాణి దశాభవన్ | తామసాదపి
శబ్దోభూన్నభస్తస్తాద్వ్యజాయత || ౫ || అభవతాంలనశ్చోభాత్తత
స్సర్మగుణోఽనిలః | అనిలాద్రూపవస్తేజస్తతోరసగుణంజలమ్ || ౬ ||
తస్తాద్గర్భవతీచేయంపుణిసమజాయత | నానాత్వాత్పైరుషాప్రప్టు
మనీశాహరిమబ్రువన్ || ౭ || దేవాః || దేవదేవజగద్వ్యాపిసర్వ
శక్తిధరావ్యయ | సప్రప్టుంవిరాజంత్యత్స్థానమనీశావయమచ్యుత || ౮ ||
కుర్త్వహేసర్వధూతాత్త్వన్నాజ్ఞాంతవయథావయమ్ | తథాప్రసీదదే
వేశనమస్తేపురుషోత్తమ || ౯ || ఏవంసంపార్థితోవిష్ణుఃకార్యకారణకా
రణః | చతుర్వింశతితత్త్వానాంగణంయుగవదావిశత్ || ౧౦ || భిన్నం
సంయోజయామాస గుప్తంకర్తృప్రబోధయన్ | తతోవినిమయంపా
ప్యహరిణా తేపరస్పరమ్ || ౧౧ || అణ్ణముత్పాదయామాసుర్యస్త్రిలో
కాశ్చరాచరాః | తస్మిన్ శేతేమహావిష్ణుశ్శేషభోగసుఖాసనే || ౧౨ ||
తస్యనాభేరభూత్పద్మంవిశ్వఖ్యంతత్రచాత్మభూః | జాతోదేవమసుమ్యా
దిఃపశుపక్షిద్రుమాదయః || ౧౩ || జాతాస్తస్తాద్దేవదశాస్త్రపురాణా
నిచసర్వశః | ఏవంప్రవర్తతేసర్గః పార్వాపర్యేణానిత్యశః || ౧౪ ||

అతో దేహాదికంసర్వంప్రకృతేఃకార్యమద్భుతమ్ | తస్మా త్సేషాంద్విజ
త్రేష్ఠదేహాదామోహజంత్యజేత్ || ౧౫ || జన్మాంతరప్రతీతౌతు కర్త
వ్యానకదాచన | మోక్షాయ తత్త్వవిచ్ఛిన్న తస్మాదాశు భజావ్య

—* దేహినోజన్మాదిదుఃఖనిరూపణమ్. *

యమ్ || ౧౬ || దేహాప్రాప్తించవత్క్యోమిదుగ్ధభాండుఃఖసజుగులామ్ |
పాపిస్తాఃఖలుగచ్ఛన్తిసరకందుఃఖసజుగులమ్ || ౧౭ || యావన్తోనిరయాః
క్రూరాస్తామిస్మాద్యాస్సుదారుణాః | తావన్తస్సమనుక్రమ్యపునరత్ర
ప్రజేచ్ఛచిః || ౧౮ || దయాభుర్ధర్మరాజోపి పాపినఃపుణ్యవర్జితాః |
భుజ్జన్తుభువితానించిచ్ఛేషపాపాన్విసర్జయేత్ || ౧౯ || శ్వవిడ్వరా
హూప్తభిరక్రిమికిటాభవన్వితి | తేతుఘాతలమాసాద్యక్రిమికిటా
భవన్తివై || ౨౦ || తాన్ప్రప్తోభీతభీతాస్తమనుజాఃపాపభీరవః | స
న్తుసర్వరతాన్తైవ ధర్మరాజోదయానిధిః || ౨౧ || ఏవంవ్యవస్యపాపి
స్తాలోకద్వయహితేచ్ఛయా | నిర్దమయ్యస్వలోకస్థాన్సుఖంవసతి
ధర్మరాట్ || ౨౨ || భూలోకవాసినస్సర్వేధనకామవిమోహితాః | శ్వ
విడ్వరాహాన్ప్రప్తోపినన్యవర్తంతశ్శలాత్ || ౨౩ || పుణ్యవాన్స్వర్గలో
కేతుచిరంభుక్త్యాస్వకర్మజమ్ | క్షీణపుణ్యః పతత్యర్వాజుక్తాః కాల
విచాలితః || ౨౪ || పతతీన్తుపధాద్భూమంతతోనీహరసంయుతః | తిల
మాషాదిరూపేణభవత్యేవనసంశయః || ౨౫ || తతఃపురుష దేహేతు
రేతోరూపాభవిష్యతి | తతఃస్త్రియాఃకుక్షిగతఃపుంసోరేతఃకణాశ్రయః ||
ఏకరాత్రేణకలిలం పశ్చరాత్రేణబుద్ధుదమ్ | కర్మశశ్చదశాహేనమా
సేనత్వజుగురాదయః || ౨౬ || నఖాదీనిత్రిభిర్నాసైశ్చతుర్భిర్ధాతవోఽభ
వన్ | షడ్భిర్జరాయనావీతస్సప్తమేరోమభిర్మృతః || ౨౭ || అష్టమే
దేహానంపూర్ణఃకుక్షౌభ్రామ్యతిదక్షిణే | నవమేజన్మకర్త్యాగతానిస్త
రతేఽముపిః || ౨౮ || గర్తేవిష్ణూత్రయోశ్చేతేనజన్తుర్జన్తుసోదరః | క్రి
మిభిర్భుక్త్యతేమూఢస్సాకుమార్యాత్పుదుఃఖతః || ౩౦ || సపవందుస్స
హందుఃఖంసహతేపాపకర్మకృత్ | గర్భాంతరకృతంస్వేనసజుగుల్పం
హరినస్నిహౌ || ౩౧ || స్మృత్వావదుఃఖసంతప్రోల్బబోధోఽతివేషితః | అ
హూకన్ఠంపునఃప్రాప్తంగర్భదుఃఖంహహత్తరమ్ || ౩౨ || స్మరామి

జన్మకర్మాణిపాపఃపూర్వకృతానిచ । అకార్యాణ్యేవకృతవాగ్మకృతం
హ్యస్త్యనోహితమ్ ॥ ౩౩ ॥ మయాహినాశ్రితోవిష్ణుస్తత్పరాశ్చకృపా
శవః । ఇతఃపరంపదంవిష్ణోస్తత్పరాణాంసమాశ్రయే ॥ ౩౪ ॥ కదా
నిర్గమనంమేస్యాద్ధర్మాన్నిరయసన్నిభాత్ । ఇత్యేవంచస్తయన్నాస్తే
దశమేనూతివాయునా ॥ ౩౫ ॥ స్పృష్టోనష్టస్తృతిర్జీవో నిరస్తోబహి
రేవహి । తతోబాల్యాదిదుఃఖాని యువవార్ధిక్యయోరపి ॥ ౩౬ ॥
ప్రళయేకరణాభావాత్సృష్ట్యాన్నియకర్షణాత్ । కుతోభవేన్నతిస్తే
షాంవిష్ణోఃపాదోపసర్పణే ॥ ౩౭ ॥ అనేనైవతుదేహేనవిష్ణుపాదాశ్ర
యోభవేత్ । సమ్యక్సంప్రాధ్యయేత్సజ్జంతత్పరేషుముముక్షుభిః ॥ ౩౮ ॥

—————(*) తత్త్వత్రయనిరూపణమ్. (*)—————

అథాతశ్శృణుఃపత్యౌమిహ్యత్తానాత్మపరాత్మనామ్ । పరమాత్మావ్య
యశ్శుద్ధస్వర్వాధారోఽఖిలాశ్రయః ॥ ౩౯ ॥ నారాయణోఽవ్యక్తగతిర్భ
క్తానుగ్రహవిగ్రహః । జీవోఽప్యవిద్యయోత్పన్నదేహాదిగుణవర్జితః ॥ ౪౦ ॥
నిత్యశ్శుద్ధస్వదాముక్తశ్శుద్ధసత్త్వమయఃపుమాత్ । భగవన్నాయయా
బద్ధఃపుత్రపాత్రధనాదిమాత్ ॥ ౪౧ ॥ జన్మమృత్యుజరావ్యాధిశోకమో
హైశ్చశోచతి । యదాపుణ్యవిశేషేణమహత్సంక్షోభవేద్విజ ॥ ౪౨ ॥
తదాతుక్యపయానామకీర్తనశ్రవణేరతిః । తతోనవవిధాభక్తిర్థాయతే
దుర్లభాపిసా ॥ ౪౩ ॥ యదాహ్యేవంవిధాభక్తిర్థాయతేహ్యమ్బుజేక్షణే ।
కిమన్యద్విష్ణుభక్తానాందాసానామవశిష్యతే ॥ ౪౪ ॥ అనాత్మాతువికారీచ
పరిణామీజడస్పదా । దేవాదిసకలాన్జీవాన్విమోహయతీసర్వదా ॥ ౪౫ ॥
ఏతద్విజ్ఞాయసద్భక్తోముచ్యతేనాత్రసంశయః । సద్భక్తివిముఖానాంహి
శాస్త్రగ్రంథేషుముహ్యతామ్ ॥ ౪౬ ॥ సజ్జానంసచమోక్షస్సాన్యతైషాం
జన్మశతైరపి ॥ ౪౭ ॥ ఇదంరహస్యంపరమార్థలక్షణంమయైవసాక్షాత్కృ
తంతవానఘ । సద్భక్తిహీనాయశతాయనత్వయాదాతవ్యమైంద్రాదపి
రాజ్యతోఽధికమ్ ॥ ౪౮ ॥

ఇతి శ్రీమత్సృష్టరాణేక్షేత్రఖండే శ్రీమద్యాదవగిరిమాహా
త్మ్యే జగత్సృష్ట్యాదికథనంనామ దశమోధ్యాయః.

—* { సత్యకామస్య నారదకృత మేధాతిథ్యపా } *—
 { ఖ్యానకథనపూర్వకయదుగిరిగమనోపదేశః }

నారదః ॥ ఇతోఽగచ్ఛ మహాభాగ త్వక్త్వామోహంధనాదిషు ।
 సహ్యదేహపూర్వదిగ్భాగేకావేర్యాఉత్తరేతతే ॥ ౧ ॥ యాదవాద్రితి
 ఖ్యాతఃపుణ్యధిఃపుణ్యభూధరః । పుణ్యదుమలతాజాలైఃపుణ్యామలజలా
 శయైః ॥ ౨ ॥ పుణ్యద్విజమ్బుకైశ్చపిసంవృతఃపుణ్యతీర్థకైః । అస్తిత
 త్కటకేతీర్థంకల్యాణంపుణ్యవర్ధనమ్ ॥ ౩ ॥ వట్టప్టికోఽతీర్థైశ్చసంవృతం
 ముక్తిదండ్విజః బహుభిర్విష్ణుభక్తైశ్చశరణాగతరక్షకైః ॥ ౪ ॥ సుకుమార
 ఇతి శ్రీమాన్ హరిర్నాయణోఽవ్యయః । ఆస్తేదయానిధిర్భక్తిహృత్
 తేత్రే వైకుణ్ఠవర్ధనే ॥ ౫ ॥ తత్రగత్వాజగన్నాథమారాధయవిశుద్ధ
 యే । ఖ్యాతంనారాయణతేత్రమితివైకుణ్ఠవర్ధనమ్ ॥ ౬ ॥ ఇతిచాసీద్ద్విజ
 శ్రేష్ఠ విమానంబ్రహ్మనామకమ్ । ఆనన్దమితీచాప్యక్తంతీర్థంకల్యాణనా
 మకమ్ ॥ ౭ ॥ కల్యాణీతీచవిఖ్యాతంతత్రగచ్ఛమహామునే । తత్తీరవాసి
 నాంపుణ్యంకింవత్సౌమికియానహమ్ ॥ ౮ ॥ వైకుణ్ఠవర్ధనతేత్రవాసీకశ్చి
 ద్ద్విజోత్తమః । నామ్నామేధాతిథిర్ధిమాపుత్రవాస్యగృహశ్రమి ॥ ౯ ॥
 విష్ణోర్నామాని లీలాశ్చకీర్తయన్భాగ్రియన్బుధా । నర్తయన్నర్తనం
 కుర్వన్నత్సుకోహ్యత్సవోన్ముఖః ॥ ౧౦ ॥ ఏకదాపర్యటన్విప్రోలోకానుగ్ర
 హకామ్యయా । కుటుంబరక్షణార్థాయనిత్యంతఃక్లులయాచకః ॥ ౧౧ ॥
 దేశాద్దేశాన్తరంగచ్ఛన్త్రామాద్ద్రామాన్తరంగతః । కీర్తయన్మృద్ధయా
 విష్ణోర్నామానిచకథాశ్శుభాః ॥ ౧౨ ॥ విష్ణోసద్భక్తిభరితాబహవోవైష్ణ
 వాభవన్ । సత్సంక్షాద్భహవోముక్తాముఖబాహూరుపాదజాః ॥ ౧౩ ॥
 సౌవీరదేశస్యపతిర్నామ్నావీరవ్రతోమహాన్ । స్వదేశవాసిభిస్సన్నిభిశ్చ
 తవాన్విప్రమాగతమ్ ॥ ౧౪ ॥ వీరవ్రతః ॥ హేసన్తశ్శూగ్రియతాంశే
 స్థాఃకుతఃకుత్రత్యపవవా । ఆనీయతామతశ్శీఘ్రిమభిప్రాయవిదోమమ్
 తతోమేధాతిథింశాన్తంసన్తంసన్తస్సమానయన్ । నృపస్తూర్ణంసము
 థాయప్రణామసదఙ్గవత్ ॥ ౧౫ ॥ రత్నసింహాసనేవేశ్యసభార్యంచ
 సత్పుత్రకమ్ । పూజయామాసవిధివత్పదప్రత్యక్షపూర్వతః ॥ ౧౬ ॥
 తదపశ్చిరసాధృత్వా సకుటుంబోముదంయయా । క్షణాన్తనస్సమా

ధాయవిప్రంప్రాహన్యపేశ్వరః ॥ ౧౮ ॥ ద్విజవర్యమహాభాగజానేత్వాం
హరిమీశ్వరమ్ । దర్శనాత్తవవిప్రేష్టగ్రామముక్తోహంభవార్థవాత్ ॥ ౧౯ ॥
బ్రాహ్మభాగవతాన్ధర్వాసుపాశురసిమేద్విజః మేధాతిథిః ॥ సృపవర్య
నిబోధేదంతావకైస్సహసద్గుణ ॥ ౨౦ ॥ దుగ్ధభంజనానుషంజన్తహ్య
ధ్రువంచార్థదంస్యప । శీఘ్రాయతేతకుశలంసదామృత్యవశంగతః ॥ ౨౧ ॥
కుశలేమచసర్వేషుసాపాయేషుద్విజోత్తమాః । ఉపాయద్వయమేవా
హంసృణాంశ్రేయఃపదంస్యప ॥ ౨౨ ॥ నామసజ్జీర్తనంత్యేకంలీలాశ్ర
వణమేవవ । ఏతద్ద్వయంగురోర్భక్త్యాల్భ్యావభక్తోభవేన్నృప ॥ ౨౩ ॥
అత్రతేవర్తయిష్యామి కథాంపుణ్యాం సుపావసీమ్ । యస్యశ్రవణమా
త్రేణకీర్తనశ్రవణేరతిః ॥ ౨౪ ॥ భవత్యేవసనద్దేహస్సత్యంసత్యంవదామ్య
హమ్ । ఇదంభక్తప్రియంచితంశృణుష్వసుసమాహితః ॥ ౨౫ ॥ నా
రచేనకృతంపూర్వాయమలోకేతికాతుకమ్ । ఏకదానారదమునిర్విష్ణు
లోకముపాగతః ॥ ౨౬ ॥ అశ్రోషీత్పుణ్యనామానిహరేర్భక్తిసమన్వితః ।
హరేముకుందగౌవిందనారాయణజనార్దన ॥ ౨౭ ॥ పాహిమాంకృ
ష్ణవారాహనారసింహనమోస్తుతే । వాసుదేవాచ్యుతానస్తశ్శ
చక్రగదాధర ॥ ౨౮ ॥ త్రివిక్రమత్రిలోకేశ త్రాహిమాంవిశ్వరక్ష
క । అనాదిమాయావిభవంసిస్సంసారార్ణవతారణ ॥ ౨౯ ॥ తమో
భజ్జనసర్వజ్ఞపాహిపాహిజగద్గురో । ఏకంనామామృతంపీత్యాన
ద్భక్తముఖనిస్సృజిత్మ్ ॥ ౩౦ ॥ పరమానందమాపేదేనారదోమునిసత్త
మః । ప్రదక్షిణీకృత్యహరేఃప్రణమ్యచపదంశుభమ్ ॥ ౩౧ ॥ మనసా
చింతయన్గూర్వంయయా సంయమనీపురమ్ । నిరీక్ష్యరౌరవాన్ఘోరా
న్నరకాంశ్చాభిషణాన్ ॥ ౩౨ ॥ నారకాణాంకృపాంచక్రేమనసావి
స్త్రితోమునిః । దృష్ట్వాత్రిప్రవరంశీఘ్రంశతయోజనముచ్చితమ్ ॥ ౩౩ ॥
తతోన్నతంశృజమేకమారుహ్యమునిసత్తమః । భుజముద్యమ్యసంతుష్టో
వాక్యమేతదువాచహ ॥ ౩౪ ॥ నారాయణాచ్యుతానస్త వాసుదేవ
జనార్దన । త్రాహిపాహిజగన్నాథశరణాగతవత్సల ॥ ౩౫ ॥ ఏత
చ్చుత్వానారకాస్తేనద్యోవిగతకల్మషః । సమస్తానరకాత్సద్యోనిజ్జ
న్మర్త్యుపసత్తమ ॥ ౩౬ ॥ పుణ్యదేహాల్లభివన్తోదివ్యజ్ఞానసమన్వితాః ।

తేన ర్వేహరినామానిజల్పన్తోనారదంమునిమ్ || 32 || స్తుత్వావిమానా
 న్యాస్తాయజన్తుశ్చసహసాదివమ్ | వైకుణ్ఠలోకమాసాద్యపపుర్వామా
 మృతంనృప || 33 || గతేషుతేషుసర్వేషునిర్జనేపత్యనేయమః | స్వకీయై
 శ్చభుతైస్సార్థంతస్థావిస్త్రితమానసః || 34 || పాపినాంసరకస్థానామపి
 శ్రవణమాత్రతః | లీలాయాశ్చపినామాంచ హ్యజ్ఞసాముక్తిసమ్భ
 వాత్ || తస్మాత్సజ్జీర్ణనంవిష్టోకర్తవ్యంలబ్ధజన్మభిః | త్వమపి శ్రద్ధయా
 రాజన్యక్తిహేతోర్భజావ్యయమ్ || 35 || నారాయణంసృణాంబన్ధవా
 రణంకరుణార్థవమ్ | ఇత్యుక్త్వాప్రయయావిప్రోనారాయణపురంప్రతి ||
 నారదః || వీరవ్రతస్తుసృపతిస్సక్తోష్టేధాతిధేరభూత్ | మహాభాగవత
 శ్రీమాన్సంస్వజనైర్భుత్యపుత్రకైః || 36 || శిష్యయన్తన్త్రిభిర్విప్రైస్స
 దేశస్థాన్తనాన్విభుః | హరిభక్తాద్విజశ్రేష్ఠసర్వేయక్తాబధూవిరే || 37 ||
 తత్త్వేత్రవాసినామేవంమహిమాసంమహామతే | కోవావర్గయితుంశక్తస్స
 హస్రపదమోపివా || 38 || సత్యకామాశుగచ్ఛత్వంక్షేత్రంవైకుణ్ఠవర్ధ
 నమ్ | కల్పాణీర్థేగక్లాయంస్సత్వాదేవంసమర్చయ || 39 || భవిష్యతి
 పరం శ్రేయోభూయోభూయో వదామితే | ఇత్యుక్త్వాన్తర్గదేతస్య
 శృణ్వతోనారదోమహాత్ || 40 || తతస్ససత్యకామోపిత్యక్త్వామోహం
 ధనాదిషు | యాదవాద్రింగతోవిప్రస్సత్వాకల్పాణీర్థకే || 41 ||
 సుకుమారంచసంపూజ్యమహామోదమవాప్తవాత్ | స్వాధ్యాయస్తుతిశీ
 లానాంతపశ్శీలదయావతామ్ || 42 || భక్తానాంపరిపూర్ణానామాచా
 ర్యోఽభూన్మహామతిః | పుత్రాస్సత్వేనకాలేన భార్యాచైవతుతస్య
 వై || 43 || చరన్తస్సకలాద్దేశాన్యాదవాద్రిముపాగమత్ | పిత్రాచ
 సజ్జతాఃపుత్రాస్సజ్జతాపతినాసతీ || 44 || సత్యకామస్తుసంతుష్టోభో
 ర్యాపుత్రైర్ముమోదహ | శ్రియంసురవరైఃప్రార్థ్యాంజ్ఞానంవై రాగ్య
 మేవచ || 45 || భక్తీంచపరమాంపుణ్యాంభక్తసజ్జరుచింతథా | బ
 హూంస్తనుభృతశ్రీమానుద్ధరన్పుణ్యకర్తృభిః || 46 || తత్రైవచిరకా
 లంహివాసంచక్రేమహామునిః | దేహావసానకాలేతుతస్యప్రీతోహరిస్స
 యమ్ || 47 || ఏకస్తన్వంగచ్ఛవిప్రేన్ద్రభార్యయాపుణ్యశీలయా |
 పుత్రాస్త్రిష్ఠస్తులోకేస్త్రిన్గంచితాగ్రలంకృతాశవః || 48 || ఏకైర్జీవా

శ్చబహవోభవిష్యన్తివిమోచితాః । తేషాంతదాశ్రయాణాంచతత్సా
దాశ్రయశీలినామ్ ॥ ౫౬ ॥ ముక్తిందాస్యామ్యసద్దేహియాగచ్ఛత్వం
మత్పదంద్విజ । ఇత్యుక్తాద్విజముఖ్యేనసాకంధామయయాహరిః ॥ ౫౭ ॥
కుమారః ॥ ఉక్తంపుణ్యతమంవిప్రయత్నృష్టోహమిహాత్మయా । సత్యకా
మస్యమూర్ఖస్యచరితంపరమాద్భుతమ్ ॥ ౫౮ ॥ కల్యాణీతీర్థమాహా
త్మ్యంవత్సంవర్షశతైరపి । కశ్చక్తశ్శ్రీమమపివాసహస్రవదసోపివా
మయాప్యక్తోయథా శక్తిమహిమాచతవానఘ । కల్యాణమునియుక్తా
యాఃకల్యాణ్యాద్విజనత్తమ ॥ ౬౦ ॥ శ్రీసూతః । కల్యాణతీర్థమాహాత్మ్య
మస్యేషామపివైభవమ్ । చక్రశఙ్ఖాదితీర్థానాంవర్ణితంభృగునందన ॥ ౬౧ ॥
దీప్తిమాంస్తుకుమారేణశ్రుత్వాహర్షమవాపసః ॥ ౬౧౪ ॥

ఇతి శ్రీ మాతస్య పురాణే శ్రీత్రఖణ్డే శ్రీమద్యాదవగిరిమాహాత్మ్యే
సత్యకామస్య నారదకృత మేథాతిథ్యపాఖ్యాన కథన
పూర్వక యదుగిరిగమనోపదేశోనామ
ఏకాదశోఽధ్యాయః .

—————(*)యదుగిరిబదరినారాయణసాన్నిధ్యమ్.(*)—————

శౌనకః ॥ సూతసూతకుమారేణతీర్థమాహాత్మ్యమద్భుతమ్ ।
యథాదీప్తిమతేప్రోక్తం తథాబ్రూహిక్రమాన్తమ ॥ ౧ ॥ శ్రీసూతః ॥
సాధుపృష్టంత్వయా బ్రహ్మకాతీర్థమాహాత్మ్యమాదరాత్ । అతోన్యే
షాంప్రవత్సోమికుమారోక్తక్రమాదహమ్ ॥ ౨ ॥ దీప్తిమా ॥ కథంశ్రీ
బదరివృత్తోఽగతాఃకేనహేతునా । బృన్దావనాన్తహాపుణ్యాఃపుణ్యభూ
సురసేవితాః ॥ ౩ ॥ కుమారః ॥ పురాకృతయగేవిప్రపుణ్యేయాదవ
భూధరే । ఆసీద్విజవరశ్రేష్ఠశ్శాణ్డీల్యఇతివిశ్రుతః ॥ ౪ ॥ దర్భతీర్థేతపః
కుర్వన్విష్ణువ్రతశరాయణః । ఆసీద్భహుతథేకాలేగతేనారాయణస్స
యమ్ ॥ ౫ ॥ ఆవిర్భూవసంతుష్టశ్శాణ్డీల్యాగ్రేమహామతిః । ఉత్తి
ష్ఠోత్తిష్ఠభద్రంతేతపస్సిద్ధోసిమేప్రియః ॥ ౬ ॥ శాణ్డీల్యః ॥ ద్రఘుమిచ్చా
మిభోస్వామిస్సగనారాయణాశ్రమమ్ । తత్రైవబహుకాలంవైనేతు
ముత్సహతేమసః ॥ ౭ ॥ నారాయణః ॥ సపవాహంమునిశ్రేష్ఠసరనారా

యణోహరిః । తత్రగన్తుమశక్తాశ్చకలౌజీవాహిమార్దితాః ॥ ౮ ॥ తస్మా
దత్రైవవత్సామిత్వమప్యత్రవసానఘ । ఆరాధయమహాయోగిన్సర్వ
కానువరప్రదమ్ ॥ ౯ ॥ నయిష్యామిక్షణాదేవబృద్ధావసలతాస్తరూః ।
ఇత్యుక్తాన్వస్తద్ధేవిష్ణుర్భదరినిలయోహరిః ॥ ౧౦ ॥ ఋషిరత్రైవనివ

—————(*)యాదవాద్విన్ధత్యవచేరమాహన్యమ్.(*)—————

సకాశాణ్ణిలోమునిసత్తమః ॥ దీప్తిమాన్ ॥ వర్ణయోత్సవచేరస్యమా
హాత్మ్యంకృపయామునే ॥ ౧౧ ॥ కైఃకైశ్చారాధితఃపూర్వంకస్మాద
త్రసమాగతః ॥ కుమారః । పురానారాయణోదేవః పూర్వస్సప్తం
స్వమాయయా ॥ ౧౨ ॥ సంహృత్యకాలకలయాకల్పాన్తథిదమిశ్వరః ।
ఆసిదేకస్తదావిష్ణుర్హస్యతిగ్రంభనవస్తుచ ॥ ౧౩ ॥ తతోనిశ్వాససమ్భూ
తైర్నిగమైస్సంస్తుతోహరిః । స్రష్టుంప్రచక్రమేవిప్ర బ్రహ్మజ్ఞంచేతనా
శ్రయమ్ ॥ ౧౪ ॥ ప్రకృత్యాదీనితత్త్వానిసృష్టేవైరస్పృశత్ప్రభుః । అ
జ్ఞంతదన్తరాబ్రహ్మన్పరుషంచాస్పృశద్విభుః ॥ ౧౫ ॥ స్వస్పృష్టగర్భసలి
లేహ్యశయిష్టకృపానిధిః । తస్యనాభ్యామభూత్పద్మం విశ్వాఖ్యంతత్ర
చాత్మభూః ॥ ౧౬ ॥ మరీచిస్తస్యపుత్రోభూత్తత్పుత్రోపిచకాశ్యపః ॥ వివస్వాం
స్తస్యపుత్రోభూత్తస్యపుత్రోమనుర్నహః ॥ ౧౭ ॥ తస్యాపితృమహాభాగా
దశపుత్రాఃప్రజజ్ఞిరే । ఇత్యోకురితివిఖ్యాతోజ్యేష్ఠశ్శ్రేష్ఠగుణోమహాన్ ॥
తపఃకుర్వన్నహతేజాఆసీద్భదరికాశ్రమే । అవిరాసీన్నహాభాగోబ్రహ్మ
లోకపితామహః ॥ ౧౮ ॥ ససంభ్రమస్సముత్థాయననామాక్షేనదణ్డవత్ ।
తముత్థాప్యమహతేజాబ్రహ్మభూపతిమబ్రవీత్ ॥ ౧౯ ॥ కిమర్థంకృతవా
న్భూతతపఃపరమదారుణమ్ । ఇత్యాహతంచతుర్వక్త్రమిత్వోకురపి
హృష్టధీః ॥ ౨౦ ॥ యాచతిస్తచతుర్వక్త్రంవరదానౌస్తుఖంవిభుమ్ ।
విష్ణోరారాధనార్థాయప్రతిమాదీయతాంశుభా ॥ ౨౧ ॥ బ్రహ్మ ॥ బ
హుకాలంతపస్తప్తాన్ లబ్ధవాన్పరమాద్భుతామ్ । ప్రతిమాంపద్మనా
భాగ్ధితపసాతోషితాద్ధరేః ॥ ౨౨ ॥ తాందదామిమహాయోగిన్తమ
పాణ్ణాత్ప్రియంకరామ్ । ఇత్యుక్తాన్మకుమారాఖ్యాంప్రతిమాంసుస్త
రాకృతిమ్ ॥ ౨౩ ॥ దత్వాతుప్రేషయామాససాదరంసచతుర్ముఖః । త
పస్తత్పుంపునర్విప్రగతవాన్త్రీరసాగరమ్ ॥ ౨౪ ॥ తత్రతప్తాన్సప్తభ్యా

విమానంరజ్జసంజ్ఞితమ్ । సత్యలోకంగతోబ్రహ్మమనుపుత్రః పురంయ
యా ॥ ౨౬ ॥ తద్వంశైర్వరచ్ఛితోవిప్రసుకుమారస్సుపుణ్యకైః । ఇత్యో
కువంశ్యశ్చరమస్సుమిత్రోనామవిశ్రుతః ॥ ౨౭ ॥ తతోబ్రహ్మోతుతంవిప్ర
సుకుమారంద్విజోత్తమైః । ఆసియయాదవగిరౌస్థావయిత్యాతిసున్దరమ్ ॥
ఉత్సవంకృతవాస్త్వహ్మోదేవర్షిపితృమానవైః । తదారభ్యతుతందేవంసు
కుమారంద్విజోత్తమాః ॥ ౨౮ ॥ ఆరాధ్యాభిమతానాగ్రమాన్ లభన్తే
చసురోత్తమాః । ఉక్తంతుపరమాశ్చర్యం శ్రుత్వాహర్షాశ్రుసంప్లు
—————(*)యాదవగిరిసమీపస్థచక్రాదితీర్థమాహాత్మ్యమ్(*)—————

తః ॥ ౩౦ ॥ కుమారః ॥ అధాన్యాన్యపితీర్థానిప్రవత్యౌమిద్విజోత్తమ ।
పరితోయాదవగిరేస్సప్తతీర్థానిసన్తివై ॥ ౩౧ ॥ కల్యాణ్యాస్తుపురోభా
గేవక్రతీర్థమితిశ్రుతమ్ । స్లక్షస్తీప్తతీరేతు ఋషిర్దేవశిరాస్తథా ॥
మహాబలస్తీర్థపాలః కేశవోనామదేవతా । తిలాన్నదానంశంసన్తి
పితౄణామతుయంహి తత్ ॥ ౩౩ ॥ శఙ్ఖతీర్థమితిఖ్యాత మాగ్నే
య్యాందిశిత్వతి । ఆమోబోధ్యోఋషిస్తత్రబలస్త్రీర్థపాలకః ॥
దేవోనారాయణః ప్రోక్తోహ్యన్నదానంప్రశస్యతే । అస్త్రదక్షిణదిగ్భా
గేకాపిలంతీర్థముత్తమమ్ ॥ ౩౪ ॥ చిల్వోచహూహస్త్రత్రయ్యుషిఃకపిల
వవచ । కుముదస్తీర్థపాలశ్చదేవతామాధవోహరిః ॥ ౩౬ ॥ భూమి
దానంప్రశంసన్తిమాధవప్రీతయేమునే । ఆస్తేపులహతీర్థంతుప్రతీచీం
దిశమాశ్రితమ్ ॥ ౩౭ ॥ వటోమహీరుహస్త్రత్రయ్యుషిఃపులహవవచ ।
దేవోగోవిందపవాసీత్పాలకఃకుముదేతుణః ॥ ౩౮ ॥ శయ్యాదానంప్రశం
సన్తిగోవిందప్రీతయేమునే । పుణ్యంసుదానతీర్థంతువాయవ్యాందిశమా
శ్రితమ్ ॥ ౩౯ ॥ శింశుపోనామవృక్షస్తుసుదాసోనామవైమునిః । దేవో
విష్ణురితిఖ్యాతోవస్త్రదానంప్రశస్యతే ॥ ౪౦ ॥ గోతీర్థంపుణ్యసలిలము
దివీందిశమాశ్రితమ్ । చంద్రోభూరుహస్త్రత్రగాలవోనామవైమునిః ॥
మధుసూదనదేవోత్రవిష్వక్సేనస్తుపాలకః । గోదానంస్వర్ణదానంచప్ర
శంసన్తిద్విజోత్తమ ॥ ౪౧ ॥ గోతీర్థస్యపురోభాగేమనుతీర్థమనుత్తమమ్ ।
పలాశవృక్షస్త్రాపిభరద్వాజోమహామునిః ॥ ౪౩ ॥ గరుడఃపాలకస్త్ర
త్రదేవతాతుత్రివిక్రమః । ఘృతంరజతధాన్యాదిదానంతత్రప్రశస్యతే ॥

చక్రంశక్తంచకపిలం సుదాసంబ్రుతీర్థకమ్ | మనుతీర్థంమహాపుణ్యంపు
ణ్యంపులహనామకమ్ || ౪౫ || వేదయాదవగర్భంచపాలాశంపద్మతీర్థకమ్,
నారాయణంచమైత్రేయంచతుర్దశమమీరితమ్ || ౪౬ || పుణ్యాంవైకుణ్ఠ
గక్తాంచధనుష్కోటింతధైవచ | కల్యాణీతిచవిఖ్యాతాసర్వతీర్థసమన్వితా || ౪౭ || ఏతానిపుణ్యతీర్థానియాదవాద్రిన్ధితానిచ | తానిస్మృత్వా
నరఃపాపాన్ముచ్యతేనాశ్రసంతయః || ౪౮ || ఏమస్మాంసంజపోహూ
మోవ్రతంచేవద్విజూర్చనమ్ | పితృభూతస్మదేవేభ్యోద్ధత్తం తద్ధన్య
నశ్వరమ్ || ౪౯ || ఉక్తానిసర్వతీర్థానిపుణ్యానిచమహామతే | నృసింహో

— (*) యాదవాద్రిన్ధనృసింహవైభవమ్. (*) —

గమనంవత్సృజ్యణత్వంసావధానతః || ౫౦ || కాశ్యపస్యసుతోషీరో
హిరణ్యకశిపుఃపురా | తపస్తప్త్యావరంలేభేహ్యవధ్యత్వంసురాసురైః ||
తస్యపుత్రాస్త్రుచత్వారస్తేషాంజ్యేష్టోమహామతిః | ప్రహ్లాదఇతివిఖ్యాత
స్సర్వాహ్లాదకరోమహాః || ౫౧ || సత్సక్తాభిరుచిర్నిత్యం ధృతిమాన్స
ద్గుణాలయః | తస్యభక్తింధృతాంధృష్టేహరాసర్వేష్వరేశ్వరే || ౫౩ ||
హిరణ్యకశిపుర్దేవ మకరోదాత్మజేమునే | కదాచిత్సుతమాహూయ
మామనాద్యత్వదుగ్ధతే | అన్యంభజనిశత్రుంసకుత్రతిస్తతిపుత్రక || ౫౪ ||
ఇత్సుక్తస్సతుష్టాష్టాపితరంవాక్యమబ్రవీత్ | యోసౌసర్వగతోవిష్ణు
స్సర్వేషాంబలినాంబలీ || ౫౫ || త్వాంచమాంచాథసర్వాంశ్చసదార
క్షతివైహరిః | సర్వత్రాస్తేనదాతాతతంభజామ్యసురోత్తమ || ౫౬ ||
త్వమపిశ్రద్ధమారాజ న్భజజ్ఞేమాయకత్వసే | ఇత్సుక్తోవపరతం పు
త్రం హస్తుముద్యక్తవాన్సితా || ౫౭ || హిరణ్యకశిపుః || హేమాధ
మన్దదుర్బుధ్దేకంహరామితవాత్మజ | గోపాయేత్సహరిస్తాద్విద్యయంత్యం
శరణమిచ్ఛసి || ౫౮ || ఇత్సుక్తావిఖడ్గముద్యమ్యరుషాప్రస్ఫురితాధరః |
విష్ణుర్నృహరిరూపేణస్తమ్భునిస్పిద్యనిర్గతః || ౫౯ || హిరణ్యకశిపుం
యథ్దేగృహీతోవృత్తమాత్మనః | దదారకరజైరేనమేరకానుఁటకృద్య
థా || ౬౦ || తదాదేవస్థిగన్ధర్వా బ్రహ్మరుద్రపురస్సరాః | వాద్యంచ
క్రస్తుష్టుపుశ్చ వవర్షుఃకుసుమైస్సురాః || ౬౧ || గన్ధర్వానసృతుష్టాష్టా
అప్సరోభిస్సమంతతః | తైరయంప్రార్థితోదేవో నృసూరిగ్భక్తవత్సలః ||

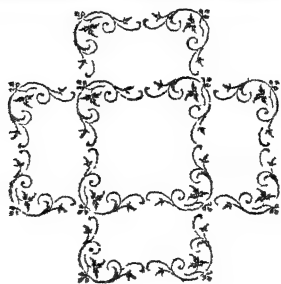
గోమస్తేపర్వతశ్రేష్ఠేవసన్నిత్యంకృపానిధిః । నృహరిపైర్నిరీశేష్ఠమాగ
తోభక్తవత్సలః ॥ ౬౩ ॥ కుర్వన్ననుగ్రహంవిష్ణురాస్తేద్యాపిద్విజోత్త
మ । ఉక్తంసృసింహాగమనంద్విజశ్రేష్ఠమయానఘ ॥ ౬౪ ॥ దీప్తిమాన్ ॥
ధన్యోస్త్రికృతకృత్యోస్త్రిశుతంతప్వన్ముఖనిస్సృతమ్ । యాదవాద్రేఃప్రభా
వంతు అనుజ్ఞాందాతుమగ్న్తసి ॥ ౬౫ ॥ గచ్ఛామియాదవాద్రిం తేనవఃకు
ర్యాంమునీశ్వర ॥ శ్రీనూతః ॥ ఇత్యుక్త్వాదీప్తిమాన్విప్రస్తంప్రణమ్య
గతోమునిః ॥ ౬౬ ॥ యఏతచ్ఛ్రీవయేన్నిత్యంశృణుయాచ్ఛ్రీధయాన్వి
తః । నన్దయేద్యదనంకుర్యాత్సర్వపాపైఃప్రముచ్యతే ॥ ౬౭ ॥ యఏత
త్త్రైత్రమాహాత్మ్యం వైష్ణవేష్యభిధాన్యతి । సవిష్ణుంప్రేణయత్యాశుస
ర్వకామఫలప్రదమ్ ॥ ౬౮ ॥ వైష్ణవానాంసమాజేవాక్తిర్మయత్వాపః
భవేత్ । నాస్తికాయనవక్తవ్యంనాభాగవతసన్నిహౌ ॥ ౬౯ ॥ నాల
సాయప్రడమ్భాయ నవక్తవ్యమసూయవే । నవక్తవ్యంనవక్తవ్యంనవ
క్తవ్యం ద్విజోత్తమ ॥ ౭౦ ॥ శృణ్వ స్మతః లిఖిన్నిభగ్రీ త్రైత్రమాహా
త్మ్యమద్భుతమ్ । ముక్త్యాశుభాశుభేయాతితద్విష్ణోఃపరమంపదమ్ ॥ ౭౧ ॥

ఇతి శ్రీమత్సృపురాణే త్రైత్రఖండే శ్రీమద్వాదవగిరి

మాహాత్మ్యే బదరీనారాయణసాన్నిధ్యాదికథ

నం నా మ ద్వాదశోధ్యాయః.

ఇథం శ్రీమత్సృపురాణానంతరతఃప్రథమప్రభృతిద్వాదశపర్వస్త
ద్వాదశాధ్యాయాత్మక శ్రీమద్వాదవగిరిమాహాత్మ్య
పర పురాణ భాగ స్సమాప్తి మగమత్.

శ్రీ రస్తు-

—ః*—

శ్రీమతే నారాయణాయనమః.

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

శ్రీ కాశీ మాహాజ్యోత్స్నత

శ్రీమద్యాదవగిరిమాహాత్మ్యమ్.

పార్వతీ॥ నకాశీసదృశంక్షేత్రంవైష్ణవంజన్మపావనమ్ । ఇతిశ్రు
తంషయాకాంతతన్నేవిస్తరతోవద ॥ ౧ ॥ నతేస్తిసదృశఃకశ్చిద్విష్ణుశా
స్త్రప్రవర్తకః । తద్దాసస్తత్పరోనిత్యంతదీయారాధనేరతః ॥ ౨ ॥ నతే
౨స్త్యవిదితంకించిత్త్రిములోకేషుసర్వతః । అతోనిస్సంశయంబ్రూహికా
శీయేనాధికాపురీ॥ ౩ ॥ ఇతిపృష్టస్తయాదేవశృంఖలారోహకశజరః । ప్రత్యా
హముదితఃప్రీత్యాప్రీతయన్నివపార్వతీమ్ ॥ ౪ ॥ శజరః ॥ విష్ణుక్షే
త్రాణిసర్వాశిరజ్జక్షేత్రముఖానిచ । స్వాంశేనవసతింతత్రతస్వతేవరవ
ర్జిని ॥ ౫ ॥ తేనక్షేత్రమతిభ్యాతంకాశీక్షేత్రంరసాతలే ॥ పార్వతీ ॥
కాశీశస్తానిపుణ్యానివిష్ణోరాయతనానిచ ॥ ౬ ॥ తన్నేబ్రూహిమహాబా
హువావత్సలోసికృపానిధే । ఇత్యుక్తఃప్రియయాప్రీత్యాతద్వక్తుమువ
చక్రమే ॥ ౭ ॥ శజరః ॥ శ్రీరజ్జమతులంక్షేత్రంవిష్ణోరాయతనంమ
హత్ । యత్రాస్తేరజ్జరాణ్ణిత్యంరఘువంశవివర్ధనః ॥ ౮ ॥ శ్రీమష్టశ్రీవ
రాహస్యక్షేత్రంప్రేమాస్పదంశివమ్ । యత్రత్యస్తనరోయాతేతద్విష్ణోః
ఋరమంబదమ్ ॥ ౯ ॥ శ్రీశ్రీనివాసవసతిర్యేజుటాద్విర్మహీధరః । దర్శ
నాచ్చివ్రసాద్యస్యముచ్యతేసర్వపాతకాత్ ॥ ౧౦ ॥ పులస్త్యశాపనిర్వి
ణ్ణానదీరూపాసరస్వతీ । యత్రాస్తేసరసీభూత్వాస్వామితిగ్ధాభిధా
నతః ॥ ౧౧ ॥ స్వామికుమారస్సుతపస్తప్తాయస్యాస్తతేపురా । కుష్ఠ
రోగాద్వినిర్ముక్తస్సామ్యజన్మనిభామిని ॥ ౧౨ ॥ సాశగ్రామాదికంచా
స్యక్షేత్రంచవృషభాచలమ్ । గజాచలంమహాక్షేత్రంయత్రాస్తేవరద

స్వరాట్ ॥ ౧౩ ॥ ఘటికాచలమస్యచ్చవైష్ణవంసురసేవితమ్ । తోతా
 ద్విర్నృజశగిర్నృహరిర్నముచింఖలమ్ ॥ ౧౪ ॥ హత్వాబహుయుగం
 యుధావృష్టాద్దిత్యవస్వయమ్ । శేతేగుహాంతరేనిత్యంకృతాదిమయ
 గేషువై ॥ ౧౫ ॥ సుధాంతౌద్రంతధాదుగ్ధంగుడోదలచపిబన్తరిః । స్వ
 శేషంభక్తవర్దేభ్యోదాస్యస్మర్థప్రమాణతః ॥ ౧౬ ॥ విభాతిశోభనగిరౌ
 సృహరిర్నృతశాత్రవః । తదేతత్పరమంత్రేత్రంనాస్తీతత్సద్భవంకృచ్ఛవితమ్ ॥
 సింహాచలంచయత్రాస్తే వరాహస్యహరిర్నృరిః । త్రిణేత్రోష్టభుజోభస్మి
 యత్రాస్తేపఞ్చధాసరిత్ ॥ ౧౭ ॥ గజ్ఞామహానదీపుణ్యాగణ్డకీసరయూ
 శ్చసా దామోదరాహిరణ్యాఖ్యాస్వర్గరేఖాచసుందరీ ॥ ౧౮ ॥ యాద
 వాచలసంస్థానీతీర్థాన్యాయతనానిచ । వసన్తిస్వాంశరూపేణతేనవా
 రాణసీవరా ॥ ౧౯ ॥ బదరీచకురుక్షేత్రం విశాలంయాయునంతథా ।
 శ్రీకూర్మంవంశధారాచలాజ్జలాఖ్యామహానదీ ॥ ౨౦ ॥ తామ్రపర్ణీచ
 కావేరిపుణ్యతోయాపయస్వినీ । ఫల్గునీచగయాపుణ్యాత్రివేణీపావహ
 రిణీ ॥ ౨౧ ॥ ప్రయాగంచమహాత్మేత్రంసముద్రస్సరితాంపతిః । నివసన్తి
 యతోంశేనతేనవారాణసీవరా ॥ ౨౨ ॥ సూతః ॥ ఇత్యాదిక్షేత్రమహి
 మాకర్ణనాథృప్తమానసా । పప్రచ్ఛవిన్తయోత్ఫల్లనయనాసాశుభా
 ననా ॥ ౨౩ ॥ పార్వతీ ॥ స్వామినిగ్జీర్ణహింసాఖ్యాతంయాదవాచలసంజ్ఞ
 తమ్ । నవర్జితస్తన్తహిమాతంపునర్వక్తుమర్హసి ॥ ౨౪ ॥ శబరః ॥
 సాధు సాధుమహాభాగే విష్ణుభక్తగణాధికే । యాదవాచలమాహా
 త్మ్యంత్రోతుమిచ్ఛాతవాధునా ॥ ౨౫ ॥ జాతాలోకోద్భృతికరీతేనపూ
 జ్యాజగత్త్రయే । మమాపిహర్షస్సమహాజాయతేలోకనాయకే ॥
 జ్ఞాతోవత్యోమిసుభగేయాదవాచలవైభవమ్ । యత్రాస్తేస్యహరిస్సా
 త్మాత్ప్రణతాద్రినివారణః ॥ ౨౬ ॥ నారాయణఃపరోదేవోయత్రాస్తే
 భయనాశనః । కోనుతన్తహిమానంతువక్తుంశక్తోజగత్త్రయే ॥ ౨౭ ॥
 అథాపివక్ష్యేవిధినిధాయథాదిష్టోస్తిశామ్భవి । యదావిధిస్సమభవద్వి
 ష్టోర్నాభీనరోరుహత్ ॥ ౨౮ ॥ తదాసాతపత్యిష్టద్వారంశ్రీవిష్ణుతుష్ట
 యే । మహాయుగేష్వతీతేషుతప్యమానేచతుర్ముఖే ॥ ౨౯ ॥ శ్రీశఃకృపా
 నిధిర్దేవశకల్యాణగుణవారిధిః । తప్యమానాయసఖిలేస్వనుతాయావి

రాసవై || 31 || శఙ్ఖచక్రగదావద్వైరభివృక్షభుజోఽచ్యుతః । సహ
 స్రశీర్వాపురుషస్సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్ || 33 || బ్రహ్మేశప్రముఖై
 ర్ముక్తైఃపార్షదైస్సనకాదిభిః । స్తూయమానఃస్తుతిగణైస్సగృణప్రతిపా
 దకైః || 34 || పాశ్చరాత్రముఖైర్యోగైస్సాన్తిభ్యైస్సాత్రగణైరపిభార
 తోక్తైర్మహావాక్యైశ్శ్రీమద్రామకథోదితైః || 35 || అష్టాదశపురాణైశ్చ
 మన్వాదిస్తృతిభిస్తథా । ఏవంవిధంహరిందృష్ట్యభక్త్యాతుష్టశ్చతుర్ము
 ఖః || 36 || తుష్టావవివిధైర్వాక్యైరైదితస్తాన్తిక్రైరపి । తేనతు
 ష్టోహరిస్సాత్మాద్భుగవాన్లోకభావనః || 37 || ప్రజాస్సృజేతిబహుధా
 తముక్త్యాన్తర్దధేహరిః । తతస్సృష్ట్యాత్మమనసాసనర్జతనయాన్తుదా || 38 ||
 తేహన్యార్థ్యరేతసోభూత్వా సనకాద్యాశ్శిశూపమాః । యయర్హరిం
 చిన్తయన్తోమత్వా విశ్వంహినశ్వరమ్ || 39 || తతఃక్రోధసమావిష్టో
 బ్రహ్మకలుషమానసః । దుష్ప్రిత్యభిక్రటినేత్రలలాటస్సమపద్యత ||
 తతఃక్రోధమయోరుద్రోలలాటాదుదపద్యత । తంతుక్రోధమయందృష్ట్వా
 విధిఃపరమవిస్తృతః || 40 || అన్యస్సనర్జసమునీన్ద్రాదీన్సృష్టికాశలాన్ ।
 ఆదిష్టా విధినా తేతుప్రజాస్సర్వైరభావయన్ || 41 || ..... *

ఇతి శ్రీకాశీమాహాత్మ్యే పూర్వః షడ్బ్రహ్మతేత్రవైభవ
 ప్రశంసాయాం గౌరీశఙ్కరసంవాదే యాదవా
 చలప్రసక్తోనామ ప్రథమోఽధ్యాయః.

శఙ్కరః || నానావిధాసుసృష్టాసుప్రజాసుకిలభామిని । సాత్త్వి
 కాఃకేచిదభవన్రాజసాన్తుతథాపరే || 1 || తామసాన్తుదురాచారాన్స
 దావిష్ణుపరాఙ్ముఖాః । తేహంతుప్రకృతింవత్స్యే ప్రసక్తోఽభ్యులూపార్వ
 తి || 2 || యేసాత్త్వికాస్సదాశుద్ధాస్సదావిష్ణుపరాయణాః । సదావి
 ష్ణుకథాసక్తావిష్ణుతేత్రనివాసినః || 3 || విష్ణ్వర్చితాన్సభోక్తారస్సదా
 రామార్చనేరతాః । విష్ణువైష్ణవపూజాసుసదాసజ్జతమానసాః || 4 || ప
 శ్చరాత్రోక్తమార్గేణ పూజయన్తః పరంహరిమ్ । బ్రహ్మరుద్రాదిదే
 వాంశ్చపరిచారితయాహరేః || 5 || చిన్తయన్తోబ్రహ్మనూత్రవేదవేదా

ప్రచోదితైః । అసంఖ్యాతైశ్శుభగుణైర్ధ్యాయస్తస్తంసనాతనమ్ ॥ ౬ ॥
 నిర్దోషనిత్యమవ్యక్తంభక్తానుగ్రహవిగ్రహమ్ । సుముఖంసుస్థితంశాస్త్రం
 పృథులమృమహాభుజమ్ ॥ ౭ ॥ విస్తారవత్సంభ్రాజతౌస్తుభాముక్త
 కన్ధరమ్ । వనమాలాధరం దేవంవైజయన్త్యాచమాలయా ॥ ౮ ॥ శ్రీభూ
 మ్యాశంభుచక్రాద్యైర్వజ్జీతంనీరదప్రభమ్ ॥ చిన్తయన్తఃపరాత్మానంప
 రస్తాచ్చపరంహరిమ్ ॥ ౯ ॥ ధ్యాయన్తస్సతతంచిత్రేమోక్షమార్గైకతత్ప్
 రాః । అజ్జీతాశ్శంభుచక్రాద్యైర్నిత్యవైమిత్తికేరతాః ॥ ౧౦ ॥ తా
 పాదసంసారయుతాగురోపాదైకసేవకాః । సాక్షికాభివిజ్ఞేయా
 మోక్షమార్గైకకామినః ॥ ౧౧ ॥ పానభోగైకనిరతాశ్శిశోదరపరాయ
 ణాః । విష్ణువిధింశివంశక్రమన్యాంశ్చవిబుధాదికాః ॥ ౧౨ ॥ సమత్వే
 నవిజానన్తస్సుఖదుఃఖసహిష్టవః । కర్మకుర్వన్త్యేకుశలావిధిహీనాన్స
 దక్షిణమ్ ॥ ౧౩ ॥ నిరయస్వర్గమర్త్యేషుగతిమన్తఃపునఃపునః । క్వచి
 ద్విష్ణువిధింరుద్రంక్వచిదన్యాశ్చదేవతాః ॥ ౧౪ ॥ పూజయన్తఃఫలాకా
 జ్ఞావిపరీతేనసహిష్టవః । రాజసాస్తేతువిజ్ఞేయాతామసాస్తతథావరే ॥
 ఏవంహిత్రవిధోలోకస్తత్రయస్సాక్షికోనరః । సర్వతేతేషునివసన్సదా
 సద్గుణసాగరమ్ ॥ ౧౫ ॥ నిర్దోషంవేదసంవేద్యంభజన్నిత్యమతద్వ్రీతః ।
 ప్రయాతిపరమాంసిద్ధితద్విజ్ఞఃపరమంపదమ్ ॥ ౧౬ ॥ అతోవరాజ్ఞిశృణు
 మేవాచంశుధేనచేతసా । శ్రీరక్షేవేజ్జుటాద్రాచశ్రీముష్టేయాదవా
 చలే ॥ ౧౭ ॥ నివసన్నిరాయేవైతేనరాముక్తిభాగినః । తత్రాపియాదవ
 గిరౌదేవసంక్షుప్తమాకులే ॥ ౧౮ ॥ నారాయణంనరసఖంయేషశ్యన్యలసా
 అపి । తేషాంముక్తికరస్థాహీనాత్రకార్యావిచారణా ॥ శృణుష్వాపహి
 తాదేవిమహిమానంధరేశితః । శ్వేతద్వీపపురోభాగేవిభాలేవిమలేగిరౌ ॥
 నివాసితేతరజ్ఞాఘ్రేస్తాడితేక్షీరవారిధేః । సన్తానపారిజాతాద్యైశ్చ
 మృకైర్వృకులైశ్శుభైః ॥ ౧౯ ॥ శిరీషైఃపాటలైర్లోధైఃకుటజైఃకుష్మభృ
 జ్జకైః । సుందరైరమణీవర్తైర్నర్మరైరిన్దిరాలయైః ॥ ౨౦ ॥ చందనద్రవ్యసం
 సిక్తనిజాజ్ఞైఃపురుషోత్తమైః । రమమాణైరసుద్వేగైర్నిత్యతృప్తైర్నిరా
 మయైః ॥ ౨౧ ॥ కూజద్విహజ్జమిథునైస్సరసేభిస్సమన్తతః । భ్రమ

ద్భ్రమరసజ్ఞాత్వైర్ముంకుర్వద్భ్రస్రమన్తతః॥౨౫॥ నాచితేవివిధైర్నాదై
శ్చక్రివణానన్దదాయభిః । గన్ధరైవఃకిన్నరైశ్చత్రైర్నాయమానైరనార
తమ్ ॥ ౨౬ ॥ జుష్టేవేణుమృదక్లాదీన్వాదయద్భిర్హరిప్రియైః । ము
నిభిర్వాళుల్యద్యైశ్చక్రిమత్రైర్వాతవృత్తిభిః॥ ౨౭ ॥ పరితోవేదఘా
మైశ్చబ్రహ్మసన్దప్రదాయభిః । తత్రాస్త్రేభగవాన్సత్కాత-దాచిత్రి-
డనేచ్ఛయా ॥ ౨౮ ॥ శ్వేతద్వీపాదిహగత్యరమయాపాకృతైస్సరైః ।
స్తూయమామోజగద్ధాతాజగత్కారణకారణమ్ ॥ ౨౯ ॥ తత్రబ్రహ్మ
సముత్పత్యసత్యలోకాత్సహామరైః । పార్థయామాసవిధివత్స్త్రుత్వాన
త్వాచతంప్రభుమ్ ॥ ౩౦ ॥ స్వామిస్సభవిదయానిధోదీనబధిలోకలౌజనాః ।
నిర్దయానిమరాఃకూక్రాశ్శిశోద్దరపరాయణాః ॥ ౩౧ ॥ జ్ఞానమార్గ
పరిభ్రష్టాగురుభక్తిపరాఙ్ముఖాః । తేషాంత్వత్సృష్టజమత్తానాంసుఖై
కనిలయాత్మనామ్ ॥ ౩౨ ॥ తత్సాధనాపరిజ్ఞానాద్భుఃఖోపాయాను
వర్తినామ్ । ఉద్ధారయజగన్నాథహ్యనేనతవరూపతః ॥ ౩౩ ॥ ముక్తి
దానఘరీణేనధరాయాంస్థాతుమర్హసి । పార్థీనకులజాతీర్ణపుణ్యతే
శేనయేవిభుమ్ ॥ ౩౪ ॥ త్వాంయేనకృష్ణమేవస్తేభక్తాభక్త్యాల్పమేధ
సః । తేషాంతుతవసాయజ్యంయధైతదనుమన్యతామ్ ॥ ౩౫ ॥ ఇతి
విజ్ఞాపితోదేవోబ్రహ్మణాపరమేష్ఠినా । ప్రహస్యభావగమ్భిరంశ్రియం
వీత్యేదమబ్రవీత్ ॥ ౩౬ ॥.....*

ఇతి శ్రీ కాశీమాహాత్మ్యే పూర్వఖణ్డే త్రైతవైభవ

ప్రశంసాయాం గౌరీశంకరసంవాదే యాదవా

చల ప్రసక్తో నామ ద్వితీయోధ్యాయః.

శ్రీభగవాన్ ॥ శృణుకాస్తేప్రవత్సోమిరహస్యంపూర్వనిశ్చితమ్,
త్వమహంచసదాదేవి నిత్యోనిత్యోవియోగినో ॥ ౧ ॥ జ్ఞానకాన్తిబలై
శ్వర్యతేజఃప్రభవపీరుషైః । వైభవేనమహాభూత్యానన్తతౌసర్వకా
లికా ॥ ౨ ॥ మాంవి నాత్వంనలోకేశ్రీస్త్యాంవినాహంనచప్రభుః । త్వం
మాతౌసర్వలోకానాంపితాహంజగదీశ్వరి ॥ ౩ ॥ అతోవిధానేననుతా
బ్రహ్మణాబ్రహ్మవేదినా । రమనూణామయాసార్థంధరాయాంస్థాతుమ

ర్హసి || ౪ || ఇత్యుక్తా వసుస్త్రితముఖి ఓమిత్యాహేన్దిరాప్రభుమ్ | త
 తోబ్రహ్మణమాహూయహరిర్వచనమబ్రవీత్ || ౫ || భగవాన్ || ధరా
 యాంసన్తితీర్థాని తే త్రాణ్యాయతనానిచ | తానిక్రమేణసశ్యన్తికలౌ
 తుకలిబాధయా || ౬ || సతేషువాసోమససేరోచతేమమపద్మజ | అ
 తోమయాపురాసృష్టశ్చైలోమద్వదచచ్ఛలః || ౭ || మద్రాఢైఃపాపరహి
 తఃపుణ్యైకనిలయస్సదా | పద్మకూటఇతిఖ్యాతస్సజ్జనైకసమాశ్రయః ||
 కావేర్యాఢి త్రరేతీరేయోజనేవినివేశితః | త్రిణోశకృతవిస్తారఃకోశే
 నైకేనచోన్నతః || ౮ || క్షీరోదసలిలప్రామైస్సరోభిఃపరిమణ్డితః | ము
 నీనాంపుణ్యవిభవైర్దక్షాసాన్నిధ్యమేవ్యతి || ౧౦ || అస్యనామానిఖ్యాతా
 నిపురాణేషుసృశక్ష్పశక్ | పుష్కరస్తుకృతేబ్రహ్మకాత్రేతాయాంప
 ద్మశేఖరః || ౧౧ || ద్వాపరేచమహాభాగవ్యోనస్తమయనామవాన్ |
 కలౌచయాదవగిరిః కస్మిన్శ్చితార్కరణాన్తరాత్ || ౧౨ || ఏవంవిధే
 గిరిశ్రేష్ఠేవైకణ్ఠాలయసన్నిభే | నివసామిత్యయానిత్యం పూజ్యమానౌ
 మహర్షిభిః || ౧౩ || శబరః || ఇత్యుక్తా వ్రతమయాసార్థమహీశద్విజనా
 యకైః | రమయాగరుడసగ్ధమధిరుహ్యజనార్దనః || ౧౪ || తంప్రాపత
 ద్గిరివరంయత్రాసీచ్ఛిత్తవిశ్రమః | ఏతస్మిన్నన్తరేతత్రకృతవాసోమహా
 సురః || ౧౫ || అహిర్నామమహాదేవతీర్థాన్యావృత్యసర్వతః | స్నా
 తుంపాతుంమునీనాంచనావకాశమకల్పయత్ || ౧౬ || ఆయాన్తరమ
 యాసార్థంవీత్యవిష్ణుంమహాసురః | రమాభుజోరసిశ్రీమాన్ముముచేసశి
 లీముఖాన్ || ౧౭ || తతస్సాకుపితాదేవిసృష్టిస్థిత్యన్తకారినీ | త్రిణే
 త్రావృభుజాభూత్వాశార్దూమాదాయసత్వరమ్ || ౧౮ || జోషమాసేవతి
 భర్తారమక్తావధయయధేపునః | తతోఽహిస్తాంసముద్వీత్యకోధాద
 రుణవిగ్రహః || ౧౯ || శస్త్రైరస్త్రైశ్శిలాపదైర్దుగ్ధిమవదైరవాకిరత్ |
 శ్రీరవ్యరమాణాదుష్టైసరక్షసాసాక్షపాచరమ్ || ౨౦ || ఉద్వీత్యఘూ
 ర్ణయామాసనేత్రాణ్యసురఘాతినీ | ఉవాచకోధతామ్రాక్షీరాక్షసం
 రూక్షయాగిరా || ౨౧ || భోభోరాక్షసదాయాదదర్శయాద్యపరాక్ర
 మమ్ | స్వయమ్భుశమ్భుముఖ్యానాంవరేణకిలగర్జసే || ౨౨ || సర్వే

మాంపశ్యతామద్య త్వాంఽతాసుంకరోవ్యహమ్ । తంసజ్జరంసిరీత్యౌ
 థదేవశ్చీరమణోహరిః ॥ ౨౩ ॥ బ్రహ్మదైవస్సహసంతస్థౌకాన్తాబలప
 రీతుకః । తస్మిన్త్రణేమహాకాయో రాక్షసఃకోధమూర్ఛితః ॥ ౨౪ ॥
 మాయయాన్తర్హితోఽహతావ్రహ్మోద్యంమోహయన్జగత్ । సాఽరా
 స్సన్తప్తసద్వీపాన్స్తథాస పకులాఽలాః ॥ ౨౫ ॥ వవర్ష సరమామూ
 ర్ధ్నిక్షుర్యన్నన్ధంజగత్త్రయమ్ । తదీయమాయయాచ్చన్నాన్సాపశ్య
 ద్దేవతాశ్చీయమ్ ॥ ౨౬ ॥ తదావిష్ణురపిశ్రీశఃకిమితివ్యాకులోభవత్ । త
 థావిధంహరిందృష్ట్వాదేవీదేవగణానపి ॥ ౨౭ ॥ మాయావిహరిణీంవిద్యాం
 మన్తగ్రీరత్మమయీంతదా । చిన్తయ స్తీమహామాయం విష్ణుంహృదిస
 గాతనమ్ ॥ ౨౮ ॥ ధ్యాయ స్తీసహసోత్పత్యవ్యథు మోదాక్రీడితదా ।
 మాయాంసావైష్టవీలక్ష్మీస్తదావిద్యోదితాదిశః ॥ ౨౯ ॥ తదావిష్ణుక
 రాఘ్నశ్చిన్చక్రమాదాయచర్మచ । సంయమ్యచశిరఃకేశాన్తర్జ్వ సీకేస
 రీయథా ॥ ౩౦ ॥ యత్రాస్తేరాక్షస స్తత్రసముపేత్యకచేఽగ్రహిత । త
 థాకృతాంతాంతద్రక్షశ్చీయంజగ్రాహపాణినా ॥ ౩౧ ॥ జగమామ్ను
 రమావిశ్యచిత్రస్తంబతదాజగత్ । హాహాకృతేతదాలోకేఽగ్రేజగ్రా
 హరాక్షసమ్ ॥ ౩౨ ॥ నిరుచ్ఛ్వాసోనిరాలమౌమియమాణోరురా
 వహా । పపాతయదుతైలస్యస్పృష్టేకృష్ణశిలాతలే ॥ ౩౩ ॥ రమాతదా
 పరాక్రమ్యశిరఃకాయాదపాహరత్ । హియమాణేస్యశిరసిబ్రహ్మోద్యం
 విస్మితంజగత్ ॥ ౩౪ ॥ పశ్యపశ్యేతిదేవేశమబ్రవీత్పరమంహరిమ్ । త
 దాశ్రీవిక్రమందృష్ట్వావిస్తయోత్ఫుల్లలోచనః ॥ ౩౫ ॥ హతంచరాక్షసం
 దృష్ట్వాహళిలిక్లశ్రియంహరిః । ఉవాచసహసాకాన్తాం సాహసంతుక్య
 తంత్వయా ॥ ౩౬ ॥ మయావిదితమేవేదంమానిశాన్నిమారుజ । ఇ
 త్యుక్త్వాగరుడసన్ధాదవరుహ్యాజనార్దనః ॥ ౩౭ ॥ యదుభూధరపు
 స్థేతునివాసమకరోత్తతః । నారాయణోనరసఖస్సర్వయన్తాజగత్పతిః
 జగజ్జీవనమాపేదేనిహ తేహ్యహిరాక్షసే । తీర్థానిసుగమాన్యాసంస్త
 దాప్రభృతిమానిని ॥ ౩౮ ॥ తదాప్రభృతితత్త్వేత్రాన్నిరాసన్నిధిందధే ।
 దేవసన్నిసరాస్తత్రతేహంలక్ష్మీస్తుశాశ్వతీ ॥ ౪౦ ॥ అహిసంహరణో
 ద్భూతశాన్నిశాన్తిమవాప్యసా । పుణ్ణాశోకకదమ్బాబ్జనాగఫున్నాగ

వాయునా || ౪౧ || జుష్టంసక్తీతమటాదంసిద్ధగన్ధర్వసేవితమ్ । ఆరణ్యే
 ర్మర్కదనిభైస్సురోభిరభిరజ్జితమ్ || ౪౨ || కూజద్విహజ్జమిభునంరమమా
 జైస్సురోరఙైః । రజ్జితంవీత్యహృష్టాశ్రీర్తాధవేనానుమోదితా || ౪౩ ||
 నివాసంవిదధేతత్రపార్థితంవిధినాయధా । తతోవిధిఃప్రసన్నాజ్జెప్ర
 సన్నాంవీత్యమాతరమ్ || ౪౪ || విష్ణుంచయదుశైలాగ్రనివాసకృతనిశ్చ
 యమ్ । హృష్టవిజ్ఞాపయామాసవిధిర్భక్త్యానతాకృతిః || ౪౫ || సా
 మిద్రమావధీద్రతుస్సర్వాసాధ్యంజగత్పతే । యదుభూధరమాశ్రిత్యతే
 నైతతేత్రముత్తమమ్ || ౪౬ || ఇన్దిరాక్షేత్రముద్దిష్టం సర్వసమ్మత్ప్ర
 ర్థనమ్ । అనేనైవహిరూషేణసాన్నిధ్యంసర్వమస్తుతే || ౪౭ || ఇతివి
 జ్ఞాపితోవిష్ణుస్తధేత్యుక్త్యావసాదరమ్ । శఙ్ఖచక్రగదాపాణిస్తస్థౌశ్రీరమ
 యాసమా || ౪౮ || శఙ్ఖ-రః || స్వయంవృక్తంమహాదేవంనారాయణ
 మనామయమ్ । సేవనైయదుశైలాగ్రేతేనరాముక్తిభాగినః || ౪౯ ||
 ప్రయాగస్తీర్థరాజాఖ్యఃక్షేత్రరాడ్యదుభూధరః । పశవఃపక్షిణస్తత్ర
 దేహంత్యక్తావీశిలోచ్చయే || ౫౦ || భజన్తివిష్ణుసారూప్యంతత్రైవి
 వసన్తిచ । అన్యత్రవిష్ణుభక్తానాంమరణేసతిపార్వతి || ౫౧ || వినావైకు
 ణ్ణగమనాస్తుక్తిర్నాస్తీతినిశ్చితమ్ । యదుభూధరసంస్థానాం మృతా
 నామత్రమానిని || ౫౨ || హరిరత్రైవివైకుణ్ఠసుఖంయచ్ఛృతినాన్యథా ।
 అత్రముక్తాస్సుబహుశోనివసన్తస్సమన్తతః || ౫౩ || మహాప్రళయకాలే
 పినాశోనాస్యాస్తీభామిని । అతఃక్షేత్రమిదంశ్రేష్ఠంషోడశేనాం శకేన
 హి || ౫౪ || వారాణస్యాంసన్నిహితంతేనవారాణసీవరా । క్షేత్రా
 ణ్యన్యానిభాగేనతురీయేణేతినిశ్చితః || ౫౫ || ..... *

ఇతి శ్రీ కాశీమాహాత్మ్యే పూర్వఖణ్డే క్షేత్రవైభవ

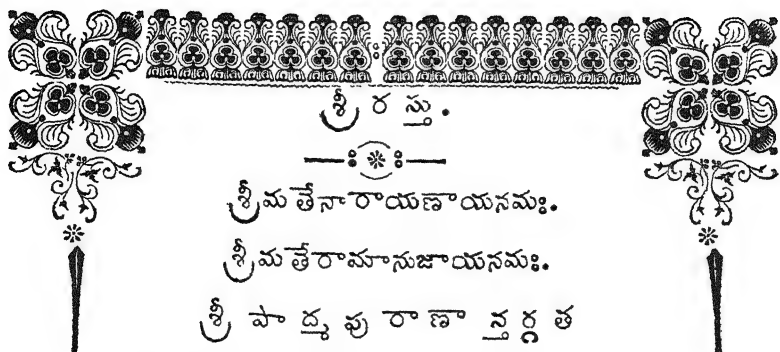
ప్రశంసాయాం గౌరీశఙ్ఖ-రసంవాదే యాదవాచల

ప్రభావోనామ తృతీయోధ్యాయః.

ఇత్యం శ్రీ కాశీమాహాత్మ్యే నర్మతః ప్రథమప్రభృతితృతీయపర్వతా

ధ్యాయత్రయాత్మక శ్రీ మద్యాదవగిరిమాహాత్మ్యే

పర పురాణ భాగ స్సమాప్తిమగమత్.

శ్రీమద్యాదవగిరిమాహాత్మ్యమ్.

వసిష్ఠః ॥ శృణురాజప్రవత్యౌమిప్రభావంమాఘమాసజమ్ ।
 యమాకర్ణ్యసరోభక్త్యాసర్వపాపైఃప్రముచ్యతే ॥ ౧ ॥ పురారాధన్త
 రేకత్వేనర్తమానేకృతేయగే । కుతోస్సీఘ్రాత్సమునిశ్శ్రీమాబ్రహ్మసూ
 నురకత్వః ॥ ౨ ॥ సకర్తమనుతాంకన్యా ముపయేమేవిధానతః । త
 స్యాంచతస్యపుత్రోధూ తౌతోస్సీవంశవివర్ధనః ॥ ౩ ॥ పశ్యమేబ్ర
 పితాతస్యకుతో బ్రహ్మహర్షాపదిష్టవా ॥ కృతోవనయనఃపిత్రాబ్రహ్మ
 చర్యపరాయణః ॥ ౪ ॥ వసన్ గురుకులేనిత్య మగ్నికార్యంచ సన్ధ్య
 యోః । కర్వన్ప్రివవణస్నానంభిక్షాశీవిజితేంద్రియః ॥ ౫ ॥ కృష్ణాజి
 నధరోనిత్యంనిత్యంస్వాధ్యాయతత్పరః । కేశాన్తమశ్చ్యవవిధ్యుక్తంపాలా
 శందణ్డమద్రణమ్ ॥ ౬ ॥ కటీతటలసన్దృజ్జీకమణ్డలుధరస్సదా । శుభ్ర
 కాపీనవాశుద్ధశుభ్రయజ్ఞోపవీతవా ॥ ౭ ॥ సమిద్భిస్తులసన్మూ
 ర్ధాసర్వేహంసయనప్రియః । నమసురోత్య హరశాలామాతరంపిత
 రంగురుమ్ ॥ ౮ ॥ ఆచార్యమన్యావృధాంశ్చ యతీంద్రాబ్రహ్మవాది
 నః । బ్రహ్మయజ్ఞరతోధీమాన్నిత్యానుష్ఠానతత్పరః ॥ ౯ ॥ పవిత్రపా
 ణిఃకురుతేదేవర్షిపితృతర్పణమ్ । పుష్పచన్దనగంధాది కదాచిదపిసస్పృ
 శేత్ ॥ ౧౦ ॥ మాసధృజ్మధుపిణ్యాకలవణతొరవర్జితః । పాదుకోపాసహ
 రోహదర్పణాలోకవర్జితః ॥ ౧౧ ॥ దన్తధావనతామ్బూలశిరోవేష్టనవ
 ర్జితః । నీలవీతంతథారక్తంవస్త్రంకాశ్చసంఘాషణమ్ ॥ ౧౨ ॥ అ
 న్యానియాన్యనర్హాణి బ్రహ్మచర్యాశ్రమస్యచ । సదాచారతశ్చాన్తస్తా

నిసర్వాణినస్పృశేత్ || ౧౩ || తాదృశాచారసమ్మమోవిశేషాద్భ్ర
 మ్మచార్యసా । మజ్జనంకురుతేభక్త్యామకరస్థేదివాకరే || ౧౪ || మా
 ఘేమాసేవిశేషేణ దేహశుద్ధింకరోత్యలమ్ । చాన్ద్రాయణాదిభిఃకృ
 త్చైస్సకాతస్యప్రథమాశ్రమే || ౧౫ || చిత్తశుద్ధింపరాంప్రాప్త మక
 రాదిత్యమజ్జనాత్ । అస్యాంపశ్చిమవాహిన్యాం కావేర్యాందుర్లభం
 సృణామ్ || ౧౬ || మజ్జనంమకరాదిత్యేహాలిఖంభాగ్యవానహమ్ || ౧౭ ||
 సముద్రగానాంసకలాపగానాంప్రత్యక్ప్రవాహంచడదక్ష్ప్రవాహమ్ ।
 ప్రయాగతీర్థాదధికంవదన్తిమయాద్యలలింకృతపూర్వపుణ్యైః || ౧౮ ||
 కృతార్థోష్ఠీకృతార్థోష్ఠీకృతార్థోష్ఠీతిహృష్టధీః । తతస్త్రిపవణస్నా
 నంకురుతేనవ్యాజాజలే || ౧౯ || తేనమాఘత్రయంస్నాతంకావేరిపశ్చి
 మామ్భసి । తేనపుణ్యేనశుద్ధాత్మానిర్మమోనిస్సృజమాన్సృప || ౨౦ ||
 మాతాపితృభ్యాంగురుణావిస్మృష్టస్తపసేయయా । ఏకయోజనమాత్రే
 ణకావేర్యాడత్రరేతతే || ౨౧ || నారాయణగిరావేషనామైవాహూ
 ఘనాశనే || తుక్తేశ్వృక్షేర్దివస్పృష్టైస్సానుభిశ్చవిరాజితమ్ || ౨౨ ||
 ద్రుమైః ఫలయుతైశ్చాపి శోభితేశుభదర్శనైః । మృగసత్వమహావ్యాశ
 ద్విజయక్షనిషేవితే || ౨౩ || బహుపుష్పలతాభిశ్చసమ్యక్ప్రచ్ఛన్నసూ
 తలే || ౨౪ || సుఖవాతానుచరితేశీతలోదకశోభితే । భ్రమరైర్దీయ
 మానైశ్చపిబద్ధిఃపుష్పజంబుధు || ౨౫ || శైలకన్దరనిష్ఠాతైః కోకిలైర్మధు
 రస్వనైః । సుస్వరంగీయమానైశ్చగన్ధరైశ్చనిషేవితే || ౨౬ || సృత్య
 ద్భిశ్చమహాబర్హైర్మయూరైరుపశోభితే । కిన్నరేన్ద్రైశ్చగాయద్భిశ్చో
 భితేధృతకుణ్డలైః || ౨౭ || అశ్వత్థస్థువిలైశ్చశోభితేబహుశాఖిభిః
 తిలకైఃపుష్పితైశ్చాపికృతమాలైశ్చపుష్పితైః || ౨౮ || అశ్వకైర్మత్త
 మాలైశ్చచన్ద్రనైస్సృష్టనైస్తథా । ఖడ్గారైఃపుష్పితైశ్చాపిభ్రాజయద్భి
 ర్మహిధరమ్ || ౨౯ || పున్నాగనారికేళాప్రసనసార్జ్వనపాటలైః । క
 పితతిన్ద్రిణీనిమ్బరమ్భాసఫలదాడిమైః || ౩౦ || శోభమానేగిరౌతస్మి
 న్నానాశ్చర్యసమాకులే || ౩౧ || తస్మిన్సరోఽస్తికలికలక్షహారివారి
 కల్యాణతీర్థమభిశాఙ్గితసిద్ధిదాయ । కల్లూలలోలకమలాన్తికసన్నివిష్ట

హంసావళీభిరనిశంపరిశోభమానమ్ || 304 || నిమజ్జ్యతస్త్రిన్నపిమాఘ
మేకంతత్పశ్యేమేరోధససన్నివిప్తః | చక్రేతపోనిశ్చలగాత్రయష్టిస్త్రివా
తనిమగ్నమృతవప్రదీపః || 305 || విస్తృత్యవిషయాః జింహాః స్థితః
పాషాణకాఢవత్ | అన్తర్యచ్ఛబహిర్యచ్ఛడోర్ధ్వంయచ్చాప్యధశ్చయత్ ||
నిష్ఠామవాప్యతస్సర్వమహమేవేత్యచిన్తయత్ || 33 || పిపాసయాసమా
గత్యమృగాస్తస్త్రిజలశయే | కణ్ఠాయస్తేన్వశృణ్వేణ కాష్ఠబుద్ధ్యాది
నేదినే || 34 || తతోవిష్ణురమోఘాత్తజగన్తూర్దిగ్దనాద్దనః | హృదయ
స్థోయథాసేవ్యస్తథైవాగ్రేస్థితోభవత్ || 35 || మృగశృణ్ణమహాప్రా
జ్ఞతతఃప్రీతోస్త్వహంహరిః | ఇత్యుక్త్వాబ్రహ్మరథేత్రంపన్నగ్గుపురు
షోత్తమః || 36 || అతఃప్రబుద్ధోవిరతస్సమాధితోవిలోకయామాగపుర
స్థితంహరిమ్ | సహస్రసూర్యప్రతిమేనరాజతామహాభిషేకాభరణేన
భాస్వరమ్ || 37 || ససమ్భ్రమస్తతోనత్వాస్తోతుంసముపచక్రమే || 38 ||
నారాయణాయనశినాయతలోచనాయనాథాయవత్రరథనాయకవాహ
నాయ | నాల్లికపద్మరమణీయభుజాన్తరాయనవ్యామ్బుదాభరుచిరాయ
నమఃపరస్త్యే || 39 || ఓమ్నమోవాసుదేవాయలోకాసుగ్రహకారిణే |
ధర్మసంస్థాపనార్థాయయథేచ్ఛావపుషేనమః || 40 || సృష్టిస్థిత్యుపసం
హారాన్తనసాకుర్వతేనమః || 41 || సంహృత్యసకలాన్లోకాశ్చాయనే
వటపల్లవే | సదానన్దాయశాన్తాయచిత్స్వరూపాయవిష్ణవే || 42 ||
స్వేచ్ఛాధీనచరిత్రాయనిరీశాయేశ్వరాయచ | ముక్తిప్రదాయసేనద్యౌ
ముముక్షూణాంమహాత్మనామ్ || 43 || వసతేపక్వచిత్తానాంహృదయే
యోగినామపి | చరాచరమిదంకృత్యైవతేజసావ్యాప్యతిష్ఠతే || 44 ||
విశ్వధికాయమహతేమహతోఽణోరణీయసే | స్తూయమానపదా
జ్ఞాయవాక్త్యైరుపనిషద్భవైః || 45 || అపారఘోరసంసారసాగరోత్తా
రహేతవే | నమస్తేలోకనాథాయలోకాతీతాయతేనమః || 46 || న
మఃపరమకల్యాణనిధయేపరమాత్మనే | అచ్యుతాయాప్రమేయాయ ని
ర్గుణాయ నమోనమః || నమస్సహస్రశిరసే నమస్సతతభాస్వతే నమః
కమలనేత్రాయనమోనన్తాయవిష్ణవే || 47 || నమస్త్రీమూర్తయేధాత్రేన
మస్త్రీయుగశక్తయే | నమస్సమస్తసుహృదే నమస్సతతజిహ్వవే || 48 ||

శఙ్ఖచక్రగదాపద్మధారిణీలకధారిణే । స్ఫురతిగీటకేయూరమకుటా
 క్షదధారిణీ ॥ నిర్దవ్విద్వాయనిరాశాయనిర్వికారాయతేనమః । తాహి
 మాంపుణ్డరీకాక్ష శరణ్యశరణాగతమ్ ॥ ౫౦ ॥ త్వమేవసర్వభూతానా
 మాశ్రయఃపరమాగతిః । త్వయిస్థితంయథాచిత్తంసమేచజ్జలతాంప్ర
 జేత్ ॥ తథాప్రసీదదేవేశశరణంత్యాంగతోస్త్యహమ్ । నమస్తుభ్యంసమ
 స్తుభ్యంభూయోభూయోనమోనమః ॥ ఇతిస్తుత్వాహృషీకేశంసమస్కృ
 త్వాపునః పునః ॥ ౫౨౪ ॥ ఆనందబాష్పనయనఃపులకీకృతవిగ్రహః । శిరస్య
 జ్వలిమాధాయతూష్ఠీంతత్పురతస్థితః ॥ ౫౩౪ ॥ ..... *

ఇతి శ్రీపాద్మపురాణే మాఘమాహాత్మ్యే యాదవాచల
 వైభవోనామచతుర్థోఽధ్యాయః.

శ్రీభగవాన్ ॥ మృగశృక్ణానయాస్తుత్వాపరాప్రీతిరజాయత ।
 మాఘమాసేసరస్వస్థిత్యయత్త్వయాస్నాయతేనచ ॥ ౧ ॥ తపసాచప్ర
 హృష్టోస్తిశాన్తోసనితరాంమునే । యజ్ఞేస్సదక్షిణైరన్యైర్దానైశ్చని
 యమైర్యమైః ॥ ౨ ॥ అహంతథానతుష్యామియథామాఘనిమజ్జనాత్ ।
 ఇత్యుక్తావతంపునఃప్రాహ మోక్షేచ్ఛంముదితానసమ్ ॥ ౩ ॥ వరం
 వరయ పశ్చ త్రద్దాస్యామి తవవాఙ్మితమ్ । మృగ శృక్ణ మమ
 ప్రీత్యైమదాజ్ఞాంపరిపాలయ । బ్రహ్మచర్యేణ ఋషయో యథాతు
 ష్టాస్తథాధునా ॥ ౪ ॥ యజ్ఞేన దేవా స్సంతోష్యాః ప్రజయా
 పితరఃపునః । అతోభవాన్వివాహస్య ప్రయత్నంకురుసర్వదా ॥ ౫ ॥
 ఏతదిష్టతమంమహ్యమేతదేవపరంప్రియమ్ । సర్వదామమతుష్ట్యర్థంకరణీ
 యమిదంత్యయా ॥ ౬ ॥ భావిజన్మనివిప్రత్వంజీవన్ముక్తోభవిష్యసి । బ్ర
 హ్మసూసుర్మహాజ్ఞానీఋభుర్నామజనిష్యసి ॥ ౭ ॥ వేదాన్తవాక్యజంజ్ఞా
 నంనిదాభూయోపదిశ్యచ । పునస్త్యంపరమంథామ సమేష్యసిసంశ
 యః ॥ ౮ ॥ ఇతివిష్టోర్వచశ్శ్రుత్వామృగశృక్ణోమహామతిః । పునరస్యం
 వరంప్రాహ దేవదేవంకృపానిధిమ్ ॥ ౯ ॥ దేవదేవజగన్నాథసర్వదే
 వనమస్కృత । అత్రసన్నిహితోనిత్యంసర్వేషాంసర్వకామదః ॥ ౧౦ ॥
 సర్వదాసర్వజంతూనాంసర్వసప్తత్ప్రదోభవ । ఇమమేకం వరందేహి

యద్యనుగ్రహభాగహమ్ || ౧౨ || ప్రసిద్ధంపుణ్డరీకాక్షప్రణతార్తిహారా
 చ్యుత | ఇతిబ్రహ్మణమాహేదంకృపయాగరుడధ్వజః || ౧౩ || తథాస్తు
 మృగశృణ్గోత్రసర్వదానివసామ్యహమ్ | యేఽర్చయన్తినరాస్తేహంకర
 ణ్ణాస్సర్వసమ్మదః || ౧౪ || విశేషేణసరస్వస్త్రికామకరస్థేదివాకరే | ని
 మజ్జ్యనిఖిలైఃపాపైర్విముక్తాయాన్తిమత్పదమ్ || ౧౫ || వ్యతీపాతేఽయ
 నేవాపినజుప్రీమేవిమవేపివా | పూర్ణిమాయామమాయాంచగ్రహణే
 చన్ద్రమార్గయోః || ౧౬ || స్నాత్వాదత్వాయథాశక్తి మమలోకేమ
 హీయతే | ఏవంబ్రవతిగోవిందేప్రణమ్యసపునర్ద్విజః || ౧౭ || అవద
 త్పునరప్యేనంభక్తవశ్యంహరింతదా | కుత్సస్యపుత్రఃకాతోహంకథం
 మేమృగశృణ్గతా || ౧౮ || ఏతదాచక్షుదేవేశత్వర్చక్తస్యకృపానిధే ||
 శ్రీభగవాన్ || కల్యాణసరస్వీరేత్వయ్యత్రతపసిస్థితే || ౧౯ || మృగాః
 పిబన్తఃపానీయంప్రతివాసరమత్రవై | అకణ్డాయన్తశృణ్గేణశరీరంతవని
 ర్భయః || ౨౦ || తథాత్వాంమృగశృణ్గోఽఖ్యంవదన్తిపరమర్షయః | అ
 ద్యప్రభృతిలోకోయంమృగశృణ్గేతివత్సృతి || ౨౧ || ఇతివ్యాహృత్యసర్వే
 శస్సర్వేహంసర్వదోనృణామ్ | నారాయణగిరౌతస్త్రికాహరిరద్యాపి
 దృశ్యతే || ౨౨ || అథసమృగవిషాణస్తత్రసంపూజ్యదేవనిరగమదథత
 స్తాత్తన్నిదేశేనశైలాత్ | జగదుపకృతిహేతౌగార్హపత్యేధృతాన్తా
 కమలనయనమాద్యంభావయన్తున్తరక్షే || ౨౩ || మాజ్ఞీకృష్ణమృగచర్మద
 ణ్డధృక్పాణిపల్లవలసత్కమణ్డలుః | జన్మభూమిమగమజ్జితేన్ద్రియోభో
 జరాజపుటభేదననిజమ్ || ౨౪ || మృగశృణ్గమునిర్యావదాయాతినిజమన్ది
 రమ్ | తత్పూర్వమేవతన్నామప్రథితంభువికేవలమ్ || ౨౫ || ప్రణామం
 విదధేసమ్యగ్జనన్యైభువిదణ్డవత్ | పిత్రేచవిధివన్తుత్వాస్వముదన్తం
 న్యవేదయత్ || ౨౬ || గాఢమాలిన్జితోమార్ధిసమామ్రూతోముహుర్ము
 హుః | అనన్దాశ్రుపరీతాభ్యాంపితృభ్యామభినన్దితః || ౨౭ || గురుంతమ

భివాద్యాక పునస్సాన్విధ్యాంతత్పరః । పితృత్తాతుర్గురోర్నిత్యంశుశూర్తి
 షణపరాయణః ॥ ౨౮ ॥ అధీతాఖలవేదోయంగురుణానుమతస్తదా ।
 వ్రతస్నానంతథోత్పర్గం సమాప్యవిధిపూర్వకమ్ ॥ ౨౯ ॥ అవోచత్పిత
 రంకుత్సంమృగశృణ్ణోమహామనాః ॥ మృగశృణ్ణః ॥ సుతస్యసన్న్యవేక్షేశం
 సహేతేపితరౌభృశమ్ ॥ ౩౦ ॥ శక్తావర్ణశతేనాపి మోకర్తుంతస్యని
 ష్కృతిమ్ । అతస్తయోఃప్రియంకుర్యాద్గురోరపిచసర్వదా ॥ ౩౧ ॥ త్రి
 ముతేషుసుతుషేషు తతస్సర్వమవాప్యతే । తేషాంతయాణాంశుశ్రూ
 షాపరమంతపడచ్యతే ॥ ౩౨ ॥ తాన్వ్యతిక్రవ్యయతుక్రూర్యాత్తస్మసిద్ధ్యే
 తక్రదాచన । త్రీనేతాన్సుసమారాధ్యత్రీకాలోకావిజయేత్సదీః ॥ ౩౩ ॥
 ఏతదేవంసృణాంస్తోక్తంపురుషార్థచతుష్టయమ్ । యదేతేషాంహిసంతో
 షడపధర్త్యోన్యఉచ్యతే ॥ ౩౪ ॥ అధీత్యవేదావేదావావేదంవాక్రమ
 తఃపితృః । అతోఽథలద్భ్రష్టాచర్యోగ్రహస్థాశ్రమమావిశేత్ ॥ గృహశ్రమా
 త్పరోనాస్తియదిపత్త్తివశంవదా । ఆనుకూల్యంహిదప్యతోఽస్త్రివర్గోదయ
 హేతవే ॥ ౩౫ ॥ అనుకూలంకశత్రంచేత్త్రిదివేనసమంభవేత్ । ప్రతికూలంక
 శత్రంచేన్నరకేణాహికింతతః ॥ ౩౬ ॥ గృహశ్రమస్సఖార్థాయభార్యామూ
 లంహితత్సుఖమ్ । స్వభార్యాయాంవినితాయాంత్రివర్గోపభవేద్ధృవమ్ ॥
 జఘాకయోపమీయస్తే ప్రమదామన్దబుద్ధిభిః । మృగీద్భృశాంజఘాకానాం
 విచారేమహదన్తరమ్ । జఘాకాఃకేవలంరక్తంగృహ్ణాన్నిపునరజ్జనాః ॥ ౩౭ ॥
 గృహ్ణాన్నిసర్వమప్యగ్రాశ్చిత్తంవిత్తంబలంసుఖమ్ । దత్తాప్రజావతీసాధ్వీ
 పటువాక్యాప్రియంవదా । గుణైరమిభిస్సంయుక్తాసాస్త్రీశ్రీరూపధారిణీ ॥
 ఉపయేమేత్తతోభార్యాంసవర్ణాంసాధులక్షణామ్ । జనకస్యాసగోత్రా
 యామాతురప్యసపిన్డకా ॥ ౪౦ ॥ దారకర్మణియోగ్యాసాద్విజానాంధ
 ర్మవృత్తయే । స్త్రీసచ్ఛన్ధేష్యపస్తారక్షయశ్చిత్రికులంత్యజేత్ ॥ ౪౧ ॥
 అభిశన్తసమాయుక్తాంతథాకన్యాప్రసూంత్యజేత్ । రోగహీనాంభృ
 త్యమతీంసుముఖించలఘ్నేయసీమ్ ॥ ౪౨ ॥ ఉద్వహేతద్విజోభార్యాంసో

మాస్యాంమృదుభాషిణీమ్ । నవర్వతక్షవృక్షౌఖ్యాం ననదీనర్పనామి
 కామ్ ॥ ౪౪ ॥ నవరప్రేష్యనామ్నీంచప్రేతభూతాహ్వయించననచా
 తిరిక్తహీనాక్షీంనాతిద్వింసవాక్యశామ్ ॥ ౪౫ ॥ నాలోమికాంనాతిరో
 ణ్ణీంనాస్నిగ్ధాంధూలమూర్ధజామ్ । మోహోత్సముపయేమేచ్ఛేతులహీ
 నాంచకన్యకామ్ ॥ ౪౬ ॥ హీనోపయమనాద్యాతినస్తానస్యవిహీనతామ్ ।
 లక్షణానివరీత్యైవ తతఃకన్యాంసముద్వహేత్ ॥ ౪౭ ॥ సులక్షణం
 సదాచారం షట్పురాయర్విపృథయే । ఇతిప్రాహమనుఃపూర్వమగ
 స్త్రోపితథాబ్రవీత్ ॥ ౪౮ ॥ అన్యేచమునయస్స ర్వేష్యేవమాముద్విప
 శ్చితః । ఈదృశీకుత్రభార్యాసాలభ్యతేజనకాధునా ॥ ౪౯ ॥ మృగశృ
 ఙ్గస్య తద్వాక్యం మధురం వేదసమ్మితమ్ । శ్రుత్వాకుతః ప్రహృ
 ష్టాల్లాళునఃపుత్రమభావత ॥ ౫౦ ॥ మావిచారం కురుష్వాత్రమృగశృ
 మహామతే । ఈదృశాచారయుక్తస్యతవాప్రాప్యంనవిద్యతే ॥ ౫౧ ॥
 అనాచారవతాంన్యాణామాలస్యోపహతాత్మనామ్ । అమాఘస్నాయ
 నాంన్యాణాంతాదృశాదుర్లభాఃస్త్రియః ॥ ౫౨ ॥ అకృతాతిథిపూజానామ
 వైకాదశ్యుపోషిణామ్ । అమహీదేవభక్తానాంతాదృశాదుర్లభాఃస్త్రి
 యః । అమాతృపితృభక్తానామగురుప్రీతికారిణామ్ । అగోశుశ్రూషకా
 ణాంచతాదృశాదుర్లభాఃస్త్రియః । అదైవపితృకార్యాణామదత్వాభుజ్ఞా
 తామపి । అదానధర్మశీలానామహుత్వాచాన్నమశ్నతామ్ । అగోపీచ
 వ్రతాజ్ఞానామమాళితుశశిభృతామ్ ॥ ౫౩ ॥ గర్జాదిస్నానహీనానామ
 మాఘవ్రతచారిణామ్ । అమాఘమహిమజ్ఞానాంతాదృశాదుర్లభాఃస్త్రి
 యః ॥ ౫౪ ॥ అకావేరీజలస్నానపూతానాంజ్ఞానమానినామ్ । వృథా
 హస్తానితాంన్యాణాందుర్లభాస్తాదృశాఃస్త్రియః ॥ ౫౫ ॥ దదాతివిద్యా
 మమలాంచకీర్తిమారోగ్యమాయుర్ధనమక్షయంచ । సమస్తపాపక్షయమి
 వ్రీలోకంకింకింసదద్యాత్సుతమాఘమాసః ॥ ౫౬ ॥ సౌభాగ్యమాచారమ

౫ శ్రీపద్మపురాణాన్తర్గత * యాదవగిరిమాహాత్మ్యే

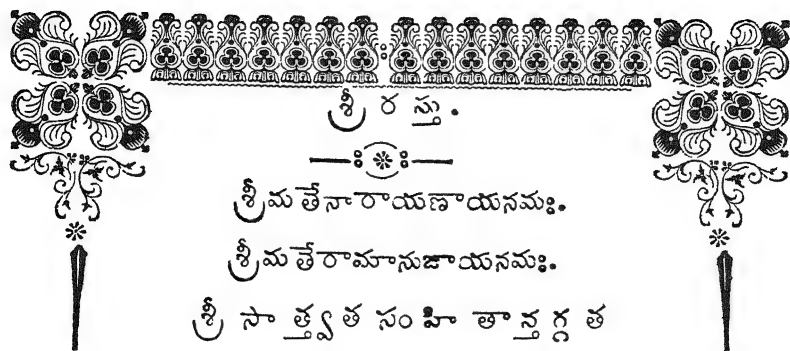
పత్యభోగంసత్సక్తతినసత్యముదారభావమ్ | ఖ్యాతించశౌర్యంచబలం
దదాతికింకినదద్యాత్సుతమాఘమాసః || ౫౭ || పుష్టింపశూనుత్తమవా
గ్విఘాతందదాతివిష్ణావచలాంచభక్తిమ్ | కళత్రభాగ్యంకమనీయరూపం
కింకినదద్యాత్సుతమాఘమాసః || ౫౮ || మాఘస్నానేనసుప్రీతోమాధ
వస్తేమనోరథమ్ | పూరయిష్యతిపుణ్యాత్కృష్ణాఞ్జరీకాయతేక్షణః || ౫౯ ||
ఇతిపితృవచనం నిశమ్యసత్యంముదితమనామృగశృంగనామధేయః | పునరపి
పితరంప్రణమ్యమూర్ధ్నాహృదిహరిషేవదివానిశంసదధౌ || ౬౦ ||

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే మాఘమాహాత్మ్యే యాదవాచల

ప్రసక్తోనామ పఞ్చమో ధ్యాయః.

(*)

శ్రీమద్యాదవగిరిమాహాత్మ్యమ్.

అతః పరం ప్రవక్ష్యామి ఘోరకస్య చ విస్తరమ్ । యోజనానామి
యం పృథ్వీపథ్యా శతో ఽటసమ్మితా ॥ ౧ ॥ విస్తీర్ణానగ్వతో దిక్షుతథా
వైకోటయోజనా । ద్వీపాని సప్తనగ్వత్రతావస్తస్తాయరాశయః ॥ ౨ ॥
అబ్జలీయకవత్సర్వే ఘోమేరుపరివేష్టితాః । ఘోభాగో మధ్యతో జమ్బూ
ద్వీపమానంకథంచన ॥ ౩ ॥ లక్షయోజనవిస్తారం సర్వతస్తదనస్తరమ్ ।
విస్తారో వారిధేస్తావాక్యావద్ద్వీపమనస్తరమ్ ॥ ౪ ॥ ఉత్తరోత్తరమే
కైకం ద్వీగుణాయామ విస్తరమ్ । ద్వీపా ద్వీపసముద్రాభ్యాం విభక్తా
సానిగద్యతే ॥ ౫ ॥ భాగే చ మధ్యమేమేరురుచ్ఛాగ్రయో లక్షసమ్మితః ।
కర్ణికే చ చఘాపద్మ మధ్యే సమ్యగ్వ్యవస్థితః ॥ ౬ ॥ శృంగేశ్వరతన
హాశ్రీణశతయోజనసమ్మితైః । తత్సంఖ్యే పరిణాహైశ్చ తస్య పార్శ్వవిమ
హీధరాః ॥ ౭ ॥ విస్తారో మూర్ధి ఽతైలస్య మేరోర్భాగో ధమధ్యమే ।
చతుర్వింశతిభిశ్చైవ సహస్రైర్నిర్మితా పురీ ॥ ౮ ॥ యోజనైస్సమ్మితా
యామాకర్ణికే వాచలాన్బుజే । విదితుదితుచ్ఛాస్థాసుపరితో బ్రహ్మణః
పురీ ॥ ఇంద్రాదిలోకపాలానాం పురం పూర్వాదిమస్థితమ్ । విస్తారాయా
మమానేన శతయోజనసమ్మితాః ॥ ౧౦ ॥ భగవంత్యుర్నిభేదానాం పుర
స్సన్తి పురస్కృతాః । శైలానామస్తరం ద్రోణ్యా సేవ్యతే సిద్ధచార
ణైః ॥ ౧౧ ॥ అన్యైః కర్తవ్యకృత్యాభిర్దైత్యదానవకిన్నరైః । ఘోమా

హ్యేతేకృతాస్వర్గాదుర్లభాః పాపకర్తృభిః ॥ ౧౨ ॥ జ్ఞానమూర్తిర్వాయగ్రీవోభద్రాశ్వేవసతిస్వయమ్ । సదాకృతయుగంకాలోవర్తతేచతురానన ॥ ౧౩ ॥ ధర్మశ్చతుష్పత్సకలంధ్యానమేవార్చనంహరేః । మేరోర్దక్షిణదిగ్భాగేహిమవానామశైలరాట్ ॥ ౧౪ ॥ యోజనానాంసహస్రాణివిస్తారోనవకళ్యతే । స్వర్గాపవర్గఫలదంకర్మకార్యంసృణామిహ ॥ ౧౫ ॥ పర్వతాస్త్రితసస్పన్తిహిమాద్రేద్దశదక్షిణే । సింహరామహేన్ద్్రావిన్ధ్యశ్చమలయశ్శ్రీగిరిస్తథా ॥ ౧౬ ॥ మాల్యవాఽచిత్రకూటశ్చకిషిర్ఘోనామపర్వతః । తతశ్శ్రీవేంకటాద్విశ్వనారాయణగిరిస్తథా ॥ ౧౭ ॥ పర్వతాస్సరితశ్చైవతత్రతత్రపురాణిచ । గ్రామాశ్చసన్నిభహవస్సస్వధర్మనిరతాస్సదా ॥ ౧౮ ॥ బ్రాహ్మణాభూమిపాలాశ్చ ప్రజాపాలనతత్పరాః । స్వధర్మనిరతాశ్చైవచాతుర్వర్ణ్యమవస్థితమ్ ॥ ౧౯ ॥ చతురాశ్రమమప్యేవంయోక్తంచతురానన । తత్ఫలం క్రియమాణస్యకర్మణోనాతలాదిషు ॥ ౨౦ ॥ ప్రాసాద భూమయోరమ్యాః కాననానిచనిమ్నగాః । నాగకన్యాశ్చశతశస్పన్తిసర్వాక్షశోభనాః ॥ ౨౧ ॥ రత్నానాందీప్తిజాలేనధ్వాన్తేర్హస్తేదివానిశమ్ । నారోగనచన్ద్రమాస్తత్రజవైరాకాక్షితఃక్వచిత్ ॥ ౨౨ ॥ యాప్రీతిస్సర్వదాతత్రతేహంముక్తాశ్చనామపి । యద్యోక్తుమిష్యతేవస్తుదృశ్యతేతదుపస్థితమ్ ॥ ౨౩ ॥ సదృశ్యతేక్వచిద్ధ్యాత్వావస్తుతద్భోగతత్పరైః । స్వర్గాదప్తగుణంభోగమతలాదిషుసప్తసు ॥ ౨౪ ॥ భుజ్జతేభోగనిరతారక్షోదైతేయదానవాః । సరైఃపారివదైస్సార్ధంపురేమహతిశోభితే ॥ ౨౫ ॥ తామసీంతనుమాఢ్ఠాయవిష్ణోరేవమవస్థితః । సప్తానామతలాదీనాం శేషాభ్యోబలవత్తరః ॥ ౨౬ ॥ ఆనస్త ఇతిచప్రాజ్ఞైఃఖ్యాతోలోకేమహర్నిభిః । తత్రతావత్ప్రవత్యామిముక్తియేత్రాణిపద్మజ ॥ ౨౭ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ జమ్బూద్వీపాఖ్యభూభాగేమేరోర్దక్షిణతోదిశి । ముక్తియేత్రాణిభూమాతుతత్రతత్రవసన్తిచ ॥ ౨౮ ॥ మూర్తిభేదైరవర్మనైఃపరమఃపురుషఃస్థితః

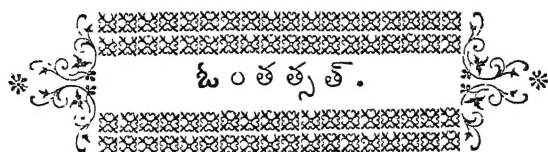
కుముదాదిగణైశ్చత్రచక్రాదీన్యాయధానిచ || ౨౯ || దేవ్యావహీచ
 లక్ష్మీశ్చవిష్వక్సేనఃపతత్తిరాట్ | స్థానానిమూర్తిభేదానాంవిష్టాఃపరిజన
 స్యచ || ౩౦ || సన్తిధూమ్యాసురమ్యాశితత్రతత్రచతుర్ముఖ || బ్రహ్మ ||
 సప్తమజ్జానతిమిరంజ్ఞానంచాదర్శితంమహత్ || ౩౧ || సర్వేచసంశయా
 నప్టాఃప్రసాదాద్భగవంస్తవ || శ్రీభగవాన్ || స్వయంవ్యక్తంతుమద్ధామ
 చతుస్థానేషుసమ్మతమ్ || ౩౨ || శ్రీరజ్జంవేజ్జుటాద్రిశ్చహస్తిశైలస్తవ
 నస్తరమ్ | తతోనారాయణాద్రిశ్చమమధామచతుర్విధమ్ || ౩౩ || అనా
 దిర్వాసుదేవశ్చప్రాసాదేహీమనిర్మితే | తైలకుణ్డేసేవ్యమానేసరోభి
 ద్విసిద్ధైస్తథా || ౩౪ || విభవాభ్యోవాసుదేవస్తదనస్తరమీరితః | ఆత్మా
 సంహేతునాచక్రేపునఃకేనాపిహేతునా || ౩౫ || అనాదిర్వాసుదేవాభ్యో
 భూమణ్డలనివాసినః | కృషయారక్షితుంశ్రీమాన్క్షీరసాగరమాగతః || ౩౬ ||
 మధ్యేక్షీరాన్ధ్రవేదైవగోపురేమణిమణ్డపే | ఆస్తేనస్తానసేదేవశ్రీధూమి
 భ్యాంసహస్రభుః || ౩౭ || తతశ్శ్రీరజ్జమాసాద్యకావేర్యాంపులినేశు
 భే | శేషభోగాసనేదివ్యే శ్రీమహీభ్యాంసహస్థితః || ౩౮ || రక్షితుం
 రజ్జవాసస్తాన్కృషయాసముపాగతః | శైలేవవేజ్జుటాభ్యేచపీతామృత
 ధరోహరిః || ౩౯ || సర్వలోకహితార్థాయసన్నిధత్యేఽరఃపుమాన్ |
 హస్తిశైలేతతోబ్రహ్మచక్రాద్వాయుధలాశ్చితః || ౪౦ || ఋషిభి
 ర్దైవతైస్సార్థంసేవ్యమామోముదాన్వితః | నారాయణాఖ్యశైలేచవిశ్వ
 త్త్వావిశ్వకృద్ధరిః || ౪౧ || స్త్రుతోనారాయణశ్చేతిశక్తచక్రగదాధరః |
 ఆస్తే శ్రీధూమిసహితోవైనతేయేనసేవితః || ౪౨ || భూమణ్డలనిస
 ర్వాణివ్యాప్యనారాయణస్థితః | అస్తశ్చతేహంభగవాన్సర్వవ్యాపీ
 పరఃపుమాన్ || ౪౩ || బహిశ్చపాక్షివత్సర్వమీతుమాణోఽతివృతే | ఆ
 దౌకృతయుగేప్రాప్తే బ్రహ్మణాపూజ్యతేనదా || ౪౪ || నారాయణేతి
 శైలస్యనామధేయముదాహృతమ్ | త్రేతాయాంసనకాద్వైశ్చపూజ్య
 తేచపరఃపుమాన్ || ౪౫ || వేదాద్దిరితివిఖ్యాతస్సేవ్యతేయోగిభిస్సదా |

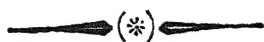
ద్వాపరేతుయగేప్రాప్తేరామకృష్ణాదినాచ్చితః ॥ ౪౭ ॥ యాదవాద్దిరితి
ఖ్యాతస్సర్వలోకేషుకీర్తితః । కలాయుగేతుసమ్నాప్తేయతినాపూజిత
స్తతః ॥ ౪౮ ॥ యతిశైలమితిప్రోక్తంనామధేయాంతరంస్తృతమ్ప్రపంచం
యగేయగే బ్రహ్మకాసమ్భవానిపునఃపునః ॥ ౪౯ ॥ నారాయణగిరి
తైచ్ఛవమనావిర్భవినశశతి । భూవైకుంఠమితిప్రోక్తంమమావాసంపరంప
చమ్ ॥ ౫౦ ॥ నారాయణగిరేక్ష్యార్థిసేవ్యతేభూసురోజ్జమైః । నారా
యణోధభగవాన్గోపురాదివిరాజితే ॥ ౫౧ ॥ శేషభోగాసనేదివ్యేశ్రీ
మహీభ్యాంసహస్థితః । చణ్డాద్యైర్దావరపాలైశ్చభూతేశైఃకుముదా
దిభిః ॥ ౫౨ ॥ విష్వక్సేనగరుత్మద్భ్యాంసేవ్యమామోముదాన్వితః । శ్రీవ
త్సవతూనిత్యశ్రీరజయ్యశ్శాశ్వతస్థి నరః ॥ ౫౩ ॥ అనిరుద్ధశ్చమద్వంద్యైర్వి
ద్యౌర్ద్యౌరేవపాలయన్ । శ్రీరజ్జేహరిశైలేచగిరానారాయణేతథా ॥ ౫౪ ॥
పాశ్చరాత్రాక్తమాగ్నేఃకథావద్వంశజైర్దివ్యజైః । ఆరాధయతిశాస్త్రోక్త
విధినాదేశికోత్తమైః ॥ ౫౫ ॥ శాస్త్రేరలోలుపైర్బ్రహ్మకామాంహిప్రీతి
కరంశుభమ్ ॥ ౫౬ ॥ ... .. *

ఇతి శ్రీపాశ్చరాత్రే సాత్త్వికసంహితాయామ్ భువన

కోశే భూకూస్వయం వ్యక్తస్థలనిర్ణయ పటలః.

శ్రీయాదవగిరిమాహాత్మ్యశుద్ధా శుద్ధ పత్రికా.

నారదీయపురాణే.

పుటే.	పంక్తా.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౭.	౧౦.	అష్టతీర్థ.	అష్టతీర్థి.
౮.	౨౨.	భగవాన్జ్ఞాన.	భగవజ్ఞాన.
౧౦.	౧౬.	తస్మాత్తాధూత.	తస్మాత్తాద్భూత.
౧౧.	౨౫.	యొక్తం.	యొక్తః.
౧౩.	౨౯.	పితామహ.	పితామహః.
౧౪.	౧౧.	శరణ్య.	శరణ్యస్య.
౧౧	౨౨.	నవై.	దివై.
౧౧	౨౫.	ప్రచణా.	ప్రచణ్డా.
౭౬.	౨౮.	శరణ్యం.	శరణ్య.
౭౭.	౨౭.	మానసీంమూర్తిం.	మానసంమూర్తిం.
౮౦.	౧౭.	శేషి.	శేష.

మత్స్యపురాణే.

	౯.	ప్రభావం.	ప్రభావః.
౧.	౨౬.	శర్వయోగిన్.	శర్వయోగిన్
౨.	౧౪.	నిశ్చితే.	నిశ్చితమ్.
౩.	౮.	బదర్యక్షో.	బదరక్షయో.
౬.	౨౬.	మహాబలిం.	మహాబలిః.
౭.	౨౨.	హరే.	హరేః.
౧౭.	౧౨.	విఖ్యాతా.	విఖ్యాతో.
౨౧.	౧౦.	ద్విజోత్తమం.	ద్విజోత్తమ.
౨౨.	౧౦.	నక్షత్రవ్యం.	నక్షత్రవ్యం.
౨౪.	౧౦.	నక్షత్రవ్యం.	నక్షత్రవ్యం.

(౨)

౨౪	౨౬.	శ్రీయో.	శ్రీయో.
౨౬.	౨౦.	కారణం.	కారణం.
౩౦.	౧౮.	వికనామా.	వికనామా.
౩౬.	౪.	శ్రీతం.	శ్రీతం.

కాశీమాహాత్మ్యే.

౧.	౧౨.	శ్రీమహా.	శ్రీమహా.
౪.	౧౪.	తామసా.	తామసా.
౪.	౨౫.	దృష్టం.	దృష్టం.

పాద్మపురాణే.

౨.	౧౪.	విరాజితం.	విరాజితం.
----	-----	-----------	-----------

